gemeente Capelle aan den IJssel

Voorjaarsnota 2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3
Aanbiedingsbrief 4
Inleiding en leeswijzer 9
Programma 0 Bestuur en ondersteuning 11
Programma 1 Integrale veiligheid en openbare orde 29
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat 36
Programma 3 Economie 50
Programma 4 Onderwijs 54
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie 60
Deelprogramma 5A Vrijetijdsbesteding (Sport en cultuur) 61
Deelprogramma 5B Openbaar groen en (openlucht) recreatie 70
Programma 6 Sociaal domein 76
Deelprogramma 6A Sociale infrastructuur 77
Deelprogramma 6B Werk en Inkomen (Participatiewet) 82
Deelprogramma 6C Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 90
Deelprogramma 6D Jeugdzorg 94
Programma 7 Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu 98
Programma 8 Stadsontwikkeling 112
Financieel overzicht programma's 123
Financieel perspectief te voeren beleid 129
Bijlagen 133
Post onvoorzien 134
Omvang reserves en voorzieningen 135
Bestemmingsreserve eenmalige uitgaven 138
Actualisatie grondexploitatie Voorjaarsnota 2023 143
Onderzoeksopdrachten 144
Wat doen we niet? 160
Raadsbesluit 162

Aanbiedingsbrief

gemeente Capelle aan den IJssel

Aan: De leden van de raad van de gemeente CAPELLE AAN DEN IJSSEL

Datum: 26 mei 2023

Betreft: Aanbiedingsbrief Voorjaarsnota 2023

Geachte dames en heren,

Hierbij bieden wij u ter vaststelling de Voorjaarsnota 2023 aan.

In deze voorjaarsnota kijken wij als college vooruit naar de toekomst van onze stad en onze inwoners. Verschillende wereldwijde gebeurtenissen hebben grote invloed op onze Capelse samenleving. De financiële bestaanszekerheid van veel Capellenaren staat door de nog steeds sterk stijgende energiekosten - mede naar aanleiding van de Russische inval in Oekraïne - en hoge inflatie onder druk. Dit kreeg in 2022 onze volle aandacht en krijgt dat ook in 2023. Met voorlichting over energiebesparing, regelingen voor extra geld en een kop soep of koffie in de buurt, maar ook met hulp bij betalingsachterstanden van vaste lasten zoals huur en energie. De inzet van extra budgetcoaches in de wijkteams zorgt ervoor dat geldzorgen niet uitgroeien tot schulden. Capellenaren met schulden helpen wij zo snel als mogelijk op weg naar een oplossing. Op voorstel van uw raad verstrekken wij een kleding bon aan kinderen in gezinnen die ook de energietoeslag hebben ontvangen. Maatschappelijke organisaties en instellingen met problemen vanwege de inflatie helpen wij - onder voorwaarden - met een eenmalige compensatie. Wij staan met een warm hart klaar voor de Capellenaar, in de wetenschap dat wij niet iedereen kunnen helpen.

Het financieel meerjarenperspectief is - zoals bij nagenoeg elke gemeente in Nederland - op dit moment somber. De komende jaren zijn er nog voldoende middelen, daarna is de kans reëel dat het financiële perspectief omslaat. Vanaf 2026 krijgen wij substantieel minder middelen vanuit het Rijk. De in de Voorjaarsnota 2023 van het Rijk aangekondigde structurele 1 miljard euro extra voor gemeenten vanaf 2027 vangt dat maar ten dele op. Daar waar we (mogelijk) voor de Begroting 2024 meerjarige keuzes moeten maken, zullen wij u deze voorleggen. Wij richten ons nu primair op financieel-technische voorstellen en "scherper aan de wind zeilen". Op verschillende plekken in deze Voorjaarsnota stellen wij voor om prijsstijgingen door te voeren. Deze prijsstijgingen komen vooral door wereldwijde ontwikkelingen. De prijs van arbeid en materialen is substantieel toegenomen. Loonkosten lopen op als gevolg van de nieuwe afgesloten CAO's, waaronder die voor gemeenten. Hiermee is de Begroting 2023, zowel voor exploitatie als de investeringskredieten, op het momenteel geldende prijspeil gebracht. Een belangrijke bijstelling zijn de investeringskredieten voor de openbare ruimte voor de komende jaren.

Daarnaast nemen onze lasten toe. Dit komt door onze investeringen in de stad en de oplopende rentes. Het dwingt ons tot het maken van scherpe en goed afgewogen keuzes bij het voorleggen van voorstellen in deze nota aan uw raad. Zelfs als het om ambities gaat die voortkomen uit ons Capels Akkoord 'Voor vandaag en morgen'. Om die reden wordt een aantal voorstellen met structurele gevolgen nader gewogen bij het opstellen van de Begroting 2024. Dat geldt bijvoorbeeld voor de structurele inbedding van het Denk & Doe Mee-fonds!, waarvan de inhoudelijke lijn gelijktijdig met deze nota aan u voorligt, maar de hoogte van het beschikbare subsidiebedrag bij de Begroting 2024 wordt bepaald.

De aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt zorgt ervoor dat het invullen van alle vacatures lastig is. Dat maakt het uitvoeren van ons voorgenomen beleid ingewikkeld. Meer dan eens is herprioritering van werkzaamheden noodzakelijk om de basis op orde te houden en extra taken op te pakken.

Ondanks dat zijn wij er in geslaagd om in de eerste helft van dit jaar onder meer vier grote beleidsprogramma's aan uw raad voor te leggen.

In het in maart 2023 vastgestelde geactualiseerde Integraal Veiligheidsbeleid 2023 (IVB) worden kaders gesteld voor tal van veiligheidsthema's: leefomgeving en veiligheid, bedrijven en veiligheid, jeugd en veiligheid, fysieke veiligheid (verkeer en brandweer), ondermijning en maatgerichte veiligheid. Specifiek is budget vrijgemaakt voor inzet op problematiek van messengeweld onder een

klein deel van de jeugd. Later dit jaar volgt een financieel voorstel voor continuering van grenzen stellend jongerenwerk.

Gelijktijdig met deze voorjaarsnota liggen de nieuwe Programma's Duurzaamheid, Wonen en Buitenruimte voor. In het Programma Duurzaamheid "Capelle verandert duurzaam" vertellen wij hoe wij een duurzaam Capelle in de toekomst voor ons zien. Daarbij kiezen wij voor haalbare, betaalbare en realistische plannen. Plannen die erop gericht zijn om de ongelijkheden en tweedeling in de samenleving te verkleinen. Plannen die horen bij de veranderingen die nodig zijn om in 2050 een duurzame, groene en schone stad te zijn. Onderdeel van het programma is een duurzaamheidsleidraad voor nieuwbouw, grote renovaties en transformaties. Hierin stimuleren wij het gebruik van groene gevels, zonnepanelen, zonnecollectoren en daken en besteden wij aandacht aan circulariteit.

De woningmarkt staat al een tijd onder druk. Voor veel woningzoekenden is het lastiger geworden om een geschikte woning te vinden. In het Programma Wonen gaan wij in op de hoeveelheid sociale -, middel dure - en dure woningen en wat er de komende jaren nodig is om een woningvoorraad tot stand te gaan brengen die aansluit bij de vraag. Dit haalden wij onder andere op tijdens een stadsconferentie over de woningmarkt. Naast de woningvoorraad blijven duurzaamheid, wonen met zorg en de leefbaarheid van de wijken belangrijke woonthema's.

In het Programma Buitenruimte "Samen ruimte maken" ligt de focus op het versterken van de waarden van de buitenruimte en het stimuleren van de rol van particulieren bij water, groen en natuur. Vanuit gemeenschappelijke doelen stimuleren we betrokkenheid en daadkracht: van meedenken naar meedoen en medebeheer. De doelen uit het programma zijn het afgelopen jaar in de stad opgehaald tijdens wijktours en wijkcafés. Inwoners, ondernemers en organisaties kunnen de komende jaren een grotere rol spelen in het verbeteren en in stand houden van de buitenruimte.

Door de grote vraag op de arbeidsmarkt zien wij dat mensen minder vaak een beroep doen op de bijstand en relatief snel uitstromen. Wij blijven daarom inzetten om mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt stappen richting werk te laten maken, zodat zij ook mee kunnen doen. Verder hebben wij de kostendelersnorm aangepast en verkorten wij de termijn voor schuldenregelingen.

Nu de coronacrisis achter ons ligt, is er meer aandacht voor gezondheid en gezonde leefstijl. Wij zetten al veel in op het stimuleren van sporten en bewegen. Ook is recent het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend. In het akkoord hebben Rijk, gemeenten en gezondheidsdiensten afspraken gemaakt over preventief gezondheidsbeleid. Met behulp van het GALA kunnen wij de komende periode verder werken aan een stevige basis voor integraal preventief Gezondheidsbeleid.

Het blijft een grote uitdaging om in deze onzekere tijden onze doelen uit het Capels Akkoord te realiseren. Toch voelen wij ons verplicht om als bestuur daar hard aan te blijven werken. Dat doen wij dan ook iedere dag vol enthousiasme, met de gemeenteraad, én met en voor de Capellenaar. Hieronder geven we in een diagram op hoofdlijnen de status van de doelenboom weer. Voor een inhoudelijke toelichting op de stand van zaken verwijzen we naar de verschillende programma's in deze nota.

1. Financieel perspectief 2023 - 2031

De onderstaande tabel laat de financiële resultaten zien: het saldo van baten en lasten.

	Begroting en meerjarenbegroting								
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Eindstand Najaarsnota 2022	**V5.616**	**V12.390**	**V13.885**	**V4.549**	**N2.425**	**N4.746**	**N6.902**	**N9.121**	**N9.121**
Afzonderlijke besluitvorming:									
- Financiële bestaanszekerheid 2023 (RB 13-2-23)	N2.000								
- Startersleningen (RB 17-4-23)									
Trendmatige ontwikkeling extra jaar									N1.500
Beginstand Voorjaarsnota 2023	**V3.616**	**V12.390**	**V13.885**	**V4.549**	**N2.425**	**N4.746**	**N6.902**	**N9.121**	**N10.621**
Totaal wijzigingsvoorstellen in de Voorjaarsnota	N260	N3.503	N3.781	N3.985	N3.116	N4.785	N5.088	N5.589	N6.617
Eindstand Voorjaarsnota 2023	**V3.356**	**V8.887**	**V10.104**	**V564**	**N5.541**	**N9.531**	**N11.990**	**N14.710**	**N17.238**

In deze Voorjaarsnota wordt het jaar 2031 aan het perspectief toegevoegd. De stand van het laatste jaar uit het perspectief -2030- is daarbij uitgangspunt. In onze begroting wordt voor een aantal budgetten rekening gehouden met een trendmatige ontwikkeling. Dit zijn posten in het sociaal domein: Jeugd en WMO. Daarnaast nemen afschrijvingslasten en rentelasten jaarlijks toe. Voor 2031 betekent dit totaal N 2.200. In de voorstellen in deze Voorjaarsnota is de stijging van afschrijvingslasten voor 2031 met N 700 reeds opgenomen in de voorstellen en wordt er hier met N 1.500 voor 2031 rekening gehouden.

Uit de tabel blijkt dat er tot en met 2026 sprake is van een positief saldo. Vanaf 2027 slaat dit om in een nadeel. Wij hebben in deze Voorjaarsnota 2023 niet alle beleidswensen meegenomen. In het huidige perspectief is er geen sluitende begroting vanaf het begrotingsjaar 2027. Ook niet indien rekening gehouden wordt met de in de Voorjaarsnota 2023 van het Rijk toegezegde extra 1 miljard vanaf 2027 voor het gemeentefonds. Voor de gemeente Capelle betekent dit 4.000 elk jaar. Onze Verbonden Partijen hebben voor 2024 hun begrotingen ingediend. Ook zij hebben last van de hoge inflatie. Hier kunnen extra bijdragen vanuit de gemeente noodzakelijk zijn. Deze kunnen mogelijk gedekt worden uit de zogenaamde nominale sprong (het in de Meicirculaire 2023 verhogen van de Algemene Uitkering in het Gemeentefonds van prijspeil 2023 naar prijspeil 2024). De Meicirculaire 2023 wordt verwerkt in de Begroting 2024 en verder. Daarnaast zal bij een aantal verbonden partijen autonome- en beleidsmatige verhogingen van de gemeentelijke bijdragen worden voorgesteld, waar (ook) nog inhoudelijke afwegingen over gemaakt moeten worden. Deze worden u bij de Begroting 2024 ter overweging aangeboden, samen met de overige beleidsvoornemens.

Wijzigingsvoorstellen
De grootste financiële wijzigingen in 2023 (groter dan 250) in deze voorjaarsnota lichten wij hieronder toe, met vermelding en in volgorde van het programma:

- 0 Algemene uitkering extra prijsbijstelling vanaf 2023 (V 1.200)
- 0 Aanpassen budgetten energie (V 1.544)
- 0 Aanpassen huurbaten gemeentelijk vastgoed (V 592)
- 0 Voorziening onderhoud (N 362)
- 0 Aanpassen budgetten dagelijks onderhoud (N 386)
- 0 Stelpost Lonen Capelle en GR IJsselgemeenten (N 991)
- 1 Veiligheidsregio - 1e begrotingswijziging 2023 (N 311)
- 2 Prijsindexatie budget openbare buitenruimte (N 735)
- 6D 1e begrotingswijziging Stichting Jeugd en Gezin (CJG) 2023 (N 422)
- 8 Leges omgevingsvergunningen (V 285)
- 8 Onderhouds- en verlichtingsplan De Terp (N 250)
- 8 Actualisatie grondexploitaties (V 943)

2. Financiële kengetallen en EMU-saldo
Het exploitatieresultaat wat hierboven is toegelicht, is niet het enige middel om de financiële gezondheid van gemeenten te beoordelen. Er zijn bijvoorbeeld ook posten die niet meegenomen worden in dit saldo, maar wel tot feitelijke kosten leiden, zoals uitgaven in voorzieningen of investeringskredieten. Sinds een aantal jaar is het daarom voor gemeenten verplicht om financiële kengetallen te berekenen. Ook berekenen wij het EMU-saldo, wat een inschatting geeft van alle verwachte kasstromen: alle feitelijke inkomsten en uitgaven. In alle jaren is er een financieringsbehoefte is, waardoor er nieuwe leningen aangetrokken moeten worden.

Netto schuldquote
De Netto Schuldquote, gecorrigeerd voor door verstrekte leningen, laat de volgende ontwikkeling zien:

Netto schuldquote (gecorr.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Begroting 2023	39,0%	48,7%	53,3%	66,3%	70,3%	77,0%	81,0%	90,0%	
NJN 2022	30,1%	43,0%	49,9%	61,0%	68,9%	79,7%	86,2%	99,0%	
VJN 2023	31,8%	46,5%	54,4%	63,6%	75,4%	86,7%	100,7%	114,2%	128,0%

Solvabiliteit
De solvabiliteit, oftewel de verhouding “eigen vermogen / totaal vermogen”, ontwikkelt zich als volgt:

Solvabiliteit	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Begroting 2023	54,4%	53,8%	54,3%	51,4%	50,3%	48,8%	47,8%	46,0%	
NJN 2022	59,0%	56,9%	56,2%	53,6%	51,2%	48,0%	45,8%	42,5%	
VJN 2023	56,4%	53,9%	52,9%	50,6%	46,8%	43,0%	39,1%	34,7%	30,1%

De trend van de netto Schuldquote is nog steeds stijgend, zoals ook bij de Najaarsnota 2022. Door de in deze Voorjaarsnota 2023 aangeraamde kredieten en de hogere lasten met ook negatieve resultaten vanaf 2027 lopen de schulden op. De Netto schuldquote blijft tot en met 2028 in de "groene" zone (indicatie van de provincie Zuid-Holland).

De solvabiliteit, oftewel de verhouding “eigen vermogen / totaal vermogen”, ontwikkelt zich 3 tot 8 procentpunten lager per jaar dan bij de Najaarsnota 2022. Dit door meer leningen en lagere resultaten. De solvabiliteit komt daarmee vanaf 2027 in de gele zone (indicatie van provincie Zuid-Holland).

EMU-saldo
Het EMU-saldo ontwikkelt zich als volgt:

EMU-saldo	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Begroting 2023	-10.355	-17.214	-9.479	-25.056	-10.041	-13.710	-13.707	-16.298	
NJN 2022	-16.778	-22.732	-14.623	-22.389	-15.648	-22.262	-19.542	-23.507	
VJN 2023	-44.416	-27.265	-17.215	-17.485	-24.017	-24.058	-30.947	-30.858	-31.659

Het EMU-saldo geeft een indicatie van de feitelijke geldstromen van de gemeente. Volgens de Septembercirculaire 2022 moet deze niet nadeliger zijn dan N.8.887, oftewel ons Capelse aandeel in het totale begrotingstekort van Nederland. In 2023 is deze met name hoger vanwege onttrekkingen uit de reserves voor eenmalige lasten, geplande onttrekkingen uit (onderhouds)voorzieningen, een toename van investeringen in de grondexploitatie en hogere netto investeringen met name omdat een aantal investeringen in 2022 niet zijn afgerond.

Debt Service Coverage Ratio
De Debt Service Coverage Ratio ontwikkelt zich als volgt:

Debt Service Coverage Ratio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Begroting 2023	1,5	2,8	2,9	1,6	1,6	1,4	1,3	1,2	
NJN 2022	1,6	3,1	3,0	1,8	1,3	1,1	0,9	0,8	
VJN 2023	0,6	2,1	2,2	1,3	0,9	0,7	0,6	0,5	0,4

De Debt Service Coverage Ratio (DSCR) geeft een beeld van de plek die rente en aflossingen innemen in de begroting. De DSCR wordt als volgt berekend: (resultaat + afschrijving en rente) / (rente + aflossingen). Wanneer rente of aflossingen een relatief groot deel van de kasstromen uit maken, daalt deze waarde onder 1. Bij voorkeur is deze ratio boven de 1. Door de negatieve resultaten voor bestemming/ mutaties in reserves komt de DSCR uiteindelijk ver onder de 1. Met 'normale' resultaten daalt de DSCR in 2031 richting de 1.

3. Vervolgprocedure
Er zijn twee avonden vragenmarkt ingepland (op 6 en 12 juni) waar u technische vragen kunt stellen. U behandelt de Voorjaarsnota 2023 op 19, 20 en 21 juni in de commissies en op 3 en 4 juli 2023 in de raad. De Voorjaarsnota 2023 wordt na vaststelling in de gemeenteraad ter kennisname naar onze toezichthouder de provincie Zuid-Holland gestuurd.

4. Informatie en vragen
U kunt beleidsinhoudelijke en financieel-technische vragen stellen bij de afdeling Financiën via p&c@capelleaandenijssel.nl.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Capelle aan den IJssel,

De secretaris De burgemeester

w.g. w.g.

A.L. Duijmaer van Twist mr. P. Oskam

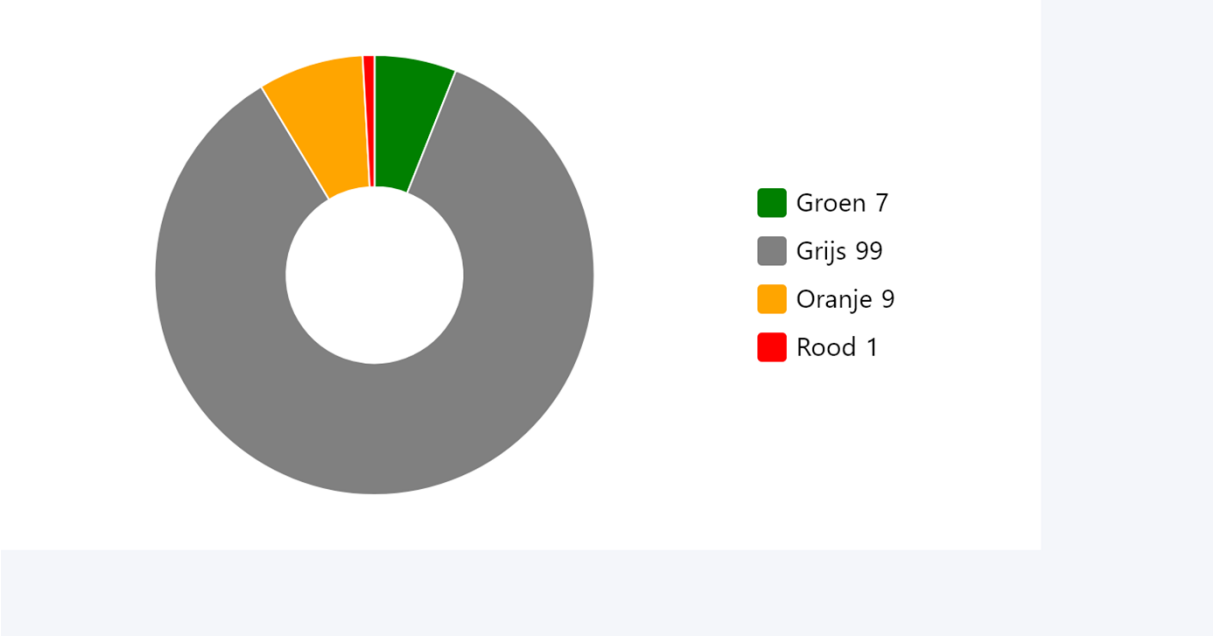

Voorjaarsnota 2023

Bron: Pepperflow

Indicator	Voorjaarsnota 2023
Groen	7
Grijs	99
Oranje	9
Rood	1

Hiervan zijn er 15 uit 2022. Deze waren in de Jaarstukken 2022 nog ‘Oranje’ en in de Begroting 2023 was nog geen soortgelijk doel opgenomen.

Inleiding en leeswijzer

Inleiding

Hierbij bieden wij u de Voorjaarsnota 2023 aan. In de Voorjaarsnota 2023 zijn zowel de financiële en beleidsontwikkelingen verwerkt met betrekking tot 2023 als meerjarig. Het startpunt hierbij is de stand bij de Begroting 2023 inclusief wijzigingsvoorstellen, de Najaarsnota 2022 en de voorstellen die afzonderlijk in de raad zijn besloten. De rapportage op de doelenboom is opgenomen per programma. Hier staan ook de financiële wijzigingsvoorstellen. Na aanvaarding van onze voorstellen ontstaat onderstaand financieel totaaloverzicht.

	Begroting en meerjarenbegroting								
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Eindstand Najaarsnota 2022	**V5.616**	**V12.390**	**V13.885**	**V4.549**	**N2.425**	**N4.746**	**N6.902**	**N9.121**	**N9.121**
Afzonderlijke besluitvorming:									
- Financiële bestaanszekerheid 2023 (RB 13-2-23)	N2.000								
- Startersleningen (RB 17-4-23)									
Trendmatige ontwikkeling extra jaar									N1.500
Beginstand Voorjaarsnota 2023	**V3.616**	**V12.390**	**V13.885**	**V4.549**	**N2.425**	**N4.746**	**N6.902**	**N9.121**	**N10.621**
Totaal wijzigingsvoorstellen in de Voorjaarsnota	N260	N3.503	N3.781	N3.985	N3.116	N4.785	N5.088	N5.589	N6.617
Eindstand Voorjaarsnota 2023	**V3.356**	**V8.887**	**V10.104**	**V564**	**N5.541**	**N9.531**	**N11.990**	**N14.710**	**N17.238**

Leeswijzer

De voorjaarsnota is evenals de begroting samengesteld uit de volgende 9 programma's:

- Programma 0 Bestuur en Ondersteuning
- Programma 1 Integrale Veiligheid en Openbare Orde
- Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat
- Programma 3 Economie
- Programma 4 Onderwijs
- Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie
    - Deelprogramma 5A Vrijetijdsbesteding (Sport en Cultuur)
    - Deelprogramma 5B Openbaar Groen en (openlucht) recreatie
- Programma 6 Sociaal Domein
    - Deelprogramma 6A Sociale Infrastructuur
    - Deelprogramma 6B Werk en Inkomen (Participatiewet)
    - Deelprogramma 6C Wet maatschappelijke Ondersteuning
    - Deelprogramma 6D Jeugdzorg
- Programma 7 Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu
- Programma 8 Stadsontwikkeling

Het autorisatieniveau van de gemeenteraad voor de budgetten bevindt zich op de niveaus van de programma’s, behalve binnen programma’s 5 en 6. Hier bevindt het niveau zich op de deelprogramma’s. Er zijn dus 13 autorisatieniveaus.

Elk **programma en de deelprogramma's** bestaan uit:

- In de **ontwikkelingen** wordt een korte beschrijving gegeven van de context, de achtergronden en de actuele ontwikkelingen die binnen het programma spelen;

- Onder **Wat willen wij bereiken** (doelstellingen) en **Wat gaan wij daarvoor doen** (prestaties/activiteiten) melden wij de voortgang van de prestaties tot en met het 1e kwartaal 2023. Met voortgangsindicatoren in de kleuren grijs, groen, oranje en rood geven wij weer wat de status is van de verschillende prestaties die horen bij de beoogde doelstellingen. U treft eveneens nog niet afgesloten doelen uit de Begroting 2022 aan. De voortgangsindicatoren richten zich in deze voorjaarsnota op het jaar 2023.

- U treft eveneens nog niet afgesloten oranje doelen uit de Begroting 2022 aan. De omschrijving en stand van zaken is identiek aan die in de Jaarstukken 2022. De voortgangsindicatoren richten zich in deze voorjaarsnota op het jaar 2023.
  Grijs / geen kleur = loopt volgens planning of is doorlopend
  Groen = gerealiseerd
  Oranje = wordt niet in 2023 gerealiseerd
  Rood = wordt niet gerealiseerd

- Per programma treft u de **wijzigingsvoorstellen** aan. Hierbij maken wij onderscheid in onvermijdelijke voorstellen, technische voorstellen en beleidskeuzes. Als een wijzigingsvoorstel meerdere programma's raakt, is het wijzigingsvoorstel opgenomen in het eerste programma en zijn de wijzigingen cijfermatig wel verwerkt in de betreffende programma’s, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug;
- **Wat mag het kosten?** Per (deel)programma geven wij de prognose voor het gehele jaar 2023, zowel voor wat betreft het resultaat voor bestemming, de mutaties reserves als het resultaat na bestemming. Wij hanteren daarvoor dezelfde vorm als in de begroting. Indien de prognoses leiden tot afwijkingen, dan leveren wij daar een beslispunt voor aan.

Welke geplande werkzaamheden wij in 2023 niet gaan uitvoeren en welke onderwerpen niet bij deze Voorjaarsnota maar bij de Begroting 2024 worden behandeld zijn toegevoegd aan de bijlagen.

Financieel overzicht programma's. In dit overzicht staan per programma en deelprogramma de lasten, baten en saldi voor wijziging, van wijziging en na wijziging.

Financieel perspectief te voeren beleid. In dit hoofdstuk is de eindstand t/m 2031, Debt Service Coverage Ratio (DSCR), EMU-saldo, schuldquote en solvabiliteit opgenomen.

Deze Voorjaarsnota bestaat uit de volgende **bijlagen**:

- Post onvoorzien;
- Omvang reserves en voorzieningen;
- Bestemmingsreserve eenmalige uitgaven;
- Actualisatie grondexploitatie Voorjaarsnota 2023 (geheim en is separaat aan de raadsleden verstrekt);
- Onderzoeksopdrachten;
- Wat doen we niet.

Raadsbesluit. Het (concept) raadsbesluit is opgenomen.

Tot slot

- Alle bedragen zijn x € 1.000, tenzij anders aangegeven;
- Waar in de tekst geschreven staat ‘u’ of ‘uw‘ mag u ervan uitgaan dat de gemeenteraad wordt bedoeld;
- In de tabellen kunnen afrondingsverschillen ontstaan;
- Voor Capellenaren en overige belangstellenden is de Voorjaarsnota 2023 te vinden op de site capelleaandenijssel.begrotingsapp.nl.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Ontwikkelingen

Bevordering integriteit en functioneren gemeentebestuur
Per 1 januari 2023 is de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur in werking getreden, met uitzondering van het onderdeel geheimhouding, welk onderdeel op 1 april 2023 in werking is getreden. Per 1 januari 2023 is het volgende gewijzigd:

- Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) is nu een wettelijk benoemingsvereiste voor wethouders;
- Extra bevoegdheid voor de Commissaris van de Koning in geval van integriteitskwesties dan wel bestuurlijke problemen in gemeenten; de informatiepositie van de Commissaris wordt verbeterd doordat deze alle vergaderingen van het gemeentebestuur kan bijwonen, ook de besloten vergaderingen en toegang heeft tot vertrouwelijke documenten;
- Verduidelijking en aanscherping bepalingen inzake belangenverstrengeling raadsleden (stemonthouding en onverenigbare betrekkingen);
- Voor raadsleden, wethouders en burgemeester geldt nu de verplichting om nevenfuncties naast fysiek ook op elektronische wijze openbaar te maken, voor wethouders en burgemeester geldt deze verplichting ook ten aanzien van hun inkomsten uit nevenfuncties.

Nieuwe CAO

Begin april is er een nieuwe CAO gemeenten vastgesteld. Deze loopt van 2 januari 2023 tot en met 31 december 2023. De wijzigingen zijn inmiddels door HR doorgevoerd. Naast enkele zaken over onder andere vakantiedagen en ouderschapsverlof, regelt de nieuwe CAO een loonsverhoging voor gemeenteambtenaren.

Gemeentefonds
In de Voorjaarsnota 2023 van het Rijk is een toevoeging aan het gemeentefonds gedaan van 1 miljard euro vanaf het jaar 2027. Hiermee wordt de eenmalige regeling voor 2026 structureel gemaakt. Voor de gemeenten Capelle betekent dit indicatief 4.000 per jaar. Er resteert dan nog vanaf 2026 een achteruitgang in de algemene uitkering uit het gemeentefonds van 9 miljoen.

Wat willen wij bereiken?

Optimale dienstverlening

Wij zorgen voor een optimale dienstverlening. Zowel in het gemeentehuis als met onze digitale dienstverlening. Veel diensten en producten zijn de afgelopen jaren al gedigitaliseerd. Wij kiezen voor "digitaal tenzij". Het moet voor Capellenaren altijd mogelijk zijn om diensten en producten ook aan de balie aan te vragen. Daarbij staat de menselijke maat centraal waarbij wij maatwerk leveren. De vervolgstap is om onze dienstverlening 'aan de achterkant' goed in te richten. Dit geeft een impuls aan de kwaliteit van onze dienstverlening.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Afhandeling eerste klantcontact Capellenaren

Om onze dienstverlening vanuit het Klantcontactcentrum (KCC) aan de Capellenaar verder te verbeteren, brengen wij in kaart wat er voor nodig is om meer vragen in het eerste klantcontact af te handelen.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Wij starten hiermee in het derde kwartaal van 2023.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Digitalisering interne afhandeling aanvragen Capellenaren

Wij brengen in kaart wat er nodig is om interne processen te digitaliseren waardoor bijvoorbeeld de doorlooptijd van aanvragen verkort kan worden.

Portefeuillehouder

1. **Burgemeester**

Stand van Zaken

Er is een projectleider aangesteld. De eerste inventariserende gesprekken met diverse in- en externe stakeholders zijn gestart waarbij nut, noodzaak en behoefte in kaart worden gebracht. Vervolgens wordt het plan van aanpak verder uitgewerkt in de tweede helft van 2023.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Transparantie en communicatie

Wij communiceren actief en stimuleren interactie met Capellenaren. Dit betekent dat wij luisteren, in gesprek gaan, informeren, verbinden, inspireren en inspelen op wat er leeft in Capelle. In onze communicatie staat de Capellenaar centraal. Wij communiceren in duidelijke en begrijpelijke taal dat voor iedereen toegankelijk is. Om daarmee bij te dragen aan de doelen van de gemeente om duidelijk, zichtbaar en transparant te zijn. Wij communiceren veel digitaal en zijn daarbij digitaal toegankelijk.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Communicatiebeleidsplan opstellen

Het communicatiebeleidsplan 2023 geeft invulling aan onze communicatievisie- en stijl. Het Capels Akkoord en de doelen van het bestuur geven richting aan onze communicatiedoelen. Zoals de vernieuwing van de gemeentelijke huisstijl, sociale media, doelgroepencommunicatie en arbeidsmarktcommunicatie. In 2023 wordt het plan vastgesteld.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Wij hebben in het tweede kwartaal van 2023 het Beleidsplan Communicatie "Onze communicatie is duidelijk en toegankelijk" vastgesteld. Het beleidsplan is in mei met de raad besproken tijdens een thema-avond over communicatie.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Informatiehuishouding nog beter op orde brengen

Wij willen een transparante en controleerbare gemeente zijn. Daarvoor willen wij onze informatiehuishouding beter op orde brengen. Dat doen wij door de aanbevelingen van de archiefinspectie uit te voeren. Voor de volgende tweejaarlijkse archiefinspectie (eind 2023 / begin 2024) hebben wij dit gereed.

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

De aanbevelingen van de archiefinspectie van eind 2021 (vastgesteld in maart 2022) zijn allemaal opgepakt, maar nog niet allemaal afgerond. De gemeentearchivaris houdt de ontwikkelingen in de gaten en ziet dat de organisatie voortvarend aan de slag is. Sommige zaken zullen ook een langere doorlooptijd hebben, doordat het meer werk bleek of doordat de scope breder is geworden. Het op orde houden van de informatiehuishouding blijft een doorlopend aandachtspunt en zal ook na het oplossen van deze aanbevelingen aandacht vragen van de organisatie. De nieuwe archiefinspectie wordt begin 2024 uitgevoerd.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Versterking lokale democratie

Wij geven Capellenaren het vertrouwen en willen stimuleren dat zij meedenken, inspreken en stemmen. Als bestuur en organisatie leren wij van participatieprocessen.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Visie en verordening burgerparticipatie uitvoeren (Capels Akkoord)

De in 2021 vastgestelde “Visie Burgerparticipatie” en de Verordening participatie gemeente Capelle aan den IJssel 2021 voeren wij uit. Dit doen wij door het inzetten van onze participatie-instrumenten en te onderzoeken of er nog nieuwe vormen van participatie passen bij Capelle.

Portefeuillehouder

1. **Burgemeester**

Stand van Zaken

Wij hebben in het voorjaar van 2023 twee keer het burgerpanel ingezet, voor de Evaluatie Jaarwisseling 2022-2023 en het Programma Duurzaamheid. Ook heeft een online community plaatsgevonden in het kader van nieuw op te stellen beleid rond Vrijwilligerswerk.

Om tot uitvoering van de Visie Burgerparticipatie te komen zetten wij in op het vergroten van participatiekennis en -competenties bij medewerkers. Hiertoe heeft een Leerpad Participatie voor 25 medewerkers plaatsgevonden. Dit leerpad is inmiddels afgerond. Tevens is een Handboek voor medewerkers opgesteld en in het tweede kwartaal van 2023 met de raad besproken.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Jongerenparticipatie vergroten (Capels Akkoord)

Wij werken aan nieuwe initiatieven om de betrokkenheid van de jeugd bij de gemeente te vergroten (naast bestaande instrumenten). Een voorbeeld daarvan is een jongerenapp.

Portefeuillehouder

1. **Burgemeester**
2. **Hartnagel**

Stand van Zaken

Wij hebben in het voorjaar van 2023 als pilot gebruik gemaakt van de digitale participatietool Swipocratie om Capelse jongeren te peilen over hun woonwensen voor nu en in de toekomst. Dit in het kader van het Programma Wonen. De ervaringen zijn positief. Gedurende 2023 (en verder) wordt zo mogelijk vaker gebruik gemaakt van de tool. Hiernaast worden gesprekken gevoerd met de Jongerenraad over hun rol en betrokkenheid bij de gemeente (en gemeentelijk beleid).

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Denk & Doe Mee fonds structureel maken (Capels Akkoord)

De denk- en doekracht van Capellenaren te stimuleren, door het Denk & Doe Mee Fonds structureel te maken en de zichtbaarheid van het fonds en besluitvorming over initiatieven te vergroten. Hiertoe werken wij een voorstel uit om het fonds conform de uitkomst van de evaluatie per 1 januari 2024 structureel in te bedden.

Portefeuillehouder

1. **Hartnagel**

Stand van Zaken

In de raadsvergadering van juli 2023 wordt u het raadsvoorstel aangeboden voor de structurele inbedding van het Denk & Doe Mee Fonds. De inhoudelijke richting wordt u aangeboden. Voorgesteld wordt om de financiële gevolgen mee te nemen in de integrale afweging bij de begroting.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Aantrekkelijk werkgever

Om onze ambities voor de stad waar te maken willen wij dat de gemeente Capelle aan den IJssel een aantrekkelijk werkgever is waar wij met plezier werken. Om dat te doen besteden wij aandacht aan ontwikkel- en doorgroeimogelijkheden, arbeidsvoorwaarden, de cultuur van de organisatie om ervoor te zorgen dat wij voldoende goede medewerkers in dienst krijgen en behouden.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Behoud personeel

Wij ontwikkelen via CapTalent een pilot voor een Talentenprogramma. De actieplannen van het Medewerkers tevredenheidsonderzoek (MTO) uit 2022 werken wij verder uit. Daarnaast starten wij een nieuwe MTO meting. Verder zetten wij de Strategische Personeelsplanning (SPP) actief in zodat

wij per afdeling heldere ontwikkelplannen kunnen maken. Vanaf 1 juli 2023 starten wij een nieuw personeelssysteem (HR21) voor de totale ambtelijke organisatie.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

De pilot talentprogramma is in januari 2023 gestart. De actieplannen MTO zijn per afdeling/unit gemaakt. Uitvoering ervan is een continu proces. In maart is begonnen met een eerste verkenning ten aanzien van een nieuwe MTO meting einde jaar/begin volgend jaar. SPP is op alle afdelingen gestart en op enkel afdelingen is al een APK op SPP uitgevoerd. De uitkomsten zijn basis voor het organisatie brede opleidingsplan. De implementatie van HR21 loopt en wordt na de zomer afgerond.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Inhuren personeel (Capels Akkoord)

Inhuur van tijdelijk personeel vindt grotendeels op uniforme wijze rechtmatig plaats via de inhuurdesk. Daarbij streven wij ernaar om zoveel als mogelijk collega’s voor vast aan te nemen en om daarmee ook het percentage inhuurkrachten te beperken.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

De inhuur verloopt via de inhuurdesk (YIS) en is daarmee uniform en rechtmatig. Het percentage inhuurkrachten blijft wel aan de hogere kant als gevolg van de arbeidsmarkt op dit moment.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Werving (Capels Akkoord)

Vanaf begin 2023 is een vaste corporate recruiter in dienst die zich volledig richt op de werving van personeel. Wij zetten creatief (nieuwe) wervingstechnieken in om nieuwe collega’s aan te trekken. Open hiring is daar een voorbeeld van. Daarbij ondersteunt een afgewogen arbeidsmarktcommunicatie ons. Daarvoor zetten wij een aantrekkelijke "werkenbij" website in.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

De nieuwe werkenbij website is gelanceerd (https://www.werkenbijcapelleaandenijssel.nl/) en daar is een mogelijkheid om buiten de vacatures om te solliciteren (open hiring). Nieuwe wervingsacties als "de proeverij" hebben plaatsgevonden. Dit wordt nog verder doorontwikkeld.

Kwaliteit (indicator)

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 0 staan hieronder weergegeven.

0.1 Algemene Uitkering decembercirculaire 2022

Algemene uitkering decembercirculaire - Onvermijdelijk
Baten: V 151 in 2023, V 67 in 2024, V 64 in 2025, V 55 in 2026, V 49 in 2027 en V53 vanaf 2028.
Kasstroom: V 151 in 2023, V 67 in 2024, V 64 in 2025, V 55 in 2026, V 49 in 2027 en V53 vanaf 2028.

Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaires. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. De decembercirculaire 2022 is 21 december 2022 gepubliceerd. Over de uitkomsten bent u in januari reeds geïnformeerd.

De uitkeringsfactor 2023 is verhoogd met 1 punt vanwege het uitkeren van een gedeelte van de verdeelreserve 2023. Voor Capelle betekent dit een bedrag van V115 voor het jaar 2023.

Hieronder volgt een korte toelichting op de structurele taakmutaties. Het totaaloverzicht is onderaan het voorstel opgenomen.

Wet Goed Verhuurderschap
Gemeenten krijgen meer mogelijkheden om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken. Deze afspraken worden uitgevoerd in de vorm van het wetsvoorstel Goed Verhuurderschap, dat naar verwachting in juli 2023 in werking zal treden. Voor de structurele kosten wordt een bedrag van € 12,4 miljoen met ingang van 2023 toegevoegd.

Daarnaast is er een decentralisatie uitkering wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in de septembercirculaire toegevoegd die per 1 januari 2023 in werking is getreden. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Onder deze wet zullen kwaliteitsborgers zorgdragen voor het voldoen aan de bouwtechnische regels. Deze taken vervallen hiermee bij gemeenten die overigens wel het bevoegd gezag blijven houden. Tegelijkertijd wijzigen bepaalde wettelijke taken en krijgen gemeenten er extra wettelijke taken bij, zoals registratie en beoordeling van de Wkb-meldingen. Voor deze taken ontvangt Capelle jaarlijks V28. Op verzoek van de VNG en de gemeenten is de verdeelsleutel voor de jaren 2023 en verder gewijzigd. Het effect voor Capelle hiervan is N4, per saldo resteert een structureel effect van V24.

Wij stellen u voor om de baten in de begroting aan te passen met V 151 in 2023, V 67 in 2024, V 64 in 2025, V 55 in 2026, V 49 in 2027 en V53 vanaf 2028.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Stand Najaarsnota 2022	V 151.556	V 153.121	V 153.096	V 144.189	V 139.542	V 139.189
Mutaties Decembercirculaire 2022	V 151	V 67	V 64	V 55	V 49	V 53
Stand Decembercirculaire 2022	V 151.707	V 153.188	V 153.160	V 144.244	V 139.591	V 139.242
Algemene mutaties						
Uitkeringsfactor 2023, uitkeren verdeelreserve	V 115					
Hoeveelheidsverschillen	V 5	V 6	V 6	V 5	V 5	V 5
Taakmutaties						
Wet Goed Verhuurderschap	V 30	V 31	V 32	V 30	V 29	V 29
Integratie en decentralisatie uitkeringen						
Wet kwaliteitsborging bouw	N 4	N 4	N 4	N 4	N 4	
Overige kleine verschillen	V 5	V 34	V 30	V 24	V 19	V 19
Totaal	**V 151**	**V 67**	**V 64**	**V 55**	**V 49**	**V 53**

0.2 Algemene uitkering overheveling combinatiefunctie naar BDU sport/cultuur/gezondheid

Algemene uitkering overheveling combinatiefunctie naar BDU sport/cultuur/gezondheid - Onvermijdelijk
Baten: N 192 vanaf 2023
Kasstroom: N 192 vanaf 2023

Tot en met het jaar 2022 ontvingen gemeenten in het gemeentefonds via een decentralisatie uitkering middelen voor de Brede Regeling Combinatiefuncties. Voor onze gemeente ging dat om een bedrag van V192. Gemeenten zetten combinatiefunctonarissen in om sport of cultuur te verbinden met onderwijs, zorg, welzijn of het bedrijfsleven. Vanaf 2023 ontvangen we deze middelen niet meer via het gemeentefonds maar via de Brede Doeluitkering Sport, Cultuur en Gezondheid.

Wij stellen u voor om de baten in de begroting te verlagen met N 192 structureel vanaf 2023.

0.3 Algemene uitkering overheveling klimaat naar BDU duurzaamheid

Algemene uitkering overheveling klimaat naar BDU duurzaamheid - Technisch
Baten: N 1.214/V 1.214 structureel vanaf 2023
Kasstroom: n.v.t.

In de Voorjaarsnota 2022 (wijzigingsvoorstel 7.5) is voor de uitvoering van het Klimaatakkoord vanaf 2023 V 1.214 aangeraamd. Bij de Voorjaarsnota 2022 werd er nog van uitgegaan dat deze middelen via het gemeentefonds ontvangen zouden worden. Echter gebleken is dat de Rijksmiddelen via een brede doeluitkering ontvangen worden. Via dit wijzigingsvoorstel worden de middelen overgeheveld naar programma 7.

Wij stellen u voor om de baten in de begroting te verlagen/te verhogen met V/N 1.214 structureel vanaf 2023.

De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

BDU Duurzaamheid	Baten 2023 en verder
Programma 0.: Meicirculaire 2022	N1.214
Programma 7: BDU Duurzaamheid	V1.214
Totaal	**N0**

0.4 Algemene uitkering energietoeslag

Algemene uitkering energietoeslag - Technisch
Baten: V/N 1.809 in 2023
Kasstroom: N 1.809 in 2023

In de Najaarsnota 2022 is met voorstel 6B.7 6.000 aangeraamd in verband met de uitkering van de energietoeslag in 2023. Echter in de decembercirculaire 2022 heeft het Rijk besloten in 2022 al € 500 miljoen uit te keren, zodat gemeenten de mogelijkheid hebben om hiervan al € 500 uit te keren in 2022. Capelle heeft er gekozen dit bedrag (Capelle 1.809) uit te keren in 2023. Via resultaatbestemming bij de jaarrekening 2022 wordt voorgesteld 1.809 in 2023 te bestemmen voor de energietoeslag. In 2022 is dit bedrag via het jaarrekeningresultaat aan de algemene reserve toegevoegd. Via dit voorstel wordt deze de raming van de algemene uitkering verlaagd met N 1.809. Daartegenover staat de onttrekking uit de algemene reserve (resultaatbestemming) voor hetzelfde bedrag. Per saldo is dit voorstel budgettair neutraal.

Wij stellen u voor om de baten in de begroting te verhogen (onttrekking algemene reserve) en te verlagen (algemene uitkering) met V/N 1.809 in 2023.

De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

Algmene uitkering energietoeslag	Baten 2023 en verder
Programma 0: Algemene uitkering	N1.809
Programma 6B: Onttrekking algemene reserve	V1.809

Totaal	N0

0.5 Algemene uitkering extra prijsbijstelling vanaf 2023

Algemene uitkering extra prijsbijstelling vanaf 2023 - Beleidskeuze
Lasten/Baten: V 1.200 vanaf 2023
Kasstroom: V 1.200 vanaf 2023

Het kabinet heeft in haar Najaarsnota 2022 aangekondigd een extra prijsbijstelling uit te gaan keren via het gemeentefonds in verband met de uitzonderlijke prijsstijgingen in het jaar 2022. Het gaat om circa € 300 miljoen per jaar voor de jaren 2023 tot en met 2025 en circa € 400 miljoen vanaf 2026. Indicatief voor onze gemeente is dat V 1.200. De definitieve bedragen volgen bij de Voorjaarsnota (van het Rijk) 2023 en de verdeling wordt in de meicirculaire 2023 bekend gemaakt en zijn vrij te besteden. Vooruitlopend op de meicirculaire is het voorstel om de verwachte prijsbijstelling van V 1.200 in de begroting te verwerken.

Wij stellen u voor om de baten in de begroting te verhogen met V 1.200 structureel vanaf 2023.

0.6 Mutaties Reserve Eenmalige Uitgaven

Mutaties Reserve Eenmalige Uitgaven - Onvermijdelijk
Lasten/baten: N 1.819 / V 1.819 in 2023
Kasstroom: N 1.722 in 2023

De Reserve Eenmalige Uitgaven is bedoeld om eenmalige budgetten, die in een jaar nog niet (volledig) besteed zijn, over te hevelen naar latere jaren. Besteding moet binnen drie jaar plaatsvinden. In het onderstaande overzicht staan de mutaties van deze Voorjaarsnota 2023. Dit betreft vrijwel allemaal onttrekkingen in 2023 van budgetten die in de Jaarrekening 2022 zijn toegevoegd. We zullen nog beoordelen of alles in 2023 wordt besteed. Bij de Najaarsnota 2023 komen we hier op terug.

In de onderstaande tabel staan alle mutaties in deze Voorjaarsnota 2023 weergegeven. De cijfers zijn cijfermatig wel verwerkt in de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug.

Progr.	Omschrijving budget	Besluit	2023
0	SROI	Jaarrekening 2021	N29
0	Overhevelen middelen Proactis + Rapportages	VJN22 0.21	N80
0	Camerasysteem + Waardegericht werken	NJN22 0.16	N47
0	Digitalisering	VJN22 0.21	N34
Totaal Programma 0			**N190**
1	Taxatie voor verzekering Slotlaan	VJN 2021 0.5	N4
Totaal Programma 1			**N4**
2	Nieuwe mobilieit	BG 2020 / NJN 2021 2.2	V59
2	Voorbereidingsbudget MIRT	VJN 2021 2.8	V63
2	Verkeersveiligheid	BG 2021 2.2	V38
Totaal Programma 2			**V160**
3	Projectplan BIZ Capelle XL	BG 2021 3.1	N175
Totaal Programma 3			**N175**
4	Taxatie Berliozstraat etc	VJN 2021 0.5	N12
4	Ventilatie MFC	VJN 2022 4.3	N309
Totaal Programma 4			**N321**
5A	Taxatie verzekering Lijstersingel 20	VJN 2021 0.5	N6
Totaal Programma 5A			**N6**
6A	Toezichthouder rechtmatigheid Wmo en Jeugdwet	NJN2020 6A.5 / Jaarrekening. 2020/22	N50
6A	WOP's	Jaarrekening 2021	N99
6A	Opvang Asielzoekers	NJN 2022 6A.2	N97
6A	Opvang Asielzoekers	NJN 2022 6A.2	V97
6A	POK middelen	VJN22 6A.1	N251

Totaal Programma 6A			**N400**
6B	Stichting Capelle Werkt (afwikkeling liquidatie SCW)	NJN2021, 6B.5	N15
6B	Actieplan Energiearmoede	NJN21 NJN22	N413
Totaal Programma 6B			**N428**
6D	Onderzoeksopdracht Jeugd	Jaarrekening 2022	N110
Totaal Programma 6D			**N110**
7	Taxatie verzekering Spoorlaan 18	VJN 2021 0.5	N4
7	Bodemkwaliteitsplan	VJN 2022 7.7	V26
7	AED's	VJN 2022 7.3	N16
7	Actieplan Circulair Capelle	NJN21 7.14	N30
Totaal Programma 7			**N24**
8	Landelijk Capelle	VJN 2021 8.10	N224
Totaal Programma 8			**N224**
Totaal lasten op programma's			**N1.819**
Totaal baten op programma's			**V97**
Mutatie aan reserve (per saldo: onttrekking)			**V1.722**

0.7 Dividend Irado

Dividend Irado - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: V 220 / N 220 in 2024
Kasstroom: N 220 in 2024

In collegebrief 2023/040 hebben wij vooruitlopend op deze Voorjaarsnota 2023 uw raad geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom N.V. Irado. Op 10 maart 2023 zijn de aandeelhouders door N.V. Irado geïnformeerd dat de winst van de onderneming door stijgende kosten onder druk staat. De winst over het jaar 2023 staat onder druk omdat de kostenstijgingen hoger zijn dan verwacht en later in beeld waren dan de index die is vastgesteld op de tarieven die door de deelnemende gemeenten worden bepaald. Structureel hebben wij V 330 begroot aan dividend van N.V. Irado. Het is de verwachting dat het te ontvangen dividend in 2024 eenmalig V 110 bedraagt, waardoor in 2024 N 220 minder aan dividend wordt verwacht. Dit heeft een lagere dotatie V 220 aan de Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden tot gevolg in programma 7. De wijziging is cijfermatig wel verwerkt in programma 7, maar komt daar niet meer als separaat voorstel terug.

Wij stellen u voor om de baten in de begroting te verlagen met N 220 in 2024 gevolgd door een evenredige lagere dotatie V 220 aan de Voorziening afval middelen derden.

0.8 Aanpassen budgetten energie

Aanpassen budgetten energie - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: V 2.117/N 573 in 2023, V 1.223/N 305 in 2024, V 355/N 44 in 2025, N 15/V 65 vanaf 2026
Kasstroom: V 2.072 in 2023, V 1.224 in 2024, V 401 in 2025, V 50 vanaf 2026

Op basis van de tot nu toe vastgestelde tarieven kan een voorlopige schatting gemaakt worden van de energiekosten over 2023.

In de kostenraming zijn ook de volgende kostenstijgingen verwerkt:
- Energiebelastingstijgingen
- Stijging netbeheertarieven (tot 50% hoger t.o.v. 2022)
- Stijging tarieven voor stadsverwarming (circa 100% stijging t.o.v. 2022)

Opgemerkt wordt dat onderstaande prognose voor 2023 nog onzeker is. De energietarieven zijn pas voor een klein deel vastgelegd.

De verwachte energiekosten voor 2023 zijn aanzienlijk hoger dan in voorgaande jaren. Echter, doordat de energiemarkt enigszins tot rust is gekomen, lijken de energiekosten ruim binnen de afgelopen jaar vastgestelde begroting te blijven.

Op programma 7 heeft V 528 (2023) betrekking op riolering en afval. De lagere lasten hebben lagere onttrekkingen aan de Voorziening riolering middelen derden en de Voorziening Afvalstoffenheffing middelen derden tot gevolg vanaf 2023.

Het verschil tussen het saldo lasten/baten en de kasstroom wordt veroorzaakt door de lagere onttrekking aan de Voorziening riolering middelen derden en de Voorziening Afvalstoffenheffing middelen derden op programma 7.

Wij stellen u voor:

1. de lasten in de begroting te verlagen met V 2.117 in 2023, V 1.223 in 2024, V 355 in 2025 en te verhogen met N 15 vanaf 2026.

2. de baten in de begroting te verlagen met N 573 in 2023, N 305 in 2024, N 44 in 2025 en te verhogen met V 65 vanaf 2026 (inclusief de mutaties in de Voorziening riolering middelen derden en de Voorziening Afvalstoffenheffing middelen derden).

3. in de Voorziening riolering middelen derden de volgende lagere onttrekking te verwerken: N 515 in 2023, N 299 in 2024 en N 88 in 2025.

4. in de Voorziening Afvalstoffenheffing middelen derden de volgende lagere onttrekking te verwerken: N 13 in 2023, N 7 in 2024 en N 2 in 2025.

De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt in de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

	2023			2024			2025			2026 e.v.		
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0	V635	N20	V615	V398	N12	V386	V168	N3	V165	V66	N0	V66
1	V33	V1	V34	V16	V5	V21	V1	V8	V9	N6	V10	V4
2	V640	N0	V640	V338	N0	V338	V46	N0	V46	N77	N0	N77
3	V8	N0	V8	V3	N0	V3	N2	N0	N2	N4	N0	N4
4	V43	N3	V40	V24	N0	V24	V6	V4	V10	N1	V6	V5
5A	V61	N46	V15	V41	N26	V15	V22	N7	V15	V13	V1	V14
5B	V42	N0	V42	V25	N0	V25	V8	N0	V8	N0	N0	N0
6A	V20	V23	V43	N8	V34	V26	N37	V44	V7	N48	V48	N0
7	V528	N528	N0	V306	N306	N0	V90	N90	N0	N0	N0	N0
8	V107	N0	V107	V80	N0	V80	V53	N0	V53	V42	N0	V42
Totaal	**V2.117**	**N573**	**V1.544**	**V1.223**	**N305**	**V918**	**V355**	**N44**	**V311**	**N15**	**V65**	**V50**

0.9 Aanpassen huurbaten gemeentelijk vastgoed

Aanpassen huurbaten gemeentelijk vastgoed - Onvermijdelijk
Baten: V 592 in 2023
Kasstroom: V 595 in 2023

Op 14 februari 2023 hebben wij besloten om de huurprijzen voor het gemeentelijk vastgoed met terugwerkende kracht per 1 januari 2023 te indexeren met 14,5% (CPI September). Gebleken is dat een lagere indexatie van de huren niet mogelijk is, omdat wij als gemeente een kostprijs dekkende huur moeten rekenen. Bij het doorvoeren van een lagere indexering is gebleken dat de gemeente onder de integrale kostprijs dreigt te verhuren.

In de begroting 2023 is reeds rekening gehouden met een indexatie van 3%. Dit betekent dat wij voor de huren met een indexatiedatum per 1 januari 11,5% meer ontvangen.
De aanvullende inkomsten hieruit bedragen in totaal V 595. De aanpassing van de huurbaten is een structurele mutatie. Aangezien nog niet in beeld is wat het effect is van de huurverhoging op de stijging van de subsidies wordt voorgesteld alleen het financiële effect voor 2023 in de VJN23 op te nemen. Bij de begroting 2024 zullen de meerjarige financiële consequenties verwerkt worden.

Wij stellen u voor de baten in de begroting 2023 te verhogen met V 595 en de onttrekking aan de Voorziening riolering middelen derden met N 3 te verlagen in 2023.

De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt in de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

Programma	Omschrijving	Baten
0	Aanpassen huurbaten	V1
1	Aanpassen huurbaten	V31
4	Aanpassen huurbaten	V5

5A	Aanpassen huurbaten	V491
6A	Aanpassen huurbaten	V61
6C	Aanpassen huurbaten	V3
7	Aanpassen huurbaten	V3
7	Lagere onttrekking Voorziening riolering middelen	N3
Totaal		**V592**

0.10 Voorziening onderhoud

Voorziening onderhoud - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 381/V 19 structureel vanaf 2023
Kasstroom: N 2.657 in 2023, N 334 in 2024, N 801 in 2025, N 463 in 2026, N 155 in 2027, V 288 in 2028, N 237 in 2029, N 28 in 2030 en V 1.880 in 2031

In 2022 is gepland onderhoud doorgeschoven naar 2023.

Redenen hiervoor zijn dat:
- onderhoud technisch in 2022 nog niet noodzakelijk was;
- onderhoud beter gebundeld kan worden met uit te voeren onderhoud in 2023;
- onderhoud betrokken kan worden bij verduurzamingsmaatregelen in 2023;
- de juridisch overdracht van het onderwijsgedeelte van MFC Fascinatio is uitgesteld naar 2023.

Als gevolg van het doorschuiven wijzigen de uitgaven over de verschillende jaren. Dit leidt tot hogere uitgaven in de jaren 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2029 en 2030 en lagere uitgaven in 2028 en 2031.

Indexatie
In de voorziening onderhoud is rekening gehouden met een prijsstijging van 3%. Als gevolg van hogere prijzen voor grondstoffen en personeel komen de onderhoudsprijzen hoger uit en is het noodzakelijk om rekening te houden met een extra prijsstijging van een 5%. Per saldo bedraagt de indexatie daarmee 8%.

Dotatie
Om te bewerkstelligen dat de voorziening in de komende 20 jaar structureel boven 0 blijft, moet de dotatie aan de voorziening verhoogd worden met N 381 structureel.

Het nadeel N 19 op programma 7 heeft betrekking op riolering en afval. De hogere lasten hebben een onttrekking van V 14 uit de Voorziening riolering middelen derden tot gevolg en van V 5 uit de Voorziening afvalstoffenheffing vanaf 2023.

Wij stellen u voor om de uitgaven uit de onderhoudsvoorziening te verhogen met N 2.657 in 2023, N 334 in 2024, N 801 in 2025, N 463 in 2026, N 155 in 2027, N 237 in 2029, N 28 in 2030 en daarnaast de uitgaven te verlagen met V 288 in 2028 en V 1.880 in 2031 en de jaarlijkse dotatie aan de voorziening onderhoud met ingang van 2023 te verhogen met N 381 structureel en V 14 uit de Voorziening riolering middelen derden en V 5 uit de Voorziening afvalstoffenheffing te onttrekken.

De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt in de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma’s:

Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0	Mutatie dotatie voorziening onderhoud	V116	N0	V116
1	Mutatie dotatie voorziening onderhoud	V5	N0	V5
2	Mutatie dotatie voorziening onderhoud	N27	N0	N27
4	Mutatie dotatie voorziening onderhoud	N29	N0	N29
5A	Mutatie dotatie voorziening onderhoud	N261	N0	N261
5B	Mutatie dotatie voorziening onderhoud	N30	N0	N30
6A	Mutatie dotatie voorziening onderhoud	N109	N0	N109
6C	Mutatie dotatie voorziening onderhoud	N3	N0	N3
7	Mutatie dotatie voorziening onderhoud	N19	V19	N0
8	Mutatie dotatie voorziening onderhoud	N24	N0	N24
Totaal		**N381**	**V19**	**N362**

0.11 Aanpassen budgetten dagelijks onderhoud

Aanpassen budgetten dagelijks onderhoud - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 395/V 9 structureel vanaf 2023
Kasstroom: N 395 structureel vanaf 2023

In 2021 zijn de meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) van de gemeentelijke panden en sportvelden geactualiseerd. De MJOP geven het totale onderhoud weer van de panden. Zowel het jaarlijks onderhoud (jaarlijks terugkerend onderhoud zoals bijvoorbeeld onderhoud aan een CV-ketel) als het planmatig onderhoud (onderhoud wat over een langere periode strekt bijvoorbeeld de vervanging van een CV-ketel) wordt in beeld gebracht en financieel doorgerekend. In de begroting komt het jaarlijks onderhoud ten laste van de exploitatie en het planmatig onderhoud ten laste van de voorziening onderhoud of vervangingskredieten.

Naast de actualisatie van de jaarlijkse onderhoudsactiviteiten wordt voor 2023 een verhoging van de onderhoudsuitgaven verwacht van 8%. Voor 2023 moeten de budgetten voor jaarlijks onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed worden aangepast, zie de tabel voor de mutaties. In de begroting 2023 is al een indexatie van 3% verwerkt.

Het nadeel van N 9 op programma 7 heeft betrekking op riolering en afval en leidt tot een hogere onttrekking van V 8 uit de Voorziening riolering middelen derden en V 1 uit de Voorziening afvalstoffenheffing.

Wij stellen u voor om in de begroting de lasten te verhogen met structureel N 395 vanaf 2023. Daarnaast stellen wij u voor de baten in de begroting vanaf 2023 structureel te verhogen met V 8 als gevolg van de hogere onttrekking uit de Voorziening riolering middelen derden en met V 1 als gevolg van de hogere onttrekking uit de voorziening afvalstoffenheffing.

De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

Programma	Lasten	Baten	Saldo
0	N88		N88
1	N14		N14
2	N4		N4
4	N11		N11
5A	N177		N177
5B	N4		N4
6A	N74		N74
6D			N0
7	N9	V9	N0
8	N14		N14
Totaal	**N395**	**V9**	**N386**

0.12 Stelpost Lonen Capelle en GR IJsselgemeenten

Stelpost lonen Capelle en GR IJsselgemeenten – Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 991 vanaf 2023
Kasstroom: N 991 vanaf 2023

Werkgevers en vakbonden hebben in februari 2023 een principeakkoord gesloten over een nieuwe cao voor gemeenteambtenaren. In de nieuwe cao is een salarisstijging afgesproken, waarbij de nadruk ligt op medewerkers in de eerste schalen in het loongebouw. De salarissen stijgen per 2 januari 2023 met € 240,- en daarna 2%. Het akkoord loopt tot 1 januari 2024. Inmiddels is het principeakkoord bekrachtigd en daarmee is de nieuwe cao definitief.
In de Begroting 2023 is rekening gehouden met een stelpost cao van N 1.083 vanaf 2023. Het effect van de nieuwe cao op de loonkosten bedraagt N 1.887 vanaf 2023. Er is dus sprake van een tekort van N 804 vanaf 2023. Daarnaast hebben we ook rekening te houden met een hogere bijdrage aan de GR IJsselgemeenten, omdat zij dezelfde systematiek van begroten hebben als de gemeente en er dus ook daar sprake is van een stelpost die niet voldoende toereikend is. Ons aandeel daarin is N 187 vanaf 2023.

Wij stellen u voor om de lasten te verhogen met N 991 vanaf 2023.

De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separatie voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

Omschrijving	Programma	2023 e.v.
Stelpost lonen Capelle	0	N804
Stelpost lonen GR IJsselgemeenten - ICT	0	N32
Subtotaal Programma 0		**N836**
Stelpost lonen GR IJsselgemeenten - Sociale Zaken	6B	N155
Subtotaal Programma 6B		**N155**
Totaal		**N991**

0.13 Rente

Rente - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 81 in 2023, N 1.034 in 2024, N 1.227 in 2025, N 1.308 in 2026, N 1.492 in 2027, N 1.791 in 2028, N 2.208 in 2029, N 2.730 in 2030 en N 3.237 in 2031
Kasstroom: N 81 in 2023, N 1.034 in 2024, N 1.227 in 2025, N 1.308 in 2026, N 1.492 in 2027, N 1.791 in 2028, N 2.208 in 2029, N 2.730 in 2030 en N 3.237 in 2031

De rentekosten nemen fors toe. Dit komt omdat de rente van zowel korte-termijn leningen als langlopende gestegen zijn en vanwege de in deze Voorjaarsnota opgenomen hogere lasten en hogere kredieten.

De inflatie is het afgelopen jaar hoog geweest. In september 2022 was de inflatie 14,5%. Door o.a. de dalende energieprijzen en de verschillende renteverhogingen door de ECB de afgelopen maanden (huidig 3,0% per maart 2023) is de inflatie inmiddels gedaald naar 4,4% (maart 2023, eerste snelle berekening CBS). De huidige onrust in de bankensector (Silicon Valley) zorgt voor enige voorzichtigheid bij de ECB om de rente verder te verhogen. Een hoge rente betekent dat banken voor hoge rente lasten bij herfinanciering van hun eigen leningen komen te staan. De rentebaten op de uitgezette leningen blijven daarbij achter waardoor grote verliezen worden geleden en banken failliet (kunnen) gaan.

De huidige rente voor een lineaire lening van 25 jaar fluctueert tussen de 3,2% en 3,7%. Waar normaliter de leningen met kortere looptijden een lagere rente laten zien en leningen met een langere looptijd een hogere rente, zien we nu dat de rentetarieven voor alle looptijden dicht bij elkaar liggen. Dit komt omdat voor langlopende geldleningen vraag en aanbod de rente bepaalt. Aanbieders verwachten dat de inflatie zal dalen en daarmee de rentestijging van de ECB. Deze lagere inflatie wordt al meegenomen in de rente voor langlopende geldleningen.
De onrust in de bankensector en de aanhoudende oorlog in Oekraïne zijn beide factoren die het lastig maken om een goede inschatting te maken van de verdere ontwikkelingen. De laatste inflatiecijfers laten een positiever beeld zien, maar de ECB wil de inflatie terugbrengen naar 2%. Dit vraagt dus mogelijk nog om aanvullende maatregelen, wellicht nogmaals een renteverhoging. De algemene verwachting van de BNG is dat de rente in 2023 en 2024 nog wat verder zal stijgen.

Wij verhogen de rente in de voorjaarsnota 2023 voor nieuwe leningen vanaf het jaar 2023 naar 3,5%. Bij de begroting 2024 zullen wij nader beoordelen of deze rente verder verhoogd moet worden.

De gemeente financiert in eerste instantie met korte-termijn leningen. Korte-termijn leningen kennen gewoonlijk een lager rentepercentage dan lang geld. Korte-termijn leningen mogen wij maximaal lenen tot de zogenaamde kasgeldlimiet. Die is voor de gemeente Capelle in de Begroting 2023 berekend op 20.993. Zoals hiervoor is aangegeven liggen de rentetarieven nu dicht bij elkaar. Voor korte-termijn financiering hebben wij tot eind 2022 geen rentekosten gehad en hebben deze dan ook niet in de Begroting 2023 opgenomen. De laatste maanden is de rente verder opgelopen. Wij weten niet hoe de rente zich gaat ontwikkelen. Daarom verwerken wij de huidige rentestanden in ons meerjarenperspectief. De rentekosten nemen dus toe door een stijging van de rente van 3% naar 3,5%. Daarnaast moeten wij rekening houden met rentekosten voor korte-termijnleningen. Tenslotte

stijgen rentekosten door de in deze Voorjaarsnota opgenomen extra lasten en hogere kredieten mede vanwege inflatie. Hierdoor moeten meer leningen worden aangetrokken.

In de Begroting 2024 worden de hogere rentekosten vertaald naar hogere omslagrentes en worden de hogere rentekosten aan de verschillende programma's toegerekend. Op dat moment worden ook de hogere kosten voor Riolering en afval berekend en aan deze producten toegerekend. Nu is alleen rekening gehouden met de rentekosten die gevolgen hebben voor het meerjarig rekeningresultaat.

Jaren	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Rente van 3% naar 3,5%	N34	N126	N219	N321	N417	N487	N562	N639	N639
Rentekosten kort geld	N0	N700	N700	N700	N700	N700	N700	N700	N700
Actualisatie	N48	N209	N308	N288	N375	N605	N947	N1.391	N1.898
Totale rentekosten	**N81**	**N1.034**	**N1.227**	**N1.308**	**N1.492**	**N1.791**	**N2.208**	**N2.730**	**N3.237**

0.14 Aanpassen budgetten catering

Aanpassen budgetten catering– Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 125 vanaf 2023
Kasstroom: N 125 vanaf 2023

Door de hoge inflatie en de verandering in de CAO voor het restaurant personeel van Promen zijn de personeelskosten gestegen. Daarnaast zijn ook de producten die wij van hun afnemen flink duurder geworden en moet er materiaal worden vervangen. De kostenstijging die hieruit volgt is onvermijdelijk. De begrote budgetten voor catering zijn hierdoor niet meer toereikend.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 125 vanaf 2023.

0.15 Consequenties 1e begrotingswijziging 2023 GR IJsselgemeenten

Consequenties 1e begrotingswijziging 2023 GR IJsselgemeenten - Onvermijdelijk/ Beleidskeuze
Lasten: N 233 in 2023, N 621 in 2024 en N 412 in 2025 en N 299 vanaf 2026
Kasstroom: N 233 in 2023, N 621 in 2024 en N 412 in 2025 en N 299 vanaf 2026

ICT (programma 0)
In de 1e begrotingswijziging 2023 wordt ten aanzien van het Programma ICT gevraagd om een structurele uitbreiding van 1 fte technisch beveiligingsexpert en 1 fte functioneel beheerder, een tijdelijke uitbreiding van 1 fte ServiceDesk medewerker, doorschuiven van onderhoudskosten en om een indexatie van onderhoudskosten.

Structurele uitbreiding van 1 fte technisch beveiligingsexpert en 1 fte functioneel beheerder,- bedrijfsvoeringskosten
Om de werklast binnen ICT te kunnen verdelen, de risico's beheersbaar te houden en tegelijkertijd de kwaliteit van de werkzaamheden en dienstverlening te verbeteren is het structureel aantrekken van 1 FTE technisch beveiligingsexpert (schaal 11) en 1 fte functioneel beheerder (schaal 9) noodzakelijk. Aandeel Capelle bedraagt N 56 vanaf 2023.

Tijdelijke uitbreiding van 1 fte ServiceDesk medewerker - bedrijfsvoeringskosten
Door de late invulling van vacatures voor het zorgdragen voor de uitrol van alle laptops, dockinstations en iPhones is de afronding van dit project verschoven naar 2023. Dit leidt tot een tijdelijke uitbreiding van 1 fte ServiceDesk medewerker om het project af te kunnen ronden (N 64), aandeel Capelle bedraagt N 38 in 2023.

Hogere onderhoudskosten n.a.v. correctie accountant op investeringen
Door het niet meer mogen activeren van bepaalde investeringen in software omdat deze niet voldoet aan de specifieke voorwaarden die het BBV stelt zal er een verschuiving plaats vinden van investeringen naar onderhoudsbudgetten (N 300), aandeel Capelle N 207 vanaf 2023.

Lagere toerekening loonkosten n.a.v. correctie accountant op investeringen
In 2018 is besloten om loonkosten aan investeringen toe te rekenen. Door het niet meer mogen activeren van bepaalde investeringen in software omdat deze niet voldoet aan de specifieke voorwaarden die het BBV stelt zal de toerekening van investeringen aan loonkosten worden verlaagd met N132. Aandeel Capelle N 91 vanaf 2023.

Lagere kapitaallasten n.a.v. correctie accountant op investeringen
Door het niet meer mogen activeren van bepaalde investeringen in software omdat deze niet voldoet aan de specifieke voorwaarden die het BBV stelt is er in 2022 minder geactiveerd waardoor de afschrijvingen in 2023 V 82 lager zullen zijn. Aandeel Capelle V57 in 2023, V116 in 2024, V185 in 2025 en V298 vanaf 2026.

Doorschuiven van onderhoudskosten van 2022 naar 2023 - uitvoeringskosten
De implementatie van het financiële pakket is nog niet in zijn geheel afgerond. De laatste termijn van het project heeft niet in 2022 plaatsgevonden maar zal in 2023 plaatsvinden (N 60), aandeel Capelle bedraagt N 41 in 2023.

Indexatie van onderhoudskosten
Jaarlijks worden de ICT-onderhoudskosten met 3% geïndexeerd. Voor 2023 is er een groot aantal leveranciers die vanwege hun eigen hogere kosten (o.a. personeel en energie) de indexeringen fors hebben verhoogd. De onderhoudskosten zullen in 2023 met 3% extra geïndexeerd worden (N 128), aandeel Capelle N 81 vanaf 2023.

De structurele meerkosten zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2024 - 2027 van de GR IJsselgemeenten en zullen ook in de gemeentelijke begroting 2024 worden verwerkt waar het gaat om indexaties. De structurele wijzigingen zijn verwerkt in dit voorstel.

SoZa (programma 6B)
In de 1e begrotingswijziging 2023 vindt er op het Programma SoZa een vrijval van de reserve ESF plaats. Tevens wordt er op dit programma gevraagd om een structurele formatie uitbreiding van 1 fte, het laten vervallen van de structureel ingeboekte taakstelling, een 2-jaarsbudget voor digitalisering en verbetering van de dienstverlening van SoZa en inhuur voor de invoering van het Breed Offensief.

Vrijval reserve ESF
De afgelopen jaren is voor de subsidie RRIA2 een bedrag van V 787 in de reserve ESF gedoteerd. In 2023 zal dit bedrag vrijvallen. Het aandeel voor Capelle aan den IJssel is V 551 in 2023.

Structurele formatie uitbreiding van 1 fte arbeidsmakelaar garantiebanen
Deze formatie uitbreiding (N 82) is benodigd om meer aandacht en ondersteuning aan klanten te geven. Dit in het licht van het ontwikkelbehoefte en potentieel van het huidige bestand en instroom, en de huidige maatschappelijke tendens. Het aandeel van Capelle bedraagt N 58 vanaf 2023.

Vervallen van de structureel ingeboekte taakstelling
Door het vervallen van de taakstelling (N 150) zal er niet gesneden hoeven te worden in het personeelsbudget, en blijft formatie van Sociale zaken, inclusief de hiervoor aangevraagde arbeidsmakelaar garantiebanen, afgerond op 137 fte. Uitgaand van de benchmark waarop we ons baseren is dat binnen de marge voor het werken met een caseload van 100 voor Re-integratie. Het aandeel van Capelle bedraagt N 104 vanaf 2023.

Digitalisering en verbetering van de dienstverlening van SoZa
Het betreft hier systemen en mogelijkheden die de klant ten dienste staan als het gaat om het communiceren en uitwisselen van gegevens en het delen van wijzigingen met IJsselgemeenten . Het aandeel Capelle bedraagt N 140 in 2023 en 2024.

Inhuur voor de invoering van het Breed Offensief.
Het doel is het vergroten van kansen op de arbeidsmarkt voor inwoners met een arbeidsbeperking, zowel vanuit het perspectief van de werkzoekende als de werkgever. De ingehuurde medewerker bereid diverse overleggen met de gemeentes voor en zorgt voor een concept beleidsvoorstel na afstemming evenals een conceptverordening. Het betreft een inhuur voor een periode van 4 maanden. Het aandeel van Capelle bedraagt N 25 in 2023.

Naast bovenstaand is er een voorstel opgenomen binnen programma 0 (0.X Stelpost Lonen) voor de effecten van de cao voor zowel Capelle als de GR IJsselgemeenten.

De structurele meerkosten zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2024 - 2027 van de GR IJsselgemeenten en zullen ook in de gemeentelijke begroting 2024 worden verwerkt waar het gaat om indexaties. De structurele wijzigingen zijn verwerkt in dit voorstel.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 233 in 2023, N 621 in 2024 en N 412 in 2025 en N 299 vanaf 2026

De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

	2023	2024	2025	2026
ICT - aanpassing bedrijfsvoeringsbudget	N94	N56	N56	N56
ICT -aanpassing onderhoudsbudget	N363	N263	N194	N81
Totaal programma 0	**N457**	**N319**	**N250**	**N137**
Sociale Zaken - aanpassing bedrijfvoeringsbudget	V224	N302	N162	N162
Totaal programma 6B	**V224**	**N302**	**N162**	**N162**
Totaal	**N233**	**N621**	**N412**	**N299**

0.16 Krediet bedrijfsvoering (Krediet 145)

Krediet bedrijfsvoering - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 36 vanaf 2024
Kasstroom: N 145 in 2023

Het is nodig om, op het gebied van audio visuele middelen, een aantal ondersteunende faciliteiten te implementeren. Deze ondersteunende faciliteiten zijn nodig om een tweetal vergaderzalen conform de inrichting van de raadzaal in te richten. Dit zodat ook de commissievergaderingen over de benodigde faciliteiten beschikken. Daarnaast heeft de organisatie behoefte aan meer hybride vergaderruimtes. De ruimtes worden ingericht op de 6e, 7e, 10 etage van het Gemeentehuis en op de 2e etage van de Gemeentewerf. Naast bovenstaande faciliteiten, dienen ook de huidige ‘Left-Click players’ vervangen te worden en dienen de nieuw ingerichte hybridevergaderruimtes ook voorzien te worden van deze ‘Left-Click players’. Deze aanpassingen vragen een investering van 120. Voor het jaarlijks onderhoud wordt jaarlijks N 5 aangevraagd.

Om het risico op verlies, misbruik en diefstal van sleutels te minimaliseren, is het nodig om binnen het Servicepunt over te gaan op een digitaal sleutelmanagementsysteem. Iedere handeling wordt hiermee, AVG-proof, geregistreerd. Deze aanpassing vraagt een investering van N 25. Voor het jaarlijks onderhoud wordt jaarlijks N 2 aangevraagd.

Wij stellen u voor in 2023 een krediet beschikbaar te stellen van 145 en de lasten in de begroting te verhogen met N 36 vanaf 2024.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	BG2023 incl. wijz.	Wijz. VJN 2023	BG2023 na wijz. VJN	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N36.635	N769	N37.404	N36.760	N36.344	N36.785	N36.849	N37.126	N37.157	N37.716	N39.723
Baten	V176.748	N1.883	V174.865	V172.746	V173.117	V164.280	V159.648	V159.240	V158.778	V158.649	V158.649
Saldo van baten en lasten	**V140.113**	**N2.652**	**V137.461**	**V135.986**	**V136.773**	**V127.496**	**V122.799**	**V122.114**	**V121.622**	**V120.933**	**V118.926**
Mutaties in reserves:											
Algemene reserve	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Reserve eenmalige uitgaven	V225	V190	V415	V160	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Reserve Doe Mee Fonds	V750	N0	V750	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	**V975**	**V190**	**V1.165**	**V160**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**
Resultaat	**V141.088**	**N2.462**	**V138.626**	**V136.146**	**V136.773**	**V127.496**	**V122.799**	**V122.114**	**V121.622**	**V120.933**	**V118.926**

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.1 Algemene Uitkering decembercirculaire 2022	N0	V151	V151
0.2 Algemene uitkering overheveling combinatiefunctie naar BDU sport/cultuur/gezondheid	N0	N192	N192
0.3 Algemene uitkering overheveling klimaat naar BDU duurzaamheid	N0	N1.214	N1.214
0.4 Algemene uitkering energietoeslag	N0	N1.809	N1.809
0.5 Algemene uitkering extra prijsbijstelling vanaf 2023	N0	V1.200	V1.200
0.6 Mutaties Reserve Eenmalige Uitgaven	N190	N0	N190
0.8 Aanpassen budgetten energie	V635	N20	V615
0.9 Aanpassen huurbaten gemeentelijk vastgoed	N0	V1	V1
0.10 Voorziening onderhoud	V116	N0	V116
0.11 Aanpassen budgetten dagelijks onderhoud	N88	N0	N88
0.12 Stelpost Lonen Capelle en GR IJsselgemeenten	N836	N0	N836
0.13 Rente	N81	N0	N81
0.14 Aanpassen budgetten catering	N125	N0	N125
0.15 Consequenties 1e begrotingswijziging 2023 GR IJsselgemeenten	N457	N0	N457
7.2 Duurzaamheid	V257	N0	V257
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	**N769**	**N1.883**	**N2.652**
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven	N0	V190	V190

Totaal mutatie in de reserves	N0	V190	V190
Mutatie Resultaat			N2.462

Programma 1 Integrale veiligheid en openbare orde

Ontwikkelingen

Toename gewelddadigheid onder de jeugd
Sinds 2021 is in Capelle aan den IJssel een toename zichtbaar van ernstig geweld en uitbuiting onder (een klein deel) van de jeugd en rivaliserende jeugdgroepen, waarbij met name het aantal incidenten met messengeweld en wapenbezit onder de zeer jonge jeugd is gestegen. Als onderdeel van een aanpak hierop heeft uw raad bij de Voorjaarsnota 2022 eenmalig budget gevoteerd om specifieke opgeleide jongerenwerkers in te zetten op deze doelgroep voor de jaren 2022 en 2023. Een eerste evaluatie van dit grenzen stellend ambulante jongerenwerk geeft aan dat zij goed contact wisten te leggen met deze doelgroepen. Het lijkt dat er zich minder incidenten in de buitenruimte voordeden dan in de voorgaande periode, waarbij het grenzen stellend jongerenwerk een belangrijke signalerende en de-escalerende rol heeft gespeeld. Een voorstel voor de continuering van de inzet van het grenzen stellend jongerenwerk en de daarbij benodigde financiële middelen worden betrokken bij de integrale financiële afwegingen binnen de begroting 2024.

Financiën veiligheidsregio onder druk door inflatie
Vanuit de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond is kort voor de jaarwisseling 2022-2023 een waarschuwing afgegeven voor hogere kosten in 2023 vanwege de inflatie, onder andere vanwege de nog lopende actualisatie van de CAO voor het brandweerpersoneel. In maart 2023 is een principe-akkoord vastgesteld, uitgaande van een loonstijging van 9,7% (7,8% boven de begroting 2023). Zie verder het wijzigingsvoorstel.

Evaluatie wijkveiligheidsplannen
In 2019 heeft uw gemeenteraad wijkveiligheidsplannen vastgesteld. Doel van de wijkveiligheidsplannen was het vaststellen van een maatwerk veiligheidsaanpak in samenspraak met bewoners.
De wijkveiligheidsplannen zijn uitgevoerd tijdens de looptijd van het vorige integrale veiligheidsbeleid (2019 – 2022), en verleden jaar afgerond. Vooruitlopend op het opstellen van de nieuwe wijk- en buurtveiligheidsagenda's zijn de wijkveiligheidsplannen 2019 beknopt geëvalueerd (momenteel in concept gereed). De evaluatie wordt aan het bestuur aangeboden, en afhankelijk van de agenda voor of na het zomerreces geagendeerd voor de raadscommissie Bestuur, Veiligheid en Middelen.

Wat willen wij bereiken?

Preventie

Wij regisseren als gemeente het voorkomen van onveiligheid binnen Capelle. Wij richten ons op de veiligheidsthema's leefomgeving, bedrijvigheid, jeugd, fysieke veiligheid en ondermijning (georganiseerde criminaliteit) om de weerbaarheid van Capellenaren en ondernemers te verhogen, (de ontwikkeling van) criminele structuren tegen te gaan en het stimuleren van vroegtijdig ingrijpen. De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond houdt toezicht op voorzieningen voor het brandveilig ontvluchten van een gebouw bij brand, en het vergroten van het veiligheidsbewustzijn onder Capellenaren, in het bijzonder verminderd zelfredzame personen.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Inzet weerbaarheidsprojecten en awarenessprogramma's (Capels Akkoord)

Wij vergroten en versterken de weerbaarheid en awareness van professionals, bestuurders, burgers (waaronder jeugd) en ondernemers door het inzetten van weerbaarheidsprojecten en awareness programma's.

Portefeuillehouder

1. **Burgemeester**

Stand van Zaken

Ten behoeve van verschillende veiligheidsthema's zijn er in de periode januari tot en met maart diverse weerbaarheid- en awarenessprogramma's uitgevoerd.

Jeugd:

- 9 trainingen van Halt aan basisscholen (invloed van de groep, gedrag online, tolerantie en respect)
- Inzet online YouChoose campagne gericht op weerbaarheid van jongeren en ouders

Digitale veiligheid:

- 1 maal weerbaarheidstraining digitale veiligheid voor senioren

Ondermijning:

- 3 maal voorlichting aan professionals over het thema mensenhandel

Wijkaanpak:

- 1 maal afronding training Omnia works 1 maal bewustwordingstraining buurtpreventie
- 1 maal bijeenkomst tbv whatsapp buurtpreventie
- 1 maal project Fawaka

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Crimineel en agressief gedrag en overlast door jongeren voorkomen en verlagen

Wij gaan criminele structuren tegen door het voorkomen en verlagen van ondermijnend en agressief (delict)gedrag en overlast door jongeren. Dit is er ook op gericht om nieuwe aanwas tegen te gaan. Wij zetten jongerenwerk op school, straat en online in. Daarbij stellen we duidelijke grenzen. Wij zetten ook verschillende projecten in om jongeren te bereiken: ImpactSquad, LeerlingAlert, Halt-voorlichtingen en spreekuren en Epjo. Ook ontwikkelen wij beleid met betrekking tot 12-vroegsignalering.

Portefeuillehouder

1. **Hartnagel**

Stand van Zaken

Het jongerenwerk is actief op de VO scholen, straat en online. Zij de-escaleren met regelmaat oplopende situaties. Zij signaleren opkomende trends en ontwikkelingen onder de jeugd waar in een vroeg stadium op geacteerd wordt. Impact Squad start in april. De voorlichtingen van Halt zijn op de basisscholen reeds ingepland. Er is een hoge instroom op de Pak Je Kans trajecten van Enver (gericht op first offenders). De groepsaanpak loopt waarbij we criminele structuren tegengaan en overlast voorkomen en verlagen.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Inzet preventie en vroege melding woonoverlast (Capels Akkoord)

Door snelle signalering en door afspraken te maken met verhuurders voorkomen wij escalatie van woonoverlast door verkeerd gebruik. Wij geven ondersteuning aan melders om overlastbeleving terug te dringen. Wij regisseren de aanpak van complexe casussen van woonoverlast.

Portefeuillehouder

1. **Hartnagel**
2. **Geissler**

Stand van Zaken

Er is gestart met de regie op de aanpak van complexe casussen vanuit de unit veiligheid, waarbij sprake is van een goede samenwerking met alle partners.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Repressie

Wij richten ons vanuit de veiligheidsthema's leefomgeving, bedrijvigheid, jeugd, fysieke veiligheid en ondermijning (georganiseerde criminaliteit) op toezicht en (bestuurlijke) handhaving van regels. Hiermee willen wij onveilige situaties voorkomen. Wij organiseren nazorg voor slachtoffers van overvallen en ondermijnende criminaliteit. De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond richt zich repressief op haar wettelijke taken; het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen en brand, en het bestrijden van brand en het bieden van de juiste zorg aan patiënten .

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Wijkgerichte inzet door ambulant jongerenwerk

In Capelle werken wij samen met ambulant jongerenwerk van Stichting JOZ om ervoor te zorgen dat wij jeugdoverlast terugdringen. Het in kaart brengen van (risico)groepen en individuen is daarbij belangrijk. Stichting JOZ doet wijkgerichte inzet samen met onze (wijk)handhavers en stadsmariniers.

Portefeuillehouder

1. **Burgemeester**
2. **Hartnagel**

Stand van Zaken

Er is een sluitende cirkel rondom risicojongeren en risicogroepen door de samenwerking van het ambulant grenzenstellend jongerenwerk met wijkhandhaving, politie, stadsmariniers en andere zorg- en veiligheidspartners. Zij zijn bezig met het terugdringen van jeugdoverlast, het in kaart brengen van risicogroepen en -individuen.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Eigen verantwoordelijkheid

Capellenaren en ondernemers zorgen samen voor een veilige samenleving. Wij richten ons op het stimuleren van (burger)participatie en het vergroten van de meldingsbereidheid. Het programma Veilig Leven van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond sluit hierbij aan. Met dit programma willen wij het veiligheidsbewustzijn van Capellenaren vergroten.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Wervingsacties buurtpreventieteams, WhatsApp groepen en Burgernet (Capels Akkoord)

Wij ondersteunen wervingsacties voor nieuwe leden van buurtpreventieteams, WhatsApp groepen en Burgernet zodat meer bewoners zijn betrokken bij het veiliger maken van hun buurt. Daardoor vergroten wij de weerbaarheid van de Capellenaren.

Portefeuillehouder

1. **Hartnagel**

Stand van Zaken

De eerste wervingsactie voor Burgernet in 2023 is gepland tijdens de Capelse veiligheidsdag (na de zomer). Voor wat betreft buurtpreventie en whatsapp buurtgroepen is sprake van een stabiele deelname.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Projecten gericht op ouders over veiligheidsproblemen onder de jeugd uitvoeren

Wij spreken ouders aan op het gedrag van jongeren en wij vergroten de ouderbetrokkenheid en meldingsbereidheid.

Portefeuillehouder

1. **Burgemeester**
2. **Hartnagel**

Stand van Zaken

Wanneer een jongere in de persoonsgerichte aanpak wordt opgenomen, worden ouders betrokken bij de aanpak. Via de campagne YouChoose worden ouders gestimuleerd om het gesprek aan te gaan met hun kinderen.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Regie en samenwerking

Veel veiligheidsvraagstukken vragen om een gezamenlijke aanpak. Wij nemen de regie en werken meer samen met ketenpartners. Regievoering vraagt om het hebben van een goede informatiepositie.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Lokale regie eenvoudige zorg- en veiligheidscasussen invullen

Wij regisseren op eenvoudige zorg- en veiligheidscasussen. Het Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond (ZVHRR) focust op complexe zorgcasussen.

Portefeuillehouder

1. **Burgemeester**
2. **Hartnagel**

Stand van Zaken

Wij voeren regie op zorg- en veiligheidscasussen. Onder leiding van een projectleider wordt gewerkt aan een procesmatige doorontwikkeling van de persoonsgerichte aanpak, zodat wij als gemeente sterk toegerust zijn om complexe casuïstiek op het snijvlak van zorg en veiligheid te regisseren. Het ZVHRR regisseert enkel de zeer complexe opgeschaalde casuïstiek, samenwerking is in afstemming.

Kwaliteit (indicator)

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 1 staan hieronder weergegeven.

1.1 Veiligheidsregio - 1e begrotingswijziging 2023

Financiële consequenties VRR - 1e begrotingswijziging 2023 - Onvermijdelijk
Lasten: N 311 vanaf 2023
Kasstroom: N 311 vanaf 2023

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) heeft u eerder bericht over de verwachte financiële situatie over het jaar 2023. De huidige begroting 2023 van de VRR is gebaseerd op een accres ad + 1,9% welke eind 2021 door de deelnemende gemeenten is vastgesteld. Tevens is er rekening gehouden met een loonstijging van 1,9%. Inmiddels is in Nederland sprake van een forse inflatie, en is door recente actualisatie van de CAO een forse verhoging van de loonkosten aan de orde. In het principe-akkoord is een loonstijging van 9,68 % afgesproken. Op basis van de inflatie (8,8 % boven de begroting) én de verwachte extra loonstijging (7,78 % boven de begroting) verwacht de VRR voor 2023 momenteel uit te komen op een tekort over het jaar 2023 van € 7,5 miljoen.

Het Algemeen Bestuur heeft in een extra vergadering kort voor de kerst 2022 de directie verzocht een aantal afgesproken agendapunten uit de Ontwikkelagenda te temporiseren. Dit betekent o.a. dat de ontwikkelingen ten aanzien van omgevingsveiligheid, informatiebeveiliging, het MIC en de hoogbouw op een lager tempo uitgerold gaan worden. Ook wordt er naar het investeringsbeleid en het personeelsverloop gekeken. De VRR verwacht hiermee het tekort met 2,6 miljoen terug te kunnen brengen naar 5 miljoen euro. Het Algemeen Bestuur heeft de directie van de VRR verder verzocht om het verwachte tekort indien mogelijk nog verder te reduceren.

Tekorten bij de VRR worden na afsluiting van het boekjaar op basis van de inwonerbijdrage verrekend met de deelnemende gemeenten (Gemeenschappelijke Regeling). In de concept 1e begrotingswijziging 2023 van de VRR is een extra bijdrage voor onze gemeente voor dekking van de toegenomen inflatie en loonstijging opgenomen van N307 en N 4 voor correctie van de plustaken (wijkbrandweerfunctionaris). Daarnaast zal vanaf 2023 het bluswater rechtstreeks betaald worden aan waterleidingbedrijf Evides NV. De bijdrage aan de VRR zal hierdoor afnemen met V85, de bijdrage aan Evides BV zal daarentegen toenemen met N85. Per saldo zijn er geen financiële consequenties.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 311 structureel vanaf 2023.

1.2 Subsidie Trajecten Projecten Criminaliteit

Subsidie Trajecten Projecten Criminaliteit - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N/V 274 in 2023
Kasstroom: N 274 in 2023

In 2022 is een IPTA/RIO subsidie ontvangen voor het tegengaan van ondermijnende criminaliteit (NJN22/1.2). Deze middelen worden voornamelijk ingezet voor inhuur van personeel. Door het niet op tijd kunnen invullen van deze inhuur in 2022 zijn er geen kosten gemaakt in 2022. De in 2022 ontvangen subsidie is overgeheveld naar 2023.

Wij stellen u voor om de lasten/baten in de begroting te verhogen met N/V 274 in 2023.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	BG2023 incl. wijz.	Wijz. VJN 2023	BG2023 na wijz. VJN	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N9.936	N565	N10.501	N9.702	N9.789	N9.775	N9.785	N9.781	N9.787	N9.791	N9.791
Baten	V967	V306	V1.273	V695	V694	V695	V695	V695	V695	V695	V695
Saldo van baten en lasten	**N8.969**	**N259**	**N9.228**	**N9.007**	**N9.095**	**N9.081**	**N9.090**	**N9.086**	**N9.092**	**N9.097**	**N9.097**
Mutaties in reserves:											
Reserve eenmalige uitgaven	V87	V4	V91	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	**V87**	**V4**	**V91**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**
Resultaat	**N8.882**	**N255**	**N9.137**	**N9.007**	**N9.095**	**N9.081**	**N9.090**	**N9.086**	**N9.092**	**N9.097**	**N9.097**

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
1.1 Veiligheidsregio - 1e begrotingswijziging 2023	N311	N0	N311
1.2 Subsidie Trajecten Projecten Criminaliteit	N274	V274	N0
0.6 Mutaties Reserve Eenmalige Uitgaven	N4	N0	N4
0.8 Aanpassen budgetten energie	V33	V1	V34
0.9 Aanpassen huurbaten gemeentelijk vastgoed	N0	V31	V31
0.10 Voorziening onderhoud	V5	N0	V5
0.11 Aanpassen budgetten dagelijks onderhoud	N14	N0	N14
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	**N565**	**V306**	**N259**
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven	N0	V4	V4
Totaal mutatie in de reserves	**N0**	**V4**	**V4**
Mutatie Resultaat			**N255**

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Ontwikkelingen

Versnellingsafspraken Rivium

In de Begroting 2023 2.4 heeft u een voorlopig krediet van 7,04 miljoen gevoteerd voor de uitvoering van de Versnellingsafspraken voor de realisatie van grootschalige woningbouwinitiatieven. Dit krediet is in de begroting 2023–2026 verwerkt. Wij starten dit jaar met de voorbereiding van deze projecten. We beginnen met het opstellen van projectopdrachten, het in kaart brengen van de cofinancieringsmogelijkheden en het uitwerken van de projecten in schetsen en ramingen. Zoals afgesproken wordt elk project met de financiering ervan, afzonderlijk ter besluitvorming aan u voorgelegd.

Wat willen we bereiken?

Verschillende vormen van vervoer in balans

Wij verbeteren de doorstroming en bereikbaarheid in Capelle. Daarbij hebben wij aandacht voor verschillende vervoersvormen zoals openbaar vervoer, fietsers, voetgangers en autovervoer.

Wat gaan we daarvoor doen?

BG23 | Openbaar vervoer beleid opstellen

Wij starten met het opstellen van OV-beleid waarin wij de visie en gewenste ontwikkelingen voor de toekomst van onze stad verwerken.

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

Omdat wij eerst de nog niet afgeronde projecten en beleid willen afronden, kiezen wij ervoor om het OV-beleid on hold te zetten. Wanneer wij voldoende capaciteit hebben, stellen wij dit OV-beleid op. Dit betekent niet dat wij in 2023 geen aandacht voor Openbaar Vervoer hebben. Integendeel. We houden ambtelijke en bestuurlijk de situatie van het Openbaar Vervoer regionaal en lokaal in de gaten en streven naar instandhouding of verbetering van de huidige OV-lijnen. Daarbij hebben wij ook aandacht voor de toegankelijkheid van bushaltes in Capelle.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Fietsbeleid evalueren (Capels Akkoord)

Wij evalueren het Fietsplan 2010-2020 ‘Slim op de Fiets’ en stellen het nieuwe fietsbeleid op voor de periode vanaf 2023.

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

Begin 2023 zijn we gestart met de evaluatie van het fietsplan 2010-2020. In het derde kwartaal van 2023 starten we met het opstellen van het nieuwe fietsbeleid. Dit nieuwe fietsbeleid leggen we eind 2023 ter besluitvorming voor.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Doorstroming autoverkeer Algeracorridor verbeteren (Capels Akkoord)

Wij verbeteren de doorstroming op de Algeracorridor op korte termijn door het realiseren van openbaar vervoer-, fiets- en automaatregelen. Wij doen dit samen met regionale overheden. Ook bereiden wij de lange termijn maatregelen voor vanuit de Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT) Verkenning Oeververbindingen regio Rotterdam.

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

Wij verbeteren de doorstroming op de Algeracorridor op de korte termijn door in te zetten op de verbetering van twee fietsroutes die onderdeel uitmaken van de Korte Termijn Aanpak (KTA) Algeracorridor. Daarnaast blijven we inzetten op alternatieve vervoerswijzen voor de auto. Dit bemoedigen we onder andere door gebruikers te belonen wanneer zij in de spits niet met de auto over de Algeracorridor rijden. Voor de langere termijn gaan we samen met onze partners de verkenningsfase verder in voor wat betreft de langzame verkeersverbinding tussen Krimpen Centrum en Capelle Centrum. Daarnaast gaan we voor de langere termijn samen met onze partners verder met het uitwerken van het Voorkeursalternatief 1B in het kader van de auto- en fietsmaatregelen op en rondom de Algeracorridor.

Kwaliteit (indicator)

BG22 | Investeringen langzaam verkeer (fiets en voetgangers)

Om de modaliteiten in balans te krijgen, zijn verbeteringen voor voetgangers en fietsers nodig los van de fietsprojecten die te maken hebben met de doorstroming op de Algeracorridor (1a).

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

Los van de projecten bij de Algeracorridor zijn we bezig met een aantal projecten voor fietsers en voetgangers:

- Het langzaam verkeer is een belangrijk onderdeel binnen de planvorming van het project Rivium, bijvoorbeeld van en naar de OV-voorzieningen zoals de waterbus en parkshuttle, maar ook naar de andere voorzieningen binnen Rivium. Ook zetten we in op langzaam verkeer verbindingen richting Rotterdam, Dordrecht, de Krimpenerwaard en overige delen van onze stad;
- We starten in 2023 met de voorbereidingen en ontwerpen van de metropolitane fietsroute Dordrecht - Rotterdam, welke op Capels grondgebied langs Rivium en over de N210 richting Kralingse Zoom loopt;
- We treffen voorbereidingen om de verkeersveiligheid voor fietsers op de 's-Gravenweg te verbeteren;

- We zijn gestart met de evaluatie van het vigerend fietsbeleid waarna de actualisatie van het fietsbeleid volgt. Besluitvorming rond het fietsbeleid staat gepland in de tweede helft van 2023;
- In 2022 hebben we een analyse uitgevoerd op welke locaties bromfietsen op de rijbaan kunnen rijden zodat de snelheidsverschillen op het fietspad afnemen. Dit is van positieve invloed op de verkeersveiligheid op de fietspaden. We nemen dit onderdeel dit jaar mee in het te actualiseren fietsbeleid;
- In 2022 zijn er in overleg met de fietsersbond vele fietspaaltjes verwijderd. Hiermee worden eenzijdige fietsongevallen voorkomen. In 2023 hebben we wederom fietspaaltjes en verhogingen in het midden van fietspaden verwijderd. In overleg met de fietsersbond blijven we vervolg geven aan deze actie.
- We blijven de komende jaren actief richting scholieren en scholen door het faciliteren van de verkeersexamens, het bijdragen aan acties zoals het aanzetten van fietsverlichting en doelgerichte gedragsacties zodat kinderen veiliger naar school kunnen lopen en fietsen.
- We delen onze verkeersprotocollen met scholen zodat scholieren weten waar ze veilig over kunnen steken en waar ouders/verzorgers het beste kunnen parkeren.;
- Bij ontwerpen houden wij rekening met het integraal toegankelijk ontwerpen;
- Op de Fascinatio Boulevard, Van Beethovenlaan, de Westerlengte en de Oosterlengte willen we dit jaar de oversteekbaarheid voor voetgangers verbeteren. Dit doen we door bijvoorbeeld een midden eiland te realiseren waardoor voetgangers gefaseerd over kunnen steken.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen we bereiken?

Verkeersveilige stad

Wij blijven prioriteit geven aan verkeersveiligheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

BG23 | Verlagen snelheden op 50km/h wegen onderzoeken

Steeds meer gemeenten onderzoeken welke gebiedsontsluitingswegen met een snelheid van 50 km/h verlaagd kunnen worden naar een snelheid van 30 km/h. Ook wij inventariseren voor welke wegen deze snelheidsverlaging mogelijk en nuttig is. Dit stemmen wij af met hulpdiensten en openbaar vervoer-partijen .

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

Het wegcategoriseringsplan is onderdeel van de Verkeersveiligheidsaanpak dat wij in 2023 afronden. Het bepalen van de juiste snelheden op wegen in Capelle hangt namelijk samen met een bijpassende verkeersveilige weginrichting conform de inrichtingsprincipes van 'Duurzaam Veilig'. Voor het bepalen van de juiste maximum snelheden houden wij onder andere rekening met de hoeveelheden verkeer, de snelheden van het verkeer, nabijheid van schoolomgevingen en winkelcentra, veelgebruikte routes van hulpdiensten en OV-partijen en fietsvoorzieningen.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Verkeersveiligheidsaanpak uitwerken (Capels Akkoord)

Wij stellen de verkeersveiligheidsaanpak vast waarbij wij zowel naar locaties met veel verkeersongevallen (blackspots) als naar potentiële ongevalslocaties kijken. Hierbij werken wij met de "risico gestuurde verkeersveiligheidsaanpak". Deze aanpak is een uitwerking van het landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV 2030) en de Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid (RUAVV).

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

Wij zijn begin 2023 actief bezig met de uitwerking van de verkeersveiligheidsaanpak, waarbij wij zowel naar locaties met veel verkeersongevallen (blackspots) als naar potentiele ongevalslocaties kijken. Het acteren op mogelijk potentiële ongeval locaties noemen we landelijk ook wel het "risico gestuurd werken". De lokale Capelse verkeersveiligheidsaanpak is een uitwerking van het landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV 2030) en de Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid (RUAVV). De Capelse verkeersveiligheidsaanpak ronden wij in 2023 af.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Fietspaden veiliger maken (Capels Akkoord)

Het aantal eenzijdige fietsongevallen neemt de laatste jaren toe, met name onder ouderen. Om het aantal fietsongevallen te verminderen, zetten wij ons in om de infrastructuur zo veilig mogelijk te maken voor fietsers. Voor een optimaal fietscomfort voorzien wij fietspaden zoveel mogelijk van asfaltverharding. Waar mogelijk verbreden wij fietspaden en verwijderen fietspaaltjes. Dit doen wij samen met de Fietsersbond en andere belanghebbenden.

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

Capelle breed zijn wij actief bezig met het verbeteren van de veiligheid op fietspaden. Dit is terug te zien in de optimalisatie van een aantal fietspaden, waaronder die van de Korte Termijn Aanpak Algeracorridor. Waar mogelijk verbreden we fietspaden zodat fietsers elkaar veiliger kunnen inhalen. Daarnaast halen we in Capelle nog steeds fietspaaltjes weg in overleg met de Fietsersbond of we plaatsen 'fietsvriendelijke' paaltjes en leiden deze goed in met markering. Ook halen we verhogingen in het midden van fietspaden weg zodat fietsers niet ten val komen. De vormgeving en veiligheid van fietspaden krijgt ook een plek in het nieuwe fietsbeleid en de verkeersveiligheidsaanpak.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen we bereiken?

Duurzaam op weg

Wij zetten ons in voor het terugbrengen van de CO2-uitstoot in het verkeer.

Wat gaan we daarvoor doen?

BG23 | Beleid voor deelmobiliteit uitwerken

Wij stellen een deelmobiliteitsvisie op, waarin wij verschillende mobiliteitsconcepten zoals de deelauto, -fiets en -scooter op elkaar afstemmen. Bij het opstellen hiervan nemen wij ervaringen mee van de afgelopen jaren en andere gemeenten. De lokale uitwerking sluit aan bij het nog vast te stellen regionale beleid vanuit de MRDH.

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

Wij wachten op regionale kaders vanuit de MRDH die ons richting geven in het opstellen van het lokale deelmobiliteitsbeleid voor Capelle aan den IJssel. Het blijkt ingewikkeld om hier een eenduidige regionale visie voor vast te stellen gezien de grote diversiteit binnen de 21 MRDH-gemeenten en de complexiteit van deelmobiliteit. Wanneer de regionale kaders zijn vastgesteld, gaan wij aan de slag met het uitwerken van een lokaal deelmobiliteitsbeleid voor Capelle aan den IJssel. Dit is op zijn vroegst in 2024. In de tussentijd blijven wij betrokken via de ambtelijke overleggen van de vervoersautoriteit.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Verder werken aan de bewoners- en werkgeversaanpak

Vanuit de bewonersaanpak stimuleren wij Capellenaren om de fiets meer te gebruiken. Binnen de werkgeversaanpak benaderen wij werkgevers om hun werknemers te verleiden (regelmatig) thuis te werken (hybride) en op een meer duurzame wijze naar het werk te reizen. Dit doen wij samen met Zuid-Holland Bereikbaar (voorheen De Verkeersonderneming, Bereik! en Bereikbaar Haaglanden en Rijnland).

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

Vanuit de bewonersaanpak blijven wij Capellenaren stimuleren om op duurzame manieren te reizen, zoals bijvoorbeeld door gebruik te maken van het openbaar vervoer, fiets of door thuis te werken. Wij belonen weggebruikers die tijdens de spits niet op de Algeracorridor rijden door middel van een beloningsapp die voort is gekomen uit de Korte Termijn Aanpak Algeracorridor. Wij zijn daarnaast regelmatig in overleg met Zuid-Holland Bereikbaar over de werkgeversaanpak. Daar zetten we onder andere in om werkgevers te informeren over de grootschalige onderhoudsopgaven die lokaal en regionaal op ons af komen. En hoe werkgevers bij kunnen dragen aan zo min mogelijk verkeershinder tijdens deze grootschalige wegwerkzaamheden.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen we bereiken?

Toekomstbestendige stad

De mobiliteitsbehoefte verandert en de keuzes voor vervoerswijzen daarmee ook. Wij bereiden de stad voor op het gebruik van nieuwe manieren van reizen. Wij spelen in op de klimaatverandering en onderzoeken waar wij maatregelen kunnen treffen om de wateroverlast door het gebruik van andere verharding te verminderen.

Wat gaan we daarvoor doen?

BG23 | Parkshuttle testen in gemengd verkeer

Voor het rijden van de ParkShuttle op de openbare weg zijn nog aanvullende maatregelen nodig om de veiligheid te garanderen. Denk hierbij aan het inzetten van verkeersregelaars en aanpassingen bij de kruisingen (o.a. de slagbomen) en de fietsoversteekplaatsen. Ook gaan wij door met testen om de ParkShuttle in 2025 te laten rijden tussen het overige verkeer (mixed traffic).

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**
2. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

Fase 2 van de parkshuttle (mixed traffic) zal in 2023 starten met testen zoals is aangegeven door de leverancier ZF - 2 Getthere. Het testen zal ook nog in 2024 plaatsvinden. Het is onzeker wanneer fase 2 daadwerkelijk kan worden geïmplementeerd en volwaardig van start kan gaan. Dit is afhankelijk van de leveringsdatum van de voertuigen door de leverancier.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Omgeving waterbus inrichten en monitoren gebruik

Wij richten de omgeving rondom de waterbushalte Rivium slim in zodat zoveel mogelijk mensen hier op een prettige wijze gebruik van kunnen maken. Wij monitoren het gebruik van de waterbus en passen waar nodig loop- en fietsroutes aan. Ook bekijken wij of er voldoende parkeerplaatsen zijn voor auto's en fietsen.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

De halte voor de waterbushalte is 3 april 2023 geopend. Daarna start de monitoring en zal met Rotterdam worden gekeken naar aanvullende maatregelen. Rotterdam zal daarvoor initiatief nemen voor de afwaardering van de Schaardijk. Wij denken hier in mee. Dit proces duurt voort tot in 2024.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Waterdoorlatende parkeerplaatsen aanleggen (Capels Akkoord)

Om wateroverlast op straat te verminderen, gaan wij binnen IBOR-projecten parkeerplaatsen waar mogelijk voorzien van waterdoorlatende (groene) bestrating.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

Momenteel onderzoekt een werkgroep welke soorten waterdoorlatende (groene) verharding het beste toegepast kan worden in Capelle. Daarmee borgen we een duidelijke lijn van toe te passen materialen. Ervaringen van bewoners met deze vorm van parkeerplaatsen in de Arica en nieuwe pilots in IBOR-projecten dragen bij aan het maken van de juiste keuzes.

Intussen wordt in diverse IBOR-projecten waterdoorlatende (groene) verharding toegepast (o.a. Silkeborg, Vrijheidsdans, Bonnefanten, Schildersvormenbuurt, Valeriusrondeel, Orkaden, Capelle West, Hollandsch Diep).

Kwaliteit (indicator)

BG22 | Actualiseren wegencategoriseringsplan

Het actualiseren van het huidige wegencategoriseringsplan. Dit is vervolgens het vertrekpunt om deze wegen ook conform ‘Duurzaam Veilig’ in te richten.

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

Onderdeel van de Verkeersveiligheidsaanpak is het actualiseren van het wegencategoriseringsplan. Hierbij kijken we naar de huidige- en toekomstige functie van wegen (verblijfs- of doorstromingsfunctie), hoeveel verkeer er overheen rijdt en of er voorzieningen aan de weg liggen. We streven bij de actualisatie naar een inrichting die voldoet aan de principes van Duurzaam Veilig, waarbij de inrichting van de weg richting de weggebruiker aangeeft hoe snel er gereden mag worden. In deze actualisatie maken we gebruik van het “Afwegingskader 30 km/h” om na te gaan waar de snelheid van huidige 50 km/h wegen wellicht naar 30 km/h verlaagd kan worden. De OV- en hulpdiensten betrekken we ook in dit proces.

Het concept wegencategoriseringsplan is afgerond en deze leggen we voor aan de OV-partijen en hulpdiensten. We verwachten het definitieve wegencategoriseringsplan in de eerste helft van 2023 af te ronden.

Kwaliteit (indicator)

BG22 | Opstellen programma Buitenruimte

Het opstellen van het Programma Buitenruimte is een interactief proces waarin gewerkt wordt aan het opbouwen van een breed en integraal samenwerkingsplatform voor de Capelse Buitenruimte, en van een gezamenlijk perspectief voor de werkwijze, de koers en de uitvoering. Tot eind 2021 wordt gewerkt aan het afronden van het koersdocument, waarna in 2022 uitvoeringsparagraaf wordt uitgewerkt. De uitvoering zal na 2022, samen met de stad, plaatsvinden aan de hand van de werkwijze, benoemd in het dan vastgelegde Programma Buitenruimte (koersdocument en uitvoeringsparagraaf).

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

Begin 2022 is het Koersdocument Programma Buitenruimte vastgesteld (BBV 688154). In juni en oktober 2022 zijn in ‘wijktours’ diverse kansen en verbeteringen in de buitenruimte naar voren gebracht. De dialoog met de bewoners is eind 2022 voortgezet in 'wijkcafé's' en begin 2023 afgerond, met als uitkomst de concretisering en prioritering van beoogde verbeteringen. Wij verwerken de uitkomst medio 2023 in een voorstel (c.q. uitvoeringsparagraaf) dat als compleet Programma Buitenruimte aan u wordt aangeboden voor besluitvorming.

Kwaliteit (indicator)

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 2 staan hieronder weergegeven.

2.1 Prijsindexatie budget openbare buitenruimte

Prijsindexatie budget openbare buitenruimte - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 745 / V 10 in 2023 en structureel N 595 / V 10 vanaf 2024
Kasstroom: N 745 in 2023 en structureel N 595 vanaf 2024

Bij een inventarisatie van onze onderhoudscontracten is gebleken dat we in alle onderdelen van het onderhoud van de buitenruimte te maken hebben met stijgende kosten. Van het aanbrengen van verharding en belijning, het maaien en krozen van watergangen tot het onderhouden en laten branden van verlichting en verkeerslichten. Met name waar relatief veel energie nodig is om de materialen te produceren (asfalt, masten, e.d.) of om werkzaamheden uit te voeren (maaiboot, onkruid verwijderen met heet water, asfalt aanbrengen, e.d.) zijn de grootste stijgingen ontstaan.
In de afgelopen periode is er meer duidelijkheid gekomen over de prijsontwikkelingen, maar er is nog steeds onzekerheid over de komende periode.

We zien ons genoodzaakt te indexeren op reeds bestaande onderhoudscontracten. Omdat onze onderhoudscontracten gebaseerd zijn op de CROW richtlijnen achten we het verantwoord af te wijken van de indexatie cf. de CBS-prijsindex voor Grond, Weg- en Waterbouw. Niet alleen bij lopende contracten, maar ook bij nieuw af te sluiten contracten worden prijsstijgingen doorgevoerd door de aannemers. Bij de aanbesteding van het onderhoud van de verkeersregelinstallaties houden we daar rekening mee in het budget voor de komende periode.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 745 in 2023 en structureel met N 595 vanaf 2024 gevolgd door een onttrekking V 10 vanaf 2023 uit de Voorziening riolering middelen derden. De cijfers zijn cijfermatig wel verwerkt in de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug.

Lasten	2023	2024 en verder
Programma 2	N405	N255
Programma 5B	N330	N330
Programma 7: TV 7.2 riool	N10	N10
Totaal	**N745**	**N595**
Programma 7: Voorziening riolering middelen derden	V10	V10
Saldo	**N735**	**N585**

2.2 Baten en lasten openbare buitenruimte

Baten en lasten openbare buitenruimte - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 45 / V 155 vanaf 2023
Kasstroom: V 110 vanaf 2023

Structurele baten

Kabels & Leidingen

In lijn met onderzoeksopdracht 7, extra opbrengsten Kabels& Leidingen, hebben we onderzoek gedaan naar de te verwachten extra opbrengsten en de daarvoor benodigde inzet. De laatste jaren zien we een trend van meer opbrengsten binnen de aanleg van ondergrondse infrastructuur. Als gevolg hiervan verwachten wij structurele extra opbrengsten uit de Kabels & Leidingen van jaarlijks V 155. Tegelijkertijd constateren we dat de warmte- en energietransitie meer inzet van ons vergt. Hiervoor is extra capaciteit benodigd. Voor 2023 en 2024 is hier reeds in de Begroting invulling aan gegeven met de uitbreiding van 1,5 fte. Voor de invulling hiervan vanaf 2025, komen wij bij u op een later moment op terug.

Structurele lasten

Aanramen budget ponton Waterbus

In 2022 is een ponton geplaatst waar de Waterbus kan aanmeren. Hierbij is geen rekening gehouden met het noodzakelijke onderhoud van N 10 per jaar om te zorgen dat het ponton zijn functie kan blijven behouden.

Recognities

Binnen de gemeente zijn een aantal locaties waarbij onze openbare ruimte, bijvoorbeeld wegen, onder de onderdoorgangen van het spoortracè van de NS liggen. Wij zijn verplicht hiervoor te betalen. Deze kosten willen wij aanramen met structureel N 35.

Wij stellen u voor om de lasten / baten in de begroting te verhogen met N 45 / V 155 vanaf 2023.

2.3 Bruggen (Krediet 371)

Bruggen - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 160 in 2023 en structureel N 4 vanaf 2024
Kasstroom: N 531 in 2023

Uit recente inspecties is gebleken dat de brug tussen de Schollevaartseweg en de Nieuwerkerkse Tocht in dusdanig slechte staat is dat de hulpdiensten er geen gebruik meer van kunnen maken. Daarom is het noodzakelijk dat deze brug op korte termijn vervangen wordt. Hiervoor is een krediet benodigd van 371 wat leidt tot structurele afschrijvingslasten van N 4 vanaf 2024.

Daarnaast dient ten behoeve van de nieuwe woonwijk IJsselpark een aanpassing van de Kanaalweg te worden gerealiseerd. De Kanaalweg is een belangrijke doorgaande weg waarbij een afsluiting ver voor de uitvoering van de werkzaamheden moet worden ingepland. Daarnaast is het zeer wenselijk dat deze afsluiting in een vakantieperiode valt. Gezien de omvang van de werkzaamheden is gekozen voor een periode in de zomervakantie van 2023.

Binnen het werkgebied bevinden zich twee bruggen waarvoor het onderhoud tegelijkertijd plaats gaat vinden. Doordat de verharding wordt vervangen en het gehele werkgebied is afgesloten is er voor gekozen het groot onderhoud N 160 van de bruggen naar voren te halen. Het voordeel hiervan is dat we werk met werk maken en we maximaal gebruik maken van de afsluiting waardoor dit over een aantal jaren niet nog een keer hoeft. Hiermee beperken we de overlast voor de Capellenaren.

Wij stellen u voor een krediet ter beschikking te stellen van 371 en de lasten in de begroting te verhogen met éénmalig N 160 in 2023 en structureel N 4 vanaf 2024.

2.4 Herschikken budgetten Mobiliteit

Herschikken budgetten Mobiliteit via reserve eenmalige uitgaven – Technisch
Lasten / Baten: N 259 / V 274 in 2023, V/N 244 in 2024 en V/N 30 in 2025
Kasstroom: N 259 in 2023, V 244 in 2024 en V30 in 2025

Op basis van het huidige ambitieuze uitvoeringsprogramma van het Programma Mobiliteit, de personele capaciteit, de uitwerking van de MIRT verkenning Algeracorridor en overige uitdagingen die op ons afkomen, is een herschikking van de budgetten Mobiliteit wenselijk. We zagen in 2022 het aantal mobiliteitsprojecten en -vragen toenemen, als ook het aantal externe verkeersonderzoeken en -ontwerpen. In het verlengde hiervan is het team Mobiliteit uitgebreid. Deze stijgende lijn zet zich ook dit jaar voort, zodat we onze vooruitgeschoven financiële budgetten al dit jaar nodig hebben. Wij vragen binnen deze herschikking dus geen nieuw geld aan, maar halen wij beschikbaar budget van 2024 en 2025 naar voren.

Fietsbeleid
In 2023 evalueren we het fietsplan 2010-2020 'Slim op de Fiets'. Deze evaluatie is input voor de actualisatie van het fietsplan. De actualisatie van het fietsplan staat ook voor 2023 in de planning. Het gereserveerde budget van 30K voor het fietsbeleid van 2024 gebruiken we daarom in 2023.
Nieuwe mobiliteit
In 2022 is er veel gewerkt aan 'Nieuwe Mobiliteit'. Denk daarbij bijvoorbeeld aan diverse onderzoeken en uren die zijn geboekt voor de deelscooter wat meer tijd heeft ingenomen dan verwacht. Wij stellen voor het budget van 2024 en 2025 te herschikken naar 2023.
Voorbereidingsbudget MIRT
In 2022 is er gewerkt aan de verkenningsfase van de automaatregelen op de Algeracorridor, onderdeel van de MIRT Verkenning Oeververbindingen Regio Rotterdam. Daarnaast zijn er vele onderzoeken uitgevoerd. Het budget van 2024 verplaatsen wij naar 2023.
Verkeersveiligheid
Ook op het gebied van verkeersveiligheid verwachten we ook in 2023 veel werk te krijgen aan diverse gedrags- en infraprojecten, hiervoor willen we het budget van 2024 (15) inzetten in 2023.
Wegcategorisering
De gereserveerde 35K voor 2024 herschikken we allereerst naar 2023. De nieuwe wegcategorisering voor de auto maakt onderdeel uit van het verkeersveiligheidsplan waar momenteel aan gewerkt wordt. Aangezien het Verkeersveiligheidsplan en de Wegcategorisering in één nota samenvallen, voegen we deze twee budgetten ook samen onder het budget 'Verkeersveiligheid'.
Werkgevers- en bewonersaanpak
In 2022 heeft het team Mobiliteit zich ingespannen om de werkgevers- en bewonersaanpak op te zetten. Dit hebben we samen met Zuid-Holland Bereikbaar en onze buurgemeenten opgepakt. Een voorbeeld is de beloningsapp 'Dumoco+'. Capellenaren kunnen prijzen winnen door niet meer met de auto op bepaalde trajecten en momenten te reizen maar in plaats hiervan duurzaam te reizen of thuis te werken. Het gereserveerde bedrag van 16K hebben we in 2023 nodig.
Actieplan Corona
Dit budget vervalt aangezien er geen aanleiding en capaciteit is om aan dit project te werken.

Wij stellen u voor de begroting volgens onderstaande tabel aan te passen:

Herschikken Mobiliteit	2023	2024	2025
Fietsbeleid	N30	V30	
Nieuwe mobiliteit	N85	V55	V30
Voorbereidingsbudget MIRT	N93	V93	
Wegcategorisering	N35	V35	
Verkeersveiligheid	N15	V15	
Werkgevers- en bewonersaanpak	N16	V16	
Totaal budget	**N274**	**V244**	**V30**
Via reserve eenmalig	**V274**	**N244**	**N30**
Actieplan Corona	V15		
Vrijval	**V15**		

2.5 Mobiliteit (Krediet 50)

Mobiliteit - Beleidskeuze
Lasten / Baten: N 170 in 2023 en N 3 vanaf 2024
Kasstroom: N 220 in 2023

Voor de onderstaande onderdelen geldt dat wij deze benodigde uitgaven niet uit de in 2023 beschikbare budgetten en kredieten kunnen bekostigen. Deze claims komen voort uit verrekeningen

uit 2022, regionale (MRDH) ontwikkelingen waar wij aanhaken, vertraging door noodzakelijke participatie en acties die voortkomen uit het Coalitieakkoord 2022-2026.

KTA Zuidelijke fietsroute (N70 in 2023) - beleidskeuze

Ook in 2023 houden we ons bezig met de optimalisatie van de fietsverbinding en verbetering van de veiligheid op Capels grondgebied tussen de Algerabrug en het Toepad ter hoogte van Rivium. Deze fietsroute langs de dijk staat ook wel bekend als de Zuidelijke fietsroute, onderdeel van de doorfietsroute Lekkerkerk – Rotterdam. Om dit project in 2023 tot en met Definitief Ontwerp uit te werken, hebben we 70K nodig. Het benodigde uitvoeringskrediet hiervoor leggen we aan u voor in de Begroting 2024.

Keerlus Valeriusrondeel (krediet 50) - beleidskeuze

De bushalte Valeriusrondeel waar buurtbus 607 halteert, scoort qua toegankelijkheid laag. Wij verplaatsen de bushalte van de oostzijde naar de westzijde van het Valeriusrondeel, waardoor de bushalte meer in de buurt ligt van de woonflats. Ook verhogen we de instap zodat gebruikers gemakkelijker in en uit kunnen stappen. Voor de verplaatsing van de bushalte en aanpassing van de infrastructuur hebben wij 50K krediet nodig. In mei melden we dit project bij de MRDH aan voor een mogelijke subsidie; de MRDH doet in oktober van dit jaar uitspraak over de haalbaarheid hiervan. Voor de afschrijvingslasten vragen wij N 3 vanaf 2024.

Verkeersstudie Kralingseweg (N100 in 2023) - coalitieakkoord

De studie naar de verkeerssituatie op de Kralingseweg, waarbij ook ontwerpen zijn gemaakt met behulp van een bewonerswerkgroep, is begin 2023 afgerond. Hierna gaan we samen met een adviesbureau verder met het opstellen van een voorlopig- en definitief ontwerp, wederom met inbreng vanuit de directe omgeving. Hiervoor vragen wij budget van N100.

Wij stellen u voor een krediet van 50 beschikbaar te stellen in 2023 en de lasten in de begroting te verhogen met N 170 in 2023 en N 3 vanaf 2024.

Mobiliteit	2023	2024 en verder
KTA Zuidelijke fietsroute	N70	
Verkeersstudie Kralingseweg	N100	
Totaal budget	**N170**	**N0**
Krediet keerlus Valeriusrondeel	50	
Totaal krediet	**N50**	**N0**
Afschrijvingslasten		N3
Totaal afschrijvingslasten	**N0**	**N3**

2.6 Investering IBOR (Krediet 21.029)

Investering IBOR - Beleidskeuze
Lasten / Baten: V 385 / V2 in 2024, N 351 / V 168 in 2025, N 202 / V 168 in 2026, N 437 / V 242 in 2027, N 597 / V 272 in 2028, N 437 / V 208 in 2029, N 488 / V 256 in 2030 en N 1.280 / V 527 in 2031
Kasstroom: N 2.307 in 2023, N 5.196 in 2024, N 930 in 2025, N 4.857 in 2026, N 505 in 2027, V 1.240 in 2028, N 2.878 in 2029, N 2.797 in 2030 en N 2.797 in 2031

Wij hebben een Investeringen Beheer Openbare Ruimte (IBOR) waarbij we integraal grootschalig onderhoud doen, met de ambitie zo veel mogelijk werk met werk te maken, waarbij we koppelkansen integraal benutten. We doen dit actief en participatief met buurtbewoners. Door onderhoud integraal te benaderen wordt werk met werk gemaakt en wordt overlast zo veel als mogelijk beperkt. In 2023 worden, ondanks schaarste in de markt, onder meer de volgende projecten gerealiseerd: Dansenbuurt-Noord fase 2, Wisselspoor, Ringspoor en Meerkoetstraat.

Verschuiving in jaren / aan- en aframen

Als gemeente, aannemers en toeleveranciers worden wij geconfronteerd met een krappe arbeidsmarkt. Hierdoor is het een uitdaging voldoende technisch personeel binnen te halen en de planning rond te krijgen. Ook netbeheerders van kabels & leidingen hebben momenteel beperkte capaciteit om invulling te geven aan de opgaven. De levertijden van materialen zijn nog steeds lang waardoor vertragingen ontstaan. Dit jaar hebben we daarom onze ambities herijkt en neerwaarts

bijgesteld. Hierbij is rekening gehouden met een realistische planning in relatie tot beschikbare capaciteit, participatie met bewoners en afstemming met de netbeheerders. Ook wordt op deze manier voorkomen dat met teveel werk in uitvoering de bereikbaarheid van Capelle aan den IJssel in het geding komt. Projecten die hierdoor vertraging oplopen betreffen onder meer de Wiekslag, Bonnefanten, Schildersvormenbuurt fase 2 en Hollandsch Diep.

Binnen onze bestaande beleid, bedraagt de aan- en aframing totaal N 5.411 over de periode 2023-2031. Dit komt met name tot stand in 2023 door het toepassen van Handboek Openbare Ruimte N 2.100 en de uitvoering van het project Hoven fase II voor N 1.100. Met betrekking tot het project Hoven fase II betreft dit de gemeentelijke bijdrage conform de ontwikkelovereenkomst met de ontwikkelaar (Blauwhoed). Daarnaast zijn wij in staat om in 2023 diverse singuliere projecten, wat regulier werk betreft binnen beheer en onderhoud, uit te voeren aangezien deze minder complex zijn en daardoor binnen onze planning haalbaar zijn. Dit betreffen onder meer het vervangen van duikers voor N 1.039, Speelplaatsen N 465 en Openbare verlichting N 425. In het perspectief is het jaar 2031 toegevoegd. De jaarlijks groeiende afschrijvingen uit zich in een relatief grote toename van de afschrijvingen.

Prijsindexatie

Dit jaar verwachten wij bij het IBOR en groot onderhoud dat eerdere prijsstijgingen doorzetten. Vooralsnog achten we het verantwoord, gezien de grote wereldwijde onzekerheden, onze kredieten te verhogen met 9% conform de CBS-prijsindex.

Wij stellen u voor een krediet ter beschikking te stellen van 21.029 en om de lasten/baten in de begroting te verhogen/verlagen met V 385 / V2 in 2024, N 351 / V 168 in 2025, N 202 / V 168 in 2026, N 437 / V 242 in 2027, N 597 / V 272 in 2028, N 437 / V 208 in 2029, N 488 / V 256 in 2030 en N 1.280 / V 527 in 2031. De cijfers zijn cijfermatig wel verwerkt in de betreffende programma's 5B, 7 en 8, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug.

Wijziging op de kredieten

Verschuiving / aan- en aframen	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Programma 2 (TV2.1)	-2.956	2.003	2.683	462	-2.228	-2.391	61	-39	-39	-2.444
Programma 5B (TV 5.7)	1.049	1.828	-1.434	-338	-288	-15	211	230	230	1.473
Programma 7 (TV 7.2)	2.089	715	430	2.053	-1.008	-555	886	886	886	6.382
Programma 7 (TV 7.3)	-200	200	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 8 (TV 8.3)	634	-1.150	-2.706	980	2.242	-	-	-	-	-
Subtotaal	**N616**	**N3.596**	**V1.026**	**N3.157**	**V1.283**	**V2.960**	**N1.157**	**N1.077**	**N1.077**	**N5.411**

Indexatie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Programma 2 (TV2.1)	888	670	988	597	692	819	819	819	819	7.111
Programma 5B (TV 5.7)	206	170	165	284	201	210	210	210	210	1.866
Programma 7 (TV 7.2)	463	555	557	650	612	612	612	612	612	5.284
Programma 7 (TV 7.3)	98	134	80	80	80	80	80	80	80	792
Programma 8 (TV 8.3)	36	72	166	88	202	-	-	-	-	565
Subtotaal	**N1.691**	**N1.600**	**N1.956**	**N1.700**	**N1.788**	**N1.721**	**N1.721**	**N1.721**	**N1.721**	**N15.618**

Totaalwijziging kredieten	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Programma 2 (TV2.1)	-2.068	2.673	3.671	1.059	-1.536	-1.572	879	780	780	4.667
Programma 5B (TV 5.7)	1.255	1.998	-1.269	-54	-87	196	421	440	440	3.339
Programma 7 (TV 7.2)	2.551	1.269	988	2.704	-396	57	1.498	1.498	1.498	11.666
Programma 7 (TV 7.3)	-102	334	80	80	80	80	80	80	80	792
Programma 8 (TV 8.3)	670	-1.078	-2.540	1.068	2.444	-	-	-	-	565
Totaal	**N2.307**	**N5.196**	**N930**	**N4.857**	**N505**	**V1.240**	**N2.878**	**N2.797**	**N2.797**	**N21.029**

Wijziging op de afschrijvingen

Verschuiving / aan- en aframen	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Programma 2 (TV2.1)	N0	V465	N2	N46	N167	N128	V5	V48	N320
Programma 5B (TV 5.7)	N0	N44	N114	N33	N35	N6	N1	N6	N117
Programma 7 (TV 7.2)	N0	V8	N130	N108	N165	N173	N86	N112	N305
Programma 7 (TV 7.3)	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N55
Programma 8 (TV 8.3)	N0	N0	N0	V168	V168	N0	N0	N0	N0

Subtotaal	**N0**	**V429**	**N246**	**N19**	**N200**	**N306**	**N82**	**N69**	**N798**

Indexatie	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**
Programma 2 (TV2.1)	N0	N28	N56	N103	N128	N137	N170	N203	N236
Programma 5B (TV 5.7)	N0	N7	N11	N14	N27	N36	N44	N52	N61
Programma 7 (TV 7.2)	N0	N4	N19	N38	N49	N66	N84	N101	N119
Programma 7 (TV 7.3)	N0	N5	N19	N23	N28	N33	N38	N43	N47
Programma 8 (TV 8.3)	N0	N0	N0	N4	N4	N19	N19	N19	N19
Subtotaal	**N0**	**N44**	**N104**	**N183**	**N237**	**N291**	**N354**	**N418**	**N481**

Totaalwijziging afschrijvingen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**
Programma 2 (TV2.1)	N0	V438	N58	N149	N295	N265	N165	N155	N556
Programma 5B (TV 5.7)	N0	N51	N125	N48	N63	N41	N45	N58	N178
Programma 7 (TV 7.2)	N0	V3	N149	N145	N214	N239	N170	N213	N424
Programma 7 (TV 7.3)	N0	N5	N19	N23	N28	N33	N38	N43	N103
Programma 8 (TV 8.3)	N0	N0	N0	V163	V163	N19	N19	N19	N19
Totaal lasten	**N0**	**V385**	**N351**	**N202**	**N437**	**N597**	**N437**	**N488**	**N1.280**
Voorziening riool	N0	N3	V149	V145	V214	V239	V170	V213	V424
Voorziening afval	N0	V5	V19	V23	V28	V33	V38	V43	V103
Totaal baten	**N0**	**V2**	**V168**	**V168**	**V242**	**V272**	**V208**	**V256**	**V527**
Saldo	**N0**	**V387**	**N183**	**N34**	**N195**	**N325**	**N229**	**N232**	**N753**

Wat mag het kosten?

Omschrijving	BG2023 incl. wijz.	Wijz. VJN 2023	BG2023 na wijz. VJN	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N11.261	N270	N11.531	N10.511	N11.157	N11.846	N12.741	N13.134	N13.820	N14.530	N14.931
Baten	V679	V155	V834	V799	V799	V799	V799	V799	V799	V799	V799
Saldo van baten en lasten	**N10.582**	**N115**	**N10.697**	**N9.712**	**N10.358**	**N11.047**	**N11.942**	**N12.335**	**N13.020**	**N13.731**	**N14.132**
Mutaties in reserves:											
Reserve eenmalige uitgaven	V655	V114	V769	V214	V27	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	**V655**	**V114**	**V769**	**V214**	**V27**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**
Resultaat	**N9.927**	**N1**	**N9.928**	**N9.498**	**N10.331**	**N11.047**	**N11.942**	**N12.335**	**N13.020**	**N13.731**	**N14.132**

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
2.1 Prijsindexatie budget openbare buitenruimte	N405	N0	N405
2.2 Baten en lasten openbare buitenruimte	N45	V155	V110
2.3 Bruggen (Krediet 371)	N160	N0	N160
2.4 Herschikken budgetten Mobiliteit via reserve eenmalige uitgaven	N259	N0	N259
2.5 Mobiliteit (Krediet 50)	N170	N0	N170
0.6 Mutaties Reserve Eenmalige Uitgaven	V160	N0	V160
0.8 Aanpassen budgetten energie	V640	N0	V640
0.10 Voorziening onderhoud	N27	N0	N27
0.11 Aanpassen budgetten dagelijks onderhoud	N4	N0	N4
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	**N270**	**V155**	**N115**
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven	N160	V274	V114
Totaal mutatie in de reserves	**N160**	**V274**	**V114**
Mutatie Resultaat			**N1**

Programma 3 Economie

Ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Wat willen wij bereiken?

Toekomstbestendig ondernemersklimaat

Wij werken nauw samen met ondernemers in Capelle om het ondernemersklimaat verder te versterken. Dat doen wij samen met ondernemers- en winkeliersverenigingen en de BedrijfsInvesteringsZones Capelle XL en Capelle West. Wij gaan samen met ondernemers aan de slag om bestaande bedrijventerreinen en winkelcentra aantrekkelijk en concurrerend te houden. Ook werken wij aan een toekomstbestendige Capelse horeca. Dat doen wij door het opstellen van een Actieplan horeca.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | BIZ Capelle West vernieuwen

Wij zetten in op het vernieuwen van de BIZ Capelle West.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

Eind 2022 heeft de verplichte draagvlakmeting plaatsgevonden bij de ondernemers en gebruikers binnen het bedrijventerrein. Op basis van deze meting is gebleken dat er voldoende draagvlak bestaat voor het voortzetten van een nieuwe BIZ-periode. De BIZ is hiermee een feit voor de periode 2023-2027. Reguliere zaken, zoals parkmanagement, surveillance en camerabeveiliging zijn hiermee verzekerd voor de komende jaren op het terrein. In het huidige kalenderjaar zet de BIZ zich vooral in om zichtbaar aanwezig te zijn voor ondernemers binnen het gebied door actief te communiceren over voor hen relevante zaken.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Gebiedsinrichtingsplan Capelle West opstellen

Wij stellen een toekomstgericht gebiedsrinrichtingsplan Capelle West op.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

We zijn bezig met het opstellen van een integraal gebiedsinrichtingsplan voor bedrijventerrein Capelle-West. De directe aanleiding is de beoogde vervanging van het rioolstelsel in het gebied. Dit biedt kansen om ook andere facetten aan te pakken en het gebied een kwaliteitsimpuls te geven. Een aanpak waarbij we laten zien dat we slim omgaan met dit gebied. Kansen benutten, programma's combineren en ook de omgeving tijdig en op een heldere manier betrekken, waarbij de verwachtingen aan ieders zijde goed worden gemanaged.

Momenteel vinden de nodige onderzoeken plaats en hebben wij een extern bureau ingehuurd om ons te adviseren over de mogelijkheden van verduurzaming van het gebied. Alles overwegende komt het

bureau tot de volgende maatregelen die de hoogste prioriteit hebben en haalbaar lijken. Andere maatregelen kunnen dan worden uitgevoerd als dit nog past in planning en budget:

1. Maak parkeerplaatsen met halfverharding
2. Vergroen de entrees
3. Maak afspraken met ondernemers over groen op eigen terrein
4. Vergroen de bochten omgeving Kompasstraat
5. Leg groen aan langs gevels Elandstraat
6. Pas bufferblocks toe
7. Plaats laadpalen elektrische vervoer bij openbare parkeerplaatsen
8. Kiezen voor duurzame materialen (klinkers, asfalt, riolering)

Uiteraard overleggen we met direct betrokkenen binnen het gebied, met name de besturen van de BIZ Capelle West en het WOP Capelle West zijn voor ons belangrijke gesprekspartners in de verdere uitwerking van het gebiedsinrichtingsplan.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Programma Economie opstellen

Wij stellen een nieuw Programma Economie op.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

We treffen nu de voorbereidingen voor het opstellen van een nieuw Programma Economie en buigen ons over de inhoud ervan. Wij doen dit samen met andere disciplines zoals Duurzaamheid en Wonen om ervoor te zorgen dat de programma's goed op elkaar aansluiten. Eind april stellen we de werkplanning op voor het proces om te komen tot een nieuwe vaststelling van het nieuwe programma. Daarna starten we met de consultatie van alle betrokken partners en vervolgens beginnen we met het schrijven van het Programma Economie. De planning is om het programma eind 2023 ter vaststelling voor te leggen aan de raad.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Versterken van de positie van Capelle aan den IJssel als economische motor, door de groei van de economie en de werkgelegenheid.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG22 | Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) Capelle West

Het inzetten op een KVO op Capelle West.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

De wenselijkheid en haalbaarheid van een KVO wordt besproken met het bestuur van de BIZ. Begin dit jaar is gebleken dat er voldoende draagvlak bestaat voor de voortzetting van een nieuwe BIZ voor de periode 2023-2027, zodat zij dit jaar ook kunnen buigen over het inzetten van een KVO binnen de BIZ Capelle-West.

Kwaliteit (indicator)

Wijzigingsvoorstellen

Onder programma 3 zijn geen separate wijzigingsvoorstellen opgenomen.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	BG2023 incl. wijz.	Wijz. VJN 2023	BG2023 na wijz. VJN	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N1.727	N167	N1.894	N1.137	N1.135	N1.134	N1.136	N1.138	N1.140	N1.141	N1.141
Baten	V762	N0	V762	V762	V762	V762	V762	V762	V762	V762	V762
Saldo van baten en lasten	**N965**	**N167**	**N1.132**	**N375**	**N374**	**N373**	**N375**	**N376**	**N378**	**N379**	**N379**
Mutaties in reserves:											
Reserve eenmalige uitgaven	V255	V175	V430	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	**V255**	**V175**	**V430**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**
Resultaat	**N710**	**V8**	**N702**	**N375**	**N374**	**N373**	**N375**	**N376**	**N378**	**N379**	**N379**

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.8 Aanpassen budgetten energie	V8	N0	V8
0.6 Mutaties Reserve Eenmalige Uitgaven	N175	N0	N175
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	**N167**	**N0**	**N167**
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven	N0	V175	V175
Totaal mutatie in de reserves	**N0**	**V175**	**V175**
Mutatie Resultaat			**V8**

Programma 4 Onderwijs

Ontwikkelingen

School in Rivium
Momenteel wordt de gebiedsontwikkeling Rivium verder uitgewerkt. In deze ontwikkeling is grond gereserveerd om mogelijk een school te realiseren. Zodra hier meer duidelijkheid over is zullen wij u door een collegebrief nader informeren.

Ontwikkelingen EYE College
Bij het EYE College zijn een aantal ontwikkelingen gaande. Zowel de Raad van Toezicht als het College van Bestuur zijn in een brief van 13 april jl. aan u en ons ingegaan op deze ontwikkelingen. Wij brengen u hiervan separaat op de hoogte en komen met voorstellen.

Ontwikkelingen Voortgezet Onderwijs
In december 2010 is er door de gemeente een beschikking aan het bestuur van CVO afgegeven ten behoeve van de nieuwbouw Comenius College. Het betreft hier een eerste en tweede fase nieuwbouw. De eerste fase is in 2015 in gebruik genomen. Voor de tweede fase is nog nader overleg met het schoolbestuur nodig. De in 2010 afgegeven beschikking voor de 2e fase geldt nog steeds. In het verlengde hebben we in 2019 een voorbereidingskrediet verleend. Door allerlei ontwikkelingen binnen het voorgezet onderwijs in Capelle, zoals terugloop aantal leerlingen, bekijken wij eerst wat nu de exacte huisvestingsbehoefte van het voortgezet onderwijs is en of en zo ja welke nieuwbouw behoefte daaruit voortvloeit en wat de daarmee gemoeide (nieuw-) bouwkosten zijn. Wij verwachten dat eind 2023 meer duidelijkheid over het benodigde krediet.

Voorschoolse educatie
Het blijkt dat er te weinig kinderen deelnemen aan voorschoolse educatie. Kinderen krijgen wel een indicatie, maar ouders maken hier niet altijd gebruik van. Dit betekent dat een aantal kinderen met een taalachterstand het basisonderwijs instromen. Met het CJG zal worden bekeken op welke wijze ouders kunnen worden overtuigd van het belang van voorschoolse educatie voor hun kind.

Onderwijsachterstandenbeleid
Het aantal kinderen met achterstanden in taal- en sociaal-emotionele ontwikkeling vraagt steeds meer aandacht. Door middel van schakelklassen, voorschoolse educatie en aansluiting van preventief jeugdbeleid en jeugdhulp bij het onderwijs ondersteunen we de ontwikkeling van deze kinderen extra. Dit vraagt om actualisering van het onderwijsachterstandenbeleid en de bijbehorende subsidieregeling in de 2e helft van 2023. Voor de bekostiging hiervan ontvangen we Rijksmiddelen voor onderwijsachterstanden, maar wellicht dat deze middelen niet volledig toereikend zijn.

Nieuwkomers
Door toename van het aantal nieuwkomers (door verhoging van de taakstelling huisvesting statushouders, ontheemden uit de Oekraïne en expats) neemt de behoefte aan schakelklassen voor kinderen uit die groepen in het onderwijs toe.

Capelle Stagestad
We verbeteren de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt door meer stageplekken, en hierdoor een betere aansluiting op de arbeidsmarkt, te realiseren. In het najaar 2023 zal er een website worden gelanceerd met daarop beschikbare stageplekken. Tevens zal in het najaar van 2023 een stagemarkt worden georganiseerd.

Wat willen wij bereiken?

Sluitend netwerk- samenhang onderwijs, zorg en ondersteuning

Wij bevorderen dat kinderen en jongeren gelijke kansen krijgen zodat zij als volwaardig burger kunnen meedoen in de samenleving. Dit doen wij door zo vroeg mogelijk in te zetten op een sluitend netwerk van onderwijs, educatie, zorg en ondersteuning.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Toename gebruik voorschoolse educatie (Capels Akkoord)

Wij maken afspraken met de aanbieders van voorschoolse educatie over de deelname.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

Op dit moment vindt er een 0-meting plaats. Het doel hiervan is o.a. de kwaliteit van voorschoolse educatie te meten. Ook wordt bekeken op welke wijze het bereik van de zogeheten doelgroep peuters kan worden vergroot. De resultaten van de 0-meting zijn in juni 2023 gereed. Aan de hand van de uitkomst hiervan zullen er afspraken met de aanbieders worden gemaakt.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Afspraken tussen onderwijs, kinderopvang en gemeente versterken

Dit doen wij onder meer door het opstellen van een samenwerkingsagenda LEA (Lokaal Educatieve Agenda) voor de periode 2023-2026. In LEA-verband maken wij afspraken over doorgaande ontwikkellijnen (kinderopvang en VVE, PO en VO), passend onderwijs en zorg en ondersteuning.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

Nadat de uitvoeringsagenda LEA is vastgesteld zullen de afspraken over de doorgaande ontwikkellijnen met de partners worden gemaakt.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Samenhang rondom onderwijskansen versterken

Het Rijk stelt voor de periode 2023-2026 nieuwe gelden voor onderwijskansen beschikbaar. Wij herijken ons beleid om nog meer samenhang te bereiken in de aanpak.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

In de tweede helft van dit jaar actualiseren we het onderwijsachterstandenbeleid en de bijbehorende subsidieregeling. Rondom voorschoolse educatie (VE) gaan we meer aandacht besteden aan een hogere kwaliteit en hogere deelname van kinderen aan de voorschoolse educatie en de doorlopende leerlijn naar het primair onderwijs en de vroegschoolse educatie. Hiervoor stellen we een kwaliteitskader VE op en maken we uitvoeringsafspraken met de VE partners, in afstemming met onze onderwijspartners.

Kwaliteit (indicator)

BG22 | Lokale Educatieve Agenda (LEA)

Uitvoering van de Lokale Educatieve Agenda 2022-2026, waarin gezamenlijk gedragen ambities en doelstellingen staan opgenomen van de schoolbesturen, VVE peuteropvang organisaties, samenwerkingsverbanden en de gemeente. De doelstellingen richten zich op het optimaal ontwikkelen van kinderen, gedurende hun hele schoolloopbaan, vanaf de voorschoolse periode tot en met de overgang van school naar werk. Gezamenlijk stimuleren wij kinderen om talenten te ontwikkelen en helpen wij kinderen en ouders waar nodig extra om achterstanden en uitval bij kinderen zoveel mogelijk tegen te gaan en te voorkomen.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

De Lokaal Educatieve Agenda 2023-2026 wordt in gezamenlijk proces met de partners van het onderwijs en kinderopvang opgesteld. Hieruit volgen dan prioriteiten die uitgewerkt worden in bestuurlijke afspraken. In juni 2023 verwachten we de inhoudelijke agenda bestuurlijk vast te stellen en na de zomer een bijbehorende uitvoeringsagenda op te stellen. Deze kan mogelijk financiële consequenties hebben voor 2024.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Gezonde en duurzame schoolgebouwen

Wij willen dat ieder kind onderwijs krijgt in een modern en fris schoolgebouw.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Subsidie frisse schoolgebouwen monitoren

In 2021 en 2022 is subsidie door het Rijk beschikbaar gesteld voor frisse schoolgebouwen, ook wel bekend als de SUVIS regeling. Na een inventarisatie van de schoolgebouwen hebben wij via de SUVIS regeling subsidie aangevraagd voor 14 scholen. Alle 14 deelnemende scholen hebben de subsidie toegekend gekregen. De schoolbesturen voeren in 2023 de werkzaamheden voor frisse schoolgebouwen uit. Wij begeleiden, monitoren en controleren. De werkzaamheden dienen uiterlijk in februari 2025 afgerond te zijn.

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

Naast de rijkssubsidie heeft uw raad een budget beschikbaar gesteld, vanuit het Actieplan corona, van maximaal 350 voor de verbetering van ventilatie in schoolgebouwen in het primair onderwijs. Naar verwachting kan met dit bedrag de ventilatie op 7 scholen voor primair onderwijs worden verbeterd. Dat zijn minder scholen dan waarvoor subsidie is aangevraagd. De definitieve afweging over welke schoolgebouwen in aanmerking komen voor een gemeentelijke bijdrage zal in de komende periode gemaakt worden. Hierbij zullen objectieve maatstaven, zoals de leeftijd van de gebouwen en de huidige manier van ventileren, gebruikt worden om tot een afweging te komen. Bij de bepaling van de maximum gemeentelijke bijdrage destijds is al de inschatting gemaakt dat niet alle schoolgebouwen vanwege genoemde criteria voor een bijdrage in aanmerking zouden komen. Ook maken we de kanttekening dat door inflatie de beschikbare middelen mogelijk niet toereikend zijn.

Kwaliteit (indicator)

BG22 | Onderwijshuisvesting

Zorgen voor voldoende en veilige onderwijshuisvesting op het grondgebied van de gemeente door naleving van de Huisvestingsverordening Onderwijs en uitvoering van het nieuwe Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs.

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs
In het kader van het SHO worden de volgende ontwikkelingen voortgezet en uitgevoerd in 2023:

Nieuwbouw scholen Florabuurt
In 2022 is een intentieovereenkomst opgesteld met betrokken partijen en de vaststelling hiervan volgt in 2023. Daarnaast start in 2023 de architectenselectie.

Nieuwbouw scholen Meeuwensingel
De aanbestedingsprocedure voor een architect is begin 2023 gestart en wordt voor de zomer afgerond. Vanaf het derde kwartaal start de ontwerpfase.

Onderwijshuisvesting Oostgaarde
In 2022 is gestart met een onderzoek naar de toekomst van onderwijshuisvesting in de wijk Oostgaarde. Samen met de betrokken schoolbesturen worden verschillende scenario's verkend. Oplevering van het onderzoek is gepland voor de zomer. De resultaten van dit onderzoek zullen meegenomen worden in een nieuw SHO, dat geactualiseerd wordt in 2024.

Eigendomsoverdracht huisvesting MFC Fascinatio
In het kader van efficiënter omgaan met vastgoed is bij de Voorjaarsnota 2022 besloten tot eigendomsoverdracht van het onderwijs- en wijkcentrumgedeelte van het MFC Fascinatio. De uitvoering van deze eigendomsoverdracht is in behandeling en de realisatie verwachten wij in het 3e kwartaal 2023.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Niet van school zonder startkwalificatie

Wij willen dat iedere jongere beschikt over een startkwalificatie, zodat zij een goede uitgangspositie op de arbeidsmarkt hebben.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Inzetten op versterken preventieve activiteiten

Wij gaan samen met RMC, leerplicht en ander instanties zorgdragen voor een aanpak die zich richt op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

Met het RMC, leerplicht en onderwijs wordt gewerkt aan het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Hiervoor is een meerjarenplan van aanpak opgesteld. De aanbesteding heeft in regionaal verband plaatsgevonden (Rijnmond (ZO). Het meerjarenplan loopt tot en met 2024. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt verlaten steeds meer jongeren voortijdig het onderwijs. Dit vraagt extra inspanning om jongeren te motiveren de opleiding af te maken.

Kwaliteit (indicator)

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 4 staan hieronder weergegeven.

4.1 Specifieke uitkering ventilatie in scholen

Specifieke uitkering ventilatie in scholen – Technisch
Lasten / Baten: N 1.960 / V 1.960 in 2023
Kasstroom: N 1.960 in 2023

Om investeringen in het binnenklimaat te stimuleren heeft de Rijksoverheid de ‘Specifieke uitkering ventilatie in scholen’ (SUVIS regeling) in het leven geroepen. Hiermee dekt de Rijksoverheid, onder voorwaarden, tot 30 % van de investering in de ventilatie van scholen. Een voorwaarde van de regeling was dat de gemeente de subsidieaanvragen moest indienen, ongeacht of de gemeente eigenaar van de onderwijsgebouwen is.

In 2022 is in totaal 1.960 ontvangen vanuit het Rijk. De uitgaven zullen over de periode 2023 - 2025 plaatsvinden. Dit voorstel is derhalve budgettair neutraal.

Wij stellen u voor in de begroting 2023 de lasten en baten te verhogen met N/V 1.960.

4.2 Aanpassen budgetten MFC Fascinatio

Aanpassen budgetten MFC Fascinatio - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 183/V 77 in 2023
Kasstroom: N 106 in 2023

De voorgenomen eigendomsoverdracht van het onderwijs- en wijkcentrum gedeelte van het MFC aan de Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs (RVKO) heeft in 2022 niet plaatsgevonden en vindt nu plaats in 2023. Als gevolg daarvan moet er eenmalig een mutatie plaats vinden in de programma's.

Wij stellen u voor in de begroting de lasten en baten te verhogen met N 183/V 77 in 2023.
De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
4	Educatusstraat 10 - Onderwijs	N177	V108	N69
Subtotaal programma 4		**N177**	**V108**	**N69**
5A	Educatusstraat 10 - Gymnastieklokaal	V1	V2	V3
Subtotaal programma 5A		**V1**	**V2**	**V3**
6A	Educatusstraat 10 – MFC Fascinatio	N1	N20	N21
6A	Solisplein 19 - Kinderopvang	N6	N13	N19
Subtotaal programma 6A		**N7**	**N33**	**N40**
Totaal		**N183**	**V77**	**N106**

Wat mag het kosten?

Omschrijving	BG2023 incl. wijz.	Wijz. VJN 2023	BG2023 na wijz. VJN	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N11.568	N2.478	N14.046	N9.089	N9.269	N9.691	N10.291	N10.332	N10.466	N10.591	N10.591
Baten	V6.570	V2.070	V8.640	V4.291	V4.292	V4.292	V4.292	V4.292	V4.292	V4.292	V4.292
Saldo van baten en lasten	**N4.998**	**N408**	**N5.406**	**N4.798**	**N4.977**	**N5.398**	**N5.999**	**N6.040**	**N6.173**	**N6.298**	**N6.298**
Mutaties in reserves:											
Reserve eenmalige uitgaven	V265	V321	V586	N0	N0	V328	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	**V265**	**V321**	**V586**	**N0**	**N0**	**V328**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**
Resultaat	**N4.733**	**N87**	**N4.820**	**N4.798**	**N4.977**	**N5.070**	**N5.999**	**N6.040**	**N6.173**	**N6.298**	**N6.298**

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
4.1 Specifieke uitkering ventilatie in scholen	N1.960	V1.960	N0
4.2 Aanpassen budgetten MFC Fascinatio	N177	V108	N69
0.6 Mutaties Reserve Eenmalige Uitgaven	N321	N0	N321
0.8 Aanpassen budgetten energie	V43	N3	V40
0.9 Aanpassen huurbaten gemeentelijk vastgoed	N0	V5	V5
0.10 Voorziening onderhoud	N29	N0	N29
0.11 Aanpassen budgetten dagelijks onderhoud	N11	N0	N11
6C.2 NEA indexering Wmo - vervoer	N23	N0	N23
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	**N2.478**	**V2.070**	**N408**
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven	N0	V321	V321
Totaal mutatie in de reserves	**N0**	**V321**	**V321**
Mutatie Resultaat			**N87**

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Deelprogramma's en taakvelden

Het programma Sport, cultuur en recreatie is onderverdeeld in 2 deelprogramma's :

- Programma 5A: Vrije tijdsbesteding (Sport en Cultuur);
- Programma 5B: Openbaar groen en (openlucht) recreatie.

Deelprogramma 5A Vrijetijdsbesteding (Sport en cultuur)

Ontwikkelingen

Stijgende lasten Sportief Capelle, Bibliotheek en Isala Theater
Onze verbonden partijen Sportief Capelle (SC), Bibliotheek en Isala Theater hebben aangegeven dat ze te maken hebben met stijgende kosten. Op verzoek van het college heeft SC een nieuwe begroting 2023 aangeleverd. Hieruit blijkt dat SC een tekort op haar begroting heeft. SC heeft aangegeven dat zij maatregelen treft om dit tekort voor zover mogelijk te minimaliseren en bereid is om, indien nodig, incidenteel uit haar algemene reserve te dekken. Het Isala Theater heeft ook een tekort en heeft dit tekort beperkt weten te houden door een verbetering van de omzet in het eerste gedeelte van 2023. Voor beide organisaties geldt dat we in gezamenlijkheid kijken wat voor 2023 nodig is om de bedrijfsvoeringskosten te dekken.

Nieuwe specifieke uitkering Gezond en Actief Akkoord
Het ministerie van VWS, de VNG, Zorgverzekeraars Nederland en GGD GHOR Nederland hebben op 3 februari 2023 het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend. In het akkoord is afgesproken hoe preventief gezondheidsbeleid kan worden versterkt en duurzaam kan worden geborgd. Voor de uitvoering van de afspraken uit het GALA, samen met het Sportakkoord II dat in december 2022 is gesloten, is van 2023 - 2026 circa € 300 miljoen per jaar beschikbaar voor gemeenten via een Brede Specifieke Uitkering (SPUK).

Het GALA heeft tot doel gemeenten een steviger basis te geven om integraal preventief Gezondheidsbeleid vorm te geven. De doelen van het GALA zijn ontleend aan het Nationaal Preventieakkoord en de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024. Met het GALA wordt ook een substantiële financiële impuls gegeven aan gemeenten om de doelen van het akkoord te kunnen behalen. In deze SPUK wordt de financiering voor 15 onderdelen op de thema's sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en het versterken van de sociale basis gebundeld in één (nieuwe) uitkering. De onderdelen zijn deels reeds langer lopende programma's en regelingen, waaronder Kansrijke Start, Eén tegen Eenzaamheid en de Brede Regeling Combinatiefuncties, en deels nieuwe programma's die vanuit het regeerakkoord structureel worden ingezet, zoals valpreventie. Daarnaast bevat het thema's die gedurende deze kabinetsperiode van een extra impuls worden voorzien, zoals de aanpak van overgewicht, gezonde leefomgeving en mentale gezondheid. De SPUK-middelen voor 2023 zijn aangevraagd en ontvangen; de aanvraag voor 2024-2026 doen we uiterlijk in september. In november dit jaar ontvangen we deze middelen (onder voorbehoud van goedkeuring aanvraag).

Wat willen wij bereiken?

Sporten en bewegen voor een betere gezondheid en welzijn

Het verbeteren van gezondheid en welzijn van de Capellenaar door sport en bewegen.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Prestatieafspraken 2023 Sportief Capelle naleven

De prestatieafspraken 2023 zijn gebaseerd op de drie speerpunten uit het sport- en beweegbeleid:

1. Gezondheid en welzijn bevorderen;
2. Sociaal-maatschappelijke doelstellingen realiseren;
3. Capelse infrastructuur breder inzetten voor de breedtesport.

Door middel van voorlichting en een bewustwordingscampagne voor alle Capellenaren stimuleren wij de sport- en beweegparticipatie. Ten aanzien van het bevorderen van een gezonde leefstijl en kennismaking ondersteunen wij het onderwijs in de vorm van themaweken, sportdagen en lespakketten. Ook worden sport- en beweeg (kennismakings-) activiteiten voor de doelgroep 'ouderen' aangeboden waarbij kennismaking van het aanbod het uitgangspunt is en doorstroming naar (structureel) aanbod het beoogde effect. Verder monitoren wij de voortgang en effecten van de toegang, integrale samenwerking op het gebied van preventie/vroegsignalering met andere samenwerkingspartners zoals Stichting Welzijn Capelle en het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

De uitvoering van het Capels Lokaal Sportakkoord loopt door in 2023. Dit jaar evalueren wij de visie op sport en bewegen, wat onder andere input is voor de SPUK GALA.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Lokaal sportakkoord: impuls vitaliseren sportverenigingen

Wij geven een impuls aan het vitaliseren van de sportverenigingen door inzet op behoud en werven van leden.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

We geven een impuls aan het vitaliseren van sportverenigingen. In de 2e helft van 2023 zullen wij dit in samenspraak met Sportief Capelle vorm geven.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Lokaal sportakkoord: inzet op vitale ouderen

Via de methode mijn positieve gezondheid enthousiasmeren wij niet-vitale ouderen tussen de 65-80 jaar voor een passend en bestaand beweegaanbod.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

In de tweede helft van 2023 zullen wij samen met Sportief Capelle positieve gezondheid enthousiasmeren voor de doelgroep niet vitale ouderen tussen de 65 en 80 jaar. Hiervoor onderzoeken wij het bestaand beweegaanbod en kijken we hoe wij aan de hand van de middelen van het GALA het aanbod kunnen optimaliseren.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Lokaal sportakkoord: zinvolle naschoolse vrijetijdsbesteding stimuleren

Wij stimuleren een zinvolle naschoolse vrijetijdsbesteding voor leerlingen in het voortgezet onderwijs door het aanbieden van activiteiten voor een actieve en gezonde leefstijl.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

Sportief Capelle is in de uitvoering bezig met naschoolse vrijetijdsbesteding, door middel van wijksportactiviteiten.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Lokaal sportakkoord: inzet gezonde leefstijl interventie

Wij bevorderen een gezonde leefstijl door het aanbieden van extra beweegactiviteiten toegespitst op Capellenaren in een sociaal-economisch kwetsbare situatie.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

Op dit moment wordt bekeken hoe de GALA-middelen zo kunnen worden ingezet dat er extra beweegactiviteiten worden gerealiseerd. Wij spitsen dit toe op Capellenaren in een sociaal-economisch kwetsbare situatie, om een zo groot mogelijke gezondheidswinst te halen. In het 2e deel van 2023 zullen we in overleg met Sportief Capelle bepalen hoe we dit zo goed mogelijk vorm kunnen geven.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Cultuuraanbod passend bij Capelle

Wij zorgen voor een inclusief aanbod van kunst, cultuur en evenementen dat past bij de vraag van de Capellenaar, voor iedereen aansprekend en toegankelijk.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Culturele infrastructuur behouden en versterken (Capels Akkoord)

Wij zorgen voor een gezonde culturele infrastructuur waar alle Capellenaren aan kunnen deelnemen. Wij stimuleren actief onderlinge samenwerking in het culturele veld en cultureel ondernemerschap. Hiervoor maken wij gebruik van de opbrengsten uit de evaluatie van de cultuurnota "Verrassend divers" en de dialoog met de Capelse cultuur- en evenementensector. Deze opbrengsten vormen tevens de bouwstenen voor het ontwikkelen van de nieuwe Capelse cultuurvisie.

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

In 2022 zijn bouwstenen voor een nieuwe Capelse cultuurvisie opgehaald bij inwoners, cultuurmakers, organisatoren en andere betrokkenen. Het cultuurbeleid zal door herprioritering van werkzaamheden in 2024 worden opgepakt.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Impuls voor evenementen

Wij onderzoeken de mogelijkheden om meer evenementen in de buitenlucht te faciliteren. Hierbij maken wij concrete prestatieafspraken met onze partners over de promotie van hun initiatieven.

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

De gemeente geeft in 2023 prioriteit aan herijking van het evenementenbeleid, inclusief de wens van het terugkerend stadsfeest. We organiseren in september Smaack XXL, inclusief een jongerenfeest. Het aantal evenementen dat hierbij door de gemeente gefaciliteerd kan worden, zowel binnen als in de buitenlucht, maakt onderdeel uit van deze herijking. Naar verwachting zal het evenementenbeleid in het 4e kwartaal met u worden besproken.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Brug tussen citymarketing en cultuur (Capels Akkoord)

Wij kijken wat de toegevoegde waarde van cultuur kan zijn voor citymarketing. Bijvoorbeeld door verbanden te leggen tussen de culturele sector en het bedrijfsleven. In deze context onderzoeken wij de haalbaarheid van een jaarlijks Stadsfeest op basis van een kostendekkend businessmodel.

Portefeuillehouder

1. **Van Woudenberg**

Stand van Zaken

Wij zullen het onderdeel kostendekkend businessmodel betrekken bij het nieuwe evenementenbeleid.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Waarde van de bibliotheek versterken

Wij versterken de waarde van de bibliotheek en haar diensten door verbinding te zoeken met de onderwerpen jeugd (waaronder de gezinsaanpak) en het doorbreken van de cyclus op laagtaligheid door onder meer de inzet op basisvaardigheden, waaronder de digitale vaardigheden.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Digitaal burgerschap versterken (Capels Akkoord)

Inzet en activiteiten gericht op mediawijsheid onder kinderen en het digitaal sterker maken van (kwetsbare) volwassenen.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

Op 30 maart is voor Capelse professionals en vrijwilligers de expertmeeting Digitaal Capelle georganiseerd door het (digi-)taalhuis. Tijdens verschillende workshops en informatierondes is onder meer kennis uitgewisseld over het signaleren van mensen die digitaal niet vaardig zijn, welke knelpunten zij (kunnen) ervaren en is informatie verstrekt over het uitgebreide gratis (digi-)taalaanbod voor laaggeletterden.

Het structurele (digi-)taalaanbod wordt door de bibliotheek aangeboden. De trajecten in het kader van volwasseneducatie bevatten ook standaard een digitale component.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Maatschappelijk ondernemerschap bibliotheek uitbouwen

De bibliotheek is maatschappelijk relevant, vergroot haar zichtbaarheid binnen het sociaal domein en bouwt haar cultureel ondernemerschap uit.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

De bibliotheek speelt vraaggericht in op de actualiteit door haar aangepaste (taal-)aanbod voor bijvoorbeeld Oekraiense ontheemden. In het financieel redzaam maken van Capellenaren die leven onder de armoedegrens, werkt de bibliotheek samen met Budgetmaatjes. Door de samenwerking legt men logische verbindingen op het snijvlak van taal en armoede/schulden. Tevens biedt de bibliotheek trainingen tegen Phishing aan, om name ouderen digitaal weerbaarder te maken.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Vergroten van de waardering van het erfgoed (uit JS22)

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG22 | Waardering sociale woningbouw

In de Erfgoednota 2018 hebben wij ons voorgenomen om een nader onderzoek naar de cultuurhistorische waarde van de sociale woningbouw 1950-1960 te doen. Inmiddels heeft de Rijksoverheid de uitkomsten van het onderzoek Post 65 gepubliceerd. Bij het uitwerken van de Stadvisie gaan we in op de waarde van de Capelse naoorlogse woningvoorraad, zoals gebouwd in de jaren 1950 -1970.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

Het cultuurhistorisch onderzoek "Het Verhaal van Capelle 1945-1990" is eind 2022 in concept opgeleverd. De historische vereniging Capelle (HVC) is hierin actief betrokken. In de themaraad van 14 maart 2023 is met u de koers nader verkend. Na afstemming met bewoners en sociale partners wordt in het derde kwartaal 2023 een definitief voorstel aan u voorgelegd.

Kwaliteit (indicator)

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 5A staan hieronder weergegeven.

5A.1 Voorbereidingskrediet sporthal Schenkel (Krediet 100 in 2023)

Voorbereidingskrediet sporthal Schenkel - Beleidskeuze
Lasten: N 3 structureel vanaf 2027
Kasstroom: N 100 in 2023

In maart 2023 is het toekomstscenario voor sporthal Schenkel besproken. Voor de toekomst van sporthal Schenkel, Capelseweg 39, zijn een aantal scenario's gemaakt. Wij hebben besloten tot verdere uitwerking van de sloop en nieuwbouw van een sporthal op huidige locatie, dan wel op het naastgelegen perceel. Daarvoor is een voorbereidingskrediet aangevraagd van 100 om benoemde voorkeursvariant 'Sport en ontmoeting, met commercieel' uit te werken richting besluitvorming. Deze uitwerking omvat in ieder geval een globaal Programma van Eisen, inclusief kostenraming en exploitatieopzet. Definitieve besluitvorming over realisatie van de sporthal volgt uiterlijk bij VJN 2024.

Wij stellen u voor een krediet van 100 ter beschikking te stellen en de lasten in de begroting met N 3 structureel te verhogen vanaf 2027.

5A.2 Extra krediet zonnepanelen Dakotaweg 261 (Krediet 194, subsidie -99)

Extra krediet zonnepanelen Dakotaweg 261 - Beleidskeuze
Lasten: N 5 structureel vanaf 2024
Kasstroom: N 194 en V 99 in 2023

In 2022 is DUMAVA subsidie ter waarde van maximaal V 99 aangevraagd en toegekend voor het plaatsen van zonnepanelen en het verbeteren van de dakisolatie voor sporthal Oostgaarde, Dakotaweg 261. Voorwaarde voor de subsidie is dat het isoleren van het dak en het plaatsen van zonnepanelen als integraal project wordt uitgevoerd.

Er is al een krediet beschikbaar van 51 alleen voor het realiseren van zonnepanelen. Door ook verbetering van de dakisolatie in dit project te betrekken wordt een hogere energiebesparing gerealiseerd en kan aanspraak gemaakt worden op de toegekende subsidie.
Geraamd wordt dat een aanvullend bedrag van 194 nodig is voor de uitvoering.

Wij stellen u voor in 2023 een extra krediet van N 194 ter beschikking te stellen, de subsidie van V 99 te ramen en de lasten in de begroting met N 5 structureel te verhogen vanaf 2024.

Extra krediet zonnepanelen Dakotaweg 261		
Lasten:		
Investering PV panelen		98
Dakisolatie ter plaatse van panelen		57
Dakisolatie overige		179
Totaal lasten		334
Reeds beschikbaar:		
Krediet zonnepanelen	51	

MJOP 2024 tbv dakrenovatie	89	
Totaal beschikbaar		140
Totaal extra krediet		**194**

5A.3 Kredieten sportaccommodaties (Krediet -763 in 2023, +828 in 2024)

Kredieten sportaccommodaties - Onvermijdelijk

Lasten: V 43 in 2024 en N 4 vanaf 2025
Kasstroom: V 763 in 2023 en N 828 in 2024

Doorschuiven kredieten sportaccommodaties
In de begroting 2023 zijn kredieten beschikbaar gesteld voor onder andere vervangingen van velden en terreinvoorzieningen van buitensportaccommodaties. Een aantal van deze vervangingsinvesteringen worden dit jaar niet uitgevoerd omdat ze technisch nog niet nodig zijn of volgend jaar met andere werkzaamheden gekoppeld worden uitgevoerd.

Index
Door de stijging van prijzen voor grondstoffen en personeel is het noodzakelijk om de door te schuiven kredieten gelijk te verhogen met een indexatie van 5%.

Overige kredieten sportaccommodaties
Naar verwachting worden de overige kredieten voor sportaccommodaties wel in 2023 uitgevoerd. Ook hier verwachten wij hogere uitgaven en is het noodzakelijk om deze kredieten te verhogen met een indexatie van 5%.

In onderstaande overzicht zijn de financiële gevolgen in beeld gebracht. Hierbij zijn de door te schuiven kredieten voor sportaccommodaties apart in beeld gebracht. De te indexeren overige kredieten sportaccommodaties zijn gebundeld als verzamelpost “indexering overige kredieten”.
De indexering van 5% heeft een te geringe invloed op de hoogte van de afschrijvingen om deze per krediet in beeld te brengen. Gekozen is om in het overzicht de verhoging te bundelen.

Wij stellen u voor om de volgende investeringskredieten sportaccommodaties door te schuiven naar 2024 en gelijktijdig deze kredieten en de overige kredieten sportaccommodaties te indexeren met 5%.

Wij stellen u voor de kredieten sportaccommodaties te verlagen met 763 in 2023 en te verhogen met 828 in 2024. Daarnaast de lasten in de begroting in 2024 te verlagen met V 43 en te verhogen met N 4.

Krediet	Oorspronkelijk krediet	Aanpassen kredieten		Afschrijving	
		2023	2024	2024	2025 e.v.
Vervanging Rugbyveld 1	108	-108	112	V11	N2
Vervanging Cricketveld 1 Sparta	101	-101	106	V10	
Vervanging Voetbalveld 1 SVS	50	-50	54	V2	
Voetbalveld 5 SVS	75	-75	79	V7	
Vervanging Tennisbaan 1-8 TC Capelle	43	-43	45	V1	
Vervanging Honkbalveld Eurostart	50	-50	54	V2	
Vervanging Voetbalveld 1 vv Capelle	60	-60	63	V2	
Vervanging Voetbalveld cvv Zwervers	34	-34	35	V1	
Vervanging terreinvoorzieningen SVS	86	-86	90	V3	
Vervanging terreinvoorziening KCC	52	-52	54	V1	
Vervanging terreinvoorziening cvv Zwervers	43	-43	45	V2	
Vervanging terreinvoorziening vv Capelle	87	-87	91	V3	
Indexering overige kredieten	505	26	0	N2	N2
Totaal	**1.294**	**-763**	**828**	**-43**	**4**

5A.4 Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's)

Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's) - Beleidskeuze
Lasten / Baten: N 66 / V 66 in 2023
Kasstroom: N 66 / V 66 in 2023

De Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's) zijn in 2019 opgericht door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in samenwerking met de Koninklijke Bibliotheek (KB). Ook Capelle biedt via haar IDO ondersteuning aan bewoners met hun vragen over online overheidsdienstverlening. Dit kunnen vragen zijn over de digitale overheid, ondersteuning bij het aanvragen van een DigiD of het maken van een digitale doktersafspraak, maar ook hulpvragen over digitalisering in het algemeen.
Vanaf 2023 worden deze middelen ter beschikking gesteld aan de gemeenten. Capelle ontvangt voor 2023 een bedrag van 66 gebaseerd op de inwoners- en opleidingscomponent (afhankelijk van het opleidingsniveau van inwoners). Via de zogenaamde SiSA-systematiek wordt zal verantwoording afgelegd over de besteding van deze specifieke uitkering. Het IDO is ondergebracht als dienst bij de Bibliotheek aan den IJssel. Wij maken met de bibliotheek afspraken over de inzet en gewenste effecten van het IDO.

Wij stellen u voor om de lasten en baten in de begroting te verhogen met N/V 66 in 2023. De middelen worden structureel in de begroting aangeraamd.

5A.5 Brede SPUK-regeling

SPUK GALA - Beleidskeuze
Lasten / Baten: N1.007 / V1.199 in 2023 en V192 vanaf 2024
Kasstroom: N1.007 / V1.199 in 2023 en V192 vanaf 2024

Het ministerie van VWS, de VNG, Zorgverzekeraars Nederland en GGD GHOR Nederland hebben op 3 februari 2023 het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend. In het akkoord is afgesproken hoe preventief gezondheidsbeleid kan worden versterkt en duurzaam kan worden geborgd. Voor de uitvoering van de afspraken uit het GALA, samen met het Sportakkoord II dat in december 2022 is gesloten, is van 2023 - 2026 circa € 300 miljoen per jaar beschikbaar voor gemeenten via een Brede Specifieke Uitkering (SPUK).
In voorgaande jaren ontvingen gemeenten al verschillende budgetten die nu onder de SPUK GALA zijn gebracht. Het gaat om de SPUK Sportakkoord, de SPUK Preventieakkoord, de GIDS middelen en middelen vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC).
Naast het onderbrengen van deze budgetten onder het GALA, zijn er voor andere onderwerpen ook budgetten beschikbaar gesteld binnen de SPUK GALA. Denk aan Kansrijke Start, Mentale gezondheid en Aanpak overgewicht en obesitas. VWS geeft in het GALA aan welke voorwaarden per onderwerp gesteld worden.
Op dit moment wordt in kaart gebracht wat er al is in Capelle en waar de budgetten kunnen worden ingezet.

Wij stellen u voor om de lasten en baten in de begroting te verhogen met N1.007 / V1.199 in 2023 en de baten te verhogen met V192 vanaf 2024. Tegenover dit voordeel staat onder programma 0 een structurele lagere baat van N192 op de Algemene Uitkering door het vervallen van middelen voor de Brede Regeling Combinatiefuncties.

De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

Programma	2023		2024 e.v.	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
5A	N52	V126	N0	V74
6A	N308	V426	N0	V118
7	N647	V647	N0	V0
Totaal	**N1.007**	**V1.199**	**N0**	**V192**

Wat mag het kosten?

Omschrijving	BG2023 incl. wijz.	Wijz. VJN 2023	BG2023 na wijz. VJN	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N14.369	N500	N14.869	N14.437	N14.515	N14.556	N14.619	N14.627	N14.613	N14.687	N14.687
Baten	V4.389	V639	V5.028	V4.417	V4.417	V4.416	V4.416	V4.416	V4.416	V4.416	V4.416
Saldo van baten en lasten	**N9.980**	**V139**	**N9.841**	**N10.021**	**N10.099**	**N10.140**	**N10.203**	**N10.211**	**N10.197**	**N10.270**	**N10.270**
Mutaties in reserves:											
Reserve eenmalige uitgaven	V147	V6	V153	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	**V147**	**V6**	**V153**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**
Resultaat	**N9.833**	**V145**	**N9.688**	**N10.021**	**N10.099**	**N10.140**	**N10.203**	**N10.211**	**N10.197**	**N10.270**	**N10.270**

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
5A.4 Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's)	N66	V66	N0
5A.5 Brede SPUK-regeling	N52	V126	V74
0.6 Mutaties Reserve Eenmalige Uitgaven	N6	N0	N6
0.8 Aanpassen budgetten energie	V61	N46	V15
0.9 Aanpassen huurbaten gemeentelijk vastgoed	N0	V491	V491
0.10 Voorziening onderhoud	N261	N0	N261
0.11 Aanpassen budgetten dagelijks onderhoud	N177	N0	N177
4.2 Aanpassen budgetten MFC Fascinatio	V1	V2	V3
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	**N500**	**V639**	**V139**
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven	N0	V6	V6
Totaal mutatie in de reserves	**N0**	**V6**	**V6**
Mutatie Resultaat			**V145**

Deelprogramma 5B Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Ontwikkelingen

Landelijke trend natuur en klimaat

In het nieuws zien we landelijk steeds meer gemeenten grote uitgaven doen voor vergroenen en ontharden. Dit met het oog op het bevorderen van de biodiversiteit, het veraangenamen van het leefklimaat in steden en het opvangen van de gevolgen van weersextremen door klimaatverandering.

Wat willen wij bereiken?

Bewegen en recreëren in de buitenruimte

Wij vinden het belangrijk dat iedereen kan bewegen en recreëren in de buitenruimte; dicht bij huis. Dit willen wij doen door het aanbrengen van enkele innovatieve voorzieningen.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Quickwins wijktours Programma Buitenruimte uitvoeren

Wij passen de quickwins die uit de nog uit te voeren wijktours komen toe.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

De oogst uit de gesprekken met de stad (o.a. Wijktours en Wijkcafe's) van Programma Buitenruimte wordt aangeboden voor besluitvorming in Q2 2023. De uitvoering van de acties vindt plaats in 2023 en verder volgens de dan besloten prioritering en keuzes. De quickwins die mogelijk zijn gemaakt middels het toegekende budget (Begroting 2023) voor Kleur en Fleur en aanpassen maaibeleid hebben inmiddels geleidt tot actie. Het contract voor maaien van bermen is aangepast en vanaf nu worden de bermen in Capelle anders gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd. De eerste vijf projecten voor aanpassing van groen naar meer kleur en fleur zijn opgeleverd in maart 2023. Vanaf november 2023, in het nieuwe plantseizoen, worden de volgende projecten uitgevoerd.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Meer bewustzijn over buitenruimte bij kinderen creëren

Wij ontwikkelen een tool waarbij kinderen digitaal een speelplaats kunnen inrichten.

Portefeuillehouder

1. **Hartnagel**

Stand van Zaken

Wij ontwikkelen een tool waarbij kinderen digitaal een speelplaats kunnen inrichten. Dit heet de pleintje App en deze wordt in medio 2023 gelanceerd.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Meer bewegingsmogelijkheden in de nabije omgeving van ouderen (Capels Akkoord)

Wij realiseren beweegtuinen voor ouderen.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**
2. **Westerdijk**

Stand van Zaken

De intentie is om nabij ouderenzorgcentra / verpleeghuizen beweegtuinen te realiseren om ouderen, samen met hulp van hun verzorgers, te laten bewegen. In 2023 wordt het onderzoek opgestart naar de mogelijkheden voor de eventuele locaties en toestellen en de daarvoor benodigde financiën. Na afronding van dit onderzoek zullen wij u informeren.

Kwaliteit (indicator)

BG22 | Kwaliteitsimpuls buitenruimte

De voorstellen voor de Kwaliteitsimpuls Buitenruimte, die deel uitmaken van de besluiten hierover door het college (december 2019, BBV 105195) worden uitgewerkt om tot uitvoering te komen. De aanpassing van de groene omgeving van de Abram van Rijckevorsel-west zal na een uitgebreide voorbereidende fase in 2021 in 2022 worden uitgevoerd. De aanpassing van de inrichting van enkele rotondes in ’s-Gravenland en de middenberm van de Sibeliusweg is verbonden met de planvorming voor de ontwikkeling van de snelfietsroute langs o.a. de Sibeliusweg in het kader van de Algeracorridor.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

Wij zien kansen binnen de Motie Meer bomen buiten het Schollebos door het aanplanten van bomen om een impuls te geven aan de biodiversiteit, hittestress en groene omlijsting van de entree. In dit kader wordt een voorstel uitgewerkt. De aanpassing van de inrichting van enkele rotondes in ’s-Gravenland en de middenberm van de Sibeliusweg nemen wij mee met de planvorming voor de ontwikkeling van de snelfietsroute langs o.a. de Sibeliusweg in het kader van de Algeracorridor.

Kwaliteit (indicator)

BG22 | Rivier als getijdenpark

Bij het ontwikkelen van het gedeelte van Het Nieuwe Rivium dat aan de Nieuwe Maas is gelegen sluiten we aan bij het project De Rivier als getijdengebied dat aan de Rotterdamse kant draait. De totale planning van het ontwikkelgebied legt de prioriteit echter nog niet bij de rivieroever, met uitzondering van de halte voor de waterbus.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

Het project Rivier als Getijdepark blijft aandachtspunt, ook als het gaat om de oever van de Nieuwe Maas bij Rivium. De waterbushalte daar is gereed. Andere delen van de dijk en het buitendijkse gebied aan de rivieren Nieuwe Maas en Hollandse IJssel krijgen aandacht door ze mee te nemen in de concretisering van het Programma Buitenruimte (Uitvoeringsparagraaf) en de planvorming die daarop kan volgen. Voor Rivium blijven de delen aan de rivier onderdeel van de planvorming voor het Nieuwe Rivium.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Waterrobuust en hittebestendig Capelle

Wij willen ervoor zorgen dat de buitenruimte van Capelle waterrobuust en hittebestendig is. Wij willen hiervoor een aantal onderzoeken uit voeren.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Onderzoek relatie verschillende soorten groen en hittebestendige buitenruimte

Wij onderzoeken welk soort groen (bomen of ander groen) wij kunnen toevoegen om de openbare ruimte hittebestendiger te maken. Hierbij kijken wij o.a. naar het vergroten van het groenvolume, het opvangen van water in groenstroken en invullen van de motie 'Meer bomen buiten het Schollebos'.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**
2. **Geissler**

Stand van Zaken

In het Programma Buitenruimte wordt een actie voorgesteld voor het opstellen, samenvoegen en actualiseren van een breed Groenbeleidsplan. Hierin wordt ook opgenomen: toevoeging van bomen en ander groen (in een Groenkansenkaart), toepassen van waterbergende mogelijkheden in groen en het borgen/vergroten van groenvolume meegenomen. De reeds gevonden mogelijkheden uit een eerste inventarisatie om bomen toe te voegen wordt middels een voorstel in het kader van de Motie Meer bomen buiten het Schollebos aan uw Raad voorgelegd in het tweede kwartaal 2023. Daarna worden meer boomkansen benut via de acties in Programma Buitenruimte.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Pilot verschillende materialen voor vasthouden en vertraagd afvoeren water

Wij passen andere technische materialen toe om water vast te houden en te bergen binnen diverse IBOR projecten. Op basis van de rijkssubsidie zijn projecten benoemd in de periode 2022 -2027 waar wij ondergrondse waterberging, wadi’s en groene parkeerplaatsen willen realiseren.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**
2. **Geissler**

Stand van Zaken

In de IBOR-programmering zijn de maatregelen in diverse pilot projecten verwerkt. Voorbereiding voor twee van de vijf projecten is inmiddels opgestart.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Onderzoek aantal panden dat overlast heeft bij hevige regenval

Wij brengen in beeld welke panden bij hevige regenval wateroverlast kunnen krijgen. In samenwerking met het hoogheemraadschap stellen wij integrale berekeningen op in de komende 5 jaar om de wateroverlast gevoeligheid van woningen inzichtelijk te maken. Op basis hiervan voeren wij risicodialogen met de omgeving en krijgen belanghebbende, op basis van (wettelijke) bevoegdheden, handelingsperspectief aangereikt.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**
2. **Geissler**

Stand van Zaken

Het onderzoek naar wateroverlast gevoelige panden in het eerste deelgebied (Westelijk Capelle - 's Gravenland, Westelijk Capelle, Rivium en Fascinatio) vraagt meer tijd. Wij zullen u informeren als de risicodialoog en het handelingsperspectief zijn afgerond.

Kwaliteit (indicator)

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 5B staan hieronder weergegeven.

5B.1 Baggeren en de Reserve Water

Baggeren en de Reserve Water - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 386 / V 400 in 2023, V 36 /V 12 in 2024, V 436 / N 388 in 2025, V 431 / N 405 in 2026, V 16 in 2027, V 5 in 2028 en structureel V 431 / N 404 in 2029, V 431 / N 404 in 2030 en V 27 in 2031
Kasstroom: N 400 in 2023 en V 31 in 2024, V 431 in 2025, V 431 in 2026, V 431 in 2029 en V 431 in 2030

Met betrekking tot het baggeren binnen de gemeente hebben wij het definitieve baggerplan van HHSK ontvangen en hebben de voorbereidende werkzaamheden plaatsgevonden. Dit betekent dat we in 2023 kunnen starten met het baggeren van de Capelse watergangen. Voor de baggercyclus van komende jaren bedragen de lasten N 400 in 2023 en N 400 in 2024. Voor het baggeren is rekening gehouden met een structurele last in de begroting van N 431 vanaf 2024. Wij stellen u voor om de lasten in 2023 met N 400 te verhogen en in 2024 met V 31 te verlagen. Vooruitlopende op de toekomstige baggerplannen stellen wij u voor om de begrote baggerlasten vanaf 2025 met V 431 te verlagen, behoudens de jaren 2027, 2028 en 2031.

Voor de dekking van de lasten van N 400 in 2023 en N 400 stellen wij u voor om V 400 in 2023 en V 400 in 2024 te onttrekken uit de daarvoor bestemde Reserve Water. De volgende baggercyclus zal zich pas over enkele jaren weer voordoen. Als uitgangspunt voor de uitvoering daarvan, stellen wij deze vooralsnog op 2027, 2028 en 2031. Als daar concreet zicht op is komen wij, waar nodig, met een voorstel om in de betreffende jaren de lasten voor het baggeren en de evenredige onttrekking uit de Reserve Water bij te stellen.

De Reserve Water is enkele jaren geleden omgevormd tot een egalisatiereserve om de sterk schommelende lasten van baggeren op te kunnen vangen. Voorheen werd de Reserve Water, naast baggeren, ook ingezet voor andere aan water gerelateerde lasten. Wij stellen voor om de daarop betrekking hebbende dotaties aan en onttrekkingen uit de Reserve Water terug te draaien. Gezien de baggerlasten in 2023 stellen wij voor de bestaande onttrekkingen pas vanaf 2024 terug te draaien. Na voorgestelde mutaties realiseren wij dat de Reserve Water ook echt alleen een egalisatiereserve voor het baggeren is. Na voorgestelde mutaties is de Reserve Water voldoende op peil en hoeven er komende jaren nog geen dotaties plaats te vinden.

Wij stellen u voor de lasten / baten in de begroting te verlagen / verhogen met N 386 / V 400 in 2023, V 36 /V 12 in 2024, V 436 / N 388 in 2025, V 431 / N 405 in 2026, V 16 in 2027, V 5 in 2028 en structureel V 431 / N 404 in 2029, V 431 / N 404 in 2030 en V 27 in 2031.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Lasten baggerplan	N400	N400	N0	N0	N431	N431	N0	N0	N431
Reeds begrote lasten baggeren	N0	N431	N431	N431	N431	N431	N431	N431	N431
Saldo baggeren	**N400**	**V31**	**V431**	**V431**	**N0**	**N0**	**V431**	**V431**	**N0**
Bestaande dotaties Reserve Water terugdraaien	V14	V5	V5	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Saldo lasten	**N386**	**V36**	**V436**	**V431**	**N0**	**N0**	**V431**	**V431**	**N0**
Nieuwe onttrekkingen Reserve Water ivm baggerplan	V400	V400	N0	N0	V431	V431	N0	N0	V431
Bestaande onttrekkingen Reserve Water terugdraaien	N0	N388	N388	N405	N415	N426	N404	N404	N404
Saldo baten	**V400**	**V12**	**N388**	**N405**	**V16**	**V5**	**N404**	**N404**	**V27**
Saldo lasten en baten	**V14**	**V48**	**V48**	**V26**	**V16**	**V5**	**V27**	**V27**	**V27**

Ontwikkeling Reserve Water	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Beginstand 1-1-2023	**V2.639**								
Bestaande dotaties	V444	V5	V5						
Dotaties terugdraaien (exclusief dotatie V 430 uit NJN22 5B.3)	N14	N5	N5	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Bestaande onttrekkingen	N383	N388	N388	N405	N415	N426	N404	N404	N404
Onttrekkingen terugdraaien	N0	V388	V388	V405	V415	V426	V404	V404	V404
Onttrekking ivm baggeren (VJN23)	N400	N400	N0	N0	N431	N431	N0	N0	N431
Eindstand per 31 december	**V2.286**	**V1.886**	**V1.886**	**V1.886**	**V1.455**	**V1.024**	**V1.024**	**V1.024**	**V593**

Wat mag het kosten?

Omschrijving	BG2023 incl. wijz.	Wijz. VJN 2023	BG2023 na wijz. VJN	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N6.966	N722	N7.688	N7.693	N7.503	N7.632	N8.320	N8.448	N8.219	N8.381	N8.932
Baten	V894	N0	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894
Saldo van baten en lasten	**N6.072**	**N722**	**N6.794**	**N6.799**	**N6.609**	**N6.739**	**N7.427**	**N7.554**	**N7.326**	**N7.488**	**N8.039**
Mutaties in reserves:											
Reserve Water	N61	V414	V353	V400	N0	N0	V431	V431	V32	V32	V463
Reserve eenmalige uitgaven	V84	N0	V84	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	**V23**	**V414**	**V437**	**V400**	**N0**	**N0**	**V431**	**V431**	**V32**	**V32**	**V463**
Resultaat	**N6.049**	**N308**	**N6.357**	**N6.399**	**N6.609**	**N6.739**	**N6.996**	**N7.123**	**N7.294**	**N7.456**	**N7.576**

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
5B.1 Baggeren en de Reserve Water	N400	N0	N400
0.8 Aanpassen budgetten energie	V42	N0	V42
0.10 Voorziening onderhoud	N30	N0	N30
0.11 Aanpassen budgetten dagelijks onderhoud	N4	N0	N4
2.1 Prijsindexatie budget openbare buitenruimte	N330	N0	N330
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	**N722**	**N0**	**N722**
Mutaties reserves			
Reserve Water	V14	V400	V414
Reserve eenmalige uitgaven	N0	N0	N0
Totaal mutatie in de reserves	**V14**	**V400**	**V414**
Mutatie Resultaat			**N308**

Programma 6 Sociaal domein

Deelprogramma's en taakvelden

Vanwege de omvang van dit programma is het Sociaal Domein onderverdeeld in 4 deelprogramma's:

- Programma 6A: Sociale infrastructur;
- Programma 6B: Werk en inkomen (Participatiewet);
- Programma 6C: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo);
- Programma 6D: Jeugdzorg.

Deelprogramma 6A Sociale infrastructuur

Ontwikkelingen

Opvang Oekraïense ontheemden
Wij leveren sinds de oorlog in Oekraïne een grote inspanning om Oekraïense ontheemden op een waardige manier op te vangen. Nadat zij in eerste instantie werden opgevangen in hotels, is er sinds april 2022 een langdurige opvanglocatie in Rivium. Inmiddels verblijven hier ongeveer 250 ontheemden. Ook verblijven er ongeveer 100 ontheemden bij gastgezinnen in Capelle. Naast de huisvesting op Rivium organiseren wij, met onze partners, sociale voorzieningen voor de Oekraïners – van toegang tot onderwijs, sport, cultuur, huis- en tandarts, tot het verstrekken van leefgeld en het ondersteunen bij doorstroom naar (tijdelijk) werk. Hierbij richten we ons meer en meer op deelname aan de Capelse samenleving en sluiten wij zoveel mogelijk aan bij bestaande maatschappelijke initiatieven. Het is de verwachting dat onze inzet ten minste nog het gehele jaar 2023 wordt voortgezet.

Opvang asielzoekers locatie Barbizonlaan
Sinds begin maart 2023 worden voor de duur van vier maanden maximaal 30 asielzoekers opgevangen in Barbizonlaan 50. De gemeente organiseert toegang tot onderwijs, en zoekt net als in geval van de Oekraïners aansluiting bij bestaande maatschappelijke initiatieven. Financiering voor locatie en personeel loopt rechtstreeks via het Rijk naar de VRR en het COA.

Wat willen wij bereiken?

Denk- en Doe kracht

Wij benaderen en stimuleren Capellenaren actief om hun denk- en doe kracht in te zetten. Denk- en doe kracht waar ruimte voor wordt geboden en die gebruikt wordt.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Toekomst Wijk Overleg Platforms (WOP's) evalueren (Capels Akkoord)

Wij evalueren de Wijkoverlegplatforms, met focus op de toekomst. Bij deze evaluatie worden de interne organisatie, wijkpartners, college en gemeenteraad betrokken, waarbij eind 2023 er geactualiseerde en passende afspraken liggen waarbij de denk- en doe kracht handen en voeten houdt.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

Wij zijn eind september 2022 gestart met de evaluatie met een bijeenkomst met de WOP besturen. In februari heeft een gesprek plaatsgevonden met de buurtcoaches van Stichting Welzijn Capelle. Op 3 april heeft een bijeenkomst (BOT) met uw raad plaatsgevonden. In mei en juni zijn gesprekken gevoerd met de interne en externe organisatie. Q3 wordt ingezet voor additionele gesprekken waar nodig alsmede een tweede bijeenkomst met de WOP besturen zoals aan hen is toegezegd.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Capelle staat klaar voor elkaar!

Meer Capellenaren gaan een betekenisvolle verbinding met elkaar aan. Capellenaren staan klaar voor elkaar. Omdat het leuk en waardevol is. En vaak is het gewoon nodig. Betekenisvolle verbindingen

waarbij de één de ander helpt (waaronder mantelzorg) of twee Capellenaren elkaar vinden op interessegebied, zoals dieren, eten, spel en bewegen. Wij noemen hen maatjes, doeners en verbinders. De inzet van maatjes draagt bij aan de realisatie van meerdere doelen zoals het voorkomen van eenzaamheid, het vrijwilligersbeleid en het ondersteunen van mantelzorgers. Maar ook het verkleinen van taalachterstanden en het voorkomen van schulden.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Bewustwordingscampagne 'klaar staan voor elkaar'

Wij zetten een brede bewustwordingscampagne in onder Capellenaren over de waarde en de betekenis van 'klaar staan voor elkaar'.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

Wij onderzoeken momenteel welke verbindingen en netwerken er zijn, hoe de maatjesboodschap al wordt uitgedragen en welke sleutelfiguren in de wijken opereren. Na deze verkenning kijken wij hoe de impuls of bewustwordingscampagne met genoemde onderdelen verbonden kunnen worden.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Capellenaren worden maatje van elkaar

Vraag en aanbod van Capellenaren komt bij elkaar bij onder meer Welzijn Capelle. Er ontstaan maatjeskoppels, liefst op interessegebied. Wij streven naar 100 matches tussen Capellenaren.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

Na het onderzoeken van welke verbindingen en netwerken er zijn, hoe de maatjesboodschap al wordt uitgedragen en welke sleutelfiguren in de wijken opereren, maken we afspraken met Welzijn Capelle voor het daadwerkelijk werven van maatjes. En kijken we ook hoe dit via andere (bestaande) kanalen kan.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Veilig, gezond en kansrijk opgroeien

De Capelse jeugd groeit veilig, gezond en kansrijk op.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Werken aan een dekkend netwerk van KinderLabs (Capels Akkoord)

Wij werken aan een dekkend netwerk van KinderLabs. Daarbij kijken wij naar de haalbaarheid gebaseerd op relevante data over buurten en wijken.

Portefeuillehouder

1. **Hartnagel**

Stand van Zaken

In 2023 realiseren wij een vierde Kinderlab in de wijk Oostgaarde. We continueren verdere verkenning van een volledig dekkend netwerk van Kinderlabs.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Preventie jeugdcriminaliteit en bevorderen pro sociaal gedrag

Wij versterken de 12-min aanpak met gerichte preventieve interventies, waaronder Alles Kidzzz en Impact Squad.

Portefeuillehouder

1. **Hartnagel**

Stand van Zaken

Alles Kidzzz is na de pilotperiode van 2021-2022 opgenomen in het reguliere aanbod van het CJG. Het traject Impact Squad zetten wij als verlengde pilot door in 2023.

Kwaliteit (indicator)

BG22 | Kansrijke Start (Gezondheid in de eerste 1000 dagen)

Ontwikkeling van plan van aanpak met samenwerkingspartners gericht op het stimuleren van een gezonde leefstijl van aanstaande opvoeders en zwangeren en meer aandacht voor risicoscreening en toeleiding.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

In 2022 zijn in het kader van de lokale coalitie Kansrijke Start overleggen geweest tussen gemeente, CJG, SWC, eerstelijns verloskundigen, gynaecologen vanuit het IJssellandziekenhuis, professionals Huiselijk Geweld, diëtisten en huisartsen. Gezamenlijk zijn wij begonnen aan de eerste drie actielijnen, zijnde: een betere samenwerking tussen de lokale professionals, versterking van het aanbod aan interventies en een betere informatievoorziening voor de cliënt/patiënt. Het vervolg van deze aanpak heeft vertraging opgelopen door een herprioritering van personele inzet. In 2023 verwachten wij samen met de lokale coalitie een plan op te leveren ter uitvoering van deze drie actielijnen.

Kwaliteit (indicator)

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 6A staan hieronder weergegeven.

6A.1 Opvang ontheemden Oekraïne

Opvang ontheemden Oekraïne huisvestingskosten - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 6.400/ V 6.400
Kasstroom: N 6.400/ V 6.400

De kosten voor huisvesting en sociale voorzieningen worden in beginsel volledig vergoed door het Rijk. Op basis van de huidige aantallen opvangplekken verwachten we over 2023 8 ,4 miljoen euro bij het Rijk te declareren en ook te gaan uitgeven t.b.v. huisvesting, sociale voorzieningen en participatie. In de begroting 2023 is uitgegaan van N 2.000/ V 2.000 lasten/baten.

Wij stellen u voor om de lasten/baten in de begroting te verhogen met N 6.400/ V 6.400 in 2023.

6A.2 Opvang asielzoekers Barbizonlaan

Opvang asielzoekers Barbizonlaan - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 170/V 170
Kasstroom: N 170/V 170

Sinds begin maart 2023 worden voor de duur van vier maanden maximaal 30 asielzoekers opgevangen in Barbizonlaan 50. De gemeente organiseert toegang tot onderwijs, en zoekt net als in geval van de Oekraïners aansluiting bij bestaande maatschappelijke initiatieven. Financiering voor locatie en personeel loopt rechtstreeks via het Rijk naar de VRR en het COA.

Wij stellen u voor de lasten/baten in de begroting te verhogen met N 170/ V 170 in 2023.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	BG2023 incl. wijz.	Wijz. VJN 2023	BG2023 na wijz. VJN	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N19.277	N7.545	N26.822	N16.949	N16.786	N16.786	N16.775	N16.425	N16.432	N16.439	N16.439
Baten	V4.069	V7.144	V11.213	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685
Saldo van baten en lasten	**N15.208**	**N401**	**N15.609**	**N15.264**	**N15.101**	**N15.101**	**N15.090**	**N14.740**	**N14.747**	**N14.754**	**N14.754**
Mutaties in reserves:											
Reserve eenmalige uitgaven	V142	V400	V542	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	**V142**	**V400**	**V542**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**
Resultaat	**N15.066**	**N1**	**N15.067**	**N15.264**	**N15.101**	**N15.101**	**N15.090**	**N14.740**	**N14.747**	**N14.754**	**N14.754**

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
6A.1 Opvang ontheemden Oekraïne	N6.400	V6.400	N0
6A.2 Opvang asielzoekers Barbizonlaan	N170	V170	N0
0.6 Mutaties Reserve Eenmalige Uitgaven	N497	V97	N400
0.8 Aanpassen budgetten energie	V20	V23	V43
0.9 Aanpassen huurbaten gemeentelijk vastgoed	N0	V61	V61
0.10 Voorziening onderhoud	N109	N0	N109
0.11 Aanpassen budgetten dagelijks onderhoud	N74	N0	N74
4.2 Aanpassen budgetten MFC Fascinatio	N7	N33	N40
5A.5 Brede SPUK-regeling	N308	V426	V118
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	**N7.545**	**V7.144**	**N401**
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven	N97	V497	V400
Totaal mutatie in de reserves	**N97**	**V497**	**V400**
Mutatie Resultaat			**N1**

Deelprogramma 6B Werk en Inkomen (Participatiewet)

Ontwikkelingen

Financiële bestaanszekerheid
In de laatste maanden van 2022 heeft uw raad het onderwerp financiële bestaanszekerheid geagendeerd en ons college gevraagd om te komen met voorstellen waarin kaders zijn verwerkt om inwoners en verenigingen (c.a.) waar mogelijk en nodig financieel te ondersteunen. De voorbereiding en uitvoering van dit inmiddels vastgestelde beleidskader heeft en vraagt nog steeds veel tijd van de organisatie en heeft geleid tot her-prioritering van werkzaamheden. Dat heeft ertoe geleid dat voor 2023 geplande werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2024 (zie bijlage 'Wat doen we niet?', onderdeel programma 6B).

Verdubbeling taakstelling huisvesting statushouders

Wij verwachten, ten opzichte van 2022, een verdubbeling van de taakstelling huisvesting statushouders in 2023. Dat betekent dat de kosten voor de begeleiding bij de inburgering en de inkoop van inburgeringstrajecten zullen toenemen. Deze kosten worden gedeeltelijk gecompenseerd door het Rijk. Daarnaast heeft deze toename waarschijnlijk een hogere instroom in de bijstand tot gevolg.

Hogere loonkosten Promen in 2023
De onlangs afgesloten cao-gemeenten gaat met terugwerkende kracht in per 02-01-2023. De loonstijging voor het personeel van Promen dat onder deze cao valt, ligt hoger dan waarmee Promen rekening heeft gehouden in het Ondernemingsplan 2023 . Promen tracht deze stijging op te vangen in de lopende begroting. In afstemming met Promen bepalen we bij de NJN of er eventueel aangeraamd moet worden.

Inkorting aflostermijn Msnp
Per 1 januari 2024 wordt de termijn van de wettelijke schuldhulptrajecten (Wsnp) ingekort van 3 naar 1,5 jaar. Deze maatregel is om mensen met schuldenproblematiek sneller uit de schulden te helpen zodat ze eerder verder kunnen met hun leven. In navolging van deze aanpassing zal ook de termijn van de minnelijke schuldhulptrajecten (Mnsp) worden verkort van 3 naar 1,5 jaar. NVVK, VNG, Divosa en het ministerie van SZW roepen gemeenten op om vanaf 1 juli 2023 al te werken met de ingekorte Msnp-termijn; we geven gehoor aan deze oproep. Dit om te voorkomen dat mensen met schuldenproblematiek hun schuldhulptraject uitstellen en er veel verschillende werkwijzen ontstaan. Een overgangsregeling voor reeds lopende schuldhulptrajecten is nog niet bekend. Mocht het Rijk geen goede overgangsregeling invoeren, kan de gemeente de kosten op zich nemen om alsnog te zorgen voor een aflosperiode van 1,5 jaar. Het financiële effect daarvan is waarschijnlijk kleiner dan € 100.000. We monitoren de verdere ontwikkelingen en komen zo nodig hierop terug in de Najaarsnota 2023 en/of bij de Begroting 2024. Met betrokken partijen (GR IJsselgemeenten Sociale Zaken en Welzijn Capelle) worden voorbereidingen getroffen voor een van soepele overgang naar de nieuwe termijn van 1,5 jaar.

Budget Energietoeslag 2023
Met Prinsjesdag 2022 heeft het kabinet de Energietoeslag 2023 aangekondigd, voor dezelfde doelgroep als in 2022 (huishoudens met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum) en opnieuw voor een bedrag van € 1.300 per huishouden. Gemeenten mochten in 2022 hiervan al een bedrag van € 500 uitkeren aan betreffende huishoudens en hebben daarvoor in 2022 ook al budget van het Rijk ontvangen. Voor Capelle gaat het om een bedrag van 1.809. Wij hebben bij de Najaarsnota 2022 aangeven om de Energietoeslag 2023 uit te voeren in 2023.
Bij de Najaarsnota 2022 (6B.7) heeft uw raad besloten om voor de uitvoering van de Energietoeslag 2023 de lasten in de Begroting 2023 te verhogen met N 6.000 en de baten te verhogen met V 6.000. Het Rijk heeft in 2022 ter dekking al een deel van het budget voor de Energietoeslag 2023 beschikbaar gesteld aan de gemeente. Via het jaarrekeningresultaat 2022 hebben wij dit bedrag aan de algemene reserve 2023 toegevoegd. De Voorjaarsnota 2023 bevat bij Programma 0 het voorstel om de algemene uitkering in 2023 met 1.809 te verlagen en het in 2022 ontvangen bedrag voor de energietoeslag 2023 ad 1.809 te onttrekken aan de algemene reserve. Via de meicirculaire 2023 stelt het Rijk aanvullende middelen beschikbaar. Dit gaat via een decentralisatie-uitkering in plaats van via de algemene uitkering zoals voor de Energietoeslag 2022. Zo wil het Rijk de verdeling van het budget beter laten aansluiten bij de kosten. Er wordt € 25 miljoen uit het gemeentefonds gehaald voor een vangnetregeling voor gemeenten die tekort komen aan de toekenning van de energietoelage. Het wetsvoorstel Energietoeslag 2023 wordt naar verwachting in juni 2023 vastgesteld. Wij zullen op basis daarvan daarna de beleidsregels voor de Energietoeslag 2023 vaststellen. Via de collegebrief houden wij u op de hoogte van de verdere ontwikkelingen.

Wat willen wij bereiken?

Armoede voorkomen en bestrijden

Voorkomen en bestrijden van armoede door ondersteuning van huishoudens met een laag inkomen, vooral kwetsbare gezinnen met kinderen.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Integrale aanpak verstevigen (Capels Akkoord)

Wij verstevigen de integrale aanpak van armoede door versterking van de verbindingen tussen de aanpak van financiële problematiek en terreinen als laaggeletterdheid, gezondheid en eenzaamheid. Aandachtsgroep zijn kinderen in huishoudens met een laag inkomen en/of een schuldregeling, waarvoor wij in 2023 een integrale aanpak opstellen.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

Wij verstevigen de integrale aanpak van armoede door versterking van de verbindingen tussen de aanpak van financiële problematiek en terreinen als laaggeletterdheid, gezondheid en eenzaamheid. Aandachtsgroep zijn kinderen in huishoudens met een laag inkomen en/of een schuldregeling, waarvoor wij in de tweede helft 2023 een integrale aanpak opstellen.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Toegang Jeugdfonds Sport & Cultuur verruimen (Capels Akkoord)

Voor het vergroten van de deelname aan sport en cultuur van de doelgroep kinderen in laaginkomenhuishoudens verhogen wij voor 2023 en 2024 de inkomensgrens voor een bijdrage uit het Jeugdfonds Sport & Cultuur van 120% naar 130% van het wettelijk sociaal minimum. Dit levert naar verwachting een toename van het aantal deelnemers sport en cultuur van circa 100 en van circa 40 voor zwemles.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

Per 1 januari 2023 is de inkomensgrens voor een bijdrage uit het Jeugdfonds Sport & Cultuur verhoogd van 120% naar 130% van het wettelijk sociaal minimum. Uit de monitorrapportage van het Jeugdfonds blijkt in de periode januari-april 2023 een toename van het aantal goedgekeurde aanvragen Sport ten opzichte van de afgelopen jaren (2023: 191 aanvragen; 2022: 141, 2021: 65, 2020: 145 en 2019: 170). Het aantal goedgekeurde aanvragen Cultuur is hoger dan tijdens de coronajaren, maar ligt nog wat onder het niveau van 2019 (2023: 33, 2022: 33, 2021: 15, 2020: 25, 2019: 40)

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Pilot sport- en cultuurregeling jongeren (Capels Akkoord)

Voor kwetsbare jongeren met een laag inkomen tussen 18 - 26 jaar wordt in 2023 en 2024 een pilot voor een regeling gedaan. Hiermee willen wij 50 deelnemers in 2023 bereiken en 100 in 2024.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

De pilot gaat in het 3e kwartaal van start.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Pilot sport- en beweegregeling 60+ers (Capels Akkoord)

Voor 60-plussers met een laag inkomen wordt in 2023 en 2024 een pilot voor een regeling gedaan. Hiermee willen wij 50 deelnemers in 2023 bereiken en 100 in 2024.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

De pilot is in januari 2023 gestart. Eind 1e kwartaal 2023 zijn er 14 deelnemers, oftewel ruim een kwart van de 50 beoogde deelnemers. De uitvoering van de pilot is goed ingeregeld. Naar verwachting worden in de rest van het jaar de overige beoogde deelnemers geworven.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Terugloop bereik collectieve zorgverzekering stoppen

Wij zien een terugloop in het gebruik van de collectieve zorgverzekering. Wij willen het gebruik stabiliseren of verhogen.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

Met ingang van 1 januari 2023 hebben wij de gemeentelijk premiebijdrage voor de collectieve zorgverzekering verhoogd van € 20 naar € 28 (per maand). Eind 2022 zijn de doelgroep en het maatschappelijk middenveld uitgebreid geïnformeerd over de collectieve zorgverzekering. Het aantal deelnemers aan de collectieve zorgverzekering is toegenomen met 2% (69 extra deelnemers) vergeleken met het aantal deelnemers in februari 2022.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Kostendelersnorm voor jongeren tot 27 jaar afschaffen (Capels Akkoord)

Wij schaffen de kostendelersnorm voor jongeren tot 27 jaar af. Dit om te voorkomen dat ouders zich als gevolg van korting op hun uitkering gedwongen voelen hun thuiswonende kinderen, ouder dan 21 jaar de deur te wijzen. Dat deze kostendelersnorm ongunstig uitpakt voor jongeren is nu ook opgepakt door de wetgever. Naar verwachting zal deze maatregel ook in de Participatiewet verankerd worden.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

De Participatiewet is op dit punt met ingang van 1 januari 2023 gewijzigd; thuiswonende jongeren tot 27 jaar tellen niet mee als kostendelende medebewoner. De wet wordt conform uitgevoerd.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Tweejarige pilot samenwonen in de bijstand (Capels Akkoord)

Wij starten een tweejarige pilot samenwonen in de bijstand. Hierbij mogen bijstandsgerechtigden een half jaar samenwonen zonder dat dit invloed heeft op hun uitkering. Het doel hiervan is om te voorkomen dat inwoners in financiële problemen komen als zij besluiten samen te wonen, door bijvoorbeeld (tijdelijk) dubbele lasten. Daarnaast verwachten wij dat hierdoor sociale huurwoningen vrijkomen waardoor er meer doorstroming ontstaat in de woningmarkt.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

In het tweede kwartaal van 2023 start het onderzoek naar de randvoorwaarden, kosten en te verwachten opbrengsten van deze pilot evenals een mogelijke aansluiting bij de pilot door de gemeenten Krimpen aan den IJssel en Zuidplas. We verwachten dat wij in het 4e kwartaal van 2023 het onderzoek afronden en een advies kunnen uitbrengen.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Problematische schulden onder Capellenaren voorkomen en terugdringen

Wij zetten in op het voorkomen en terugdringen problematische schulden onder Capellenaren.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Inzetten op voorlichting, educatie, vroegsignalering en ondersteuning (Capels Akkoord)

Door in te zetten op voorlichting en educatie, vroegsignalering van betalingsachterstanden, en ondersteuning bij het (blijvend) oplossen van schulden willen wij problematische schulden bij Capellenaren voorkomen en terugdringen. Voor Capellenaren is een laagdrempelige toegang tot schulddienstverlening ingericht bij Welzijn Capelle. Met deze aanpak gaan wij verder op de ingeslagen weg zoals verwoord in het Actieplan Schulden aanpakken in Capelle (december 2019). In 2023 stellen wij een vervolg op voor dit actieplan met een integraal beleidsplan schulddienstverlening. Nieuwe onderdelen daarvan zijn de integrale, gezamenlijke intake door Welzijn Capelle en

Schuldhulpverlening Sociale Zaken en de uitvoering van een nieuwe specifieke aanpak voor jongeren met schulden.

Portefeuillehouder

1. **Westerdijk**

Stand van Zaken

De brede schuldenaanpak zoals beschreven in het Actieplan schulden aanpakken in Capelle is in uitvoering. Door herprioritering van taken in de aanpak van financiële problematiek en om nieuwe landelijke ontwikkelingen in de schuldenaanpak goed een plaats te kunnen geven in de lokale aanpak, wordt het integrale beleidsplan schulddienstverlening opgesteld in 2023 en aan uw raad aangeboden in het eerste kwartaal 2024.

Kwaliteit (indicator)

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 6B staan hieronder weergegeven.

6B.1 Participatiebudget

Participatiebudget - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 180 vanaf 2023
Kasstroom: N 180 vanaf 2023

Met het participatiebudget worden de kosten voor de re-integratievoorzieningen gericht op arbeidsinschakeling betaald. Uit dit budget worden onder andere de kosten voor de Opstapbanen voor klanten met een lange afstand tot de arbeidsmarkt betaald. Dit is een speerpunt uit het coalitieakkoord 2022- 2026.

In de collegevergadering van 9 mei 2023 is het Jaarplan 2023 van de GR IJsselgemeenten afdeling Sociale Zaken behandeld.

De GR IJsselgemeenten prognosticeert in dit jaarplan een tekort van N180 op het participatiebudget. Het tekort wordt veroorzaakt doordat de groep klanten met een arbeidsbeperking groeit en omdat een steeds groter deel van de uitkeringsgerechtigden een lange afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Voor beide groepen geldt dat de begeleiding en de trajecten langer en intensiever zijn en daarmee kostbaarder. Bovendien stijgen de kosten voor de inkoop van beschut werk bij Promen.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting met ingang van 2023 structureel te verhogen met N 180.

6B.2 Verhoging budget bijzondere bijstand

Titel - Verhoging budget bijzondere bijstand - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 120 vanaf 2023
Kasstroom: N 120 vanaf 2023

Uit het jaarplan 2023 van de GR IJsselgemeenten afdeling Sociale Zaken blijkt dat wij hogere kosten voor de uitgaven voor bijzondere bijstand kunnen verwachten in 2023. De verhoging wordt veroorzaakt door divers gebruik van de bijzondere bijstand, onder andere de bijzondere bijstand op sociaal medische indicatie.

De kosten zijn onvermijdelijk omdat de bijzondere bijstand een open einde regeling is; inwoners hebben recht op bijzondere bijstand als zij voldoen aan de criteria waaronder de inkomensgrens van 110% van de bijstandsnorm.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting met ingang van 2023 structureel te verhogen met N 120.

6B.3 Financiële bestaanszekerheid

Aanpak financiële bestaanszekerheid 2023 en reserve Noodfonds Capelle - Beleidskeuze
Baten: V 83 in 2023
Kasstroom: Geen

Voor een aantal activiteiten voor de aanpak van de financiële bestaanszekerheid in 2023 heeft de gemeenteraad op 19 december 2022 (raadsbesluit 980683) een budget beschikbaar gesteld van N 213 en 13 februari 2023 (raadsbesluit 1041421) een budget van N 2.000. Het budget is deels voor de eerste helft 2023 en deels voor heel 2023. Voor de dekking van de kosten van de aanpak financiële bestaanszekerheid zijn de volgende punten van belang:
a. Bij het raadsbesluit van 13 februari 2023 heeft uw raad het amendement 'Fashioncheque' aangenomen om kinderen uit gezinnen met een inkomen tot 120% van het bijstandsniveau met een toekenning van de energietoeslag 2022 te voorzien ven een kleding bon of bedrag op rekening ter waarde van € 100 per kind. De dekking van de totale verwachte kosten van N 300 moet ten laste komen van het vrije saldo van de Begroting 2023. Dit bedrag moet nog verwerkt worden in de begroting 2023.
b. Bij het raadsbesluit van 13 februari 2023 heeft uw raad besloten om N 30 beschikbaar te stellen voor intensivering van de communicatie en dit bedrag ten laste te laten komen van het vrije saldo van de Begroting 2023. Dit bedrag moet nog verwerkt worden in de begroting 2023.
c. De Van Cappellen Stichting heeft per brief van 16 februari 2023 (documentnummer 1096812) aangegeven dat wij voor aantal activiteiten voor de aanpak financiële bestaanszekerheid de reserve Noodhulp Capelle als dekking mogen inzetten voor een bedrag van V 83.
d. Het Rijk komt bij de Meicirculaire 2023 met de eerste vaststelling van de bijdrage per gemeente in het kader van de structurele compensatie voor inflatiekosten voor maatschappelijke organisaties. Deze compensatie is tevens bedoeld om eventuele structurele kostenstijgingen van de gemeentelijke organisatie op te vangen.
e. Voor gratis schoolmaaltijden voor leerlingen is er per 29 maart een landelijke regeling waarvoor basisscholen en middelbare scholen zich kunnen aanmelden. Dat zijn scholen waarvan 30% of meer van de leerlingen uit een gezin komt met een laag inkomen. In het tweede kwartaal 2023 is naar verwachting duidelijk welke Capelse scholen van dit aanbod gebruik maken. Wij gaan in gesprek met de deelnemende scholen om nadere afspraken te maken over de financiële bijdrage van de gemeente aan het lokale '10-uurtje' (onderdeel van de aanpak financiële bestaanszekerheid).

Een aantal activiteiten voor de eerste helft 2023 is voordeliger uitgevoerd. Ook lijkt de situatie rondom de financiële bestaanszekerheid in de eerste maanden van 2023 in het algemeen niet zodanig verder verzwaard dat extra lokale maatregelen nodig zijn. Voor de uitvoering van de door uw raad vastgestelde activiteiten voor 2023 is daarom vooralsnog geen extra budget nodig, en verwachten wij de lasten van de Fashioncheque en de intensivering van de communicatie (samen 330) gedekt kan worden uit het beschikbare budget van N 2.000. Volgens afspraak met uw raad stemmen wij gedurende het jaar regelmatig met u af of aanvullende maatregelen zijn en/of aanvullend budget nodig is. Zo nodig doen we bij de Najaarsnota 2023 een aanvullend voorstel. Via een separate voortgangsrapportage in het tweede kwartaal 2023 hebben wij uw raad geïnformeerd over de stand van zaken van de aanpak financiële bestaanszekerheid, inclusief een bestedingsoverzicht.

Wij stellen u voor:
a. de lasten N 300 voor de uitvoering in 2023 van het amendement 'Fashioncheque' te dekken uit beschikbare budget N. 2.000;
b. de lasten N 30 voor de intensivering van de communicatie in 2023 te dekken uit beschikbare budget N. 2.000;
c. om voor 2023 vooralsnog geen extra budget beschikbaar te stellen voor de aanpak financiële bestaanszekerheid en zo nodig bij de Najaarsnota 2023 een aanvullend voorstel te doen;
d. voor dekking van de lasten financiële bestaanszekerheid in 2023 een bedrag van V 83 ten laste te brengen van de reserve Noodfonds Capelle;
e. de bijdrage van het Rijk bij haar Voorjaarsnota 2023 voor eventuele structurele compensatie van inflatiekosten voor maatschappelijke organisaties en de gemeentelijke organisatie mee te nemen bij de afwegingen in de aanloop naar de Begroting 2024 en de Najaarsnota 2023.

6B.4 Sport en bewegen in de buurt jeugd

Sport en bewegen in de buurt jeugd - Beleidskeuze
Lasten / Baten: V 40/ N 40 in 2023 en N 40/ V 40 in 2024
Kasstroom: V40 in 2023 en N40 in 2024

Bij de Najaarsnota 2022 heeft uw raad via de reserve eenmalige uitgaven een budget van 100 overgeheveld van 2022 naar 2023 (voorstel 6B.9 Jeugdfonds Sport & Cultuur). Een bedrag van 80 hiervan is bedoeld voor 2023 voor extra sport- en cultuuractiviteiten in de buurt voor kinderen en jongeren uit huishoudens met een laaginkomen. Sportief Capelle heeft aangegeven dit budget in te willen zetten voor een sport- en beweegprogramma voor 2023 en 2024. Dit in nauwe samenwerking met Welzijn Capelle en het Jeugdfonds Sport & Cultuur, waarbij een belangrijke rol is voor jongeren uit de doelgroep bij de organisatie en uitvoering van de activiteiten.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting aan te passen met V/N 40 in 2023 en N/V 40 in 2024 en dit budget over te hevelen van 2023 naar 2024 middels de reserve eenmalige uitgaven.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	BG2023 incl. wijz.	Wijz. VJN 2023	BG2023 na wijz. VJN	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N59.274	V343	N58.931	N51.362	N51.109	N51.498	N51.835	N51.776	N51.779	N51.770	N51.770
Baten	V31.427	N862	V30.565	V30.637	V30.648	V30.764	V30.897	V30.293	V29.878	V29.368	V29.368
Saldo van baten en lasten	**N27.847**	**N519**	**N28.366**	**N20.725**	**N20.460**	**N20.733**	**N20.938**	**N21.482**	**N21.900**	**N22.402**	**N22.402**
Mutaties in reserves:											
Algemene reserve	N0	V1.809	V1.809	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Reserve Sociaal Noodfonds	N0	V83	V83	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Reserve eenmalige uitgaven	V184	V388	V572	V40	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	**V184**	**V2.280**	**V2.464**	**V40**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**
Resultaat	**N27.663**	**V1.761**	**N25.902**	**N20.685**	**N20.460**	**N20.733**	**N20.938**	**N21.482**	**N21.900**	**N22.402**	**N22.402**

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
6B.1 Participatiebudget	N180	N0	N180
6B.2 Verhoging budget bijzondere bijstand	N120	N0	N120
6B.4 Sport en bewegen in de buurt jeugd	V40	N0	V40
0.6 Mutaties Reserve Eenmalige Uitgaven	N428	N0	N428
0.12 Stelpost Lonen Capelle en GR IJsselgemeenten	N155	N0	N155
0.15 Consequenties 1e begrotingswijziging 2023 GR IJsselgemeenten	V224	N0	V224
7.2 Duurzaamheid	V962	N862	V100
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	**V343**	**N862**	**N519**
Mutaties reserves			
Algemene reserve	N0	V1.809	V1.809
Reserve Sociaal Noodfonds	N0	V83	V83
Reserve eenmalige uitgaven	N40	V428	V388
Totaal mutatie in de reserves	**N40**	**V2.320**	**V2.280**
Mutatie Resultaat			**V1.761**

Deelprogramma 6C Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Ontwikkelingen

Werkvoorraad Wmo
Het aantal meldingen bij de Wmo is in de afgelopen jaren sterk toegenomen. Er zijn maatregelen genomen voor beheersing van de werkvoorraad en het terugdringen van de afhandeltermijnen. De maatregelen hebben betrekking op het aanpassen van werkprocessen, de doorontwikkeling van het ICT- gebruikerssysteem en inzet op digitalisering van processen. Wij zijn dan ook verheugd te melden dat met alle inzet een beheersbare werkvoorraad is ontstaan. De Capellenaar heeft nu binnen 2 weken (was begin 2022 gemiddeld 12 weken) een gesprek met een Wmo-consulent.

Wat willen we bereiken?

Snelle, tijdige en passende ondersteuning

Individuele Capellenaren en groepen, die hun problemen (nog) niet zelf of met behulp van hun netwerk kunnen oplossen, krijgen snel en tijdig ondersteuning op maat.

Wat gaan we daarvoor doen?

BG23 | Beschermd Thuis uitwerken

In het Regionaal Beleidsplan Maatschappelijke Ontwikkeling en Beschermd Wonen 2022-2026 is opgenomen dat mensen uit de doelgroep zo zelfstandig mogelijk in de wijk (gaan) wonen, ofwel Beschermd Thuis. In 2023 wordt uitgewerkt wat Beschermd Thuis precies is en wordt zo nodig een voorstel gedaan voor inzet van extra middelen

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

Wij zijn gestart met de uitwerking van beschermd thuis van Capelle en verwachten u in het 4e kwartaal te informeren over deze uitwerking.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Wonen op maat uitvoeren

Om tot uitvoering van het Uitvoeringsplan Wonen op maat (wonen met begeleiding voor verschillende doelgroepen) te komen, sluiten wij met stakeholders een convenant af en zetten wij een overlegstructuur op.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Ondertekening van het convenant staat gepland in het tweede kwartaal van 2023. Dit jaar werken we ook aan de overlegstructuur.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Tussenwonen uitwerken

Er is dringend behoefte aan Tussenwonen voor volwassenen: een tussenvorm van Wonen op maat tussen Beschermd Wonen en zelfstandig wonen met begeleiding in. Hiermee ontstaat een betere doorstroom in de keten van Wonen op maat en wordt een aanbod gecreëerd waar binnen de doelgroep behoefte aan en noodzaak voor is. Wij werken uit wat Tussenwonen in Capelle inhoudt. Indien nodig wordt een voorstel gedaan voor extra middelen.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

Tussenwonen is nieuwe vorm van wonen, aanvullend op Beschermd Wonen. Wij zijn gestart met de uitwerking van Tussenwonen in Capelle en verwachten u in het 4e kwartaal te informeren over deze uitwerking.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Programma Langer Thuis vaststellen (Capels Akkoord)

Wij leggen het Programma Langer Thuis ter vaststelling aan u voor. Doel van het Programma is de kwaliteit van bestaan voor oudere Capellenaren en Capellenaren met een beperking te handhaven. Zij wonen daarom zo lang mogelijk naar hun zin en bij voorkeur zelfstandig, ook als zij beperkingen hebben. Hiervoor is de inzet van maatwerkvoorzieningen nodig maar ook van algemene voorzieningen.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

Het Programma ‘Thuis in Capelle’ bieden we eind 2023 ter besluitvorming aan. Ter voorbereiding hiervan organiseren wij een aantal momenten, te weten een inspiratiesessie, een werkbezoek en een consulterende raadscommissie.

Kwaliteit (indicator)

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 6C staan hieronder weergegeven.

6C.1 Wmo - hulpmiddelen

Verkoop Wmo- hulpmiddelen - onvermijdelijk
Baten: V 218 eenmalig in 2023
Kasstroom: V 218 eenmalig in 2023

Op 29 maart 2022 is besloten over te gaan tot een Europese aanbesteding voor Wmo-hulpmiddelen (BBV 945445). In de afgesloten raamovereenkomst met de twee gegunde hulpmiddelenleveranciers is vastgelegd dat wanneer een hulpmiddel wordt ingenomen, de leverancier eigenaar wordt van het hulpmiddel en de gemeente een vastgestelde vergoeding ontvangt voor deze verkoop. De gemeente heeft sinds de start van de Wet voorzieningen gehandicapten de beschikking gehad over een

depot aan hulpmiddelen. De gemeente is eigenaar van deze hulpmiddelen. Met het aangaan van de huidige raamovereenkomst verkoopt de gemeente de hulpmiddelen uit haar depot aan de gegunde hulpmiddelenleveranciers. Met de verkoop van de hulpmiddelen wordt een eenmalig voordeel ingeboekt van V 218.

Wij stellen u voor om de baten in de begroting te verhogen met V 218 in 2023.

6C.2 NEA indexering Wmo - vervoer

NEA-indexering Wmo- en leerlingenvervoer - onvermijdelijk
Lasten: N 181 vanaf 2023
Kasstroom: N 181 vanaf 2023

Conform de afgesloten overeenkomst met de vervoerder zijn de tarieven Wmo- en leerlingenvervoer per 1 januari 2023 met de NEA-indexering verhoogd. De vastgestelde NEA-indexering bedraagt 13,7%. In de begroting 2023 is reeds rekening gehouden met een indexeringspercentage van 3,5%. Nu de indexering 10,2% hoger uitvalt, vallen de kosten vanaf 2023 N 181 hoger uit.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 181 structureel vanaf 2023.

De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

Wmo- en leerlingenvervoer	2023 e.v.
Programma 4	N23
Programma 6C	N158
Totaal	**N181**

Wat mag het kosten?

Omschrijving	BG2023 incl. wijz.	Wijz. VJN 2023	BG2023 na wijz. VJN	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N19.612	N161	N19.773	N19.923	N20.142	N20.539	N20.980	N21.294	N21.580	N21.870	N21.870
Baten	V476	V221	V697	V510	V818	V856	V891	V924	V954	V982	V982
Saldo van baten en lasten	**N19.135**	**V60**	**N19.075**	**N19.413**	**N19.324**	**N19.683**	**N20.089**	**N20.370**	**N20.626**	**N20.888**	**N20.888**
Mutaties in reserves:											
Reserve eenmalige uitgaven	V85	N0	V85	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Reserve Sociaal Noodfonds	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	**V85**	**N0**	**V85**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**
Resultaat	**N19.050**	**V60**	**N18.990**	**N19.413**	**N19.324**	**N19.683**	**N20.089**	**N20.370**	**N20.626**	**N20.888**	**N20.888**

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
6C.1 Wmo - hulpmiddelen	N0	V218	V218
6C.2 NEA indexering Wmo - vervoer	N158	N0	N158
0.9 Aanpassen huurbaten gemeentelijk vastgoed	N0	V3	V3
0.10 Voorziening onderhoud	N3	N0	N3
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	**N161**	**V221**	**V60**
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven	N0	N0	N0
Totaal mutatie in de reserves	**N0**	**N0**	**N0**
Mutatie Resultaat			**V60**

Deelprogramma 6D Jeugdzorg

Ontwikkelingen

Voortgang Hervormingsagenda Jeugd en regionale en lokale opgave
Op het moment van opstellen van deze voorjaarsnota is de verwachting dat de landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 (hierna: hervormingsagenda) op 14 juni 2023 aan de gemeenten ter instemming voorligt in de buitengewone algemene ledenvergadering van de VNG. In de hervormingsagenda zijn maatregelen opgenomen die moeten leiden tot betere en tijdige zorg en ondersteuning en een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

De hervormingsagenda gaat gepaard met een taakstelling voor de gemeenten. De taakstelling voor Capelle is reeds financieel vertaald in onze meerjarenbegroting (voorstellen 6D.4 Begroting 2022, 6D.4 Voorjaarsnota 2022, voorstel 6 D.2 Begroting 2023). Wel heeft de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (verder GRJR) bij het Rijk het signaal afgegeven dat er twijfels zijn bij de (volledige) haalbaarheid van de besparingen die gepaard gaan met de hervormingsagenda omdat deze niet synchroon lopen met de snelheid waarmee maatregelen daadwerkelijk effect kunnen hebben. Zodra de hervormingsagenda is vastgesteld zullen wij de impact hiervan opnemen in de begroting 2024.

Wat willen wij bereiken?

Snelle, tijdige en passende hulp, zorg en ondersteuning

Jeugdigen en hun ouders/verzorgers, die hun problemen (nog) niet zelf of met behulp van hun netwerk kunnen oplossen, krijgen snel en tijdig hulp, zorg en ondersteuning in hun eigen omgeving.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Lokale uitvoering ambulante jeugdhulp (Capels Akkoord)

In 2023 stopt de contractering van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond voor de Daghulp en Ambulante Jeugdhulp. Het Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel neemt dit voor Capelle over. Wij willen korte wachttijden en een snelle doorstroom.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

Vanaf 2023 is de zorgcontinuïteit door de GRJR gewaarborgd tot 1 juli 2023 voor jeugdigen die in 2022 jeugdhulp ontvingen voor bovengenoemde vormen van jeugdhulp. Vanaf 1 juli 2023 ontvangen jeugdigen deze vorm van jeugdhulp lokaal of worden ondergebracht bij andere vormen van gecontracteerde zorg via de GRJR.

Door deze hulp lokaal in te zetten wordt aangesloten bij de doelstelling “geen kind Capelle uit”. Hierdoor worden inwoners sneller in de eigen omgeving geholpen waardoor de wachtlijsten korter worden. Vanuit o.a. de CJG-werkwijze 'goed is goed is genoeg' en een betere samenwerking met lokale partijen zoals scholen, huisartsen (o.a. POH GGZ-J), SWC wordt de doorstroom groter.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Hervormingsagenda uitwerken

De landelijke Hervormingsagenda Jeugd is in 2022 vertaald naar een regionale Hervormingsagenda. Wij gaan de thema's uit deze regionale Hervormingsagenda gebruiken om lokaal te komen tot een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar jeugdzorgstelsel.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

De opgave vanuit de hervormingsagenda -betere jeugdzorg en een houdbaar stelsel- pakken wij regionaal en lokaal projectmatig op. De Regiovisie Jeugdhulp Rijnmond "Nabij en Passend" is nader uitgewerkt in de Regio agenda 2022-2023. In deze agenda zijn onderwerpen gekozen die regionaal en lokaal leiden tot betere zorg en/of minder uitgaven, aansluitend bij de concept-hervormingsagenda.

De VNG en het rijk hebben na 1,5 jaar onderhandelen een financieel principeakkoord bereikt voor de Hervormingsagenda jeugd. Het principeakkoord ligt in lijn met de uitspraak van de Commissie van Wijzen (d.d. 18 mei 2021). Het rijk erkent de noodzaak van het aanpassen van het ingroeipad. De eerder ingeboekte bezuiniging wordt met ingang van 2023 tot en met 2025 bevroren. Daarnaast blijft de doelstelling van € 1 miljard overeind, maar erkent het akkoord dat € 650 miljoen onderbouwd en 'mogelijk haalbaar' is en € 380 miljoen met onzekerheden omgeven is. Ook op het vlak van risicodeling is het rijk ons tegemoetgekomen. Onvoorziene omstandigheden en autonome groei vallen onder verantwoordelijkheid van het rijk. In 2025 toetst een deskundigencommissie, die zwaarwegend advies geeft, wat er nodig is in de toekomst.

Lokaal zijn wij het Project Taakstelling Jeugdzorg gestart. Met de uitkomsten van een data-analyse en onderzoek gaan wij begin 2023 in samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel en de GRJR aan de slag. Zowel regionaal als lokaal wordt stevig ingezet op data en monitoring omdat dit cruciaal is om inzicht te krijgen in de maatschappelijke en financiële effecten.

De uitwerking van bovengenoemde landelijke, regionale en lokale inspanningen moet uitmonden in een voorstel in aanloop naar de Begroting 2024. In het tweede half jaar 2023 informeren wij u tussentijds over de voortgang.

Kwaliteit (indicator)

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 6D staan hieronder weergegeven.

6D.1 1e Begrotingswijziging Stichting Jeugd en Gezin (CJG) 2023

Stichting Jeugd en Gezin (CJG) - Onvermijdelijk
Lasten: N 422 structureel vanaf 2023
Kasstroom: N 422 structureel vanaf 2023

Uit de jaarrekening 2022 van het CJG komt een nadelig structureel effect van 382, als gevolg van gestegen zorgkosten. Dit structurele effect is niet opgenomen in de door het CJG aangepaste begroting 2023. Bovenop deze gestegen zorgkosten zijn tevens door inflatie gestegen huisvestingskosten en ICT kosten niet opgenomen in aangepaste begroting 2023 van het CJG, bij elkaar een effect van N 238. Ten opzichte van de door de Raad vastgestelde begroting 2023 leidt dit tot een nadelig effect van 422.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 422 vanaf 2023.

6D.2 Consequenties uit 1e Ontwerp -begrotingswijziging 2023 GRJR

Consequenties uit 1e ontwerpbegroting 2023 GRJR - Onvermijdelijk
Lasten : N 42 in 2023
Kasstroom: N 42 in 2023

Hogere inleg naar aanleiding van de jaareindeverwachting (JEV) 2022 GRJR
Uit de jaareindeverwachting (JEV) 2022 van de GRJR blijkt een overschrijding van € 22,1 miljoen (prognose). Dit is € 5 miljoen meer dan bij de tweede bestuursrapportage werd verwacht. Het tekort wordt grotendeels veroorzaakt door verschuiving van de kosten van buiten de regio naar gemeenten in regio Rijnmond als gevolg van het aanpassen van het woonplaatsbeginsel; dit effect was vooraf

veel kleiner ingeschat. Daarbij komt nog de kostenstijging door inflatie, de te lage inschatting over de ontwikkeling van het gebruik en de toename van de complexiteit van de zorgvraag. Voor het aandeel van gemeente Capelle aan den IJssel betekent dit een hogere bijdrage voor de GRJR in 2023 van N 562. Omdat wij in onze begroting 2023 al rekening hadden gehouden met een stijging van de zorgkosten is het effect van het nadeel van 562 ten opzichte van onze begroting N42. De structurele effecten nemen wij mee in de begroting 2024.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	BG2023 incl. wijz.	Wijz. VJN 2023	BG2023 na wijz. VJN	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N24.866	N574	N25.440	N23.326	N21.811	N20.711	N20.738	N21.004	N21.277	N21.559	N21.559
Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Saldo van baten en lasten	**N24.866**	**N574**	**N25.440**	**N23.326**	**N21.811**	**N20.711**	**N20.738**	**N21.004**	**N21.277**	**N21.559**	**N21.559**
Mutaties in reserves:											
Reserve eenmalige uitgaven	V39	V110	V149	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	**V39**	**V110**	**V149**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**
Resultaat	**N24.827**	**N464**	**N25.291**	**N23.326**	**N21.811**	**N20.711**	**N20.738**	**N21.004**	**N21.277**	**N21.559**	**N21.559**

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
6D.1 1e begrotingswijziging Stichting Jeugd en Gezin (CJG) 2023	N422	N0	N422
6D.2 Consequenties uit 1e Ontwerp -begrotingswijziging 2023 GRJR	N42	N0	N42
0.6 Mutaties Reserve Eenmalige Uitgaven	N110	N0	N110
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	**N574**	**N0**	**N574**
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven	N0	V110	V110
Totaal mutatie in de reserves	**N0**	**V110**	**V110**
Mutatie Resultaat			**N464**

Programma 7 Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu

Ontwikkelingen

Woningen met een slecht energielabel aanpakken

Capellenaren met een slecht geïsoleerde woning hebben meer last van hoge energieprijzen dan Capellenaren met een goed geïsoleerde woning. Om energie te besparen en te zorgen voor een lagere energierekening zet de Rijksoverheid in op het uitfaseren van slechte energielabels (D, E, F en G). Met de woningcorporaties zijn afspraken gemaakt over het verduurzamen van hun woningen. Gemeenten zijn gevraagd aan de slag te gaan met plannen voor koopwoningen met een slecht energielabel in hun gemeente. In Capelle gaat het om circa 5.000 koopwoningen. Van de Rijksoverheid ontvangen wij geld om de eigenaren van 1.320 koopwoningen te stimuleren om te isoleren.

Wat willen wij bereiken?

Bevorderen en beschermen van de gezondheid van Capellenaren

Wij zetten in op leefstijl en het verkleinen van gezondheidsverschillen.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Gesprek Capellenaren voeren

Het gesprek aangaan met Capellenaren in een sociaal-economisch kwetsbare situatie uit wijken waar veel gezondheidsproblemen spelen om in beeld te krijgen wat hen zou kunnen helpen om gezonder te leven.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

Deze gesprekken met Capellenaren hebben nog niet plaats gevonden. Er zijn verkennende gesprekken geweest met de gebiedsregisseurs en met Stichting Welzijn Capelle. Wij onderzoeken momenteel hoe wij deze participatiemomenten het best vorm kunnen geven om hier in de tweede helft van 2023 uitvoering aan te kunnen geven.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Campagne gezonde leefstijl

Het voeren van een communicatie campagne om een gezonde leefstijl te promoten. Iedere maand een bericht plaatsen over een onderwerp zoals, gezonde voeding, bewegen, stoppen met roken en ontspanning op Social Media en de nieuwsbrief van de gemeente.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

De communicatiecampagne loopt goed. Naast de berichten op sociale media en de nieuwsbrief van de gemeente is er ook aandacht geweest voor gezonde leefstijl in de lokale krant, Het Kontakt. Op woensdag 22 februari stond er een pagina in de krant over valpreventie en het belang van goede

voeding voor ouderen. In de week van wereldgezondheidsdag, op 5 april, is er een dubbele pagina in de krant gepubliceerd over gezondheid voor iedereen, met een nadruk op ‘lekker in je vel zitten’.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Leefstijl interventies opzetten

Het opzetten van leefstijl interventies gericht op mensen in een lage sociaaleconomische positie.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

In het eerste kwartaal van 2023 is de leefstijlinterventie ‘Voel Je Goed’ opgezet in samenwerking met de Stichting Lezen en Schrijven, de Bibliotheek en diëtisten. In dit programma gaan mensen die moeite hebben met lezen en schrijven in kleine groepjes aan de slag met gezonde voeding en bewegen, waardoor zowel gezond gedrag als leesvaardigheid wordt bevorderd. De eerste groep zal eind september starten.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Ambassadeurs gezonde leefstijl trainen

Het trainen van ambassadeurs gezonde leefstijl die informatie over gezond leven op een laagdrempelige manier kunnen overbrengen op Capellenaren in kwetsbare buurten.

Portefeuillehouder

1. **Wilson**

Stand van Zaken

Ambassadeurs gezonde leefstijl zijn nog niet getraind. Er is wel een partij gevonden die deze training op maat kan aanbieden. Een verkenning bij SWC of hier buurtcoaches bij betrokken kunnen worden heeft geen positief resultaat gehad. Wij onderzoeken nu met gebiedsregie hoe we op een andere manier ‘sleutelfiguren’ in de wijken kunnen bereiken voor dit project.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

De grote uitdagingen op het gebied van duurzaamheid aanpakken

Wij willen een actueel duurzaamheidsbeleid zodat wij de grote uitdagingen (het verminderen van de CO2 uitstoot, het verminderen van energiearmoede, het tegengaan van de uitputting van grondstoffen en de stad voorbereiden op steeds extremer weer) kunnen aanpakken. Wij stimuleren het besparen van energie en het opwekken van duurzame energie. In Capelle zorgen wij voor voldoende laadpalen voor elektrische voertuigen. Ook gaan wij aan de slag met de warmtetransitie. De kansen van de circulaire economie worden benut.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Nieuw programma duurzaamheid opstellen (Capels Akkoord)

Wij stellen een nieuw programma duurzaamheid. Onderdeel hiervan wordt een duurzaamheidsleidraad voor nieuwbouw, grote renovaties en transformaties. Hierin stimuleren wij het gebruik van groene gevels, zonnepanelen, zonnecollectoren en daken en besteden wij aandacht aan circulariteit. De financiële consequenties van het nieuwe programma verwerken wij in de Voorjaarsnota 2023.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Het nieuwe programma duurzaamheid ligt ter besluitvorming aan u voor. De duurzaamheidsleidraad leggen wij na de zomer ter besluitvorming aan u voor. De financiële consequenties nemen wij mee in het kader van de afwegingen van de Begroting 2024.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Inzetten op energiebesparing

Wij zetten in op energiebesparing. Capellenaren, VvE's, bedrijven, maatschappelijke organisaties en woningcorporaties informeren en activeren wij om maatregelen te nemen zodat het energieverbruik daalt. De doelstellingen voor energiebesparing leggen wij vast in het Programma Duurzaamheid 2023.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Steeds meer Capellenaren zijn bezig met het besparen van energie. Wij informeren en activeren woningeigenaren (waaronder de woningcorporaties), VvE's, ondernemers en maatschappelijke organisaties om maatregelen te nemen. Het Programma Duurzaamheid 2023-2026, met een doelstelling voor energiebesparing, ligt ter besluitvorming aan u voor.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Mogelijkheid informatiepunt onderzoeken (Capels Akkoord)

Wij onderzoeken de mogelijkheid van een (nieuw) informatiepunt om aan Capellenaren te laten zien welke mogelijkheden er zijn op het gebied van energietransitie en wat dat kost.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Het onderzoek naar de mogelijkheid om een (nieuw) informatiepunt te openen is afgerond. Bij de begroting wordt een voorstel betrokken het Capels Energieloket te verhuizen naar de niet benutte ruimte onder het metrostation aan het Stadsplein.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Duurzaamheidslening aanbieden (Capels Akkoord)

Wij willen Capellenaren de mogelijkheid bieden om een duurzaamheidslening af te sluiten en leggen aan u de opties voor van de Energiebespaarlening via het Warmtefonds en/of een duurzaamheidslening via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn).

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Met het Warmtefonds en SVn hebben wij de opties voor een Capelse duurzaamheidslening uitgewerkt. Voor het zomerreces sturen wij de opties ter besluitvorming naar u toe. De financiele consequenties nemen wij mee in het kader van de afwegingen van de Begroting 2024.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Actieplan Energiearmoede uitvoeren (Capels Akkoord)

Wij werken aan de uitvoering van het Actieplan Energiearmoede. Wij blijven met energiecoaches werken en gaan met een energiebus de wijken in om Capellenaren te helpen energie te besparen.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Het actieplan is in uitvoering. Wij werken vooral aan het Capels Winteroffensief, dit is een uitwerking van het actieplan. Met dit offensief helpen wij Capellenaren met energiearmoede om energie te besparen. Ook werken wij door met de energiecoaches en energieklussers. De komende jaren werken wij verder aan de uitvoering van het actieplan of passen waar nodig plannen aan.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Zonnepanelen plaatsen stimuleren (Capels Akkoord)

Wij stimuleren het plaatsen van zonnepanelen, zodat wij op koers blijven voor de doelstelling van minimaal 155.000 geïnstalleerde zonnepanelen op daken van gebouwen eind 2026 (inzichtelijk aan de hand van de luchtfoto van maart 2027). Daarnaast verkennen wij de mogelijkheden om parkeerplaatsen te overkappen met zonnepanelen.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

De belangstelling van Capellenaren om zonnepanelen te plaatsen is groot. Met verschillende acties stimuleren wij het plaatsen van zonnepanelen zodat wij op koers blijven voor de doelstelling van minimaal 155.000 zonnepanelen eind 2026. Wij bereiden projecten voor om zonnepanelen carports te plaatsen op grote parkeerplaatsen.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Dekkend laadpalen netwerk

Wij zorgen voor voldoende laadpalen in onze stad om de groei van het aantal elektrische voertuigen bij te houden. Het aantal benodigde laadpalen staat in het Laadpalenbeleid 2023-2024, die wij eind 2022 aan u hebben voorgelegd. Een marktpartij neemt het plaatsen en de daarbij behorende kosten voor zijn rekening.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

De update van het laadpalenbeleid is in december 2022 door u vastgesteld. Hierdoor kan de marktpartij nu ook datagestuurd laadpalen plaatsen in plaats van alleen vraaggestuurd. Hiermee proberen wij de vraag voor te zijn.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Haalbaarheid warmtenet Florabuurt

Samen met de gemeente Rotterdam, Havensteder en Woonstad onderzoeken wij de haalbaarheid van de realisatie van een warmtenet in de Florabuurt en omgeving waarbij het uitgangspunt een woonlastenneutrale overstap voor de Capellenaar is. Het onderzoek is in het eerste kwartaal van 2023 gereed. Hierna leggen wij uw raad een besluit voor om wel of geen concessie te verlenen aan een warmtebedrijf voor de realisatie en exploitatie van een warmtenet in dit gebied en welke financiële consequenties hieraan zijn verbonden. De kosten voor het doen van het onderzoek zijn gedekt binnen de begroting.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Voor de afronding van het onderzoek zijn wij afhankelijk van besluitvorming door de Rijksoverheid over de Wet Collectieve Warmte (WCW) en een subsidie voor warmtenetten. Omdat deze besluitvorming opschuift is het onderzoek nog niet afgerond. Wij verwachten dat afronding in 2023 mogelijk is, maar blijven hierbij wel afhankelijk van besluitvorming door de Rijksoverheid.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Collectieve warmtevoorziening met afvalwaterzuiveringsinstallatie als bron onderzoeken

De initiatiefnemers in het Rivium onderzoeken de realisatie van een collectieve warmtevoorziening met de Afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) als bron zodat de geplande nieuwbouw aardgasvrij kan worden verwarmd en gekoeld. Wij wachten de uitkomsten van dit onderzoek af.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Het onderzoek loopt nog. Wij wachten de uitkomsten hiervan af.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Verkenning warmtetransitie bedrijventerrein CapelleXL

In de door u op 7 maart 2022 vastgestelde Transitievisie Warmte is besloten een verkenning te starten naar de warmtetransitie op bedrijventerrein CapelleXL. Een individuele warmteoptie ligt hier voor de hand, maar mogelijk ook de optie om aan te sluiten op het bestaande warmtenet in het gebied. Ook gaan wij met bedrijven in gesprek die aardgas gebruiken voor hun bedrijfsprocessen. In de eerste helft van 2023 stellen wij het plan van aanpak voor deze verkenning vast. Wij voeren de verkenning uit binnen de door het rijk beschikbaar gestelde middelen.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Het plan van aanpak voor de verkenning hebben wij begin 2023 vastgesteld. De verkenning loopt. Wij verwachten het resultaat van de verkenning in de tweede helft van 2023 aan u te kunnen voorleggen.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Verkenning warmtetransitie rond ’s-Gravenweg tussen Prins Alexanderlaan en Kanaalweg

In de door u op 7 maart 2022 vastgestelde Transitievisie Warmte is besloten een verkenning te starten naar de warmtetransitie in het gebied rond de ’s-Gravenweg tussen de Prins Alexanderlaan en de Kanaalweg. Hier ligt een individuele warmteoptie voor de hand. Wij voeren de verkenning uit binnen de door het rijk beschikbaar gestelde middelen.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Het plan van aanpak voor de verkenning hebben wij begin 2023 vastgesteld. De verkenning loopt en wij verwachten het resultaat van de verkenning in de tweede helft van 2023 aan u te kunnen voorleggen.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Actieplan Circulair Capelle uitvoeren

Wij voeren uit actieplan Circulair Capelle uit.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Het concept Actieplan Circulaire Economie ligt voor de zomer 2023 ter consultatie aan u voor. Na de consultatie stellen wij het actieplan vast en kunnen wij aan de slag met de uitvoering.

Kwaliteit (indicator)

BG22 | Zonnepanelen op gemeentelijke panden

Eind 2022 liggen op alle geschikte gemeentelijke daken (28) zonnepanelen.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Op veel gemeentelijke daken zijn al zonnepanelen geplaatst. Komend jaar worden op de overige geschikte gemeentelijke panden ook zonnepanelen geplaatst. Daarnaast heeft de gemeente met Zonkracht Capelle onderzocht of de overige gemeentelijke daken geschikt zijn voor een collectief zonnepanelenproject. Uit dit onderzoek blijkt dat er bij één locatie wellicht een mogelijkheid is. Bij deze locatie is de gemeente deels eigenaar en momenteel wordt vanuit de VvE verder onderzocht in hoeverre extra ruimte overblijft om eventueel zonnepanelen voor ZonKracht Capelle te plaatsen.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

In stand houden en verbeteren van woon- en leefmilieu

Wij zorgen ervoor dat de wettelijke normen voor de lucht-, bodem-, geluid- en waterkwaliteit zorgvuldig en doelmatig behaald worden. De Capellenaren zullen worden betrokken bij de wijze waarop wij dit gaan doen.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Geluidsisolerende gevelmaatregelen aanbrengen

Het aanbrengen van geluidsisolerende gevelmaatregelen bij saneringswoningen om de geluidsbelasting in de woningen omlaag te brengen.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Voor alle woningen die volgens het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor geluidsanering in aanmerking komen, hebben wij uitvoeringsubsidie ontvangen. Wij zijn gestart met de voorbereiding van de aanbesteding van de uit te voeren werkzaamheden. Na de aanbesteding en gunningprocedure zullen wij starten met het plannen en uitvoeren van werkzaamheden, in overleg met de eigenaren van de woningen en de aannemer. Naar verwachting kunnen de werkzaamheden in de eerste helft van 2024 worden uitgevoerd.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Actieplan Omgevingslawaai uitwerken

In 2022 zijn wij begonnen met het opstellen van het Actieplan Omgevingslawaai wat erop is gericht om de geluidbelasting op woningen terug te dringen. In 2023 en 2024 gaan wij verder met het verwerken van de geluidsberekeningen van de geluidbelasting afkomstig van Railverkeer, Wegverkeer en Industrie. Deze zijn opgenomen in de Geluidbelastingkaarten. Allereerst brengen wij de meest prioritaire knelpunten in beeld en aan de hand hiervan stellen wij maatregelen voor om de huidige geluidsituatie binnen de gemeente in stand te houden en/of te verbeteren. Hierbij denken wij aan: vermindering verkeersintensiteiten, snelheid verlaging, aanbrengen geluid reducerend asfalt en het nieuw aanbrengen en/of verhogen van bestaande geluidschermen. Bij het voorstellen van de geluid reducerende maatregelen worden ook de financiële consequenties van de voorgestelde geluid reducerende maatregelen door ons geraamd.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Wij zijn begonnen om prioritaire knelpunten in beeld te brengen en tegelijk bijpassende maatregelen te inventariseren. Specifiek denken wij allereerst aan bronmaatregelen zoals het benoemen van toekomstige 30km wegen en het aanbrengen van geluidsreducerend asfalt.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Bodemkwaliteitskaarten actualiseren

Het actualiseren van de bodemkwaliteitskaarten. Bodemkwaliteitskaarten worden gebruikt en zijn nodig om vrijkomende grond te kunnen hergebruiken. Wij actualiseren deze kaarten elke 10 jaar.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Wij hebben aan de DCMR gevraagd de bodemkwaliteitskaarten te actualiseren en de Nota Bodembeheer op te stellen. Wij verwachten in het derde kwartaal 2023 een eerste concept ter consultatie te ontvangen.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Basis Geluid Emissieplan opstellen

Onder de Omgevingswet hebben wij de taak om het geluid van onze wegen te beheersen (Besluit kwaliteit leefomgeving). Voor het bewaken van de toename van geluid is eerst een basisemissie (referentie) nodig. Deze referentie wordt de basisgeluidsemissie genoemd. Vervolgens moet iedere vijf jaar een monitoring plaatsvinden. Aan de hand van de monitoring stellen wij vast of de actuele geluidsemissie hoger is dan de basisgeluidsemissie. Daarom gaan wij starten met het maken van geluid emissie berekeningen en het opstellen van het Basis Geluid Emissieplan (BGE) op.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Wij zijn begonnen met het uitvoeren en verzamelen van verkeerstellingen en andere brongegevens die nodig zijn voor het maken van geluid emissie berekeningen en het opstellen van het Basis Geluid Emissieplan (BGE).

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Afvalinzameling

Wij hebben onze afvalinzameling op orde of verbeteren dit. Wij verhogen het scheidingspercentage en verminderen het restafval. Onderstaande indicatoren staan op grijs aangezien het afvalactieplan dit jaar wordt afgerond. Het afvalactieplan loopt van 2021 tot en met 2023 en wordt in 2023 geëvalueerd.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Ondergrondse containers afsluiten

Nog steeds wordt er veel onrechtmatig gebruik gemaakt van de containers door bedrijven en inwoners van andere gemeenten. Het afsluiten is eenvoudig te realiseren en hiermee wordt gehoor gegeven aan de wens van veel bewoners.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

In een aantal wijken hebben we inmiddels de containers afgesloten, o.a. in de Bergen en de Hoeken. Momenteel bekijken wij welke locaties hiervoor nog meer in aanmerking komen en eind 2023 geven we een vervolg aan het afsluiten van containers.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Gfe cocons hoogbouw plaatsen

Wij plaatsen gfe (groente- fruit en etensresten) cocons bij hoogbouw zodat het scheidingspercentage verhoogd wordt.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Waar bij hoogbouw inpandige containers worden geplaatst, leveren wij standaard gfe cocons.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Minicontainers papier en gft introduceren

Om het scheidingspercentage verder te verhogen zetten wij in op minicontainers voor papier en gft (groente- fruit en tuinafval).

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

Als er verzoeken binnenkomen tot het plaatsen van mini-containers geven wij daar invulling aan indien hiervoor draagvlak is. Deze mogelijkheden kunnen zich voordoen in met name wijken met laagbouw waar geen ondergrondse containers mogelijk zijn, bijvoorbeeld vanwege de ondergrondse infrastructuur. Tegelijkertijd zullen wij zorgvuldig afwegen of de baten hierbij opwegen tegen de lasten.

Kwaliteit (indicator)

BG22 | Verminderen restafval

De hoeveelheid restafval verminderen tot 160 kg per inwoner per jaar.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

De afgelopen jaren zien we een daling in de hoeveelheid restafval. We zijn bezig met de uitvoering van de acties uit het Afval Actie Plan welke doorloopt tot en met 2023. Deze acties hebben een positief effect op de hoeveelheid fijn restafval. Het jaar 2022 zijn we geëindigd met 158,6 kg fijn restafval per inwoner, cf. de definitie van waarstaatjegemeente.nl. Landelijk en in de branche wordt met restafval, fijn restafval bedoeld. Op grof restafval, voortkomend uit verhuizingen en verbouwingen,

kan nauwelijks invloed worden uitgeoefend. Het aantal kg grof restafval per inwoner over 2022 bedraagt 24,6 kg. Ondanks de pandemie, waarbij er meer restafval was, zonder dat we daar invloed op konden uitoefenen, is het toch gelukt bewustwording te creëren, over hoe om te gaan met afval, onder onze bewoners.

Kwaliteit (indicator)

7.1 Uitvoering geluidsanering woningen

Uitvoering geluidsanering woningen - Technisch
Lasten / Baten: N / V 110 in 2023
Kasstroom: N 110 in 2023

Op grond van de Wet Geluidhinder zijn wij in 2016 begonnen met het uitvoeren van inspecties van de gevels van woningen langs o.a. de Bermweg, Capelseweg en Schenkelse Dreef. Dit om te bepalen of geluidsisolerende maatregelen noodzakelijk zijn om het geluidniveau in de woningen terug te dringen. Door corona hebben de inspecties meer tijd in beslag genomen dan gepland, maar inmiddels zijn ze afgerond en komen in totaal 33 woningen in aanmerking voor deze aanpassingen. In het tweede kwartaal 2023 gaan wij hiervoor de aanbestedingsprocedure starten. Voor de uitvoering hebben wij in 2020 en 2021 reeds subsidie van 221 vanuit het rijk ontvangen en in de begroting verwerkt. In maart hebben wij ook de beschikking voor de laatste woningen (110) ontvangen.

Wij stellen u voor de lasten en baten in de begroting te verhogen met N / V 110 in 2023.

7.2 Duurzaamheid

Duurzaamheid - Technisch
Lasten / Baten: N/V 231 in 2023 en N/V 0 vanaf 2024
Kasstroom: N231 in 2023

Hieronder een toelichting van wijzigingsvoorstellen voor de uitvoering van het Programma Duurzaamheid.

Voorbereiden aanvraag Nationaal Isolatieprogramma (N/V 190 in 2023)

In 2022 hebben wij 190 ontvangen voor het voorbereiden van aanvragen voor het Nationaal Isolatieprogramma. Bij de Najaarsnota 2022 hebben wij dit onder programma 6B vermeld. Deze werkzaamheden vinden in 2023 plaats. De in 2022 ontvangen subsidie is overgeheveld naar 2023 en we stellen voor dit budget in programma 7 op te nemen.

Energiearmoede (N/V 41 in 2023)

Bij de Najaarsnota 2022 is een budget opgenomen voor Energiearmoede in 2022 en 2023. Het restant bedrag van 2022 (41) is niet in dat jaar besteed doordat het project eind 2022 is gestart en de verdere uitvoering in 2023 is. Dit is bedoeld om huishoudens te ondersteunen in energiebesparende maatregelen.

Technische overheveling van programma 0

Bij de Voorjaarsnota 2022 zijn de uitvoeringskosten Duurzaamheid opgevoerd. Hierbij is een deel van de extra gelden voor uitvoeringskosten uit het Klimaatakkoord aangemerkt als overheadkosten in programma 0 (455). Hiervan is daadwerkelijk 198 ingezet voor overhead. Het resteerde deel van 257 is benodigd in programma 7 voor de verdere uitvoering. De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de programma's zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Technische overheveling van programma 6

Het budget van energiearmoede is bedoeld om huishoudens bij energiebesparing. Bij nader inzien past dit beter in programma 7 dan 6B. Het reeds opgenomen bedrag voor 2023 (862) en het structurele budget (100) willen wij daarom overhevelen naar programma 7. De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de programma's zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Wij stellen u voor om de begroting aan te passen conform onderstaande tabel, de voorstellen komen niet separaat terug op de andere programma's:

Duurzaamheid	2023	2024 en verder
Lasten		
Programma 0.: Overhead duurzaamheid	V257	V257
Programma 6B: Energiearmoede	V962	V100
Programma 7: Uitvoering BDU Duurzaamheid	N257	N257
Programma 7: Energiearmoede	N1.003	N100
Programma 7: Nationaal isolatie programma	N190	
Totaal lasten programma 7	N1.450	N357
Totaal lasten	**N231**	**N0**
Baten		
Programma 6B: Energiearmoede	N862	N0
Programma 7: Energiearmoede	V903	
Programma 7: Nationaal isolatie programma	V190	
Totaal baten programma 7	V1.093	N0
Totaal baten	**V231**	**N0**

7.3 Ongediertebestrijding

Ongediertebestrijding - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 110 in 2023 en N 50 vanaf 2024
Kasstroom: N 110 in 2023 en N 50 vanaf 2024

Door klimaatverandering en veranderingen in de hoeveelheid afval zien wij een toename van ongedierte in de buitenruimte. Specifiek voor ratten zien wij een significante toename in aantallen en overlast. Op een aantal locaties zien wij extra overlast doordat de ratten daar meer toegang hebben tot voedsel. Dit willen wij oplossen door de toegang tot voedsel te bemoeilijken. Door de aard en hoeveelheid van de klachten gemeente breed zijn wij genoodzaakt, conform onze wettelijke taak, overlast en mogelijk gevaarlijke situaties te voorkomen.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met eenmalig N 110 in 2023 en structureel N 50 vanaf 2024.

7.4 Lasten en baten afval

Lasten en baten afval - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: V 1.437 / N 1.437 in 2023
Kasstroom: V 246 in 2023

Er zijn diverse ontwikkelingen die leiden tot zowel een voordeel als een nadeel op de lasten en baten:

- De lasten, en de daarmee samenhangende baten, voor de nascheiding van kunststoffen en drankenkartons vallen in 2023 weg wat resulteert in een voordeel van V 788 op de lasten en een nadeel van N 788 op de baten. Een nieuwe overeenkomst ligt hieraan ten grondslag. Het afvalfonds gaat de nascheiding rechtstreeks afrekenen met Omrin.
- Naar aanleiding van het wegvallen van de baten bij bovenstaande punt, wordt voor 2023 een inzamelvergoeding (compensatie) verstrekt van € 11,- per ton. Dit resulteert in een voordeel V 193.
- Als gevolg van de hogere verkoopprijzen van energie bij de afvalverwerker, wordt het verwerkingstarief voor 2023 met € 10,- per ton verlaagd. Dit resulteert in een voordeel V 175.
- Als gevolg van de gestegen salarislasten verwacht Irado voor 2023 een lastenstijging N 122.

Met de Begroting 2024 komen wij bij u terug op het financieel effect voor 2024 en verder, en of dit invloed heeft op de afvalstoffenheffing.

Wij stellen u voor de lasten te verlagen met V 841 in 2023 en de baten te verlagen met N 596 gevolgd door een evenredige lagere onttrekking N 841 uit en lagere dotatie aan V 596 de Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden.

Lasten en baten	2023

Lagere verwerkingskosten kunststof en drankverpakkingen	V788
Lager verwerkingstarief €10,- restafval	V175
Indexering lasten Irado	N122
Lasten	**V841**
Lagere inzamelvergoeding kunststof- en drankverpakkingen	N788
Inzamelvergoeding (compensatie) €11,- per ton	V193
Baten	**N596**
Saldo lasten en baten	**V246**
Lasten: Lagere dotatie aan de Voorziening afval door lagere baten	V596
Baten: Lagere onttrekking uit de Voorziening afval door lagere lasten	N841
Totaal lasten	**V1.437**
Totaal baten	**N1.437**
Saldo	**N0**

7.5 Specifieke Uitkering Preventieakkoord

Specifieke Uitkering Preventieakkoord - Beleidskeuze
Lasten / Baten: N 40 / V 40 in 2023
Kasstroom: N 40 / V 40 in 2023

In 2023 ontvangen wij van het ministerie van VWS een Specifieke Uitkering van 40 voor de uitvoering van het regionale preventie akkoord. Wij willen deze middelen inzetten voor activiteiten om een gezonde leefstijl te stimuleren.

Wij stellen u voor om de lasten en baten in de begroting 2023 te verhogen met N/V 40 in 2023.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	BG2023 incl. wijz.	Wijz. VJN 2023	BG2023 na wijz. VJN	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N21.875	N454	N22.329	N21.256	N22.261	N23.451	N24.878	N25.611	N26.508	N27.374	N27.645
Baten	V14.781	V1.177	V15.958	V16.583	V17.381	V18.616	V20.091	V20.843	V21.756	V22.640	V22.911
Saldo van baten en lasten	**N7.094**	**V723**	**N6.371**	**N4.672**	**N4.881**	**N4.835**	**N4.786**	**N4.768**	**N4.752**	**N4.734**	**N4.734**
Mutaties in reserves:											
Reserve eenmalige uitgaven	V169	V24	V193	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	**V169**	**V24**	**V193**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**
Resultaat	**N6.925**	**V747**	**N6.178**	**N4.672**	**N4.881**	**N4.835**	**N4.786**	**N4.768**	**N4.752**	**N4.734**	**N4.734**

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
7.1 Uitvoering geluidsanering woningen	N110	V110	N0
7.2 Duurzaamheid	N1.450	V1.093	N357
7.3 Ongediertebestrijding	N110	N0	N110
7.4 Lasten en baten afval	V1.437	N1.437	N0
7.5 Specifieke Uitkering Preventieakkoord	N40	V40	N0
0.3 Algemene uitkering overheveling klimaat naar BDU duurzaamheid	N0	V1.214	V1.214
0.6 Mutaties Reserve Eenmalige Uitgaven	N24	N0	N24
0.8 Aanpassen budgetten energie	V528	N528	N0
0.10 Voorziening onderhoud	N19	V19	N0
0.11 Aanpassen budgetten dagelijks onderhoud	N9	V9	N0
2.1 Prijsindexatie budget openbare buitenruimte	N10	V10	N0
5A.5 Brede SPUK-regeling	N647	V647	N0
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	**N454**	**V1.177**	**V723**
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven	N0	V24	V24
Totaal mutatie in de reserves	**N0**	**V24**	**V24**
Mutatie Resultaat			**V747**

Programma 8 Stadsontwikkeling

Ontwikkelingen

Wet goed verhuurderschap
Op 21 maart 2023 is de Wet goed verhuurderschap aangenomen door de Eerste kamer. Naar verwachting zal deze per 1 juli 2023 in werking treden. De aangenomen wet stelt algemene normen voor goed verhuurderschap vast. Ook moeten gemeenten verplicht een meldpunt inrichten.

Binnen de gemeente onderzoeken we de mogelijkheden hoe hier het beste invulling aan gegeven kan worden en wat dit gaat kosten. Zodra we dit inzichtelijk hebben, leggen wij u een voorstel voor.

Wat willen wij bereiken?

Prettig wonen

Wij dragen eraan bij om een aantrekkelijke woongemeente te blijven met passend aanbod in alle categorieën van de woningvoorraad.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Sociale- en middeldure huurwoningenvoorraad en koopwoningen evenredig verdelen in de regio (Capels Akkoord)

In samenwerking met het Samenwerkingsverband Woning Regio Rotterdam komen tot een juiste aanname voor een evenredige verdeling van niet alleen de sociale huurwoningen voorraad, maar ook van het aanbod in middel dure huur en koop in de regio.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

De regionale woningmarktafspraken tussen de veertien gemeenten in de regio Rotterdam zijn vastgelegd in het Regioakkoord. In het nieuwe Regioakkoord, dat begin 2023 is ondertekend, is de woningbehoefte in de Rotterdamse regio opnieuw in beeld gebracht. Op basis van de uitkomsten van een woningbehoefteonderzoek eind 2021 is geconcludeerd dat de opgaven door de economische en woningmarktontwikkelingen aanzienlijk zijn gewijzigd. Gemeenten uit de regio is gevraagd om voor 1 september 2022 middels een bod aan te geven welke bijdrage geleverd kan worden aan de ontwikkeling van de totale woningvoorraad (sociaal, middel duur en duur) in de regio tot en met 2030. Deze biedingen zijn uiteindelijk samengevoegd in een geactualiseerd Regioakkoord 2022. Wethouder Geissler heeft het Regioakkoord 2022 namens de gemeente ondertekend.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Kwetsbare woningvoorraad revitaliseren

Het revitaliseren van de kwetsbare woningvoorraad door Havensteder, zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma van de Samenwerkingsafspraken 2022-2023 met Havensteder en de HRC.

Portefeuillehouder

1. **Geissler**

Stand van Zaken

De Wiekslag, de vier woongebouwen in de 747-buurt en de Purmerhoek zijn opgeleverd. De renovatie van de Schermerhoek is in januari 2023 van start gegaan. De renovatie duurt twee jaar. In de Florabuurt gaan we aan de slag. De gebiedsvisie is in december 2021 vastgesteld. Projecten die nog niet zijn afgerond zijn opnieuw opgenomen in de samenwerkingsafspraken 2022-2023 (BBV 640023) als onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Kwetsbare Woningvoorraad 2022-2023.

De buitenruimten van de kwetsbare woningvoorraad zijn of worden door ons overgenomen zodat Havensteder zich kan richten op het toevoegen van extra kwaliteit aan de woningvoorraad en wij op het toevoegen van extra kwaliteit aan de leefomgeving van de betreffende woongebouwen. De buitenruimten van de gerenoveerde woongebouwen zijn inmiddels in ons bezit. Voor de Wiekslag en de Purmerhoek zal nog een schouw plaatsvinden omdat deze buitenruimten aan de gemeentelijke standaard (heel/ veilig) moet voldoen. De schouw van de buitenruimten van de woongebouwen in de 747-buurt heeft wel al plaatsgevonden. Voor de Schermerhoek, Bongerd en Wingerd staat de oplevering van het groot onderhoud gepland in 2025. Dit houdt in dat we in 2024 samen met de betreffende bewoners ontwerpen gaan opstellen en uitvoeren.

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Verder met de Omgevingswet

De verwachting is dat de Omgevingswet op 1 januari 2024 in werking treedt. Wij werken stapsgewijs verder aan de implementatie van de Omgevingswet.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Digitale omgevingsloket (DSO) inrichten

Wij gaan verder met het vullen van het digitale omgevingsloket. Wij leggen de focus op de veel voorkomende aanvragen om deze processen in 2023 te verbeteren in lijn met de bedoeling van de Omgevingswet.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

De koppeling tussen het DSO en ons zaaksysteem is werkend. We zijn gestart met het maken van vragenbomen voor de veelvoorkomende aanvragen. De oefenomgeving is gereed voor technische en functionele testen (oefenen) voor de collega's.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Plan van aanpak Omgevingsplan uitvoeren

Wij starten met het definitieve Omgevingsplan met als eerste grote project het Rivium. Wij houden 'de winkel open' en blijven ook initiatieven vanuit de samenleving faciliteren en waar gewenst verwerken in het definitieve omgevingsplan (bestaande bestemmingsplannen en de bruidsschat) naar het definitieve Omgevingsplan.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

We zijn bezig met de uitvoering van het Plan van Aanpak Omgevingsplan. Op dit moment geven we aandacht aan inhoudelijke sessies met betrekking tot het Omgevingsplan, die gaan over de handleiding, het casco en het Rivium. Binnenkort leggen we de nota van uitgangspunten voor het bestemmingsplan Rivium voor aan het college.

Kwaliteit (indicator)

BG22 | Omgevingswetproof

Inrichten van processen rond initiatieven en vergunningen, met name door:

- besluiten over adviesrecht, uitgebreide procedure en (verplichte) participatie;
- inrichten van intake- en omgevingstafel;
- vastleggen van afspraken met ketenpartners over hun bijdrage en rol in de processen.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

Kwaliteit (indicator)

BG22 | Opstellen toolboxen

In het verlengde van de Stadsvisie verder definiëren én prioriteren van de thema's voor de ontwikkeling van de stad d.m.v. toolboxen met ruimtelijke principes, inspiratie en implementatie strategieën op dat specifieke thema.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

De focus heeft in het eerste kwartaal gelegen op verdichting en hoogbouw, in het tweede kwartaal is gewerkt aan een integrale projectopdracht voor zowel de uitwerking van de stadsvisie, verdichting en hoogbouw als inzicht in omgevingskwaliteiten. Er is inmiddels een start gemaakt met de uitwerking van de kaders voor verdichting en hoogbouw en wij verwachten na afronding hiervan met de uitwerking van de toolboxen te kunnen starten. Dit start naar verwachting in het derde kwartaal van 2023 als onderdeel van de uitwerking Omgevingsagenda. Met het vaststellen van de projectopdracht Omgevingsagenda (BBV 873407) zijn deze toolboxen integraal onderdeel gemaakt van de Omgevingsagenda en zullen wij u op die wijze verder informeren.

Kwaliteit (indicator)

BG22 | Vaststellen verordening fysieke leefomgeving Capelle

Als opmaat naar het Omgevingsplan worden alle relevante regels voor de fysieke leefomgeving gebundeld in 1 verordening.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

Kwaliteit (indicator)

Wat willen wij bereiken?

Uitwerking Stadsvisie in een omgevingsagenda

De Stadsvisie is het instrument waarin ruimtelijke kaders voor de lange termijn zijn vastgelegd. Daarnaast beschrijft de visie diverse uitwerkingsopgaven. Bij de vaststelling van de visie is de motie "Van Stadsvisie naar strategische ontwikkelagenda" aangenomen om deze visie nader uit te werken. Ook hebben wij behoefte aan handvatten voor de intake-/omgevingstafel en het definitieve omgevingsplan. Wij werken dit uit in de Omgevingsagenda.

Wat gaan wij daarvoor doen?

BG23 | Ruimtelijke onderlegger omgevingskwaliteit opstellen

Wij definiëren bestaande omgevingskwaliteit door het opstellen van ruimtelijke uitgangspunten, zodat dit dient als basis voor bijvoorbeeld de Intake- en Omgevingstafel.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

In het kader van de uitwerking van stadsvisie werken wij dit uit in de omgevingsagenda. Hier wordt momenteel aan gewerkt. Voor het einde van het jaar leggen wij dit ter besluitvorming aan u voor.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Omgevingsagenda opstellen

In de Stadsvisie zijn diverse opgaven benoemd. Abstracte ambities van de stad vertalen wij in de omgevingsagenda naar concrete opgavegebieden, waarmee wij een integrale prioritering maken, in tijd en thema's.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

Het eerste deel van de omgevingsagenda is gereed. De planning is herijkt. Wij leggen de omgevingsagenda voor het einde van dit jaar ter besluitvorming aan u voor.

Kwaliteit (indicator)

BG23 | Ruimtelijke kaders opstellen

Wij stellen concrete praktische criteria en kaders voor de opgavegebieden op. Bijvoorbeeld omtrent hoogbouw en verdichting en de IJsselzone.

Portefeuillehouder

1. **Faassen**

Stand van Zaken

In het kader van de uitwerking van de stadsvisie werken wij dit momenteel nader uit. Voor het einde van het jaar leggen wij dit ter besluitvorming aan u voor.

Kwaliteit (indicator)

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 8 staan hieronder weergegeven.

8.1 Centrum

Centrum - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: V 1.950/ N 1.950 in 2023, N 250/ V 250 in 2024, N 250/ V 250 in 2025, N 250/ V 250 in 2026 en N 1.200/ V 1.200 in 2027
Kasstroom: V 1.950 in 2023, N 250 in 2024, N 250 in 2025, N 250 in 2026 en N 1.200 in 2027

In 2022 is de herinrichting van het Stadsplein voorbereid. We zitten nu in de fase van definitief ontwerp. Dit jaar start de uitvoering hiervan. Ook wordt het Amandelpark voorbereidt, waarbij in het najaar van 2023 de uitvoering gaat starten. Met deze planning is het gewenst om een deel van het budget via de reserve eenmalig over te hevelen naar toekomstige jaren. In deze Voorjaarsnota verwerken we de budgettair neutrale wijziging van de aangepaste planning.

Wij stellen u voor de lasten/ baten in de begroting te verlagen met V/N 1.950 in 2023 en te verhogen met N/V 250 in 2024, N/V 250 in 2025, N/V 250 in 2026 en N/V 1.200 in 2027.

8.2 Leges omgevingsvergunningen

Leges omgevingsvergunningen - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 30 / V 315 in 2023 en N 60 in 2024
Kasstroom: V 285 in 2023 en N 60 in 2024

Naar verwachting vallen de leges omgevingsvergunningen in 2023 hoger uit dan begroot staat. Voor enkele grote projecten is de verwachting dat de aanvraag voor de omgevingsvergunning dit jaar wordt ingediend: woningbouw in Fascinatio, aan de Bermweg en Meeuwensingel en een zorglocatie aan de Poortmolen. Daarnaast wordt er, vanwege de inwerkingtreding van de nieuwe omgevingswet per 1-1-2024, in het laatste kwartaal een toename verwacht van het aantal aanvragen verwacht. Om deze piek aan werkzaamheden op te vangen en zorg te dragen voor een tijdige afhandeling van de aanvragen, is extra inzet benodigd voor een periode van 6 maanden. Deze extra inzet bedraagt naar verwachting totaal N 90, te verdelen over N 30 in 2023 en N 60 in 2024.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 30 in 2023 en N 60 in 2024 en de baten in de begroting te verhogen met V 315 in 2023.

8.3 Vijf kansrijke opgavegebieden

Vijf kansrijke opgavegebieden - Beleidskeuze
Lasten / Baten: N 200 / V 50 in 2023 en N 350 in 2024
Kasstroom: N 50 in 2023, N 175 in 2024

Het komende jaar wordt de omgevingsagenda verder uitgewerkt. We maken hierin keuzes en geven richting aan de doorontwikkeling van Capelle aan den IJssel. In deze agenda wordt een aantal gebieden onderscheiden waar kansen voor verdichting liggen en waarmee we de algehele ruimtelijke kwaliteit kunnen versterken. Drie van de hieronder beschreven gebieden is in eerdere besluitvorming al genoemd, dan wel budget voor aangevraagd. Het vierde en vijfde gebied hebben betrekking op Capelsebrug en De Terp. Voor Capelsebrug voorzien we hier, zeker ook met de ontwikkeling van het Rivium in ons achterhoofd, een kansrijke locatie voor kwaliteitsverbetering en doorontwikkeling ontstaan. Voor de duidelijkheid benoemen we hier de vijf gebieden.

Capelle Barbizon (N 200 in 2023 en N 150 in 2024)

Het Capelle Office Park kampt met leegstand en teloorgang. Daarom werken wij aan de transformatie naar woningen. Zo zijn er nu 272 appartementen gerealiseerd of vergund, als niet samenhangende “incidenten”. Er is tot nu toe vanuit gegaan dat er nog ruim 300 woningen in het gebied bij zouden kunnen komen, bijvoorbeeld vanwege verkeerstechnische belemmeringen. Enkele eigenaren hebben daarvoor al het initiatief genomen. We zijn met bijna alle eigenaren in het gebied in gesprek. We werken het komende jaar aan een gebiedsvisie, die kan uitmonden in een gebiedspaspoort.

In de Najaarsnota 2022 is het project kostenneutraal opgenomen in de verwachting dat nog in 2022 intentieovereenkomsten zouden kunnen worden gesloten met de ontwikkelende partijen. Dit is, gezien de gewijzigde koers en het feit dat we zelf tot de concept gebiedsvisie wilde komen, niet gebeurd. Bovendien kan het wenselijk zijn dat we deze ontwikkeling een eigen verantwoordelijkheid en dus financieel risico nemen.

Onderdeel van de gebiedsaanpak is ook de ontsluiting. Het onderzoek naar en de realisatie van de verkeersmaatregelen op het kruispunt Roer-Capelseweg betreffen vooral een bestaand knelpunt. Met Rotterdam zal overleg plaats vinden om te komen tot een verdeling van de kosten tussen Capelle en Rotterdam. Het kruispunt ligt immers in Rotterdam, ontsluit woonstraten gelegen in Rotterdam en betreft een bestaand knelpunt voor beide gemeentes. Wij stellen u daarom voor de lasten in de begroting te verhogen met N 200 in 2023 en N 150 in 2024, wanneer u een besluit neemt over go-no go naar een gebiedspaspoort. Daarbij is de verwachting dat een deel van dit bedrag kan worden verhaald middels af te sluiten intentieovereenkomsten en een deel middels de later af te sluiten anterieure overeenkomsten, mits het plan haalbaar is gebleken.

Stationsgebied Schollevaar (V 50 in 2023)

Rond het NS station Schollevaar en het winkelcentrum Picassopassage zijn meerdere initiatiefnemers met woningbouwplannen aan de intaketafel geweest in 2021, welke zijn aangehouden. Deze plannen sluiten op hoofdlijnen aan bij ambities vanuit de Stadsvisie 2040 en o.a. het Programma Duurzaamheid, Programma Economie én Programma Wonen, maar passen niet binnen het vigerende bestemmingsplan. Een ruimtelijk kader om af te wijken van het bestemmingsplan ontbreekt. In dit stationsgebied is ruimte voor woningen m.n. in de vorm van appartementen in hoogbouw. Hierdoor kan onder meer voor diverse doelgroepen worden gebouwd. Het beoogde resultaat is een door u vastgesteld gebiedspaspoort met ambities en spelregels voor de doorontwikkeling van het stationsgebied Capelle Schollevaar. Het paspoort zal enkele ontwikkelscenario’s bevatten waar u een keuze in kunt maken. In de Begroting 2023 is deze ontwikkeling reeds aangekondigd en heeft u budget (100) beschikbaar gesteld. Daarbij is de verwachting dat een deel van dit bedrag kan worden verhaald middels af te sluiten intentieovereenkomsten en een deel middels de later af te sluiten anterieure overeenkomsten, mits het plan haalbaar is gebleken. De eerste intentieovereenkomsten worden in 2023 gesloten. Wij stellen u daarom voor de baten in de begroting te verhogen met V 50 in 2023.

Stadshart 2.0

De gebiedsvisie Centraal Capelle uit 2016 is verouderd en biedt te weinig concrete beoordelingshandvatten voor nieuwe initiatieven en recent beleid. De nieuw op te stellen visie zal een aangepaste versie zijn van de huidige visie en zal deze vervangen. Er zijn wensen voor meer

woningen in het centrumgebied. Een mogelijke intensivering van de bebouwde omgeving dient integraal benaderd te worden. De functies wonen, winkelen, werken en verblijven dienen in balans te blijven voor een prettige leefomgeving. Een vernieuwde visie geeft ruimte voor nieuwe ideeën en projecten en wijst plekken aan voor nieuwe woningen, voorzieningen en openbare ruimte.

Capelsebrug (N 100 in 2024)

Dit gebied valt in de stadsvisie binnen 'Stads Capelle'. Daarbinnen maakt het onderdeel uit van het nieuwe stedelijke milieu Capelsebrug-Kralingsezoom-Rivium-Fascinatio. Voor de Capelse delen Rivium en Fascinatio is de planontwikkeling gereed dan wel in vergevorderd stadium. Voor de P+R en omgeving van metrostation Capelsebrug is dit nog niet het geval, en dat terwijl er veel ideeën en invullingen mogelijk zijn voor dit gebied. Er is vanuit de markt bijvoorbeeld interesse om in dit gebied vastgoed te ontwikkelen, het is een mogelijke locatie voor opwekking van duurzame energie en voor benodigde aanvullende economische en maatschappelijke voorzieningen, huisvesting van bijzondere doelgroepen alsmede een uitbreiding van de P+R-functie. Kortom, er speelt veel en om de verschillende ruimteclaims zo goed mogelijk samen te brengen is er een gezamenlijk proces nodig om te komen tot een ontwikkelkader (bv. een gebiedspaspoort). Met name de samenwerking met de gemeente Rotterdam is hier van belang gezien de gedeelde eigendomsverhoudingen. Aangezien de gemeente hier (deels) grondeigenaar is kunnen we ook meer sturen op onze beleidsdoelen. Wij stellen u daarom voor de lasten in de begroting te verhogen met N 100 in 2024. Daarbij is de verwachting dat een deel van dit bedrag kan worden verhaald middels af te sluiten intentieovereenkomsten en een deel middels de later af te sluiten anterieure overeenkomsten, mits het plan haalbaar is gebleken.

De Terp (N 100 in 2024)

Dit gebied valt in de stadsvisie binnen 'Stads Capelle'. Voor zowel de Terp als de Linie zijn marktinitiatieven aan de intaketafel behandeld en als wenselijk beoordeeld. Buiten de stadsvisie zijn er beperkte ruimtelijke kaders voor deze ontwikkelingen vastgelegd. Gezien de potentiële erfgoedwaarde van de locaties, complexe eigendomsverhoudingen en de hoeveelheid huidige en omliggende functies stellen we voor om hier aanvullende ontwikkelkaders (bv. een gebiedspaspoort) voor op te stellen. Wij stellen u daarom voor de lasten in de begroting te verhogen met N 100 in 2024. Daarbij is de verwachting dat een deel van dit bedrag kan worden verhaald middels af te sluiten intentieovereenkomsten en een deel middels de later af te sluiten anterieure overeenkomsten, mits het plan haalbaar is gebleken.

8.4 Faciliterende projecten

Faciliterende projecten - Beleidskeuze
Lasten / Baten: N / V 200 in 2023
Kasstroom: N 100 in 2023

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente het particulieren mogelijk maakt grond te exploiteren. Gemeentelijke kosten verbonden aan de desbetreffende grondexploitatie kan zij op de particuliere exploitant verhalen. De gemeente koopt dus zelf geen grond aan. Onderstaande projecten zijn faciliterend waarbij de kosten verhaald worden op derden.

Florabuurt (V/N 50)

In een eerder stadium was dit project opgevoerd. Bij de vaststelling van de gebiedsvisie voor de Florabuurt in 2022 is ook besloten een grondexploitatie te openen. Hierdoor vervalt het faciliterend project.

Bermweg 310/Bermweg-West (N/V 50)

Aan de Bermweg 310 werken wij mee aan de realisatie van een appartementencomplex. Daarnaast onderzoeken we, samen met de ontwikkelaar, of de omliggende kavels meekunnen in een bredere ontwikkeling.

Lidl Schermerhoek (N/V 90)

Wij werken mee aan het initiatief van de Lidl om het huidige pand aan de Schermerhoek te slopen en op de plek waar nu een parkeerterrein is, een nieuw pand te bouwen.

Goudenregenhofje (N/V 30)

Aan de Goudenregenstraat wordt een woonhofje ontwikkelt gericht op senioren en starters.

Capelseweg/Bermweg B1 t/m B5 (N/V 25)

Project B1 t/m B5 bestaat uit 38 woningen. De omgevingsvergunning is verleend en de sloopwerkzaamheden zijn in gang gezet. In mei 2023 zal de eerste paal worden geslagen. De verwachting is dat de eerste woningen halverwege 2024 opgeleverd worden.

Capelseweg/Bermweg B6 (N/V 30)

Project B6 is de uitbreiding voor de al lopende naastgelegen gebiedsontwikkeling van B1 t/m B5. B6 bestaat uit 7 woningen. Wij passen de coördinatieregeling toe, waarbij het nieuwe bestemmingsplan met de omgevingsvergunning voor het bouwen gelijktijdig ter inzage worden gelegd. Naar verwachting zal deze ter inzage legging in 2023 plaatsvinden.

Lylantse Baan 11 (N/V 25)

Initiatiefnemer Bergman Clinics gaat het huidige kantoorpand transformeren naar een kliniek voor consulten, controles en poliklinische behandelingen. De bouwwerkzaamheden zijn gestart en de kliniek wordt naar verwachting in 2024 opgeleverd.

Wij stellen u voor de lasten en baten in de begroting te verhogen met N/V 200 in 2023.

8.5 Kanaalweg-West incl. park Oeverrijk

Kanaalweg-West incl. park Oeverrijk - Beleidskeuze
Lasten / Baten: N 150 in 2023 en N 150 in 2024
Kasstroom: N 150 in 2023 en N 150 in 2024

In juli 2021 heeft u de motie ‘Kwaliteit Landelijk Capelle volgens plan’ aangenomen en aandacht gevraagd voor het ontwikkelen en revitaliseren van de achterzijde van de Kanaalweg en daarnaast de kwaliteit, de doorstroming en de aantrekkelijkheid van dit gebied te vergroten. Het college werd verzocht eerst duidelijkheid te verschaffen in de ontwikkelrichting van Oeverrijk en een gebiedspaspoort voor de achterzijde van de kanaalweg vast te stellen, voordat men start met de ontwikkeling van Oeverrijk.

In maart 2022 heeft u de motie ‘vreemd aan de orde van de dag’ uitgesproken en het onwenselijk te vinden dat er in het gebied Oeverrijk woningbouw mogelijk zal zijn. Uw college werd verzocht om te onderzoeken op welke wijze Oeverrijk zodanig voor het publiek kan worden ontsloten en ingericht dat dit gebied goed bereikbaar en beleefbaar wordt dat past in het huidige groene slagenlandschap.

In de komende twee jaren gaan wij allereerst een ruimtelijke verkenning doen, die antwoord gaat geven op de hierboven af te leiden vragen. In dit vroege stadium van het project zullen wij u hierbij betrekken. Naar aanleiding van de resultaten uit deze ruimtelijke verkenning, zal een gebiedspaspoort worden opgesteld. Dit vormt de ruimtelijke kader, dat ons helpt in de afweging voor nieuwe initiatieven. Wij stellen hierin ambities en spelregels op ten aanzien van hoogtes, functies, voorzieningen en (voorziene) bouwplannen. In dit gebiedspaspoort wordt met name gericht op de Kanaalweg (zowel de infrastructuur als de bebouwing aan weerszijden aan de Kanaalweg), Park Oeverrijk en de samenhang met de daarnaast gelegen (mogelijke) ontwikkelingen (Bermweg 310, De Luifel, Capelseweg / Bermweg, IJsselpark, fietsroute ’s Gravenweg).

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 150 in 2023 en N 150 in 2024.

8.6 Capelseweg/Bermweg B6

Capelseweg/Bermweg B6 - Beleidskeuze
Lasten / Baten: N 150 in 2023
Kasstroom: N 150 in 2023

Project B6 bestaat uit een totaal van 7 woningen. Op 8 november 2022 is de coördinatieregeling voor dit project van toepassing verklaard. Hierbij coördineren we het bestemmingsplan met de Omgevingsvergunning voor het bouwen. In de afgelopen en aankomende periode zijn wij bezig met de begeleiding en het gereed maken van de in te dienen stukken voor het bestemmingsplan en Omgevingsvergunning. Daarnaast blijven we verschillende stakeholders, zoals de ‘Vrienden van het Schollebos’, op de hoogte stellen van alle ontwikkelingen. De gemaakte plankosten worden, middels de nog af te sluiten van de anterieure overeenkomst, bij de ontwikkelaar verhaald.

Om dit project gerealiseerd te krijgen, is het noodzakelijk om de bestaande ondernemingen in het plangebied te verplaatsen. Er wordt dan gecommitteerd aan het vastgestelde beleidskader ‘Landelijk Capelle’, waarin beschreven staat, het niet wenselijk is om deze ondernemingen te laten voortzetten in

de nabijheid van Schollebos en midden in een woonwijk. We verwachten dat door het begeleiden van de coördinatieregeling en de verplaatsing van de ondernemingen, de plankosten zullen stijgen.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 150 in 2023.

8.7 Onderhouds- en verlichtingsplan De Terp

Onderhouds- en verlichtingsplan De Terp - Beleidskeuze
Lasten / Baten: N 250 in 2023
Kasstroom: N 200 in 2023

Met Havensteder en Certitudo onderzoeken we hoe we vorm kunnen geven aan het gezamenlijk beheren en onderhouden van het complex De Terp. Onderdeel van dit onderzoek is het in beeld brengen van de onderhoudsstaat van het complex en het opstellen van een meerjarig onderhoudsplan. Daarnaast hebben we een verlichtingsplan gemaakt voor de parkeergarage om de veiligheid verder te verbeteren. De bestaande openbare verlichting wordt vervangen en uitgebreid. Vooruitlopend op het gezamenlijk toekomstig beheer zullen we noodzakelijk onderhoud moeten uitvoeren.

Voor het onderzoek, het verlichtingsplan en het noodzakelijk onderhoud stellen wij u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 250 in 2023.

8.8 Actualisatie grondexploitaties

Actualisatie grondexploitaties - Beleidskeuze

Lasten / Baten: V 7.502 / N 6.559 in 2023, N 1.435 / V 1.135 in 2024, N 1.312 / V 1.385 in 2025, N 339 / V 319 in 2026, V 1.690 / N 477 in 2027, N 483 / V 463 in 2028 en V 6.323 / N 6.347 in 2029

Voorziening verliesgevende complexen: +4.259 in 2023, -2.877 in 2024, -2.101 in 2025, -40 in 2026 en +527 in 2029
Kasstroom: N 4.042 in 2023, V 2.061 in 2024, V 1.720 in 2025, V 4.162 in 2026, N 1.853 in 2027, N 368 in 2028 en N 279 in 2029

In de geheime bijlage Actualisatie Grondexploitatie Voorjaarsnota 2023 geven wij inzicht in de financiële actualisaties van de grondexploitaties. De grondexploitaties laten op totaalniveau een verbetering van het resultaat zien van 1.863. Hierin is een technische correctie verwerkt op de voorziening.

Wij stellen u voor de begroting volgens onderstaande tabel aan te passen.

Effecten Actualisatie grondexploitaties VJN23	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Lasten	V2.017	N3.191	N1.721	V1.634	N434	N491	N301	N0	N0	N2.487
Mutatie voorziening verliesgevende complexen	N0	V5.097	V2.101	V259	N0	N0	V5.820	N0	N0	V13.276
Balansmutaties lasten	V5.485	N3.341	N1.692	N2.232	V2.124	V8	V804	N0	N0	V1.156
Totaal lasten	**V7.502**	**N1.435**	**N1.312**	**N339**	**V1.690**	**N483**	**V6.323**	**N0**	**N0**	**V11.945**
Baten	N6.079	V4.599	V2.662	V3.331	N1.492	N0	N0	N0	N0	V3.021
Mutatie winstnemingen	V950	N299	V85	N0	N0	N0	N0	N0	N0	V737
Mutatie voorziening verliesgevende complexen	N4.259	N2.220	N0	N219	N0	N0	N6.347	N0	N0	N13.045
Balansmutaties baten	V2.828	N945	N1.363	N2.793	V1.015	V463	N0	N0	N0	N795
Totaal baten	**N6.559**	**V1.135**	**V1.385**	**V319**	**N477**	**V463**	**N6.347**	**N0**	**N0**	**N10.082**
Totaal saldo baten en lasten	**V942**	**N301**	**V73**	**N19**	**V1.213**	**N20**	**N24**	**N0**	**N0**	**V1.863**
Mutatie voorziening	**4.259**	**-2.877**	**-2.101**	**-40**	**0**	**0**	**527**	**0**	**0**	**-232**

8.9 Startersleningen

Startersleningen - Beleidskeuze
Lasten / Baten: N/V 0

Kasstroom: N 750 in 2024, N 750 in 2025

In de Begroting 2022 8.1 heeft u een lening beschikbaar gesteld van 750 voor starters op de koopwoningmarkt. De leningen worden verstrekt uit het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVn) ingesteld fonds. In de raadsvergadering van 17 april 2023 heeft u een verdere verruiming van

het budget toegekend met nogmaals 750. Dit is verwerkt in de begroting 2023. Omdat de startersleningen duidelijk voldoen aan een behoefte en er hiermee kansen op woningmarkt worden gecreëerd voor Capelse koopstarters en er bovendien een bijdrage wordt geleverd aan het verder op gang brengen van doorstroming op de woningmarkt stellen wij voor om ook voor de komende jaren een verdere verruiming van het budget mogelijk te maken. Wij stellen voor om ons college de ruimte te bieden om tot 2026 nog maximaal 2 maal een extra budget van telkens 750 beschikbaar te stellen voor het uitgeven van starterleningen door Svn. Bij de evaluatie van het nieuw vast te stellen Programma Wonen (eind 2025/begin 2026) zal bezien worden of vanaf dat moment nog verdere verruiming nodig is en of de voorwaarden waaraan de koopstarters moeten voldoen moeten worden aangepast.

Wij stellen u voor om voor de jaren 2024 en 2025 een lening beschikbaar te stellen van 1.500.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	BG2023 incl. wijz.	Wijz. VJN 2023	BG2023 na wijz. VJN	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N38.057	V8.317	N29.740	N17.227	N11.669	N10.972	N8.734	N7.541	N6.327	N6.246	N6.246
Baten	V31.294	N5.994	V25.300	V13.176	V7.810	V7.302	V5.437	V3.431	V2.171	V2.171	V2.171
Saldo van baten en lasten	**N6.763**	**V2.323**	**N4.440**	**N4.051**	**N3.859**	**N3.670**	**N3.297**	**N4.110**	**N4.156**	**N4.075**	**N4.075**
Mutaties in reserves:											
Reserve eenmalige uitgaven	V2.957	N1.726	V1.231	V250	V250	V250	V1.200	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	**V2.957**	**N1.726**	**V1.231**	**V250**	**V250**	**V250**	**V1.200**	**N0**	**N0**	**N0**	**N0**
Resultaat	**N3.806**	**V597**	**N3.209**	**N3.801**	**N3.609**	**N3.420**	**N2.097**	**N4.110**	**N4.156**	**N4.075**	**N4.075**

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
8.1 Centrum	V1.950	N0	V1.950
8.2 Leges omgevingsvergunningen	N30	V315	V285
8.3 Vijf kansrijke opgavegebieden	N200	V50	N150
8.4 Faciliterende projecten	N200	V200	N0
8.5 Kanaalweg-West incl. park Oeverrijk	N150	N0	N150
8.6 Capelseweg/Bermweg B6	N150	N0	N150
8.7 Onderhouds- en verlichtingsplan De Terp	N250	N0	N250
8.8 Actualisatie grondexploitaties	V7.502	N6.559	V943
0.6 Mutaties Reserve Eenmalige Uitgaven	N224	N0	N224
0.8 Aanpassen budgetten energie	V107	N0	V107
0.10 Voorziening onderhoud	N24	N0	N24
0.11 Aanpassen budgetten dagelijks onderhoud	N14	N0	N14
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	**V8.317**	**N5.994**	**V2.323**
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven	N1.950	V224	N1.726
Totaal mutatie in de reserves	**N1.950**	**V224**	**N1.726**
Mutatie Resultaat			**V597**

Financieel overzicht programma's

Overzicht voor wijziging

Lasten	*Vóór wijziging*								
Programma	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**	**Raming 2031**
0. Bestuur en ondersteuning	N 36.635	N 35.093	N 34.323	N 34.694	N 34.574	N 34.552	N 34.166	N 34.203	N 35.703
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N 9.936	N 9.398	N 9.470	N 9.449	N 9.459	N 9.455	N 9.461	N 9.465	N 9.465
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N 11.261	N 11.193	N 10.837	N 11.282	N 12.031	N 12.454	N 13.240	N 13.960	N 13.960
3. Economie	N 1.727	N 1.140	N 1.133	N 1.130	N 1.132	N 1.134	N 1.136	N 1.137	N 1.137
4. Onderwijs	N 11.568	N 9.050	N 9.212	N 9.627	N 10.227	N 10.268	N 10.402	N 10.527	N 10.527
5A. Vrijetijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N 14.369	N 14.078	N 14.090	N 14.122	N 14.182	N 14.190	N 14.176	N 14.250	N 14.250
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N 6.966	N 7.334	N 7.453	N 7.651	N 7.893	N 8.043	N 8.241	N 8.390	N 8.390
6A. Sociale infrastructuur	N 19.277	N 16.758	N 16.566	N 16.555	N 16.544	N 16.194	N 16.201	N 16.208	N 16.208
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 59.274	N 50.665	N 50.592	N 50.981	N 51.318	N 51.259	N 51.262	N 51.253	N 51.253
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	N 19.612	N 19.762	N 19.981	N 20.378	N 20.819	N 21.133	N 21.419	N 21.709	N 21.709
6D. Jeugdzorg	N 24.866	N 22.904	N 21.389	N 20.289	N 20.316	N 20.582	N 20.855	N 21.137	N 21.137
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	N 21.875	N 21.335	N 21.738	N 22.838	N 24.191	N 24.894	N 25.855	N 26.673	N 26.673
8. Stadsontwikkeling	N 38.057	N 15.024	N 10.122	N 10.550	N 9.391	N 7.043	N 12.635	N 6.231	N 6.231
Totaal Lasten	**N 275.422**	**N 233.734**	**N 226.906**	**N 229.546**	**N 232.076**	**N 231.200**	**N 239.048**	**N 235.144**	**N 236.644**

Baten	*Vóór wijziging*								
Programma	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**	**Raming 2031**
0. Bestuur en ondersteuning	V176.748	V173.117	V173.262	V164.431	V159.805	V159.393	V158.931	V158.802	V158.802
1. Integrale veiligheid en openbare orde	V967	V690	V686	V685	V685	V685	V685	V685	V685
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	V679	V644	V644	V644	V644	V644	V644	V644	V644
3. Economie	V762	V762	V762	V762	V762	V762	V762	V762	V762
4. Onderwijs	V6.570	V4.291	V4.288	V4.286	V4.286	V4.286	V4.286	V4.286	V4.286
5A. Vrijetijdsbesteding (Sport en Cultuur)	V4.389	V4.369	V4.350	V4.341	V4.341	V4.341	V4.341	V4.341	V4.341
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894
6A. Sociale infrastructuur	V4.069	V1.533	V1.523	V1.519	V1.519	V1.519	V1.519	V1.519	V1.519
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	V31.427	V30.637	V30.648	V30.764	V30.897	V30.293	V29.878	V29.368	V29.368
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	V476	V510	V818	V856	V891	V924	V954	V982	V982
6D. Jeugdzorg	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	V14.781	V15.635	V16.051	V17.196	V18.597	V19.319	V20.296	V21.132	V21.132
8. Stadsontwikkeling	V31.294	V12.041	V6.425	V6.983	V5.914	V2.968	V8.518	V2.171	V2.171
Totaal Baten	**V273.055**	**V245.123**	**V240.351**	**V233.362**	**V229.236**	**V226.028**	**V231.709**	**V225.587**	**V225.587**

Saldi	*Vóór wijziging*								
Programma	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**	**Raming 2031**
0. Bestuur en ondersteuning	V140.113	V138.024	V138.939	V129.738	V125.231	V124.841	V124.766	V124.599	V123.099
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N8.969	N8.708	N8.784	N8.765	N8.774	N8.770	N8.776	N8.781	N8.781
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N10.582	N10.549	N10.193	N10.638	N11.387	N11.810	N12.595	N13.316	N13.316
3. Economie	N965	N378	N372	N369	N371	N372	N374	N375	N375
4. Onderwijs	N4.998	N4.759	N4.924	N5.340	N5.941	N5.982	N6.115	N6.240	N6.240
5A. Vrijetijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N9.980	N9.710	N9.741	N9.781	N9.841	N9.849	N9.835	N9.908	N9.908
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N6.072	N6.440	N6.559	N6.758	N7.000	N7.149	N7.348	N7.497	N7.497
6A. Sociale infrastructuur	N15.208	N15.225	N15.043	N15.036	N15.025	N14.675	N14.682	N14.689	N14.689
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	N27.847	N20.028	N19.943	N20.216	N20.421	N20.965	N21.383	N21.885	N21.885
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	N19.135	N19.252	N19.163	N19.522	N19.928	N20.209	N20.465	N20.727	N20.727
6D. Jeugdzorg	N24.866	N22.904	N21.389	N20.289	N20.316	N20.582	N20.855	N21.137	N21.137
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	N7.094	N5.699	N5.688	N5.642	N5.593	N5.575	N5.559	N5.541	N5.541
8. Stadsontwikkeling	N6.763	N2.983	N3.697	N3.567	N3.477	N4.075	N4.117	N4.060	N4.060
Totaal saldo van baten en lasten	**N2.367**	**V11.388**	**V13.445**	**V3.816**	**N2.841**	**N5.172**	**N7.339**	**N9.557**	**N11.057**
Mutaties reserves	V5.983	V1.001	V440	V733	V415	V426	V436	V436	V436
Afrondingen	N0	V1	N0	N0	V1	N0	V1	N0	N0
Totaal Resultaat	**V3.616**	**V12.390**	**V13.885**	**V4.549**	**N2.425**	**N4.746**	**N6.902**	**N9.121**	**N10.621**

Overzicht van wijziging

Lasten	*Wijziging*								
Programma	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**	**Raming 2031**
0. Bestuur en ondersteuning	N769	N1.667	N2.021	N2.091	N2.275	N2.574	N2.991	N3.513	N4.020
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N565	N304	N319	N326	N326	N326	N326	N326	N326
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N270	V682	N320	N564	N710	N680	N580	N570	N971
3. Economie	N167	V3	N2	N4	N4	N4	N4	N4	N4
4. Onderwijs	N2.478	N39	N57	N64	N64	N64	N64	N64	N64
5A. Vrijetijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N500	N359	N425	N434	N437	N437	N437	N437	N437
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N722	N359	N50	V19	N427	N405	V22	V9	N542
6A. Sociale infrastructuur	N7.545	N191	N220	N231	N231	N231	N231	N231	N231
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	V343	N697	N517	N517	N517	N517	N517	N517	N517
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	N161	N161	N161	N161	N161	N161	N161	N161	N161
6D. Jeugdzorg	N574	N422	N422	N422	N422	N422	N422	N422	N422

7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	N454	V79	N523	N613	N687	N717	N653	N701	N972
8. Stadsontwikkeling	V8.317	N2.203	N1.547	N422	V657	N498	V6.308	N15	N15
Totaal Lasten	**N5.545**	**N5.638**	**N6.584**	**N5.830**	**N5.604**	**N7.036**	**N56**	**N6.952**	**N8.682**

Baten	***Wijziging***								
Programma	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**	**Raming 2031**
0. Bestuur en ondersteuning	N1.883	N371	N145	N151	N157	N153	N153	N153	N153
1. Integrale veiligheid en openbare orde	V306	V5	V8	V10	V10	V10	V10	V10	V10
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	V155	V155	V155	V155	V155	V155	V155	V155	V155
3. Economie	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
4. Onderwijs	V2.070	N0	V4	V6	V6	V6	V6	V6	V6
5A. Vrijetijdsbesteding (Sport en Cultuur)	V639	V48	V67	V75	V75	V75	V75	V75	V75
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6A. Sociale infrastructuur	V7.144	V152	V162	V166	V166	V166	V166	V166	V166
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	N862	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	V221	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6D. Jeugdzorg	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	V1.177	V948	V1.330	V1.420	V1.494	V1.524	V1.460	V1.508	V1.779
8. Stadsontwikkeling	N5.994	V1.135	V1.385	V319	N477	V463	N6.347	N0	N0
Totaal Baten	**V2.973**	**V2.072**	**V2.966**	**V2.000**	**V1.272**	**V2.246**	**N4.628**	**V1.767**	**V2.038**

Saldi	***Wijziging***								
Programma	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**	**Raming 2031**
0. Bestuur en ondersteuning	N2.652	N2.038	N2.166	N2.242	N2.432	N2.727	N3.144	N3.666	N4.173
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N259	N299	N311	N316	N316	N316	N316	N316	N316
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N115	V837	N165	N409	N555	N525	N425	N415	N816
3. Economie	N167	V3	N2	N4	N4	N4	N4	N4	N4
4. Onderwijs	N408	N39	N53	N58	N58	N58	N58	N58	N58
5A. Vrijetijdsbesteding (Sport en Cultuur)	V139	N311	N358	N359	N362	N362	N362	N362	N362
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N722	N359	N50	V19	N427	N405	V22	V9	N542
6A. Sociale infrastructuur	N401	N39	N58	N65	N65	N65	N65	N65	N65
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	N519	N697	N517	N517	N517	N517	N517	N517	N517
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	V60	N161	N161	N161	N161	N161	N161	N161	N161
6D. Jeugdzorg	N574	N422	N422	N422	N422	N422	N422	N422	N422
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	V723	V1.027	V807	V807	V807	V807	V807	V807	V807
8. Stadsontwikkeling	V2.323	N1.068	N162	N103	V180	N35	N39	N15	N15

Totaal saldo van baten en lasten	**N2.572**	**N3.566**	**N3.618**	**N3.830**	**N4.332**	**N4.790**	**N4.684**	**N5.185**	**N6.644**
Mutaties reserves	V2.312	V63	N163	N155	V1.216	V5	N404	N404	V27
Afrondingen	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal Resultaat	**N260**	**N3.503**	**N3.781**	**N3.985**	**N3.116**	**N4.785**	**N5.088**	**N5.589**	**N6.617**

Overzicht na wijziging

Lasten	**Ná wijziging**								
Programma	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**	**Raming 2031**
0. Bestuur en ondersteuning	N37.404	N36.760	N36.344	N36.785	N36.849	N37.126	N37.157	N37.716	N39.723
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N10.501	N9.702	N9.789	N9.775	N9.785	N9.781	N9.787	N9.791	N9.791
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N11.531	N10.511	N11.157	N11.846	N12.741	N13.134	N13.820	N14.530	N14.931
3. Economie	N1.894	N1.137	N1.135	N1.134	N1.136	N1.138	N1.140	N1.141	N1.141
4. Onderwijs	N14.046	N9.089	N9.269	N9.691	N10.291	N10.332	N10.466	N10.591	N10.591
5A. Vrijetijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N14.869	N14.437	N14.515	N14.556	N14.619	N14.627	N14.613	N14.687	N14.687
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N7.688	N7.693	N7.503	N7.632	N8.320	N8.448	N8.219	N8.381	N8.932
6A. Sociale infrastructuur	N26.822	N16.949	N16.786	N16.786	N16.775	N16.425	N16.432	N16.439	N16.439
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	N58.931	N51.362	N51.109	N51.498	N51.835	N51.776	N51.779	N51.770	N51.770
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	N19.773	N19.923	N20.142	N20.539	N20.980	N21.294	N21.580	N21.870	N21.870
6D. Jeugdzorg	N25.440	N23.326	N21.811	N20.711	N20.738	N21.004	N21.277	N21.559	N21.559
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	N22.329	N21.256	N22.261	N23.451	N24.878	N25.611	N26.508	N27.374	N27.645
8. Stadsontwikkeling	N29.740	N17.227	N11.669	N10.972	N8.734	N7.541	N6.327	N6.246	N6.246
Totaal Lasten	**N280.967**	**N239.372**	**N233.490**	**N235.376**	**N237.680**	**N238.236**	**N239.104**	**N242.096**	**N245.326**

Baten	**Ná wijziging**								
Programma	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**	**Raming 2031**
0. Bestuur en ondersteuning	V174.865	V172.746	V173.117	V164.280	V159.648	V159.240	V158.778	V158.649	V158.649
1. Integrale veiligheid en openbare orde	V1.273	V695	V694	V695	V695	V695	V695	V695	V695
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	V834	V799	V799	V799	V799	V799	V799	V799	V799
3. Economie	V762	V762	V762	V762	V762	V762	V762	V762	V762
4. Onderwijs	V8.640	V4.291	V4.292	V4.292	V4.292	V4.292	V4.292	V4.292	V4.292
5A. Vrijetijdsbesteding (Sport en Cultuur)	V5.028	V4.417	V4.417	V4.416	V4.416	V4.416	V4.416	V4.416	V4.416
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894
6A. Sociale infrastructuur	V11.213	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	V30.565	V30.637	V30.648	V30.764	V30.897	V30.293	V29.878	V29.368	V29.368

6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	V697	V510	V818	V856	V891	V924	V954	V982	V982
6D. Jeugdzorg	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	V15.958	V16.583	V17.381	V18.616	V20.091	V20.843	V21.756	V22.640	V22.911
8. Stadsontwikkeling	V25.300	V13.176	V7.810	V7.302	V5.437	V3.431	V2.171	V2.171	V2.171
Totaal Baten	**V276.028**	**V247.195**	**V243.317**	**V235.362**	**V230.508**	**V228.274**	**V227.081**	**V227.354**	**V227.625**

Saldo van baten en lasten	**Ná wijziging**								
Programma	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**	**Raming 2031**
0. Bestuur en ondersteuning	V137.461	V135.986	V136.773	V127.496	V122.799	V122.114	V121.622	V120.933	V118.926
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N9.228	N9.007	N9.095	N9.081	N9.090	N9.086	N9.092	N9.097	N9.097
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N10.697	N9.712	N10.358	N11.047	N11.942	N12.335	N13.020	N13.731	N14.132
3. Economie	N1.132	N375	N374	N373	N375	N376	N378	N379	N379
4. Onderwijs	N5.406	N4.798	N4.977	N5.398	N5.999	N6.040	N6.173	N6.298	N6.298
5A. Vrijetijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N9.841	N10.021	N10.099	N10.140	N10.203	N10.211	N10.197	N10.270	N10.270
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N6.794	N6.799	N6.609	N6.739	N7.427	N7.554	N7.326	N7.488	N8.039
6A. Sociale infrastructuur	N15.609	N15.264	N15.101	N15.101	N15.090	N14.740	N14.747	N14.754	N14.754
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	N28.366	N20.725	N20.460	N20.733	N20.938	N21.482	N21.900	N22.402	N22.402
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	N19.075	N19.413	N19.324	N19.683	N20.089	N20.370	N20.626	N20.888	N20.888
6D. Jeugdzorg	N25.440	N23.326	N21.811	N20.711	N20.738	N21.004	N21.277	N21.559	N21.559
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	N6.371	N4.672	N4.881	N4.835	N4.786	N4.768	N4.752	N4.734	N4.734
8. Stadsontwikkeling	N4.440	N4.051	N3.859	N3.670	N3.297	N4.110	N4.156	N4.075	N4.075
Totaal saldo van baten en lasten	**N4.939**	**V7.822**	**V9.827**	**N14**	**N7.173**	**N9.962**	**N12.023**	**N14.742**	**N17.701**
Mutaties reserves	V8.295	V1.064	V277	V578	V1.631	V431	V32	V32	V463
Afrondingen	N0	V1	N0	N0	V1	N0	V1	N0	N0
Totaal Resultaat	**V3.356**	**V8.887**	**V10.104**	**V564**	**N5.541**	**N9.531**	**N11.990**	**N14.710**	**N17.238**

Financieel perspectief te voeren beleid

Eindstand

Na verwerking van alle mutaties komt de eindstand van de meerjarenbegroting uit zoals weergegeven in de onderstaande tabel. In deze Voorjaarsnota wordt het jaar 2031 aan het perspectief toegevoegd. De stand van het laatste jaar uit het perspectief -2030- is daarbij uitgangspunt. In onze begroting wordt voor een aantal budgetten rekening gehouden met een trendmatige ontwikkeling. Dit zijn posten in het sociaal domein Jeugd en WMO. Daarnaast nemen afschrijvingslasten en rentelasten jaarlijks toe. Voor 2031 betekent dit totaal N 2.200. In de voorstellen in deze Voorjaarsnota is de stijging van afschrijvingslasten voor 2031 met N 700 reeds opgenomen in de voorstellen en wordt er hier met de resterende N 1.500 voor 2031 rekening gehouden.

	Begroting en meerjarenbegroting								
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Eindstand Najaarsnota 2022	**V5.616**	**V12.390**	**V13.885**	**V4.549**	**N2.425**	**N4.746**	**N6.902**	**N9.121**	**N9.121**
Afzonderlijke besluitvorming:									
- Financiële bestaanszekerheid 2023 (RB 13-2-23)	N2.000								
- Startersleningen (RB 17-4-23)									
Trendmatige ontwikkeling extra jaar									N1.500
Beginstand Voorjaarsnota 2023	**V3.616**	**V12.390**	**V13.885**	**V4.549**	**N2.425**	**N4.746**	**N6.902**	**N9.121**	**N10.621**
Totaal wijzigingsvoorstellen in de Voorjaarsnota	N260	N3.503	N3.781	N3.985	N3.116	N4.785	N5.088	N5.589	N6.617
Eindstand Voorjaarsnota 2023	**V3.356**	**V8.887**	**V10.104**	**V564**	**N5.541**	**N9.531**	**N11.990**	**N14.710**	**N17.238**

Wijzigingen die niet zijn meegenomen

Wij hebben in deze Voorjaarsnota 2023 niet alle beleidswensen meegenomen. In het huidige perspectief is er geen sluitende begroting vanaf 2027. Ook niet indien rekening gehouden wordt met de in de Voorjaarsnota van het Rijk toegezegde extra 1 miljard vanaf 2027 voor het gemeentefonds. Voor de gemeente Capelle betekent dit 4.000 elk jaar. Onze Verbonden Partijen hebben voor 2024 hun begrotingen ingediend . Ook zij hebben last van de hoge inflatie. Hier kunnen extra bijdragen vanuit de gemeente noodzakelijk zijn. Deze kunnen mogelijk gedekt worden uit de zogenaamde nominale sprong (het in de Meicirculaire 2023 verhogen van de Algemene Uitkering in het Gemeentefonds van prijspeil 2023 naar prijspeil 2024). De Meicirculaire 2023 wordt verwerkt in de Begroting 2024 en verder. Daarnaast zal bij een aantal verbonden partijen autonome- en beleidsmatige verhogingen van de gemeentelijke bijdragen worden voorgesteld, waar (ook) nog inhoudelijke afwegingen over gemaakt moeten worden. Deze worden u bij de Begroting 2024 ter overweging aangeboden. Het gaat om de volgende voorstellen:

- Optimalisatie dienstverlening – Programma 0;
- HR-analytics specialist – Programma 0;
- Coördinator ambtelijke en bestuurlijke integriteit – Programma 0;
- Structurele inbedding Denk & Doe Mee!-fonds – Programma 0;
- Uitbreiding bestuursadvies– Programma 0;
- Renteverhoging van 3,5 naar 4% – Programma 0;
- Veiligheidsregio - bijdrage cf ontwerpbegroting VRR 2024 – Programma 1;
- Fietsbrug Oeverrijk/Bermweg – Programma 2;
- Mobiliteit – Programma 2;
- Consequenties uit begroting GGD 2024-2027 – Programma 6A;
- Jeugdeducatiefonds – Programma 6B;
- Bewustwording Langer Thuis – Programma 6C;
- Beschermd wonen - verstandelijke beperking – Programma 6C;
- 1e begrotingswijziging Stichting Jeugd en Gezin (CJG) 2023 - Programma 6D;
- Consequenties uit 1e Ontwerp -begrotingswijziging 2023 GRJR – Programma 6D;

- Formatie afval – Programma 7;
- Invulling ruimte onder metrostation Stadsplein – Programma 8.

Continueren activiteiten

In lijn met uw besluit bij de Najaarsnota 2021 (voorstel 0.24) brengen wij ook in beeld wat de stand van zaken is rondom de activiteiten die reeds structureel in de begroting zijn opgenomen. Waar wij eerder hebben toegezegd voor de betreffende activiteiten met een evaluatie te komen, gaan wij niet eerder over tot het doen van uitgaven dan nadat er een evaluatie heeft plaatsgevonden en hier positief over is besloten door uw raad. Het gaat om de volgende activiteiten:

- Versterking aanpak eenzaamheid (N 50 vanaf 2023, doorgeschoven naar 2024);
- Verstevigen aanpak laaggeletterdheid (N 60 vanaf 2024);
- Wijkbrandweerfunctionaris (N 70 vanaf 2025);
- Uitbreiding formatie verkeer (N 74 vanaf 2025);
- Onderzoeks- en communicatie Werk en Inkomen (N 25 vanaf 2025);
- Inzet gezondheidsbeleid (N 112 vanaf 2025);
- Uitbreiding formatie ruimtelijke ordening (N 82 vanaf 2025);
- Uitbreiding formatie Stedenbouw (N 66 vanaf 2025).

Voor 2023 is er geen activiteit waar nog positief besloten moet worden op de evaluatie.

Financiële kengetallen

In de onderstaande onderdelen worden de gevolgen van de begrotingsmutaties van deze Voorjaarsnota 2023 voor financiële kengetallen inzichtelijk gemaakt. In grote lijnen zien we een verslechterend beeld t.o.v. de Najaarsnota 2022.

Signaleringswaarden provincie Zuid Holland voor ratio's		Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a	netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
1b	netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
2	solvabiliteit	>50%	20-50%	<20%
3	grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
4	structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
5	belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor doorverstrekte leningen)

De Netto schuldquote, gecorrigeerd voor doorverstrekte leningen, wordt berekend door de verschillende schuldposten van de balans te delen door de baten. De trend is nog steeds stijgend, zoals ook bij de Najaarsnota 2022. Door de in deze Voorjaarsnota 2023 aangeraamde kredieten en de hogere lasten met negatieve resultaten vanaf 2027 lopen de schulden op. De Netto schuldquote blijft tot en met 2028 in de "groene" zone (indicatie van de provincie Zuid-Holland).

Netto schuldquote (gecorr.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Begroting 2023	39,0%	48,7%	53,3%	66,3%	70,3%	77,0%	81,0%	90,0%	
NJN 2022	30,1%	43,0%	49,9%	61,0%	68,9%	79,7%	86,2%	99,0%	
VJN 2023	31,8%	46,5%	54,4%	63,6%	75,4%	86,7%	100,7%	114,2%	128,0%

Solvabiliteit

De solvabiliteit, oftewel de verhouding “eigen vermogen / totaal vermogen”, ontwikkelt zich 3 tot 8 procentpunten lager per jaar dan bij de Najaarsnota 2022. Dit door hogere schulden en lager eigen vermogen. De solvabiliteit komt daarmee vanaf 2027 in de gele zone (indicatie van provincie Zuid-Holland).

Solvabiliteit	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Begroting 2023	54,4%	53,8%	54,3%	51,4%	50,3%	48,8%	47,8%	46,0%	
NJN 2022	59,0%	56,9%	56,2%	53,6%	51,2%	48,0%	45,8%	42,5%	
VJN 2023	56,4%	53,9%	52,9%	50,6%	46,8%	43,0%	39,1%	34,7%	30,1%

EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft een indicatie van de feitelijke geldstromen van de gemeente. Volgens de Septembercirculaire 2022 moet deze niet nadeliger zijn dan N.8.887, oftewel ons Capelse aandeel in het totale begrotingstekort van Nederland. In 2023 is deze met name hoger vanwege onttrekkingen uit de reserves voor eenmalige lasten, geplande onttrekkingen uit (onderhouds)voorzieningen, een toename van investeringen in de grondexploitatie en hogere netto investeringen met name omdat een aantal investeringen in 2022 niet zijn afgerond.

EMU-saldo	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Begroting 2023	-10.355	-17.214	-9.479	-25.056	-10.041	-13.710	-13.707	-16.298	
NJN 2022	-16.778	-22.732	-14.623	-22.389	-15.648	-22.262	-19.542	-23.507	
VJN 2023	-44.416	-27.265	-17.215	-17.485	-24.017	-24.058	-30.947	-30.858	-31.659

Debt Service Coverage Ratio (DSCR)

De Debt Service Coverage Ratio (DSCR) geeft een beeld van de plek die rente en aflossingen innemen in de begroting. De DSCR wordt als volgt berekend: (resultaat + afschrijving en rente) / (rente + aflossingen). Wanneer rente of aflossingen een relatief groot deel van de kasstromen uit maken, daalt deze waarde onder 1. Bij voorkeur is deze ratio boven de 1. Door de negatieve resultaten voor bestemming/ mutaties in reserves komt de DSCR uiteindelijk ver onder de 1. Met 'normale' resultaten daalt de DSCR in 2031 richting de 1.

Debt Service Coverage Ratio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Resultaat voor bestemming	-4.939	7.822	9.827	-13	-7.176	-9.961	-12.023	-14.744	-17.703
Afschrijving	9.388	10.592	12.116	13.285	15.446	16.191	17.038	17.806	18.327
Rente	707	2.303	3.220	3.968	4.828	5.795	6.883	8.090	9.310
EBITDA (A)	**5.155**	**20.718**	**25.163**	**17.239**	**13.098**	**12.025**	**11.898**	**11.152**	**9.934**
Rentelasten	707	2.303	3.220	3.968	4.828	5.795	6.883	8.090	9.310
Aflossingen bestaande leningen	5.691	4.691	4.691	4.691	4.191	4.191	4.191	4.191	4.191
Aflossingen nieuwe leningen	1.560	2.835	3.711	4.598	5.726	6.855	8.261	9.662	11.096
Rente + Aflossing (B)	**7.958**	**9.830**	**11.622**	**13.256**	**14.745**	**16.841**	**19.335**	**21.944**	**24.597**
DSCR (A/B)	**0,6**	**2,1**	**2,2**	**1,3**	**0,9**	**0,7**	**0,6**	**0,5**	**0,4**

Debt Service Coverage Ratio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Begroting 2023	1,5	2,8	2,9	1,6	1,6	1,4	1,3	1,2	
NJN 2022	1,6	3,1	3,0	1,8	1,3	1,1	0,9	0,8	
VJN 2023	0,6	2,1	2,2	1,3	0,9	0,7	0,6	0,5	0,4

Afschrijvingsratio

De afschrijvingsratio geeft een indicatie van het relatieve aandeel van afschrijvingslasten ten opzichte van de totale lasten. Als gevolg van investeringen nemen de afschrijvingslasten de komende jaren toe. Deze nemen relatief meer toe dan de totale lasten, waardoor de ratio stijgt.

Naast de afschrijvingsratio is ook een vergelijking weergegeven van de afschrijvingslasten met de investeringen. Daaruit is zichtbaar dat de investeringen nu relatief hoog zijn en dat deze op termijn dalen, de afschrijvingslasten nemen jaarlijks met gemiddeld 1 miljoen toe.

Afschrijvingsratio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Totaal afschrijvingslasten (A)	9.388	10.592	12.116	13.285	15.446	16.191	17.038	17.806	18.327
Totaal exploitatielasten (B)	280.967	239.371	233.491	235.376	237.683	238.236	239.104	242.098	245.328
Afschrijvingsratio (A/B*100)	**3,3%**	**4,4%**	**5,2%**	**5,6%**	**6,5%**	**6,8%**	**7,1%**	**7,4%**	**7,5%**

Vergelijk afschijvingen/investeringen	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Totaal afschrijvingslasten	9.388	10.592	12.116	13.285	15.446	16.191	17.038	17.806	18.327
Totaal netto investeringen	43.028	43.150	39.001	34.921	31.439	31.104	30.093	32.655	32.655
Saldo afschrijvingen -/- investeringen	**-33.640**	**-32.558**	**-26.885**	**-21.636**	**-15.993**	**-14.913**	**-13.055**	**-14.850**	**-14.329**

Algemene uitkering

De eind mei/ begin juni verschijnende Meicirculaire 2023 is niet verwerkt in deze voorjaarsnota. Deze verwerken we zoals gebruikelijk in de Begroting 2024 voor de jaren 2024-2031 en de Najaarsnota 2023 voor het jaar 2023. In de Voorjaarsnota van het Rijk is aangekondigd dat er 1 miljard structureel vanaf 2027 beschikbaar komt voor de gemeenten. Dit in het verlengde van het eenmalige bedrag van 1 miljard in 2026. Voor de gemeente Capelle aan den IJssel betekent dit een uitkering van ongeveer 4.000 elk jaar.

Conclusie

De huidige ratio's zijn allen groen. Ons eigen vermogen (zie weerstandsvermogen en risicobeheersing) is hoog te noemen. Er is sprake van een solide basis. Op basis van de ontwikkelingen in het saldo van baten en lasten en de verschillende kengetallen in deze Voorjaarsnota 2023 is sprake van een vermindering van het perspectief ten opzichte van de Najaarsnota 2022. De rentekosten nemen door de gestegen rente relatief hard toe. De afschrijvingen nemen door de bijstelling van de kredieten voor de hoge inflatie in de Voorjaarsnota 2023 jaarlijks extra toe. De lasten zijn hoger waardoor de eerdere verwachte positieve resultaten tot en met 2028 nu er tot en met 2026 zijn. De extra inkomsten van de door het Rijk toegezegde 1 miljard structureel vanaf 2027 zijn niet in deze cijfers verwerkt. Bij het verwerken van de meicirculaire 2023 en het opstellen van de Begroting 2024 zal duidelijk worden hoe ook in 2027 een positief resultaat bereikt kan worden.

Bijlagen

Post onvoorzien

Verloop van de post onvoorzien

Het college is bevoegd tot bestedingen ten lasten van de post onvoorzien. De omvang van de post onvoorzien is begroot op € 0,50 per inwoner, oftewel N 33. De post onvoorzien maakt deel uit van taakveld 0.8 Overige baten en lasten. In de tabel hieronder is het verloop van het budget opgenomen.

Budget post Onvoorzien 2023	
Stand per 1 januari 2023	33
Bestedingsbesluit:	
Er zijn dit jaar nog geen bestedingsbesluiten door het college genomen.	0
Prognose stand per 31 december 2023	**33**

Omvang reserves en voorzieningen

Analyse omvang reserves en voorzieningen

In deze bijlage geven wij inzicht in de ontwikkelingen van de reserves en voorzieningen. Het uitgangspunt hiervoor is de stand van de Jaarstukken 2022, waarbij reeds rekening is gehouden met de resultaatbestemming. Verder zijn de effecten van de voorstellen uit deze voorjaarsnota op de reserves en voorzieningen zichtbaar gemaakt. Wij hebben de reserves ook beoordeeld op de gewenste hoogte per reserve. U treft in het bijgevoegde schema drie opties:
A) juiste hoogte
B) vrijval mogelijk
C) dotatie gewenst

Er is 1 voorziening die aangevuld moet worden. voor N 22. Dit zal in de NJN 2023 worden opgenomen.

In de bijlage Bestemmingsreserve eenmalige uitgaven van deze voorjaarsnota wordt de Bestemmingsreserve eenmalige uitgaven verder toegelicht.

		Saldo									
Nr	**Reserves beginstand VJN 2023**	**begin 2023**	**eind 2023**	**eind 2024**	**eind 2025**	**eind 2026**	**eind 2027**	**eind 2028**	**eind 2029**	**eind 2030**	**eind 2031**
A: Algemene reserves											
1	Minimum niveau 10 miljoen	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
2	Algemene reserve *)	151.715	155.331	167.721	181.606	186.155	183.730	178.984	172.082	162.961	152.340
Subtotaal rubriek A:		**161.715**	**165.331**	**177.721**	**191.606**	**196.155**	**193.730**	**188.984**	**182.082**	**172.961**	**162.340**
B: Bestemmingsreserves											
1	Eenmalige uitgaven	8.018	2.724	2.106	2.049	1.722	0	0	0	0	0
2	Sociaal Noodfonds	206	206	206	206	206	206	206	206	206	206
3	Reserve Rekenkamer	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
4	Denk en Doe Mee!-fonds	1.738	1.003	1.003	1.003	1.003	1.003	1.003	1.003	1.003	1.003
5	Water	2.639	2.700	2.317	1.934	1.529	1.114	688	284	-120	-524
6	Bestedingen Eneco-gelden	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Subtotaal rubriek B:		**32.611**	**26.643**	**25.642**	**25.202**	**24.470**	**22.333**	**21.907**	**21.503**	**21.099**	**20.695**
Totaal Reserves (Rubriek A+B)		**194.326**	**191.974**	**203.363**	**216.808**	**220.625**	**216.063**	**210.891**	**203.585**	**194.060**	**183.035**

*) Met de geprognosticeerde saldi van dienstjaar 2023 en verder is, vooruitlopend op uw besluitvorming, rekening gehouden. Formeel besluit u jaarlijks bij de jaarrekening over de resultaatbestemming. Het saldo over het dienstjaar 2022 is reeds onderdeel van de beginstand.

	+ is toevoeging, -/- is onttrekking	Mutaties								
Nr	**Reserves mutaties VJN 2023**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**
A: Algemene reserves										
1	Minimum niveau 10 miljoen		0	0	0	0	0	0	0	0
2	Algemene reserve *)		-2.069	-3.503	-3.781	-3.985	-3.116	-4.785	-5.088	-5.589	-6.617
Subtotaal rubriek A:			**-2.069**	**-3.503**	**-3.781**	**-3.985**	**-3.116**	**-4.785**	**-5.088**	**-5.589**	**-6.617**
B: Bestemmingsreserves										
1	Eenmalige uitgaven		-6	-46	-220	-250	-1.200	0	0	0	0
2	Sociaal Noodfonds		-83	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Reserve Rekenkamer		0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Denk en Doe Mee!-fonds		0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Water		-414	-17	383	405	-16	-5	404	404	-27
6	Bestedingen Eneco-gelden		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal rubriek B:			**-503**	**-63**	**163**	**155**	**-1.216**	**-5**	**404**	**404**	**-27**
Totaal Reserves (Rubriek A+B)			**-2.572**	**-3.566**	**-3.618**	**-3.830**	**-4.332**	**-4.790**	**-4.684**	**-5.185**	**-6.644**

		Saldo										
Nr	**Reserves stand VJN 2023**	**begin 2023**	**eind 2023**	**eind 2024**	**eind 2025**	**eind 2026**	**eind 2027**	**eind 2028**	**eind 2029**	**eind 2030**	**eind 2031**	**Juiste hoogte?**
A: Algemene reserves												
1	Minimum niveau 10 miljoen	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	A
2	Algemene reserve *)	151.715	153.262	164.218	177.825	182.170	180.614	174.199	166.994	157.372	145.723	A
Subtotaal rubriek A:		**161.715**	**163.262**	**174.218**	**187.825**	**192.170**	**190.614**	**184.199**	**176.994**	**167.372**	**155.723**	
B: Bestemmingsreserves												
1	Eenmalige uitgaven	8.018	2.718	2.054	1.777	1.200	0	0	0	0	0	A
2	Sociaal Noodfonds	206	123	123	123	123	123	123	123	123	123	A
3	Reserve Rekenkamer	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	A
4	Denk en Doe Mee!-fonds	1.738	1.003	1.003	1.003	1.003	1.003	1.003	1.003	1.003	1.003	A
5	Water	2.639	2.286	1.886	1.886	1.886	1.455	1.024	1.024	1.024	593	A
6	Bestedingen Eneco-gelden	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	A
Subtotaal rubriek B:		**32.611**	**26.140**	**25.076**	**24.799**	**24.222**	**22.591**	**22.160**	**22.160**	**22.160**	**21.729**	
Totaal Reserves (Rubriek A+B)		**194.326**	**189.402**	**199.294**	**212.624**	**216.392**	**213.205**	**206.359**	**199.154**	**189.532**	**177.452**	

*) Met de geprognosticeerde saldi van dienstjaar 2022 en verder is, vooruitlopend op uw besluitvorming, rekening gehouden. Formeel besluit u jaarlijks bij de jaarrekening over de resultaatbestemming.

		Saldo									
Nr	**Voorzieningen stand beginstand VJN 2023**	**begin 2023**	**eind 2023**	**eind 2024**	**eind 2025**	**eind 2026**	**eind 2027**	**eind 2028**	**eind 2029**	**eind 2030**	**eind 2031**
1	Onderhoud	6.440	6.723	6.471	6.556	7.173	8.675	8.660	8.528	7.211	5.894
2	Nog uit te voeren werken bouwgr.expl.	0	0	-22	-22	-22	-22	-22	-22	-22	-22
3	Diverse (verliesgevende) complexen	13.276	9.017	6.797	6.797	6.578	6.578	6.578	232	232	232
4	Dubieuze debiteuren	4.957	4.913	4.869	4.825	4.781	4.737	4.693	4.649	4.605	4.561
5	Alg.pensioenwet politieke ambtsdragers	5.721	5.567	5.413	5.259	5.105	4.951	4.797	4.643	4.489	4.335
6	Rioolrechten middelen derden	2.602	2.157	1.938	2.020	2.248	2.586	2.903	3.014	3.038	3.062
7	Afvalstoffenheffing middelen derden	1.941	1.651	1.408	1.126	1.040	1.140	1.168	1.115	958	801
8	Omgevingsvergunningen	0	0	954	1.633	1.007	0	0	0	0	0
9	Gereed product	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Verlofsparen	74	74	74	74	74	74	74	74	74	74
Totaal Voorzieningen		**35.011**	**30.028**	**27.828**	**28.194**	**27.910**	**28.645**	**28.777**	**22.159**	**20.511**	**18.863**

	+ is toevoeging, -/- is onttrekking		Mutaties								
Nr	**Mutaties voorzieningen VJN 2023**		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**
1	Onderhoud		-1.881	442	-25	313	621	1.064	539	748	2.656
2	Nog uit te voeren werken bouwgr.expl.										
3	Diverse (verliesgevende) complexen		4.259	-2.877	-2.101	-40			527		
4	Dubieuze debiteuren										
5	Alg.pensioenwet politieke ambtsdragers										
6	Rioolrechten middelen derden		486	270	-93	-243	-312	-337	-268	-311	-522
7	Afvalstoffenheffing middelen derden		252	-224	-23	-33	-38	-43	-48	-53	-113
8	Omgevingsvergunningen										
9	Gereed product										
10	Verlofsparen										

Totaal Voorzieningen	**0**	**3.116**	**-2.389**	**-2.242**	**-3**	**271**	**684**	**750**	**384**	**2.021**

		Saldo										
Nr	**Voorzieningen stand VJN 2023**	**begin 2023**	**eind 2023**	**eind 2024**	**eind 2025**	**eind 2026**	**eind 2027**	**eind 2028**	**eind 2029**	**eind 2030**	**eind 2031**	**Juiste hoogte?**
1	Onderhoud	6.440	4.842	5.032	5.092	6.022	8.145	9.194	9.601	9.032	10.371	A
2	Nog uit te voeren werken bouwgr.expl.	0	0	-22	-22	-22	-22	-22	-22	-22	-22	C
3	Diverse (verliesgevende) complexen	13.276	13.276	8.179	6.078	5.819	5.819	5.819	0	0	0	A
4	Dubieuze debiteuren	4.957	4.913	4.869	4.825	4.781	4.737	4.693	4.649	4.605	4.561	A
5	Alg.pensioenwet politieke ambtsdragers	5.721	5.567	5.413	5.259	5.105	4.951	4.797	4.643	4.489	4.335	A
6	Rioolrechten middelen derden	2.602	2.643	2.694	2.683	2.668	2.694	2.674	2.517	2.230	1.732	A
7	Afvalstoffenheffing middelen derden	1.941	1.903	1.436	1.131	1.012	1.074	1.059	958	748	478	A
8	Omgevingsvergunningen	0	0	954	1.633	1.007	0	0	0	0	0	A
9	Gereed product	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	A
10	Verlofsparen	74	74	74	74	74	74	74	74	74	74	A
Totaal Voorzieningen		**34.937**	**33.144**	**28.555**	**26.679**	**26.392**	**27.398**	**28.214**	**22.346**	**21.082**	**21.455**	

Bestemmingsreserve eenmalige uitgaven

Verloop bestemmingsreserve eenmalige uitgaven

Het onderstaande overzicht geeft inzicht in het verloop van de Reserve eenmalige uitgaven. De reserve heeft een administratief karakter en is bedoeld om eenmalig budgetten die in enig jaar niet zijn besteed in een volgend jaar beschikbaar te houden. Hiervoor hoeft niet opnieuw budget door de raad beschikbaar te worden gesteld. Besteding moet binnen drie jaar plaatsvinden (incl. eerste jaar van begroten), anders valt dit vrij ten gunste van de algemene middelen. Wanneer verlenging van de termijn noodzakelijk is, wordt daarvoor een voorstel gedaan bij voor- of najaarsnota of jaarrekening.
In de eerste kolom is inzichtelijk gemaakt of er mutaties in het overzicht die het gevolg zijn van besluiten in deze voorjaarsnota. Als er staat “nieuw” dan betreft dit een nieuwe post die toegevoegd wordt. Als er staat “doorschuiven” dan is dit een post die doorschuift naar een ander jaar.

Mutatie VJN23		Omschrijving	Besluit	Verloop	2023				2024			2025			2026			2027			2028 e.v.		
Bedrag	Nieuw of door-schuiven				Stand 1-1	Dot	Ont	Stand 31-12	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand
Programma 0																							
-29	**D**	SROI	Jaarrekening 2021	2023	29	0	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Opleidingsplan burgerzaken	VJN 2022 0.10	2024	60	0	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Social Return	Jaarrekening 2021	2023	165	0	165	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Implementatie Proactis	VJN22 0.21	2024	80	0	0	80	0	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Financials/Gouw/Pepperflow	VJN22 0.21	2024	80	0	0	80	0	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-80	**N**	Overhevelen middelen Proactis + Rapportages	VJN22 0.21	2024	80	0	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-47	**N**	Camerasysteem + Waardegericht werken	NJN22 0.16	2024	47	0	47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-34	**N**	Digitalisering	VJN22 0.21	2024	34	0	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-190		**Totaal Programma 0**			**575**	**0**	**415**	**160**	**0**	**160**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Programma 1																							
		Taxatie voor verzekering Slotlaan	VJN 2021 0.5	2023	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-4	**D**	Weerbaarheidsgelden	NJN 2020 1.1 / NJN 2021 1.1	2023	55	0	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Wijkveiligheidsplan	Jaarrekening 2018 / NJN 2020 1.1	2023	32	0	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-4		**Totaal Programma 1**			**91**	**0**	**91**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Programma 2																							
-26	**D**	Nieuwe mobilieit	Begr. 2020 / NJN2021 2.2	2023	81	0	81	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0
-30		Fietsbeleid	VJN 2021 2.4	2023	70	0	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-30	**D**	Voorbereidingsbudget MIRT	VJN 2021 2.8	2023	210	0	210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Verkeerseducatie	Begr.2021 2.1	2023	107	0	40	67	0	40	27	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	**D**	Verkeersveiligheid	Begr.2021 2.2	2023	52	0	52	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		KTA Capelseplein	VJN 2021 2.3	2023	215	0	115	100	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		KTA -i-VRI's	VJN 2021 2.3	2023	60	0	30	30	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Verkeersbeleid - Meten is weten	VJN 2021 2.5	2023	94	0	50	44	0	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-35		Wegcategorisering, weg en fiets	Begr. 2022 2.1	2024	70	0	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-16		Werkgevers- en bewonersaanpak	Begr. 2021 2.1	2024	36	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

		Actieplan corona	VJN 2021 0.19 / NJN 2021 0.17	2023	15	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-114		**Totaal Programma 2**			**1.010**	**0**	**769**	**241**	**0**	**214**	**27**	**0**	**27**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
		Programma 3																					
		Hoofdweg Vak A Middellange termijn	NJN2013 2.6.1 / VJN2015 2.17.7 / NJN2016 5.4.2 / NJN 2018 3.4.1. / Jaarrekening. 2020	2022	180	0	180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-175	**D**	Projectplan BIZ Capelle XL	Wijzigingsvoorstel begroting 2021 3.1	2023	175	0	175	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		BIZ Capelle-West quick wins	VJN2017 3.4.4	2023	20	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Voorbereidingsbudget Gebiedsinrichtingsplan BIZ Capelle-West	VJN21 3.2	2023	25	0	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Programma Economie	NJN2021 3.4	2023	30	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-175		**Totaal Programma 3**			**430**	**0**	**430**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
		Programma 4																					
		Verhuiskosten Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs	Jaarrekening 2019	2022	178	150	0	328	0	0	328	0	0	328	0	328	0	0	0	0	0	0	0
-12	**D**	Taxatie Berliozstraat etc	VJN 2021 0.5	2023	12	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Onderzoeksopdracht onderwijs	NJN21 0.6/NJN 22 4.1	2023	25	0	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Ventilatie scholen	VJN 2021 0.19 / NJN 2021 0.17	2023	350	0	350	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Capelle Stagestad	VJN 2021 0.19 / NJN 2021 0.17	2023	40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-309	**N**	Ventilatie MFC	VJN 2022 4.3	2024	309	0	309	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-321		**Totaal Programma 4**			**914**	**150**	**736**	**328**	**0**	**0**	**328**	**0**	**0**	**328**	**0**	**328**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
		Programma 5A																					
		Evenementen	NJN 2020 5A.1 / NJN 2021 5A.4	2023	147	0	147	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-6	**D**	Taxatie verzekering Lijstersingel 20	VJN 2021 0.5	2023	6	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-6		**Totaal Programma 5A**			**153**	**0**	**153**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
		Programma 5B																					
		Overhevelen Corona-middelen	VJN 2021 0.19 / NJN 2021 0.17	2023	84	0	84	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		**Totaal Programma 5B**			**84**	**0**	**84**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
		Programma 6A																					

-50	**D**	Toezichthouder rechtmatigheid Wmo en Jeugdwet	NJN2020 6A.5 / Jaarrekening. 2020	2023	50	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Budget Veilige scholen	NJN 2021 6A.7	2023	35	0	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-99	**D**	WOP's	Jaarrekening 2021	2023	99	0	99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Aanpak eenzaamheid	NJN 2022 6A.4	2024	40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Ontmoetingsactiviteiten	VJN 2021 0.19 / NJN 2021 0.17	2023	67	0	67	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	**N**	Opvang Asielzoekers	NJN 2022 6A.2	2024	0	97	97	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-251	**N**	POK middelen	VJN22 6A.1	2024	251	0	251	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-400		**Totaal Programma 6A**			**542**	**97**	**639**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
		Programma 6B																					
40		Jeugdfonds Sport & Cultuur: Sportactiviteiten kwetsbare kinderen	NJN 2021 6B.10	2023	100	40	100	40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Eénmalige rijksgelden schulden-problematiek SWC	VJN 2021 6B.6	2023	84	0	84	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-15	**N**	Stichting Capelle Werkt (afwikkeling liquidatie SCW)	NJN2021, 6B.5	2023	15	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-413	**N**	Actieplan Energiearmoede	NJN21 NJN22	2023	413	0	413	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-388		**Totaal Programma 6B**			**612**	**40**	**612**	**40**	**0**	**40**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
		Programma 6C																					
		Onderzoeksopdracht WMO	NJN 2021 0.6	2023	85	0	85	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		**Totaal Programma 6C**			**85**	**0**	**85**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
		Programma 6D																					
		Decentralisatie uitkering vrouwenopvang (DUVO)	NJN 2022 6D.1	2024	39	0	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-110	**N**	Onderzoeksopdracht Jeugd	Jaarrekening 2022	2023	110	0	110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-110		**Totaal Programma 6D**			**149**	**0**	**149**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
		Programma 7																					
		Overheveling budget seksuele gezondheid jongeren	BG 2021 7.6/ NJN22 7.1	2023	50	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Ongedierte bestrijding	VJN 2021 7.7	2023	50	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-4	**D**	Taxatie verzekering Spoorlaan 18	VJN 2021 0.5	2023	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	**D**	Bodemkwaliteitsplan	VJN2022 7.7	2024	19	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Beweging buiten stimuleren	VJN 2021 0.19 / NJN 2021 0.17	2023	24	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-16	**N**	AED's	VJN 2022 7.3	2024	16	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

-30	**N**	Actieplan Circulair Capelle	NJN21 7.14	2023	30	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-24		**Totaal Programma 7**			**193**	**0**	**193**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
		Programma 8																					
		Gebiedsaanpak Capelseweg	VJN 2017 8.4.11 / VJN 2020 8.4	2022	69	0	69	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.950		Budget Centrumgebied 2020	Jaarrekening 2020	2023	2.200	1.950	2.200	1950	0	250	1700	0	250	1.450	0	250	1.200	0	1.200	0	0	0	0
-224	**D**	Landelijk Capelle	VJN 2021 8.10	2023	224	0	224	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Q-team Rivium	NJN 2020 8.4	2023	150	0	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		De Hoven fase 2	VJN2018 8.4.5 - NJN2018 8.4.2 - VJN2019 8.4.9 - VJN2020 0.4 - VJN2021 8.4 - NJN2021 8.8	2023	40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Transitiekosten Omgevingswet	NJN 2022 8.4	2024	428	0	428	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Wet Kwaliteitsborging bouw (Wkb)	NJN 2022 8.4	2024	70	0	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.726		**Totaal Programma 8**			**3.181**	**1.950**	**3.181**	**1.950**	**0**	**250**	**1.700**	**0**	**250**	**1.450**	**0**	**250**	**1.200**	**0**	**1.200**	**0**	**0**	**0**	**0**
		Afronding			-2		1																
-6		**Totaal**			**8.017**	**2.237**	**7.538**	**2.719**	**0**	**664**	**2.055**	**0**	**277**	**1.778**	**0**	**578**	**1.200**	**0**	**1.200**	**0**	**0**	**0**	**0**

Actualisatie grondexploitatie Voorjaarsnota 2023

Actualisatie grondexploitatie Voorjaarsnota 2023

De "Actualisatie grondexploitatie Voorjaarsnota 2023" wordt tegelijkertijd met de Voorjaarsnota 2023 aan uw raad aangeboden, maar is geheim vanwege vertrouwelijke informatie.

Onderzoeksopdrachten

Onderzoeksopdrachten

1. Benchmarkonderzoek en organisatiescan Berenschot

Context
Het onderzoek, dat tevens plaatsvindt op basis van de Verordening doelmatigheid en doeltreffendheid, kent met het uitvoeren van een benchmark een “initieel karakter”.
Dat wil zeggen dat er een “foto” gemaakt wordt van de gehele organisatie. Met de uitkomsten van de “foto”, wordt een vertrekpunt gemarkeerd voor prioritering van verdiepende onderzoeken naar de diverse organisatieonderdelen/taken/processen voor de komende jaarlijkse onderzoeken. Het initiële onderzoek bepaalt daarmee de uitgangspositie; waar staat de organisatie op dit moment. Met het gelijktijdig uitvoeren van een organisatiescan krijgt u eveneens beeld op de vraag in hoeverre de organisatie in staat is snel en adequaat op nieuwe ontwikkelingen in te spelen.
Naast bijvoorbeeld de jaarlijkse Personeelsmonitor Gemeenten van het A&O fonds Gemeenten en de landelijke indicatoren over de organisatie in Programma 0 van de Begroting en Jaarrapportage, biedt (vooral) een gedegen benchmark onderzoek (uitgevoerd door het externe bureau Berenschot) een beeld van onze positie in vergelijking met een aantal referentiegemeenten (veelal met ongeveer hetzelfde aantal inwoners).
Met een benchmark – reikwijdte van het onderzoek - wordt onderzocht hoe de apparaatskosten en formatie van de gemeente zich verhouden tot die van andere, vergelijkbare gemeenten. Het resultaat geeft objectieve vergelijkingsinformatie. In de vergelijking wordt onderscheid gemaakt tussen het primaire proces en de overhead. In het primaire proces wordt een uitsplitsing gemaakt naar 24 logische en herkenbare clusters. Per cluster krijgen we inzicht in de totale kosten en formatie met betrekking tot uitvoering, beleid/advies, regie/contractmanagement en vergunningverlening.
De kosten en formatie van de overhead wordt in kaart gebracht aan de hand van 11 categorieën, met uitsplitsing naar onderliggende taken. Zo krijgen we op gedetailleerd niveau vergelijkingsinformatie en inzicht in ons eigen verbeterpotentieel. Bovendien worden de kosten en formatie naast de werklastbepalende kenmerken weergegeven, zodat na de vergelijking het gesprek alleen over de aandachtspunten gaat, die gezien de kenmerken niet te verklaren zijn.
Gelijktijdig met de benchmark wordt een organisatiescan uitgevoerd. In deze scan wordt in kaart gebracht waar de strategische opgaven liggen, hoe deze zich verhouden tot omvang en inrichting van de organisatie en de begroting. In deze scan worden trends en ontwikkelingen, raads- en collegeprioriteiten gecombineerd met de gewenste ontwikkeling van onze stad. De organisatiescan vertaalt deze in het handelingsrepertoire van de gemeente:

- Waar zouden we meer formatie willen inzetten?
- Waar hebben we een ander type formatie nodig?
- Welke ontwikkelingen kunnen we binnen de bestaande organisatie opvangen?
- En waar zetten we nu teveel formatie in?

Door de apparaatskosten uit de benchmark te koppelen aan de opgaven ontstaat hiermee een breder perspectief op de organisatie. Daarmee krijgt u beeld op de vraag in hoeverre de organisatie in staat is snel en adequaat op nieuwe ontwikkelingen in te spelen.

Onderzoeksvraag
Hoe verhouden – op basis van het benchmarkonderzoek - de apparaatskosten en formatie van onze gemeente zich tot die van andere, vergelijkbare gemeenten? Het resultaat geeft objectieve vergelijkingsinformatie.
Daarnaast luidt de onderzoeksvraag wat is het beeld - door de apparaatskosten uit de benchmark te koppelen aan de opgaven uit de organisatiescan- in hoeverre de organisatie in staat is snel en adequaat op nieuwe ontwikkelingen in te spelen?

Randvoorwaarden onderzoek
De belangrijkste randvoorwaarden, te weten beschikbare capaciteit (van de concerncontroller, vanuit zowel de afdeling Financiën als (afhankelijk van de uitkomsten van de vergelijkingen mogelijk) andere afdelingen) en het benodigde budget voor het uitvoeren van het benchmarkonderzoek zijn op een goede wijze geborgd.

Planning / plan van aanpak
Het initiële onderzoek van Berenschot zal naar verwachting worden afgerond in de maand december

2021. In de maanden januari tot en met augustus 2022 zullen een of meerdere (mogelijk) interessante organisatieonderdelen/taken/processen nader worden onderzocht dan wel zal hiermee een aanvang zijn gemaakt. Hierbij zal een inhoudelijke analyse nodig zijn van de betreffende organisatieonderdelen/taken/processen met de te vergelijken gemeente(n). De uitkomsten van dit nader onderzoek zal naar verwachting afgerond zijn voor het opstellen van de Begroting 2023, dan wel (voor een deel) later afhankelijk van het aantal nader te onderzoeken organisatieonderdelen/taken/processen.

Middelen
Het initiële onderzoek in 2021 wordt, onder verantwoordelijkheid van de concerncontroller, door het externe bureau Berenschot verricht. De kosten voor bovenstaande onderzoeken – de benchmark en de organisatiescan – worden gedekt uit de budgetten voor Concerncontrol en externe adviezen van de Directie. Voor het vervolgonderzoek zal, na besluitvorming over de uitkomsten van het initiële onderzoek en afhankelijk van het aantal nader te onderzoeken organisatieonderdelen/taken/processen, mogelijk nader budget worden gevraagd.

Voortgang Voorjaarsnota 2022
Met de uitkomsten van het onderzoek, uitgevoerd door Berenschot, wordt een “foto” gemaakt van de gehele organisatie en bepaalt daarmee de uitgangspositie; waar staat de organisatie op dit moment. Met de uitkomsten van de “foto”, wordt een vertrekpunt gemarkeerd voor prioritering van (eventuele) verdiepende onderzoeken naar de diverse organisatie¬onderdelen. Berenschot heeft in het eerste kwartaal 2022 het kwantitatieve deel van het benchmarkonderzoek afgerond. De uitvoering van het eerste deel van het onderzoek loopt vanwege zowel noodzakelijk gemaakte keuzes in prioritering als in het kader van gewenste verificatie van de eerste uitkomsten, achter op de oorspronkelijke planning. Na afronding van de organisatiescan (het kwalitatieve deel) kan het eindrapport worden opgesteld. Dit zal naar verwachting uiterlijk zijn bij het opstellen van de Begroting 2023. Het onderzoek naar (mogelijk) interessante organisatieonderdelen/taken/processen kan dit najaar aanvangen. U ontvangt het eindrapport.

Voortgang bij Begroting 2023
Met de uitkomsten van het onderzoek, uitgevoerd door Berenschot, wordt een “foto” gemaakt van de gehele organisatie en bepaalt daarmee de uitgangspositie; waar staat de organisatie op dit moment. Met de uitkomsten van de “foto”, wordt een vertrekpunt gemarkeerd voor prioritering van (eventuele) verdiepende onderzoeken naar de diverse organisatie¬onderdelen. Berenschot heeft in het eerste kwartaal 2022 het kwantitatieve deel van het benchmarkonderzoek afgerond. De uitvoering van het eerste deel van het onderzoek is vanwege zowel noodzakelijk gemaakte keuzes in prioritering als in het kader van gewenste verificatie van de eerste uitkomsten, later afgerond dan de oorspronkelijke planning. De organisatiescan (het kwalitatieve deel) is eind augustus afgerond door Berenschot. Berenschot heeft de conceptrapportage in de laatste week van augustus uitgebracht. Het concept zal besproken worden in de organisatie en met de Ondernemingsraad. Vervolgens wordt er door ons een besluit over genomen. Dit zal naar verwachting uiterlijk zijn bij het opstellen van de Najaarsnota 2022. Het onderzoek naar (mogelijk) interessante organisatieonderdelen/taken/processen kan begon komend jaar aanvangen. Wij stellen voor het eindrapport van Berenschot in het kader van het benchmarkonderzoek en de organisatiescan te laten presenteren aan uw Auditcommissie, samen met de exploitatiescan van Deloitte.

Voortgang Voorjaarsnota 2023
Wij hebben op 18 oktober 2022 kennis genomen van het rapport “Financiële analyse” van Deloitte, waarin onze gemeente vergeleken is met een aantal vergelijkbare gemeenten op basis van de jaarrekeningen 2018 en 2019 en de primitieve begrotingen 2020 en 2021. Wij hebben besloten een verdiepend onderzoek te doen naar de taakvelden 5.1 Sportbeleid en activering, 5.2 Sportaccommodaties, 6.3 Inkomensregelingen, 6.4 Begeleide participatie, 6.5 Arbeidsparticipatie en 7.3 Afval en de uitkomsten van de verdiepende onderzoeken ten tijde van de Begroting 2024 beschikbaar te hebben. Daarnaast hebben we besloten een vergelijkend onderzoek uit te laten voeren naar de jaarrekeningen 2020 en 2021 en de primitieve begrotingen 2022 en 2023. Het rapport “Financiële analyse” van Deloitte en ons besluit van 18 oktober 2022 zijn gepresenteerd aan- en besproken met de Auditcommissie op 25 januari 2023.

2. Besparingsmogelijkheden onderwijshuisvesting

Context
De gemeente Capelle heeft een Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO). Deze is in 2017 vastgesteld en wordt in het schooljaar 2021/2022 geactualiseerd. De uitwerking van het vastgestelde SHO vindt momenteel plaats. Er zijn drie projecten die nog in de aanvangsfase zitten.

1. Nieuwbouw Meeuwensingel (beoogde oplevering 2025/2026);
2. Nieuwbouw tweede fase Comenius College (beoogde oplevering 2028);
3. Nieuwbouw Florabuurt (beoogde oplevering 2025/2026).

De eerste twee projecten zijn onvermijdelijk. Ze zijn al verder in de tijd uitgezet dan oorspronkelijk de bedoeling was. Verdere herfasering is gezien de verplichtingen en relatie met andere ontwikkelingen niet wenselijk.
Besluitvorming over project 3 dient nog plaats te vinden. Er is nog geen formele verplichting. Besluitvorming hierover vindt plaats in samenhang met gebiedsvisie Florabuurt. Fasering en uitwerking vindt plaats binnen de totale gebiedsvisie en zal ook verwerkt worden in het nieuwe SHO. De gemeente heeft een verplichting tot het realiseren van adequate scholenbouw. In het nieuwe SHO zal een doorkijk zitten van 15 tot 20 jaar. Hierin zullen vermoedelijk, vanuit de gemeentelijke taak voor onderwijshuisvesting, te verwachten investeringen voor scholen uitkomen. Dit zijn extra lasten, geen bezuinigingen. De lasten kunnen wel gefaseerd worden in de tijd. Daarnaast zal worden gekeken naar slimme oplossingen, om bestaande huisvesting efficiënt in te zetten. In het SHO zal ook gekeken worden of er opties zijn om de tijdelijke huisvesting bij de Pieter Bas en De Horizon op termijn terug te brengen, wat een effectieve besparing (geen huurlasten meer) zou opleveren. Dit SHO wordt intern opgesteld en zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2022 door de gemeenteraad worden vastgesteld.
Aanvullend kan en extern onderzoek worden gedaan naar de huisvesting van de onderwijslocatie De Fjord aan Poortmolen 121. Deze optie wordt hier beschreven.

Onderzoeksvraag
De organisatie Yulius heeft een onderwijslocatie De Fjord aan Poortmolen 121. Kan deze school voor speciaal voortgezet onderwijs goedkoper gehuisvest worden?
Yulius richt zich op kinder- en jeugdpsychiatrie in de regio Zuid Holland Zuid. Onderwijslocatie De Fjord biedt speciaal voortgezet onderwijs aan voor personen van 16 tot 22 jaar. Yulius huurt voor het geven van dit onderwijs een gebouw op het terrein van de BAVO/RNO. De huurvergoeding die Yulius hiervoor betaald wordt jaarlijks door de gemeente gecompenseerd en bedraagt per jaar circa € 120.000. Dit is fors voor het aantal vierkante meters. De vraag is of dit goedkoper kan. Bijvoorbeeld door een lagere huur op de bestaande locatie, een locatie met een lagere huur, dan wel investeringen in een bestaand of nieuw gebouw, waardoor de kapitaallasten per jaar aanzienlijk lager zijn dan de huurlasten.

Randvoorwaarden onderzoek
Er dient hierbij wel rekening gehouden te worden met wet- en regelgeving, onder meer uitgewerkt in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Capelle aan den IJssel 2021.
Daarnaast dient rekening gehouden te worden met de specifiek doelgroep. De noodzaak aan huisvesting voor deze doelgroep zal in beeld gebracht moeten worden in het onderzoek (een Programma van Eisen op hoofdlijne) en ook of er wensen zijn aan de omgeving waar deze huisvesting gevestigd is. Deze randvoorwaarden kunnen door een onafhankelijk bureau in beeld gebracht worden, waarna de afweging gemaakt kan worden of een goedkoper alternatief realistisch is.

Planning
Het onderzoek valt uiteen in vier fasen:
Fase 1: onderzoeksbureau selecteren (november / december 2021) - Afdeling Samenleving
Fase 2: onderzoek (laten) uitvoeren (januari / maart 2022) - Bureau
Fase 3: op basis van conclusies onderzoek de afweging maken of het vinden van een goedkopere realistische locatie aannemelijk is (april 2022) - Bureau/Afdeling Samenleving/Stadsontwikkeling
Fase 4: indien het antwoord op 3 ja is een project opstarten voor het zoeken naar een nieuwe locatie (mei / juni 2022) - Afdeling Samenleving/Stadsontwikkeling

Middelen
Inschatting kosten voor inhuur bureau: N25.

Voortgang Voorjaarsnota 2022
Er hebben gesprekken plaatsgevonden met Yulius. Bij een bureau (Postmus) is gevraagd de prognoses, wet- en regelgeving in kaart te brengen, waarbij de noodzaak om deze functie in Capelle gehuisvest te houden in beeld wordt gebracht. Aan een ander bureau (Synarchis) is een offerte gevraagd voor een zeer globaal Programma van Eisen voor dit type onderwijs, om te duiden wat nodig is. De scheiding tussen de twee bureaus is gekozen vanwege de expertise verschillen en omdat het eerste bureau al prognoses heeft laten maken; dit scheelt in de kosten. De lasten passen binnen de begrote kosten. De planning is naar oplevering in het derde kwartaal geschoven en is nu als volgt:

Fase 1: gereed
Fase 2: onderzoek (laten) uitvoeren (mei – juli 2022) - Bureaus
Fase 3: op basis van de conclusies van het onderzoek de afweging maken of het vinden van een goedkopere realistische locatie aannemelijk is (juli 2022) - Bureau/Afdeling Samenleving/Stadsontwikkeling
Fase 4: indien het antwoord op 3 ja is een project opstarten voor het zoeken naar een nieuwe locatie (september 2022) - Afdeling Samenleving / Afdeling Stadsontwikkeling

Voortgang bij Begroting 2023
Het onderzoek dat gepland stond voor de periode mei – juli heeft vanwege beperkte ambtelijke capaciteit nog niet plaatsgevonden. Op dit moment is er nog geen planning te geven. In een volgend P&C document komen wij met een aangepaste planning.

Voortgang Voorjaarsnota 2023
Als gevolg van herprioritering van werkzaamheden wordt deze onderzoeksopdracht opgepakt in 2024.

3. Besparingsmogelijkheden subsidies

Context
De gemeente Capelle verstrekt jaarlijks een bedrag van ruim 8,5 miljoen aan subsidies aan organisaties die actief zijn op de gebieden sport, cultuur, recreatie, buurtwerk, ontmoetingsactiviteiten, peuteropvang, etc. Voor de diverse beleidsterreinen zijn er subsidieregelingen op basis waarvan organisaties (en in sommige gevallen ook natuurlijke personen) een subsidieaanvraag in kunnen dienen.
In de afgelopen jaren zijn er naar aanleiding van nieuw beleid diverse subsidieregelingen bij gekomen. De indruk bestaat dat er wellicht sprake is van overlap tussen subsidieregelingen (overlappende doelstellingen). Eventueel kunnen er ook regelingen komen te vervallen omdat beleid inmiddels is gewijzigd.

Onderzoeksvraag
Welke besparingsmogelijkheden zijn er met betrekking tot het verstrekken van subsidies?
Wij stellen voor om te (laten) onderzoeken of in de subsidieregelingen geen dubbelingen zitten c.q. de subsidieregelingen (nog) aansluiten bij het gewenste beleid. De uitkomst van dit onderzoek kan mogelijk een besparing opleveren op het bedrag dat jaarlijks verstrekt wordt aan subsidies. De besparing kan op z'n vroegst meegenomen worden bij de Meerjarenbegroting 2023. (Opgemerkt wordt dat een subsidie die al meer dan drie jaar door de gemeente verstrekt wordt niet ineens stopgezet kan worden, in zo'n geval is er altijd sprake van een afbouwregeling. Deze afbouw is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht).

Randvoorwaarden onderzoek
De subsidies die de gemeente Capelle verstrekt, worden afgehandeld door de afdelingen Samenleving en BCO. De afdelingen hebben onvoldoende expertise en capaciteit in huis voor bovengenoemd onderzoek. Daarnaast is een onafhankelijke blik gewenst. Het voorstel is daarom om een bureau in te huren om het onderzoek uit te voeren. Voorwaarde is dat voor het inhuren van het bureau budget beschikbaar is.
Vanuit de afdelingen moeten een adviseur van de staf, 1 a 2 beleidsadviseurs en de assistent beleidsadviseur subsidies bij het onderzoek betrokken zijn. Zij moeten hiervoor tijd inruimen in hun jaarplanning. De inschatting van de benodigde uren vindt plaats op basis van de onderzoeksaanpak van het geselecteerde bureau.

Planning
Het onderzoek valt uiteen in vijf fasen:
fase 1: Onderzoeksbureau selecteren (november / december 2021) - Afdeling Samenleving/afdeling Bestuursondersteuning
fase 2: Onderzoek (laten) uitvoeren (januari / februari 2022) - Bureau
fase 3: Op basis van conclusies onderzoek mogelijke besparingen selecteren (maart 2022) - Bureau/afdeling Samenleving/afdeling Bestuursondersteuning
fase 4: Stappenplan opstellen voor het doorvoeren van de besparingen (april / mei 2022) - Bureau
fase 5: Uitvoeren stappenplan (juni 2022- december 2022) - Afdeling Samenleving/afdeling Bestuursondersteuning

Middelen
Kosten voor inhuur bureau: N20.

Voortgang Voorjaarsnota 2022
Bureau BMC heeft begin april de conceptresultaten gepresenteerd van de onderzoeksopdracht. Hieruit komt naar voren dat er geen directe besparingsmogelijkheden zijn die voortvloeien uit het opheffen van dubbele subsidiëring van eenzelfde activiteit. In de basis zijn ook geen subsidies met een lage maatschappelijke waarde geconstateerd die direct gestopt kunnen worden zonder maatschappelijke of politieke consequenties. Wel constateert BMC enkele verbetermogelijkheden in het subsidieproces. In de maanden april en mei wordt verkend wat de mogelijkheden zijn voor het doorvoeren hiervan.

Voortgang bij Begroting 2023
Het onderzoek door BMC is afgerond en heeft geen directe besparingsmogelijkheden opgeleverd. In het eindrapport geeft BMC suggesties voor verbeteringen in het subsidieproces. Een aantal van deze verbetermogelijkheden voeren wij door.

Voortgang Voorjaarsnota 2023
Bureau BMC heeft april 2022 de conceptresultaten gepresenteerd van de onderzoeksopdracht. Hieruit komt naar voren dat er geen directe besparingsmogelijkheden zijn die voortvloeien uit het opheffen van dubbele subsidiëring van eenzelfde activiteit. In de basis zijn ook geen subsidies met een lage maatschappelijke waarde geconstateerd die direct gestopt kunnen worden zonder maatschappelijke of politieke consequenties. Wel constateert BMC enkele verbetermogelijkheden in het subsidieproces. Wij onderzoeken momenteel wat de mogelijkheden zijn voor het doorvoeren hiervan.

4. Exploitatiescan Deloitte

Context
In het kader van het objectiveren van het beeld van de financiële positie en dan met name de exploitatie van onze gemeente voert Deloitte de volgende analyses uit:

- De baten en lasten per taakveld worden vergeleken met de clustersystematiek van het Gemeentefonds volgens de Begrotingsanalyse van het Ministerie van BZK (www.kennisopenbaarbestuur.nl).
- Onze begroting 2021 wordt vergeleken met de voor haar geldende kengetallen IFLO (Inspectie Financiële Lagere Overheden) volgens de Begrotingsanalyse 2021 van het Ministerie van BZK. Alle gemeenten in Nederland worden door IFLO-inspecteurs ingedeeld in een cluster op basis van hun sociale structuurkenmerken en centrumfunctie. Hierdoor zijn de gegevens van onze gemeente vergelijkbaar met de gegevens van de IFLO-gemeenten uit hetzelfde cluster.
- De baten en lasten per taakveld worden vergeleken met die van een aantal door ons opgegeven individuele gemeenten.
- De baten en lasten worden vergeleken over een periode van vier jaar, waarbij twee jaar feitelijk gerealiseerde cijfers en twee jaar begrote cijfers.

De uitkomst van deze analyse is onder andere een beeld of en op welke gebieden onze gemeente een afwijkend kosten- en/of opbrengstenpatroon heeft. Dit beeld kan mogelijk richting geven aan de oplossingen om te komen tot een (verder) sluitende begroting 2024 en verder.

Onderzoeksvraag
Op welke taakvelden geven de uitkomsten van de vergelijkingen - zowel vanuit de vergelijking van onze gemeente met het gemiddelde van de gemeenten in hetzelfde IFLO-cluster, als vanuit de een-op-een vergelijking met een aantal individuele gemeenten – aanleiding tot het gericht doen van vervolgonderzoek om te komen tot mogelijke (financiële) verbeteringen van onze begroting?

Randvoorwaarden onderzoek
De belangrijkste randvoorwaarden, te weten beschikbare capaciteit (van de concerncontroller, vanuit zowel de afdeling Financiën als (afhankelijk van de uitkomsten van de vergelijkingen mogelijk) andere afdelingen) en het benodigde budget voor het uitvoeren van het onderzoek zijn op een goede wijze geborgd.

Planning / plan van aanpak
Het onderzoek van Deloitte zal naar verwachting worden afgerond in de maand oktober 2021.
In de maanden november 2021 tot en met augustus 2022 zullen de (mogelijk) interessante taakvelden nader worden onderzocht. Hierbij zal een inhoudelijke analyse nodig zijn van de taakvelden met de te vergelijken gemeente(n). De uitkomsten van dit nader onderzoek zal naar verwachting afgerond zijn voor het opstellen van de Begroting 2023.

Middelen
N.v.t.

Voortgang Voorjaarsnota 2022
Het onderzoek van Deloitte is afgerond. Verschillende opvallende afwijkingen zijn gesignaleerd tussen onze gemeente en gemeenten waarmee we vergeleken zijn. Voor een deel lijken er overeenkomsten te bestaan tussen de uitkomsten van het onderzoek van Deloitte (alle taakvelden, de gehele begroting van circa € 220 miljoen) en dat van Berenschot (clusters en overheadcategorieën, een deel van de begroting van circa € 90 miljoen). Getracht is daarom in de afgelopen periode, samen met Deloitte en Berenschot, om de overeenkomsten en verschillen te verklaren. Het is helaas niet mogelijk gebleken een zinvolle vergelijking te maken, gelet ook op de verschillende bases waarop beide onderzoeken zijn gebaseerd. Vandaar dat we dit onderzoek nu verder zullen afronden en onze conclusies met u zullen delen. Wij stellen voor de rapportage van Deloitte te laten presenteren aan uw Auditcommissie.

Voortgang bij Begroting 2023
Het onderzoek van Deloitte is eerder afgerond. Verschillende opvallende afwijkingen zijn gesignaleerd tussen onze gemeente en gemeenten waarmee wij vergeleken zijn. Voor een deel lijken er overeenkomsten te bestaan tussen de uitkomsten van het onderzoek van Deloitte (alle taakvelden, de gehele begroting van circa € 220 miljoen) en dat van Berenschot (clusters en overheadcategorieën, een deel van de begroting van circa € 90 miljoen). Getracht is daarom in de afgelopen periode, samen met Deloitte en Berenschot, om de overeenkomsten en verschillen te verklaren. Het is helaas niet mogelijk gebleken een zinvolle vergelijking te maken, gelet ook op de verschillende bases waarop beide onderzoeken zijn gebaseerd. Vandaar dat wij dit onderzoek nu verder zullen afronden en onze conclusies met u zullen delen. Wij stellen voor de rapportage van Deloitte te laten presenteren aan uw Auditcommissie, samen met het eindrapport van Berenschot in het kader van het benchmarkonderzoek en de organisatiescan.

Voortgang Voorjaarsnota 2023
Wij hebben op 13 december 2022 kennis genomen van de rapporten (en de bijlage daarbij) “Benchmark formatie en kosten” en “Organisatiescan” van Berenschot.
Geconcludeerd is dat er op dit moment – mede gelet ook op de besluitvorming conform het Capels Akkoord in de Begroting 2023 (voorstel 0.9) om de ondersteunende ambtelijke capaciteit gericht uit te breiden voor met name de bedrijfsvoeringdisciplines en daarmee de basis weer op orde te krijgen - geen aanleiding is voor een vervolgonderzoek naar de doelmatigheid van de ambtelijke organisatie (overhead). Wel worden vervolgonderzoeken gedaan naar de clusters van het primaire proces “Afval” en “Werk & Inkomen en schuldhulp”. Aangezien beide onderwerpen ook uit de exploitatiescan van Deloitte (collegebesluit 18 oktober 2022 in het kader van de onderzoeksopdracht taakstelling in de Begroting 2022) als nader te onderzoeken waren aangemerkt, worden deze onderzoeken samengevoegd uitgevoerd. Wij hebben een aantal aanbevelingen uit de organisatiescan overgenomen. Dit betrof onder andere het aanbrengen van een scherpere prioritering in ambities dan nu het geval is, het nader onderzoeken en actie zetten op de doorontwikkeling van het uitbestedingsmodel en het, gelet op de opgaven, meer inzetten op strategisch vermogen, waaronder in “the battle for talent”.
De rapporten van het onderzoek naar de doelmatigheid van de gehele organisatie – kwantitatieve benchmark en kwalitatieve organisatiescan – van Berenschot zijn gedeeld met de Auditcommissie en op 25 januari 2023 aan de Auditcommissie gepresenteerd en in met de Auditcommissie besproken.

5. Heroverweging Projecten/Prioriteren

Context
Binnen de vele projecten die er spelen binnen de gemeente die nog niet gestart zijn in de uitvoering is een heroverweging mogelijk. Het gaat dan om projecten in de brede zin. Deze onderzoeksopdracht is opgesteld om te komen tot mogelijke heroverwegingen van projecten. Vragen die we daarbij stellen is of het project nog wel nodig is en of er andere (efficiëntere) keuzes gemaakt kunnen worden? Aan het college is geadviseerd dit onderzoek uit te voeren en de uitkomsten hiervan mee te nemen bij de Begroting 2023.

Onderzoeksvraag
Voor welke projecten in brede zin kunnen nog heroverwegingen gemaakt worden. Hierbij kijken we in brede zin naar projecten: het kan gaan om fysieke projecten, maar ook om maatschappelijke, sociale of bedrijfs- dan wel beleidsmatige projecten.

Aanpak
Als eerste wordt per afdeling geïnventariseerd om welke projecten het gaat. Tegelijkertijd worden

algemene criteria bepaald waarlangs de projecten beoordeeld kunnen worden. Het is de bedoeling om een overzichtelijke lijst met heldere beoordelingspunten op te stellen, waarmee eenvoudig getoetst kan worden of heroverweging dan wel temporisering mogelijk is. Daarnaast moeten de criteria er aan bijdragen om de gevolgen van de te maken keuze helder in beeld te krijgen.
In de tweede fase worden alle voorgelegde projecten getoetst aan de opgestelde criteria.
Dit leidt tot een overzichtslijst met de te heroverwegen of te temporiseren projecten met daarbij per project een advies of heroverweging en/of temporisering mogelijk is.
In de derde fase moeten gesprekken met alle betrokken stakeholders gevoerd worden, om de gevolgen van heroverweging ook met hen te bespreken. Deze fase wordt afgesloten met een definitief besluit over het stoppen of doorschuiven van het project.

Planning
Het onderzoek valt uiteen in drie fasen:
Fase 1: inventariseren projecten en opstellen criteria (april - mei 2022)
Fase 2: beoordelen mogelijk te heroverwegen projecten (juni - juli 2022)
Fase 3: afstemmen met stakeholders en eindconclusie opstellen (augustus 2022)
Eerste voorzet criteria:

- Verwachte uren inzet organisatie per afdeling;
- Kosten en baten analyse financieel;
- Bijdrage project aan kwaliteit van de stad;
- Bijdrage project aan de kwaliteit van de organisatie;
- Wordt het project als wenselijk gezien vanuit de bevolking?;
- Onderdeel collegedoelstellingen ja of nee.

Middelen
Op dit moment niet van toepassing. Afhankelijk van de uitkomsten van de eerste twee fases moet bezien worden of voor de verdere uitwerking en het overleg met stakeholders extra (externe) inzet nodig is.

Voortgang Voorjaarsnota 2022
Eind februari 2022 is het traject van start gegaan. In die periode is het plan van aanpak besproken en de afstemming van het team en inventarisatie van de respondenten vastgesteld.
Op dit moment bevindt het onderzoek zich in de inventarisatie fase en het opstellen van de criteria. In deze fase willen we overzicht krijgen van alle lopende projecten, programma's en beleidsplannen die voor heroverweging in aanmerking kunnen komen. Binnen de organisatie wordt deze informatie verzameld en geïnventariseerd. Hierbij maken we gebruik van de kennis en ervaring van het management, waarbij het CMT de vorderingen volgt. We analyseren de ontvangen informatie over de projecten, programma's en beleidsplannen, waarna indien nodig een verdiepingsslag volgt. Na de inventarisatie beoordelen we welke projecten te heroverwegen zijn. Tenslotte stemmen we dit af met de stakeholders en komen we tot een eindconclusie.
We verwachten het eindrapport in augustus van dit jaar. De uitkomsten en adviezen kunnen dan worden betrokken bij de begrotingsbehandeling van 2023.

Voortgang bij Begroting 2023
Wij willen de werkvoorraad in overeenstemming brengen met de capaciteit van onze organisatie. De gemeente heeft deze doelstelling om werkdruk te verminderen en om plannen te stoppen, te pauzeren of op een andere wijze uit te voeren. Tegelijkertijd blijven werken aan het versterken van de organisatie.
Het verminderen van werkdruk was in het voorjaar een belangrijk thema voor de gemeentelijke organisatie. Werkdruk was een belangrijk aandachtspunt wat naar voren kwam uit het medewerkers tevredenheidsonderzoek. Daarbij zijn er verschillen per afdeling: gebeurtenissen, extra taken en vacatures kunnen bij sommige afdelingen voor overbelasting zorgen en zorgt ook voor extra werkdruk bij het management.

Er zijn lijsten gemaakt van mogelijk bij te sturen plannen welke nader zijn gekarakteriseerd. Daarna zijn plannen heroverwogen. Bij het prioriteren blijkt dat het niet altijd eenvoudig is om lopende plannen te stoppen. Ze zijn vaak essentieel voor burgers van de gemeente of belangrijk voor het op orde houden van interne processen. Ook zijn er verwachtingen en afspraken vanuit bevolking en ondernemers, en zijn er bestuurlijke prioriteiten. Dat betekent dat er keuzes moeten worden gemaakt

wat wel en wat niet prioriteit krijgt, en ook slimmer na te denken hoe wij het beslag op mensen kunnen verminderen.

Dat kan door projecten, programma's en beleidsplannen:
a) niet of later uit te voeren,
b) projecten slimmer en simpeler uit te voeren waardoor minder eigen menskracht nodig is, en
c) de basis op orde te brengen waar dat nodig is.
Hieronder wordt per domein ingegaan op activiteiten om de werkdruk te verminderen.

- Fysiek domein
Bij stadsontwikkeling wordt al gewerkt met een pauzelijst. Deze pauzelijst bevat ongeveer 20-25 projecten en plannen waar gezien de werkdruk de afdeling niet aan toekomt. Om de zoveel maanden wordt de lijst geactualiseerd en besproken in het portefeuilleoverleg waarbij nieuwe initiatieven worden toegevoegd en projecten worden geherprioriteerd. Deze werkwijze is helder voor de interne organisatie en externe partijen zoals investeerders en wordt doorgezet in 2023 en daarna.

In de CABDS: Capelle Bouwt Aan De stad Monitor wordt jaarlijks de ruimtelijke ontwikkeling van Capelle aan den IJssel besproken en over geherprioriteerd, zodat de gemeenteraad die ontwikkeling kan controleren en waar nodig kaders kan stellen. Aan deze monitor zal een paragraaf worden toegevoegd welke bespreekt welke projecten op het gebied van stadsontwikkeling en – beheer zijn of moeten worden geherprioriteerd. Daarnaast willen wij rapporteren welke projecten zijn getemporiseerd.

Vanuit Stadsbeheer wordt allereerst het IBOR 2016-2020 (Integraal Beheersplan Openbare Ruimte van Capelle aan den IJssel) met prioriteit uitgevoerd. Daarbij worden zoals altijd zo efficiënt mogelijk projecten aanbesteed. Nieuwe projecten worden alleen mondjesmaat aan het nieuwe IBOR toegevoegd en aan het college voorgesteld. Daarmee wordt het nieuwe IBOR realistischer opgezet waarbij het aantal projecten is afgestemd op de formatie. Hiermee is een belangrijke slag geslagen over de uitvoering van de IBOR projecten realistisch te plannen en uitgevoerd te krijgen.

- Sociaal domein
De meeste op de lijst voorkomende projecten van de afdeling Samenleving worden opgepakt dan wel verwerkt in lopende dossiers. Een klein aantal kan getemporiseerd worden zonder dat dit gevolgen heeft.
Voor een drietal belangrijke dossiers is er komende tijd onvoldoende capaciteit beschikbaar gelet op de al onder handen zijnde werkzaamheden en bestuurlijke opdrachten.
Het gaat om de volgende dossiers:
- Uitvoering beleidskader maatschappelijke ondersteuning en gezondheid;
- Uitvoering beleidskader Armoede en Schulden (Loket Geldzaken is hier onderdeel van)
- Uitvoering beleidskader Werk en Inkomen

In deze dossiers moeten wij in ieder geval gaan prioriteren en temporiseren dan wel bekijken of wij het anders organiseren omdat wij anders het risico lopen dat wij niet waar kunnen maken wat we beloven. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat dit vanuit bestuurlijke en maatschappelijke urgentie niet gewenst en mogelijk is.

- Domein Bedrijfsvoering en dienstverlening
Op het gebied van dienstverlening is werkdruk te verminderen door activiteiten slimmer te organiseren, zodat er minder werk ontstaat voor medewerkers van de gemeente. Zo is voor Corona het nu zo geregeld dat Sportief Capelle direct zaken zoals beveiliging, hospitality en schoonmaak afspreekt met de Veiligheidsregio zonder dat de gemeente ertussen zit. Wel is de gemeente verantwoordelijk voor de communicatie naar de inwoners. Voor de vluchtelinglocatie Barbizonlaan wenst de Veiligheidsregio dat de gemeente deze locatie regelt, om het werk efficiënt te coördineren heeft de gemeente daarbij een projectleider hiervoor aangesteld. Interne projecten zoals digitalisering van de binnenkomende post wordt zoveel mogelijk efficiënt ingericht, met een kleine kerngroep en aandacht voor het snel realiseren van voordelen voor de gemeente.
Er wordt ook gewerkt aan een aantal projecten in het kader van ‘de basis op orde’. Deze leiden naar verwachting tot minder werkdruk op termijn en betere data. Hiervoor zijn ook al in de voorjaarsnota middelen aangevraagd.
Voor de implementatie van het HR21 systeem is gekozen om meer ondersteuning vanuit het bureau dat ons helpt met de implementatie in te kopen. Hierdoor kan de werkdruk (met name uren bij leidinggevenden) in de organisatie verlaagd worden. Ook is het tijdsschema eerder al opgerekt naar een langere doorlooptijd om het meer realistisch te houden. De planning nu is dat het project in de zomer van ’23 voltooid is.

- Tot slot
Het belang van het managen van werkdruk en in het verlengde hiervan het prioriteren, bijsturen en slimmer uitvoeren van projecten, programma's en beleidsplannen wordt ten volle herkend. De werkdruk en de wijze waarop projecten, programma's en beleidsplannen worden uitgevoerd zullen blijvend worden gemonitord en besproken. Ook in de toekomst zal hierover blijvend worden gerapporteerd aan de Raad.

Voortgang Voorjaarsnota 2023
De raad wordt periodiek geïnformeerd over het heroverwegen/prioriteren van projecten middels de CBADS-monitor zoals aangekondigd bij de begroting 2023. De verwachting is dat alle projecten uit het jaarplan te kunnen oppakken.

6. Jeugdhulp

Context
Capelle aan den IJssel wil de ondersteuning, zorg en hulp rondom haar opgroeiende jeugd dichtbij organiseren, zodat deze ondersteuning, zorg en hulp aan jeugdigen en gezinnen optimaal toegankelijk en bereikbaar is.
Capelle kent met een eigen Centrum voor Jeugd en Gezin een goede infrastructuur op lokaal niveau voor jeugdgezondheidszorg en laagdrempelige jeugdhulp. Het CJG kan tijdig (preventief) signalen opvangen en met lokale partijen een sluitend netwerk te vormen. Jeugdhulp wordt zo stevig lokaal in de basisinfrastructuur verankerd. Door de lokale aanpak wordt eerder ingegrepen, is meer maatwerk mogelijk en zal, op termijn, minder doorverwijzing naar (kostbare) specialistische zorg nodig zijn. Dit is een meerjarige opgave die naast nieuwe vormen van samenwerking, actieve sturing op kostenreductie en kostenbeheersing vraagt.
Om de lokale jeugdhulp nog meer te verstevigen, verschuiven een aantal regionale taken naar het CJG, zoals onderdelen van de percelen D en E én drang.

Onderzoeksvraag
Capelle streeft ernaar om de inkomsten en uitgaven met elkaar in overeenstemming te brengen. Die wens speelt landelijk en wordt ook gedeeld door andere gemeenten en het rijk. Rijk en gemeenten gaan op korte termijn afspraken maken over een Hervormingsagenda. De Hervormingsagenda moet ertoe leiden dat het jeugdstelsel op den duur beter gaat werken en financieel houdbaar wordt.
Welke mogelijkheden zijn er om, met behoud van de huidige kwaliteit van de jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp, ondersteuning en hulp te bieden aan de jeugdigen en gezinnen die dat nodig hebben, de uitgaven aan de jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp te reduceren, stabiel te krijgen en te houden?
Lokaal wordt in ieder geval onderzoek gedaan naar:

1. Hoe kunnen we de maatregelen uit Hervormingsagenda, met bijbehorende budgettaire opbrengsten en in nauwe samenwerking met het CJG en de GRJR, lokaal vertalen en implementeren?
2. Welke mogelijkheden heeft de gemeente om met een herziende DVO de lokale basis te verstevigen, uit te breiden en meer grip te krijgen op het zorgverbruik die vanuit het CJG wordt geleverd (denk bv aan het bevorderen van de uitstroom bij (lichte) ambulante jeugdhulp)? Welk bekostigingsmodel, welke contractvorm, welke sturing en contractmanagement zijn nodig?
3. Welke mogelijkheden zijn er om de invoering van POH-ers jeugd bij huisartsenpraktijken te versnellen? Inzet van POH-ers jeugd kan leiden tot besparingen en dat wordt met name veroorzaakt door een substitutie-effect: de POH jeugd kan lichte hulp verlenen en daarmee een verwijzing voorkomen. De maatregel heeft een positief effect op ervaringen van kinderen, jongeren en ouders, en kan helpen bij normaliseren. Voor deze maatregel zijn ia de gemeente wel afhankelijk van de bereidheid van de huisartsen om hieraan mee te werken.
4. Wat zijn de opbrengsten van de inzet van een toezichthouder jeugd op korte en op lange termijn?

Randvoorwaarden onderzoek
Een eerste stap is om de onderzoeksvragen verder uit te werken en te prioriteren aan de hand van de volgende afwegingen:

- bijdrage aan de kwaliteit van de jeugdhulp en/of jeugdgezondheidszorg;
- verwachte opbrengsten;
- benodigde capaciteit ambtelijk en/of van partners;

- Voldoende beschikbare ambtelijke capaciteit;
- Medewerking en inzet van GRJR, CJG, huisartsen;
- Aanstelling van een toezichthouder jeugd.

Planning
Het onderzoek valt uiteen in drie fasen:
Fase 1: plan van aanpak opstellen met keuzes, prioritering (waar zetten we op in?) en randvoorwaarden regelen (gereed december 2022);
Fase 2: onderzoek naar maatregelen (januari – juni 2022);
Fase 3: selectie maatregelen en opstellen plan van aanpak uitvoering (juli september 2022).

Middelen
Inhuur extra ambtelijke capaciteit 2 dagen per week periode januari- september 2022: N125.

Voortgang Voorjaarsnota 2022
Hoewel landelijk de gesprekken over de Hervormingsagenda zijn gestaakt, is in regionaal verband door gegaan met het uitwerken van de onderwerpen uit de Hervormingsagenda. In april 2022 worden de opbrengsten van deze werkgroepen verwacht en kunnen deze gebruikt worden voor de lokale uitwerking zoals is beoogd bij de vraagstelling onder deelvraag 1.
Het CJG Capelle zet in een tweetal huisartsenpraktijken een POH-jeugd in. Met de koepel van Capelse huisartsen wordt gesproken over de randvoorwaarden om de inzet van een POH-er Jeugd mogelijk te maken. Voor de beantwoording van deelvraag 3 wordt met CJG Capelle afgestemd om data te verkrijgen, die inzicht kunnen verschaffen in een financiële opbrengst van de inzet van de POH-Jeugd.
Er is een rapport verschenen over de kosten en opbrengsten van toezicht bij de Wmo: “Gemeenten zoeken daarom naar een goede mix van toezicht en handhaving, die ruimte laat voor innovatie en voor de professional, betaalbaar is en binnen die kaders de grootst mogelijke opbrengst levert in termen van kwaliteit, rechtmatigheid en besparingen. Deze op de praktijk gebaseerde verkenning is bedoeld ter inspiratie.” Hoewel dit rapport over de Wmo gaat, zitten er goede aanknopingspunten in om dit rapport te gebruiken bij de beantwoording van deelvraag 4.
Verder zijn er gesprekken gevoerd met bureaus, ter ondersteuning van de beantwoording van de onderzoeksvraag en de deelvragen.

Voortgang bij Begroting 2023
Berenschot doet momenteel onderzoek naar het streven om de inkomsten en uitgaven op jeugdhulp met elkaar in overeenstemming te brengen. Die wens speelt landelijk en wordt ook gedeeld door andere gemeenten en het rijk. Rijk en gemeenten gaan op korte termijn afspraken maken over een Hervormingsagenda. De Hervormingsagenda moet ertoe leiden dat het jeugdstelsel op den duur beter gaat werken en financieel houdbaar wordt. Berenschot onderzoekt voor de gemeente Capelle aan den IJssel de besparingsmogelijkheden om, met behoud van de huidige kwaliteit van de jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp, de uitgaven aan de jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp te reduceren, stabiel te krijgen en te houden. In het najaar 2022 levert Berenschot een selectie maatregelen en een plan van aanpak op.

Voortgang Voorjaarsnota 2023
Op basis van data-analyse zijn in 2023 onderzoeksrichtingen naar voren gekomen. Deze worden verwerkt in maatregelen om grip te krijgen op de uitgaven.

7. Extra opbrengsten Kabels & Leidingen

Context
De afdeling Stadsbeheer (SB) is verantwoordelijk voor het beheer, toezicht en de handhaving van de leefbaarheid in de openbare ruimte. Hieronder vallen ook de afstemming en instemming van werkzaamheden ten aanzien van kabels en leidingen (K&L) waarvoor momenteel een instemmings-besluit wordt afgegeven. Hieraan zijn kosten verbonden die bij de netbeheerders in rekening worden gebracht.
Begin dit jaar is de nieuwe Algemene Verordening Ondergrondse Infra (AVOI 2021) vastgesteld, waarin naast een instemmingsbesluit ook voor bepaalde netbeheerders een vergunning kan worden afgegeven. Dit wordt momenteel nog verder uitgewerkt. Voor het afgeven van een vergunning kosten in rekening gebracht bij de netbeheerders. Deze vielen in de afgelopen periode hoger uit dan begroot. In de afgelopen periode is dan ook de kans waargenomen om de hogere opbrengsten ten aanzien van kabels en leidingen (K&L) binnen de afdeling SB te continueren. Mede door een verwachte

toename van het aantal grondroeringen (denk hierbij aan de uitrol van 5G, FTTH en de energie- en warmtetransitie). Dit vraagt echter aanvullend onderzoek omdat hier regels voor gelden.

Onderzoeksvraag
Op welke manier kan de nieuwe AVOI 2021 ertoe bijdragen de opbrengsten ten aanzien van K&L binnen de afdeling Stadbeheer te continueren, waarbij er wel aan de regelgeving hiervoor wordt voldaan?

Randvoorwaarden onderzoek
Twee belangrijke randvoorwaarden bij dit onderzoek zijn:

- dat er een financieel medewerker bij dit onderzoek wordt betrokken die op de hoogte is van de financiële stromen ten aanzien van K&L binnen de afdeling SB;
- dat er een K&L-specialist bij dit onderzoek wordt betrokken die op de hoogte is van de hiervoor geldende regelgeving en het interne K&L-proces bij de afdeling SB.

Planning / plan van aanpak
Na akkoord zal de eerste stap bestaan uit het in detail inzichtelijk maken van de financiële stromen ten aanzien van de instemmingsbesluiten ten aanzien van K&L binnen de afdeling SB. Dit kan in de maand oktober 2021 worden opgepakt. In de maanden november en december 2021 kunnen de uitkomsten hiervan in relatie tot de K&L-werkzaamheden binnen de afdeling SB worden geanalyseerd. In de maanden januari en februari 2022 kunnen op basis hiervan voorstellen om de opbrengsten te kunnen verhogen worden uitgewerkt, waarna in maart 2022 een eindrapportage kan worden opgesteld en als input kan dienen voor de afwegingen bij de voor- en najaarsnota 2022.

Middelen
De benodigde middelen voor dit onderzoek zijn:

- Inzet financieel medewerker;
- Inzet K&L-specialist.

In totaal geraamd op N20.

Voortgang Voorjaarsnota 2022
De structurele toename van de opbrengsten ten aanzien van K&L wordt grotendeels veroorzaakt door de toename van de K&L-werkzaamheden. Hieruit komt naar voren dat er geen directe besparingsmogelijkheden zijn die voortvloeien uit de toename. Dit wordt beïnvloed door de benodigde capaciteit.
Het onderzoek heeft wel geleid dat de legeskosten (kosten die de gemeente maakt vanwege de beoordeling en goedkeuring van K&L-werkzaamheden waar een vergunning of instemmingsbesluit voor nodig is) nader zijn beschouwd. Deze lijken vooralsnog relatief een stuk lager te liggen dan in buurgemeenten en daarom is het advies de opbouw van deze (interne) kosten nader te onderzoeken. Indien deze namelijk hoger zijn dan nu wordt aangenomen, dan zouden deze ook kunnen worden verhoogd. Hiermee zouden de opbrengsten ten aanzien van K&L binnen de afdeling Stadbeheer dan ook kunnen worden verhoogd, waarmee de structurele versterking van het K&L-team ook (gedeeltelijk) kostendekkend zou kunnen worden doorgevoerd. Het vervolgonderzoek zal naar verwachting 3e kwartaal 2022 worden afgerond.

Voortgang bij Begroting 2023
In de Voorjaarsnota 2022 hebben wij aangegeven dat er een structurele toename van de opbrengsten ten aanzien van Kabels & Leidingen (K&L) werd verwacht. Dit blijkt nu ook het geval, en wordt grotendeels veroorzaakt door de toename van de K&L-werkzaamheden. Dit heeft echter ook direct gevolgen voor de benodigde capaciteit die nu al ontoereikend blijkt te zijn.
De resultaten van het destijds in gang gezette vervolgonderzoek biedt mogelijkheden. Hieruit kan namelijk worden geconcludeerd dat de legeskosten (kosten die de gemeente maakt vanwege de beoordeling en goedkeuring van K&L-werkzaamheden waar een vergunning of instemmingsbesluit voor nodig is), die nader zijn beschouwd, relatief een stuk lager liggen dan in buurgemeenten. Daarnaast blijkt uit de opbouw van onze (interne) kosten dat deze hoger zijn dan nu wordt aangenomen.
Bovenstaande houdt in dat de opbrengsten ten aanzien van K&L naar verwachting kunnen worden verhoogd, waarmee de structureel benodigde versterking van het K&L-team (deels) kostendekkend kan worden doorgevoerd. Hiermee komen wij tevens ook veel meer in lijn met de legeskosten die buurtgemeenten in rekening brengen. Wij verwachten u bij de Voorjaarsnota 2023 een voorstel voor te leggen.

Voortgang Voorjaarsnota 2023
In begroting 2023 hebben wij hogere opbrengsten ten aanzien van Kabels & Leidingen (K&L) opgenomen en uit de eerste resultaten liggen deze ook in lijn met de verwachtingen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de toename van de K&L-werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van glasvezel. Om dit goed te laten verlopen is de capaciteit reeds deels uitgebreid, maar deze blijkt nog niet toereikend voor de verwachte verdere toename van de K&L-werkzaamheden.

Uit de resultaten van het destijds in gang gezette vervolgonderzoek werd geconcludeerd dat de legeskosten (kosten die de gemeente maakt vanwege de beoordeling en goedkeuring van K&L-werkzaamheden waar een vergunning of instemmingsbesluit voor nodig is), relatief een stuk lager liggen dan in buurgemeenten en hoger zijn dan werd aangenomen. Dit is dan ook de reden dat bij Voorjaarsnota voor 2023 een voorstel is opgenomen de legeskosten structureel te verhogen, zodat deze kostendekkend zijn.

8. Stofkam

Context
De begroting bevat jaarlijks zo'n € 220 mln. aan lasten en baten. Dit bedrag is verdeeld over ruim 500 kostenplaatsen en nog is verder gespecificeerd door het gebruik van kostensoorten. In de variant kostenplaats/kostensoort is de verdeling van de begroting over ruim 1.800 unieke combinaties verdeeld. Vanuit de analyse van de jaarrekeningen 2017 tot en met 2020 zijn of worden de terugkerende grotere verschillen reeds meegenomen in de P&C-cyclus. Daarnaast zijn er ook jaarlijks kleinere over- en onderschrijdingen binnen de begroting. Door de beperkte omvang van deze verschillen kunnen deze wegvallen in het grotere geheel, maar maken mogelijk wel een substantieel deel uit van het resultaat van de jaarrekening. In de voorbije jaren is ook gebleken dat het jaarrekeningsaldo stelselmatig positiever is dan het geprognosticeerd resultaat bij de najaarsnota. Om deze reden is het ook goed om periodiek onderzoek te doen naar de budgetuitputting op detailniveau, zodat de begroting een realistisch beeld geeft van de werkelijk te verwachten lasten en baten. Hiermee kan ook voorkomen worden dat bezuinigingen moeten worden doorgevoerd die achteraf niet nodig bleken te zijn.

Onderzoeksvraag
Op welke combinatie van kostenplaats/kostensoort is in de voorbije 4 jaar structureel of incidenteel een afwijking geweest groter dan € 5.000 welke verwerkt dient te worden in de meerjarenraming?

Randvoorwaarden onderzoek
De belangrijkste randvoorwaarde is de beschikbare capaciteit binnen zowel de afdeling Financiën als binnen de vakafdelingen.

Planning / plan van aanpak
Allereerst zal een cijfermatige detailanalyse gemaakt moeten worden. Deze analyse zal in de zomer van 2021 worden opgesteld door de afdeling Financiën. In de maanden september 2021 tot en met maart 2022 zullen er, op basis van deze analyse, gesprekken plaats vinden met iedere budgethouder en zal de analyse geduid worden. In de maanden april en mei 2022 zal een eindrapportage opgesteld worden welke allereerst gespiegeld zal worden aan de conceptresultaten uit de jaarrekening 2021 en daarna als input kan dienen voor de afwegingen bij de Begroting 2023.

Middelen
Procesbegeleiding: N25.

Voortgang Voorjaarsnota 2022
In de afgelopen periode is gestart met het opstellen van een "verwonderlijst". Dat wil zeggen dat er regel voor regel beoordeeld is, op basis van de begroting en de realisatie van de afgelopen 3 jaar, waar er sprake is van een "verwondering". Daarbij moet gedacht worden aan dat er structureel meer begroot wordt dan gerealiseerd of vice versa. Uiteraard zijn deze dan interessant voor de stofkam analyse. "Verwonderlijst" refereert eigenlijk naar het feit dat de post interessant zou kunnen zijn voor de stofkam, maar dat er nog geen waardeoordeel aan geplakt kan worden. Daarnaast is er ook gekeken naar bijkomende "verwonderpunten" die niet direct een gevolg hebben voor de stofkam, maar wel kunnen bijdragen aan een betere begroting. Het gaat dan bijvoorbeeld om posten die gerealiseerd worden op een andere economische categorie dan waar ze op begroot zijn. Binnen de afdeling Financiën is deze lijst nu besproken met de betreffende financieel adviseurs. De vervolgstap die in de komende periode gemaakt gaat worden is de bespreking met de budgethouders. Na de bespreking met de budgethouders zal een eindrapport worden opgesteld met conclusies.

Voortgang bij Begroting 2023
In de actualisatie bij de Begroting 2023 zijn enkele posten uit de stofkam verwerkt. De verdiepende gesprekken met de budgethouders op de opgestelde "verwonderlijst" hebben nog niet plaats gevonden. De oorspronkelijke planning voor afronding bij de Begroting 2023 is dus niet in het geheel gehaald. De komende periode werken wij verder aan de uitwerking van deze opdracht.

Voortgang Voorjaarsnota 2023
De verdiepende gesprekken met de budgethouders op de opgestelde "verwonderlijst" hebben nog niet plaats gevonden. Vanwege vacatures en wisselingen bij de financieel adviseurs en budgethouders ligt de prioriteit vooralsnog bij de lopende werkzaamheden. Kansen worden waar mogelijk gepakt. Start van de verdiepende gesprekken, op basis van geactualiseerde cijfers, wordt voorzien bij voorbereiding van de Jaarstukken 2023 en de afronding hiervan in 2024.

9. Vastgoed

Context
We bezitten en verhuren verschillende vastgoed panden. In de gemeentelijke begroting wordt op diverse plekken geld uitgegeven voor de instandhouding en het gebruik van vastgoed. Door te onderzoeken of we efficiënter kunnen omgaan met het vastgoed binnen gemeente, kunnen we mogelijk een besparing realiseren. Dit kan bijvoorbeeld door het ophogen van tarieven van verhuur (waar mogelijk en gewenst) of bijeenkomsten van de gemeente in gemeentelijke vastgoed houden, maar ook minder panden te huren panden of juist gezamenlijk gebruik te stimuleren.

Onderzoeksvraag
Realiseer een besparing van minimaal V120 in 2024 en V320 vanaf 2025 op vastgoed en facilitaire kosten, kijk hierbij met nadruk ook naar het samenvoegen van het werkplein in het gemeentehuis en het inrichten van Maria Daneelserf als zaal- en verhuurcentrum.

Randvoorwaarden onderzoek
Ga het gesprek aan met partners die gebruik maken van ons vastgoed en/of onderzoek of we op de begroting kunnen besparen op huisvestingskosten (gerelateerde). We sluiten hierbij aan op het Meerjarenperspectief Vastgoed (MPV) “Verder bouwen aan onze Maatschappelijke Voorzieningen”. Hierin is aan de hand van vier uitgangspunten ons beleid vormgegeven:

1. Vastgoed ten dienste van Capelle;
2. Financieel gezond vastgoed;
3. Toekomstbestendig vastgoed;
4. Goed georganiseerd vastgoed.

Vanuit deze uitgangspunten zijn in het MPV maatregelen benoemd om te komen tot optimalisatie van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Deze onderzoeksopdracht kan daar (gedeeltelijk) invulling aangeven:

- Synergievoordeel via samenwerking; het sturen op multifunctioneel gebruik en het optimaliseren van het gebruik van onze eigen accommodaties;
- Optimalisatie vastgoedportefeuille via:
    - Verbetermogelijkheden exploitatie bij enkele reeds in oog springende panden te onderzoeken
    - Toekomstperspectief, met als alternatief dispositie, bij een enkel pand te verkennen.
    - Efficiënter gebruik door het aantal m2 terug te brengen;

De gemeente ziet haar vastgoed als middel om beleidsdoelen te realiseren. Vastgoed hebben is geen doel op zich. We bekijken of het vastgoed en het gebruik voldoende bij het doel past. Anders gezegd is er evenwicht in de vraag en het aanbod. We moeten ons realiseren dat het soms noodzakelijk kan zijn eerst te investeren in bestaande huisvesting voordat een besparing te realiseren is. Het is niet wenselijk om huren te verhogen die via een verhoging van subsidie niet leiden tot een daadwerkelijk besparing.

Planning / plan van aanpak
Onderzoek het gebruik van vastgoed en of alternatieve/ gecombineerde huisvesting mogelijk is. Dit binnen de eigen en gelieerde organisaties die een effect op de begroting van de gemeente hebben. Realiseer in 2024 V120 en vanaf 2025 V320 structureel.
Mutaties in vastgoed hebben vaak een lange tijdshorizon. Veelal zitten en (ver)huur contracten op

vastgoed en moet er gezocht worden naar alternatieven en zitten er afhankelijkheden in. De projectgroep strategische huisvesting is reeds gestart en zal in 2022 met een concreet voorstel komen aangaande de lange termijnhuisvesting qua werkplekvisie van de gemeente.
Borg de afspraken in de ter herijken kaderdocumenten van Vastgoed.

Middelen
Vooralsnog geen aanvullende middelen nodig.

Voortgang Voorjaarsnota 2022
- Integratie werkplein in gemeentehuis:

Vorig jaar is de visie op het werkplekconcept van de toekomst vastgesteld door de stuurgroep. In deze visie is aangegeven dat om tot een gezamenlijk ontwerp te komen van het werkplein geïntegreerd in het gemeentehuis het belangrijk om alle medewerkers te betrekken bij dit ontwerp en hierbij geïnvesteerd moet worden in kennis over de mogelijkheden. Alle medewerkers van het werkplein en medewerkers met contacten in de publiekshal volgen op dit moment een kennissessie waarbij direct input wordt opgehaald. We verwachten in de zomer ’22 een voorstel te doen aan de stuurgroep over de integratie van het werkplein in het gemeentehuis.
- Onderzoek Maria Daneelserf 20:

Het onderzoek naar de toekomstvisie op Maria Daneelserf 20 is gestart, met daarbij het doel om te komen tot de te realiseren taakstelling op het wijkcentrum. We betrekken het onderzoek niet alleen op het wijkcentrum, maar kijken naar alle (mogelijke toekomstige) ontwikkelingen in wijk Schollevaar en komen met een vastgoedplan voor wijk Schollevaar, waaruit een advies moet komen hoe we de te realiseren taakstelling minimaal kunnen behalen.

Voortgang bij Begroting 2023
- Integratie Werkplein in gemeentehuis

In 2021 is de visie op het werkplekconcept van de toekomst vastgesteld. Half 2022 is tussentijds geconcludeerd dat er kansen liggen om het gebruik van de publiekshal, voor zowel burgers als collega’s, te optimaliseren. Er zijn vervolgsessies gaande met medewerkers van het Werkplein en medewerkers met contacten in de publiekshal. Met de input uit deze sessies wordt een ontwerp gemaakt, waarin optimalisatie van vierkante meters en faciliteiten zijn opgenomen. Oplevering van het totale ontwerpplan staat gepland in eind 2022. In het ontwerpplan is tevens de calculatie van kosten inbegrepen. Wanneer besloten wordt om over te gaan tot realisatie van dit ontwerpplan, of een deel hiervan, dient hier in 2023 krediet voor aangevraagd te worden.
- Wijkcentrum Schollevaar, Maria Daneels erf

Bij de onderzoeksopdrachten wordt wijkcentrum Schollevaar, aan Maria Daneels erf, benoemd. Omdat de huurovereenkomsten van Stationsplein 20 aflopen in het jaar 2026 kijken wij breder naar wijk. Er vindt momenteel onderzoek plaats naar bezuinigingsmogelijkheden in combinatie met de herhuisvesting van een aantal huurders, specifiek onze maatschappelijke partners, in de wijk Schollevaar. Eind 2022 wordt een concept voorstel aangeleverd dat in 2023 zal worden uitgewerkt.

Voortgang Voorjaarsnota 2023
Huisvestingsplan Schollevaar
Er is onderzocht of de maatschappelijke partners vanuit Stationsplein 20, tenminste voor een periode van 5-10 jaar, geherhuisvest kunnen worden in het leeggekomen pand aan Zevensprong 5 (nu in leegstandsbeheer) en het wijkcentrum Schollevaar, aan Maria Daneelserf 20. De eerste verkennende gesprekken zijn in gang gezet. Bij een positieve uitkomst volgt een uitwerking van een herinrichtings- en exploitatieplan. Hiervoor is in 2023 een eenmalig budget nodig van N 30. Definitieve besluitvorming over uitvoering van dit plan volgt uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2024.

Integratie werkplein in gemeentehuis
De architect heeft, op basis van de wensen en eisen van medewerkers én leidinggevenden van Publiekszaken en Sociale Zaken, in januari 2023 de schetsen voor de nieuwe situatie bijgewerkt en een kostenanalyse gemaakt. Deze zijn voorgelegd aan de stuurgroep, met daarbij de vraag of daar een besluit over genomen kan worden.

10. Wmo

Context
Net als bijna alle Nederlandse gemeenten heeft Capelle aan den IJssel te maken met sterk stijgende uitgaven voor de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). Er wordt een groter beroep gedaan op de Wmo als gevolg van de toenemende vergrijzing van onze bevolking en vanwege de afbouw van intramurale zorgvoorzieningen. Daarnaast zorgen de invoering van het abonnementstarief en de AmvB Reële Tarieven voor een toename in het gebruik van voorzieningen

en een stijging van de kosten van die voorzieningen. (Vanuit het rijk wordt vooralsnog onvoldoende compensatie voor deze toenemende kosten aan gemeenten beschikbaar gesteld)
Het is van belang dat ieder inwoner van Capelle die dat nodig heeft, passende ondersteuning ontvangt. (Dat is en blijft vanzelfsprekend voorop staan). Desalniettemin is het van belang dat de stijgende kosten van de Wmo zoveel mogelijk beheerst worden om de gemeentelijke begroting niet verder onder druk te zetten.

Onderzoeksvraag
Voorgesteld wordt om met ondersteuning van een extern bureau te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de inwoners passend te blijven ondersteunen en tegelijkertijd de (stijging van de) uitgaven van de Wmo verder te beheersen en waar mogelijk terug te brengen. Ook als dat betekent dat de randen van de wet moeten worden opgezocht.
In ieder geval zal onderzoek gedaan worden naar:

1. Het omzetten van maatwerkvoorzieningen naar voorliggende algemene voorzieningen en /of het creëren van nieuwe voorliggende algemene voorzieningen. Dit heeft al langere tijd de aandacht en we willen hier een verdere verdieping in aanbrengen. Doel hiervan is dat minder aanspraak gemaakt wordt op Wmo- maatwerkvoorzieningen. Hierbij kan gedacht worden aan het instellen van was- en strijkservice, een open inloop voor dementie/subsidieverstrekking i.p.v. verstrekking maatwerkvoorzieningen en mogelijk ook het creëren van een algemene voorziening voor huishoudelijke hulp;
2. Het eventueel anders inkopen van maatwerkvoorzieningen in combinatie met voorliggende voorzieningen (bijvoorbeeld met een taakgerichte opdracht en populatiebekostiging) waardoor voor aanbieders een natuurlijke prikkel ontstaat om niet nodeloos zwaardere vormen van ondersteuning in te zetten en de kosten te beheersen;
3. Het efficiënter inzetten van vervoersvoorzieningen bijvoorbeeld door:
    1. Maximeren aantal ritten collectief aanvullend vervoer (vervoersbehoefte vaststellen in frequentie per jaar + 10%);
    2. Instellen van opstapplaatsen bij gebruik leerlingenvervoer (niet afhalen bij eigen woning), dit is mogelijk wel een gevoelige maatregel;
    3. Invoeren eigen bijdrage op woonvoorzieningen, woningaanpassingen, vervoersvoorzieningen;
    4. Algemeen gebruikelijk stellen (niet meer indiceren) van losse douchestoel tot 130 kilogram (nu reeds tot 100 kg) en losse toiletstoel (zelf aan te schaffen in reguliere handel door cliënt);
    5. Wat zijn de opbrengsten van de inzet van een toezichthouder rechtmatigheid WMO op de korte en op lange termijn?

Planning
Het onderzoek valt uiteen in twee fasen:
Fase 1: onderzoek naar en inventarisatie van beheersingsmaatregelen (oktober 2021 – februari 2022)
Fase 2: selectie maatregelen pakket en opstellen plan van aanpak (februari 2022- mei 2022)

Middelen
N50 (extern onderzoek) en N75 (projectleiding opstellen plan van aanpak).

Voortgang Voorjaarsnota 2022
Berenschot is momenteel interviews aan het afnemen. Ze spreken hiervoor met diverse functiegroepen. Het eindrapport wordt eind mei/begin juni opgeleverd.

Voortgang bij Begroting 2023
De Wmo wordt geconfronteerd met toenemende kosten bij de uitvoering van de Wmo. Berenschot is gevraagd welke ombuigingsmaatregelen getroffen kunnen worden om de kosten binnen de Wmo op de korte en lange termijn beheersbaar te houden met daarbij aandacht voor het behouden van een kwalitatief goede dienstverlening naar de Capellenaar. Tevens is door Berenschot een second opinion uitgevoerd op de Wmo- kosten. In co- creatie met het Wmo- loket heeft Berenschot vier concrete ombuigingsmaatregelen voorgesteld. Deze maatregelen - en de impact hiervan - zijn getoetst aan de mate waarin ze bijdragen; het (i) realiseren van financiële impact, (ii) uitvoerbaar zijn en (iii) de mate waarin ze de sociale basis in stand laten. De ombuigingsmaatregelen zijn in een rapportage verwerkt en beschikbaar gesteld aan het Wmo- loket. Het Wmo- loket zal in 2022-2023 starten met het projectgericht in de praktijk brengen van de ombuigingsmaatregelen. De wijze waarop de

ombuigingsmaatregelen– en de snelheid waarin – deze geïmplementeerd kunnen worden verschilt per maatregel.

Voortgang Voorjaarsnota 2023
Een van de onderzoeksopdrachten betreft de kostenbeheersing van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Het Wmo- loket heeft in samenwerking met Berenschot een onderzoek uitgevoerd. De uitkomsten zijn vastgelegd in een onderzoeksrapport die aan u is aangeboden (BBV 977608 en 1055881.01). U wordt conform afspraak in juni 2023 per collegebrief op de hoogte gebracht van de stand van zaken van de implementatie van de ombuigingsmaatregelen.

Wat doen we niet?

Wat doen we niet?

In de begroting 2023 staat de nieuwe doelen voor 2023. Vanuit 2022 zijn er nog doelen en daarbij behorende werkzaamheden af te ronden. Hierdoor hebben wij onze doelen en werkzaamheden nader moeten prioriteren. Hieronder is aangeven welke zaken wij naar verwachting of niet in 2023 of later dan gepland gaan uitvoeren.

Wat niet : programma 0

- Uitstel onderzoeksopdracht stofkam
- Kerntaken discussie (heroverweging commissie BVM in 2e kw 2024, uitvoering dan pas in 2e helft 2024/2025)
- Geen actualisatie nota reserves, voorziening, risico's en weerstandvermogen in 2023
- Geen actualisatie nota Verbonden Partijen in 2023
    - Aanpassing bestuurlijke gewenste betrokkenheid naar 1 maal per jaar
    - Aanpassen afspraak elke VP in 4 jaar in auditcommissie (ook in relatie tot later opgerichte commissie VP van raad)
- Mits we personeel (projectleiders) vinden, doen we de werkzaamheden zoals afgesproken
- We hebben (nog) geen personeel voor nog niet gestarte projecten
- Werkzaamheden archiefinspectie later uitvoeren
- Archief later naar centrale opvangplek
- Aflopende contracten abonnementenbeheer, apparatuur repro, BHV en bloemen worden met maximaal 2 jaar (1 jaar en 2 keer een half optie jaar) verlengd door het afsluiten van een nieuw contract met de huidige leveranciers. Binnen deze twee jaren voeren we de vier meervoudige onderhandse aanbestedingen uit.

Wat niet : programma 1

- Minder dan volledig rooster handhaving

Wat niet : programma 2

- Onderzoek naar doorstroming Capelseweg/Kanaalweg
- Toepassingsbeleid iVRI
- Opstellen OV-beleid
- Deelmobiliteitsbeleid
- Projecten en de planning bij mobiliteit zijn herschikt. In principe geen nieuwe mobiliteitsprojecten.
- Uitvoering parkeerbeleid en parkeeronderzoeken

Wat niet : programma 3

- Ondernemersprijs

Wat niet : programma 4

- SHO plan
- Onderzoeksrapport besparingsmogelijkheden Onderwijshuisvesting

Wat niet : programma 5

- Vertragen evaluatie en opstellen nieuwe cultuurnota
- CWP, beschikbaar stellen accommodaties voor sport en beweging (SC)
- Zelfbeheer en onderhoud stimuleren
- Evaluatie groenplan en bomenverordening

- Voederverbod ganzen, eenden en zwanen
- Onderzoek relatie verschillende soorten groen en hitte bestendige buitenruimte
- Onderzoek meer bewegingsmogelijkheden voor ouderen

Wat niet : programma 6 (vertraagd naar 2024)

- Plan Integraal beleidsplan Schulddienstverlening (6A)
- Lokaal plan drie actielijnen Kansrijke start (6A)
- Versterking gezond seksueel gedrag (6A)
- Plan t.b.v. Integrale aanpak kinderen in laag-inkomenshuishoudens (6B)
- Herijking beleidsplan jeugd (6D)
- Blijvende aandacht voor eenzaamheid (door aan te sluiten bij dierenbuddy (CWP, 6A)
- Inzetten op voorkomen en terugdringen problematische schulden onder Capellenaren (CWP, 6B)
- Armoede voorkomen en bestrijden (CWP, 6B)

Wat niet : programma 7

- Actief introduceren van minicontainers
- Plaagdierplan management
- Onderzoek aantal panden wateroverlast bij hevige regenval

Wat niet : programma 8

- -

Raadsbesluit

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Capelle aan den IJssel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van;

BESLUIT:

1. De voorjaarsnota 2023 vast te stellen met dien verstande dat punt 8.9. van de voorjaarsnota (Startersleningen) zodanig wordt aangepast dat de middelen voor 2024 (N750) niet beschikbaar worden gesteld en terug vloeien naar de algemene middelen.

2. In te stemmen met de voorgestelde wijzigingen in de uitvoering van de Begroting 2023 en kennis te nemen van de voorgestelde wijzigingen in de uitvoering van de meerjarenraming 2024 tot en met 2031.

3. De ontwerpbesluiten tot wijziging van de Begroting 2023 vast te stellen.

4. In te stemmen met het verwerken van de financiële mutaties voor de jaren 2024 tot en met 2031 in de meerjarenraming van de Conceptbegroting 2024.

5. De volgende kredieten te voteren/ verlengen/ verlagen/ verhogen:

Kredieten	Bedrag	Programma
Krediet bedrijfsvoering	145	0
Bruggen	371	2
Mobiliteit	50	2
Investering IBOR	21.029	2
Voorbereidingskrediet sporthal Schenkel	100	5a
Extra krediet zonnepanelen Dakotaweg 261	194	5a
Extra krediet zonnepanelen Dakotaweg 261	-99	5a
Sportaccommodaties (2023)	-763	5a
Sportaccommodaties (2024)	828	5a

6. De volgende mutaties te verwerken in de reserves en voorzieningen:
+ is toename en – is afname

Reserves	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Progr.
Reserve eenmalige uitgaven	-190	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve eenmalige uitgaven	-4	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Reserve eenmalige uitgaven	160	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Reserve eenmalige uitgaven	-274	244	30	0	0	0	0	0	0	2
Reserve eenmalige uitgaven	-175	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Reserve eenmalige uitgaven	-321	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Reserve eenmalige uitgaven	-6	0	0	0	0	0	0	0	0	5A
Reserve Water	-414	-17	383	405	-16	-5	404	404	-27	5B
Reserve eenmalige uitgaven	-400	0	0	0	0	0	0	0	0	6A
Algemene reserve	-1.809	0	0	0	0	0	0	0	0	6B
Reserve eenmalige uitgaven	-428	0	0	0	0	0	0	0	0	6B
Reserve Sociaal Noodfonds	-83	0	0	0	0	0	0	0	0	6B
Reserve eenmalige uitgaven	40	-40	0	0	0	0	0	0	0	6B
Reserve eenmalige uitgaven	-110	0	0	0	0	0	0	0	0	6D

Reserve eenmalige uitgaven	-24	0	0	0	0	0	0	0	0	7
Reserve eenmalige uitgaven	-224	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Reserve eenmalige uitgaven	1.950	-250	-250	-250	-1.200	0	0	0	0	8

Voorzieningen	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Progr.
Voorziening onderhoud	-116	-116	-116	-116	-116	-116	-116	-116	-116	0
Voorziening onderhoud	-2.657	-334	-801	-463	-155	288	-237	-28	1.880	0
Voorziening onderhoud	88	88	88	88	88	88	88	88	88	0
Voorziening onderhoud	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	1
Voorziening onderhoud	14	14	14	14	14	14	14	14	14	1
Voorziening onderhoud	27	27	27	27	27	27	27	27	27	2
Voorziening onderhoud	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2
Voorziening onderhoud	29	29	29	29	29	29	29	29	29	4
Voorziening onderhoud	11	11	11	11	11	11	11	11	11	4
Voorziening onderhoud	261	261	261	261	261	261	261	261	261	5A
Voorziening onderhoud	177	177	177	177	177	177	177	177	177	5A
Voorziening onderhoud	30	30	30	30	30	30	30	30	30	5B
Voorziening onderhoud	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5B
Voorziening onderhoud	109	109	109	109	109	109	109	109	109	6A
Voorziening onderhoud	74	74	74	74	74	74	74	74	74	6A
Voorziening onderhoud	3	3	3	3	3	3	3	3	3	6C
Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden	0	-220	0	0	0	0	0	0	0	7
Voorziening rioolheffing middelen derden	515	299	88	-66	-66	-66	-66	-66	-66	7
Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden	13	7	2	-4	-4	-4	-4	-4	-4	7
Voorziening rioolheffing middelen derden	3	0	0	0	0	0	0	0	0	7
Voorziening onderhoud	19	19	19	19	19	19	19	19	19	7
Voorziening rioolheffing middelen derden	-14	-14	-14	-14	-14	-14	-14	-14	-14	7
Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	7
Voorziening onderhoud	9	9	9	9	9	9	9	9	9	7
Voorziening rioolheffing middelen derden	-8	-8	-8	-8	-8	-8	-8	-8	-8	7
Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	7
Voorziening rioolheffing middelen derden	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	7
Voorziening rioolheffing middelen derden	0	3	-149	-145	-214	-239	-170	-213	-424	7
Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden	0	-5	-19	-23	-28	-33	-38	-43	-103	7
Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden	-596	0	0	0	0	0	0	0	0	7
Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden	841	0	0	0	0	0	0	0	0	7
Voorziening onderhoud	24	24	24	24	24	24	24	24	24	8
Voorziening onderhoud	14	14	14	14	14	14	14	14	14	8
Voorziening verliesgevende complexen	4.259	-2.877	-2.101	-40	0	0	527	0	0	8

7. Bij de Najaarsnota 2023/ Jaarrekening 2023 een definitief besluit te nemen over het verwerken van het geprognosticeerde resultaat 2023.

8. De mutaties in de reserve eenmalige uitgaven, gelet op de eerder vastgestelde bestedingstermijn van maximaal 3 jaar, vast te stellen conform het in deze nota opgenomen bijlage.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 4 juli 2023.